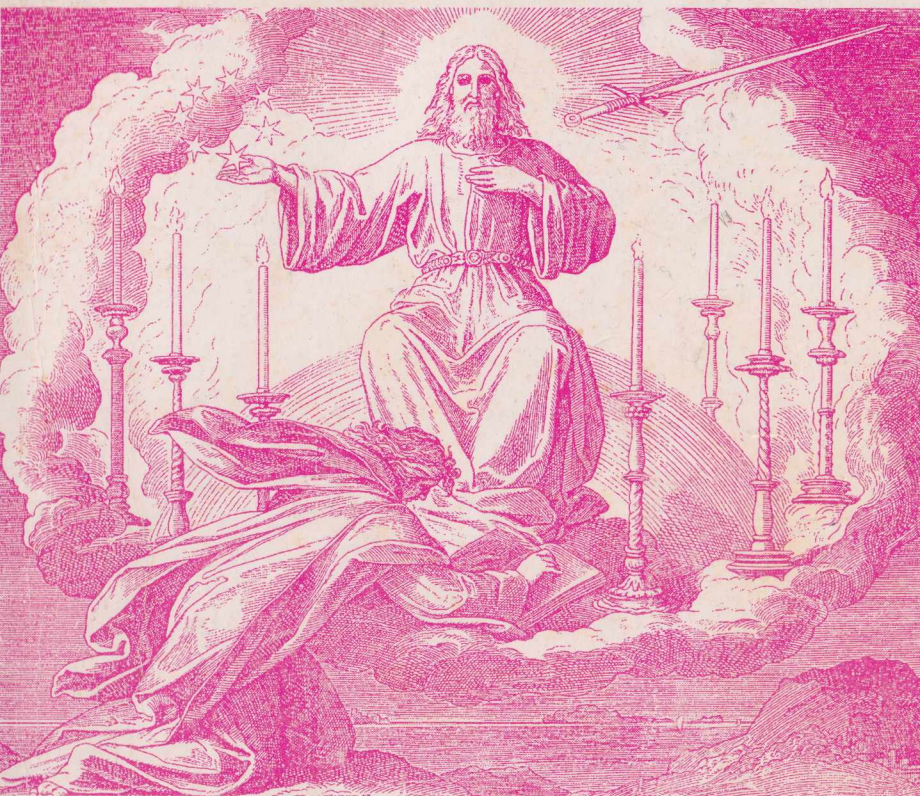

Mons. Jonas Voveris

APMAŠTYMAI

Didžiajam krikščionybės
2000 metų jubiliejui

MONS. JONAS VOVERIS

APMAŠTYMAI

Didžiajam krikščionybės
2000 metų jubiliejui

Naujas Amžius

Kaunas

2000

UDK 23 / 28

Vo-198

NIHIL OBSTAT

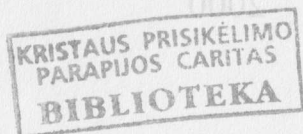
Mons. P. Tamulevičius

Censor ad hoc deputatus

Kaunas, 1999 m. rugpjūčio 5 d.

© NAUJASIS AMŽIUS

ISBN 9955-426-01-2

PRATARMĖ

Tai nėra pažodinis vertimas, o tik naudotasi veikalo Ven. P.Ludovici de Ponte S.J. “Meditationes de praecipuis fidei nostrae Mysteriis” medžiaga ir struktūra. Daug kas pakeista, papildyta ir tik kas nekeičiama perkelta iš XIX amžiaus į XXI amžių.

Pirmojoje dalyje - įvadas apie apmąstymus, apie blogį ir nuodėmę, aišku, neaplenkiant ir gėrio. Šiandien tai labai aktualu, nes daugelio blogis nelaikomas blogiu, o kartais netikru gėriu.

Antrojoje apmąstymų dalyje rašoma apie Išganytojo Jėzaus Kristaus gimimą ir jaunystę. Visa tai susieta su Kalėdų laikotarpiu. Kūdikėlis Jėzus, kaip gėrio žvaigždė, pradedanti šviesti pasaulio tamsybėse.

Trečiojoje dalyje - Kristaus Linksmosios Naujienos skelbimas. Tai didysis gėrio bėrimas į pasaulį. Žvaigždė išaugo į saulę.

Apmąstymai rašyti visiems: pirmiausia kunigams, vienuoliams - patiems pamąstyti ir kitiems perduoti per pamokslus. Jie tinka ir pasauliečiams, nes gėris ir blogis niekam nedaro išimčių.

Dėkojame taujėniškiui kun. Česlovui Augliui už didelę paramą. Taip pat dėkojame lituanistėms Mildai T. ir Loretai Z. už kalbos taisymus.

Mons. Jonas Voveris

MASTYMAS

Jei trokštame mąstyti, mus jau veda Sv. Dvasia. "Patepiamas, kuri jį jo esatę gavo, jūmyse lieka, ir nereikia, kad jis kas nors mokytų, nes patį jo Patepiamas moko jus viską, ir jis yra tiesa" (1 Jn 2, 27).

Sv. Dvasia patepa dvasios kilmę - mąstyti - tai gyvenimui ir artėjimui prie tiesos, artėjimui prie Dievo, pažinti save. Svarbiausias mūsų tymo šaltinis - tai Sv. Raštas.

I DALIS

**IŠGANYTOJO GIMIMAS
IR GYVENIMAS IKI 30 METŲ**

prieš Dievo Žodį. Sv. Raštas - mūsų gyvenimo šaltinis. Juose rasia mūsų žinoti gyvenimą. Tie Raštai ir liudija už mūsų, bet jų nemorime dėti pas mane, kad ištumumėte gyvenimą" (Jn 5, 38). Sv. Raštai suprantami Kriungė.

Sv. Raštas - neišsemiamas šaltinis, ir jis neišsemiamas visais laikais.

Antrasis mąstymo šaltinis - Bažnyčios tėvai. Dėl švento gyvenimo jie buvo apšviesti Sv. Dvasios ir paskelbė šventaisiais. Tai šv. Bazilijus, Augustinas, Jonas Auksaburnis (Chrizostomas), Bernardas ir daugelis kitų.

Velesniais laikais ypač išsilo šv. Ignacas Lojola. Jis mažoje knyguteje mąstyti padėjo didelius pamatus. Apibūdinti - garstyčių grūdėlis, mirtininkas - gražiausias medis. "Su dangaus kandyte yra kaip su garstyčios grūdėliu, kuri žmogus ėmė ir pasėjo savo dirvoje. Nors jis mažiausias iš visų sėklų, bet užaugęs esti didesnis už daržovę ir pavirsta medeliu, net padangiu sparnuočiai atsikrenda ir susisuka lizdus jo šakose" (Mt 13, 31, 32). Jo mąstymas daug ką uždega, paskatina į gerą. Sv. Pranciškus Ksaveras nukeliavo net iki Indijos, Tolinųjų žemių, kur skelbė Evangeliją.

Trečiasis mąstymo šaltinis - Bažnyčios mokytojai. Svarbiausieji: šv. Tomas Akviniškis, Albertas Didysis, Bonaventūras, Teresė iš Aviljo, paskutiniojo laiko Radikelio Jėzaus Terešė. Taip pat paskutiniojo popiežių enciklikos, kurios duoda daug šviesos dabartiniam pasauliui. Iš jų pamėgėme popiežius Jonas XXIV, Paulius VI ir dabartinis.

MĄSTYMAS

Jeį trokštame mąstyti, mus jau veda Šv. Dvasia. "Patepimas, kurį iš jo esate gavę, jūmyse lieka, ir nereikia, kad jus kas nors mokytu, nes pats jo Patepimas moko jus visko, ir jis yra tiesa" (1 Jn 2, 27). Šv. Dvasia patepa dvasios kvėpalais. Mąstyti - tai kvėpėti ir artintis prie tiesos, artėti prie Dievo, pažinti save. Svarbiausias mąstymo šaltinis - tai Šv. Raštas, Dievo Žodis. Visi žmonių žodžiai, raštai nublanksta prieš Dievo Žodį. "Jūs tyrinėjate Raštus, nes manote juose rasią amžinąjį gyvenimą. Tie Raštai ir liudija už mane, bet jūs nenorite ateiti pas mane, kad turėtumėte gyvenimą" (Jn 5, 38). Šv. Raštai suprantami Kristuje.

Šv. Raštas - neišsemiamas šaltinis, ir jis neišsemiamas visiems laikams.

Antrasis mąstymo šaltinis - Bažnyčios tėvai. Dėl švento gyvenimo jie buvo apšviesti Šv. Dvasios ir paskelbti šventaisiais. Tai šv. Bazilijus, Augustinas, Jonas Auksaburnis (Chrizostomas), Bernardas ir daugelis kitų.

Vėlesniais laikais ypač iškilo šv. Ignacas Lojola. Jis mažoje knygutėje mąstymui padėjo didelius pamatus. Apimtimi - garstyčių grūdelis, mintimis - gražiausias medis. "Su dangaus karalyste yra kaip su garstyčios grūdėliu, kurį žmogus ėmė ir pasėjo savo dirvoje. Nors jis mažiausias iš visų sėklų, bet užaugęs esti didesnis už daržoves ir pavirsta medeliu; net padangių sparnuočiai atskrenda ir susisuka lizdus jo šakose" (Mt 13, 31, 32). Jo mąstymas daug ką uždega, paskatina į gera. Šv. Pranciškus Ksaveras nukeliavo net iki Indijos, Tolimųjų Rytų, kur skelbė Evangeliją.

Trečiasis mąstymo šaltinis - Bažnyčios mokytojai. Svarbiausieji jų: šv. Tomas Akvinietis, Albertas Didysis, Bonaventūras, Teresė iš Avilo, paskutiniuuoju laiku Kūdikėlio Jėzaus Teresėlė. Taip pat paskutiniųjų popiežių enciklikos, kurios duoda daug šviesos dabartiniam amžiui. Iš jų paminėtini popiežius Jonas XXIV, Paulius VI ir dabarti-

nis Jonas Paulius II, “kurie yra gyvosios Bažnyčios šulai” (Vulgata Tim 3, 15). Popiežius Jonas Paulius II, tarytum greitoji pagalba, visur bėga, važiuoja, kad padėtų, gydytų, pakeltų.

Mąstydami mes veržiamės į Dievo didybę - į jo šventąsias paslaptis. Taip mes tvirčiau tikime. Aišku, mes mintimis Dievo neaprepsime, bet priartėsime prie jo. Kuo gilesnis tikėjimas, tuo laimė didesnė. Apaštalai prašė Jėzaus, kad sustiprintų jų tikėjimą, nes yra gyvenimo pagrindas. “Jei netikite, jūs neišliksite” (Iz 5, 9).

Mąstymas yra ne tik proto vyksmas, bet ir valios įjungimas. Valia audžia dorybes, paremia, pabaigia, ko protas neužbaigė. Be valios proto mintys bergždžios. Protas išplečia mintį, valia realizuoja.

Kilnu į mąstymą įjungti ir tyrus jausmus, nes jie sukelia džiaugsmą. Dievas yra amžinasis džiaugsmas ir amžinoji laimė. Tai vienijimasis su amžinuoju džiaugsmu.

Pagaliau mąstyme gimsta nauja malda, ji tiesiog išsilieja iš minčių. Be to, mąstydami vis geriau pažįstame save. Iš vienos pusės pamatome Dievo didybę, iš kitos pusės - savo menkumą. “Štai esu gimęs su kalte, ir mano motina mane pradėjo su nuodėme” (Ps 51, 7).

Mūsų nuraminimas - tiktai Dievas: “Dėl savo vardo, Viešpatie, atleisk mano kalbę, nors ji ir didžiulė” (Ps 25, 11).

Iš to kyla maldai viltis ir pasitikėjimas: “Niekuo per daug nesirūpinkite, bet visuose reikaluose malda ir prašymu su padėka jūsų troškimai tesidaro žinomi Dievui” (Fil 4, 6).

Todėl mąstymus baigiamo širdies malda, patirdami dvasios saldumą. Tas praleistas laikas lieka brangus ir jis nustato visos dienos eigą. Šv. Augustinas sako: “Mąstymas duoda žinių, žinojimas - ryžtą, ryžtas paskatina pamaldumą, pamaldumas - Viešpaties artumą ir kartu dvasios saldumą, džiaugsmą.”

Pamąstę esame tartum įgiję naujos šviesos, jos turime savyje ir nešame kitiems. “Pagaliau, broliai, mąstykite apie tai, kas teisinga, garbinga, teisu, tyra, mylėtina, giriama... ramybės Dievas bus su jumis” (Fil 4, 8).

MALDA

Kilniausia malda - Dievo garbinimas Trijuose Asmenyse. "Kalbėkitės psalmių bei dvasinių giesmių žodžiais, giedokite ir šlovinkite savo širdyse Viešpatį" (Ef 5, 19).

Kokios gražios psalmės! Tai muzika - psalterium decem chordarum. Iškilminguose renginiuose būna chorai keturbalsiai, o psalmėse - daugiau negu dešimtstygė arfa (plg. Ps 33, 2).

Karalius Dovydas iš džiaugsmo giedojo psalmes ir šoko. Kristus giedojo net prieš mirtį: "Pagiedoję himną, jie išėjo į Alyvų kalną" (Mt 26, 30). Manoma, kad buvo giedotos 112 - 117 psalmės. Šiandieną paprasti žmonės dar prieš šv. Mišias prašo pagiedoti psalmes.

"Šlovinkite Viešpatį lyra, skambinkite dešimtstyge arfa" (Ps 33, 2). Tos muzikos stygos - tai dorybės. Svarbiausia - jomis garbinkime Dievą.

Šlovinkime Viešpatį himnais - jo šventumą, jo tobulumą. Serafinai angelai šaukė: "Šventas, šventas, šventas yra Galybių Viešpats! Visa žemė pilna jo šlovės!" (Iz 6,3). Kas šventas, tas geras, gailestingas, teisingas, išmintingas, galingas. "Keturiios būtybės ir dvidešimt keturi vyresnieji parpuolė prieš Avinėlį, kiekvienas laikydamas rankose arfą ir aukso indus, pilnus smilkalų, - o tai buvo šventųjų maldos. Jie giedojo naują giesmę skelbdami: "Vertas esi paimti knygą ir atverti jos antspaudus... Daugybės angelų... jų skaičius buvo miriadų miriadai... Jie skelbė skambiu balsu:" Vertas Avinėlis, kuris buvo užmuštas, imti valdžią ir turtus, ir išmintį, ir galybę, ir pagarbą, ir šlovę, ir gyrių!" (Apr 5, 8-12).

Kokie gražūs himnai: "Tave, Dieve, garbiname" ir Švč. Marijos himnas "Mano siela šlovina Viešpatį" (Magnificat)!

Džiaugsmas prasideda mąstant, meldžiantis, o giedant himnus - suliepsnoja.

Dievas sutvėrė žmogų ne kad verktų, o kad džiaugtųsi. Kas gieda, dvigubai garbina Dievą. Giesmių ir himnų balsai jungiasi su Vieš-

paties džiaugsmu. Dievas yra amžinasis džiaugsmas ir trokšta mūsų nekalto džiaugsmo. Džiaugsmas yra žmogaus sparnai, kelia į amžinąjį džiaugsmą. “Užgirdau gausingos minios balsą, lyg didelių vandenių šniokštimą ar galingų griauštinių dundėjimą. Jie skelbė: “Aleliuja! Užviešpatavo mūsų Viešpats Dievas, Visagalis. Džiūgaukime ir linksminkimės, ir duokime jam garbę!” (Apr 19, 6-7).

Taip pat brangi, vertinga padėkos malda. Kaip nedėkoti - ji šalina blogį, nustumia demonus ir artina gerį. “Šlovinkite savo širdyse Viešpatį, visuomet ir už viską dėkodami Dievui Tėvui mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu” (Ef 5, 19-20).

Mes dėkingi esame tėvams, kurie auklėjo. Dievas visuomet mumis rūpinasi ir myli. Mes visi esame silpni, o aš pats silpniausias. “Kodėl tu tokia liūdna, mano širdie? Kodėl taip nerimsti mano krūtinėje? Turėk viltį Dieve! Juk aš dar šlovinsiu jį - savo Gelbėtoją - Dievą” (Ps 43, 6).

Aš, kaip mokinyš, prašysiu Mokytojo, kaip ligonis, - Gydytojo, kaip nusikaltėlis, - Teisėjo.

Kai kas sako, kad nereikia Dievo prašyti, nes tada mes Dievui diktuojame. Dievas pats žino, ko mums reikia, ir duoda. Bet mes nediktuojame, o prašome kaip vaikas tėvo. Dievas nori, kad mes prašytume, kitaip davimas gali virsti prievarta. Dievas davė laisvą valią žmogui, tad mes laisva valia prašome. Kristus kalbėjo: “Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite ir rasite, belskite, ir bus jums atidaryta. Kiekvienas, kas prašo, gauna, kas ieško, randa, ir beldžiančiam atidaroma. Argi atsiras iš jūsų žmogus, kuris savo vaikui, prašančiam duonos, duotų akmenį?! Arba jeigu jis prašytų žuvies, nejaugi paduotų jam gyvatę? Jei tad jūs, būdami nelabi, mokate savo vaikams duoti gerų daiktų, juo labiau jūsų dangiškasis Tėvas duos gera tiems, kurie jį prašo” (Mt 7, 7-11).

Bet mes nežinome, kaip ir ko prašyti. “Dvasia ateina pagalbon mūsų silpnumui. Mes juk nežinome, ko turėtume deramai melsti, todėl pati Dvasia užtaria mus neišsakomais atodūšiais” (Rom 8, 26).

Mano malda - tai lyg vaiko pasikalbėjimas su tėvu. Todėl maldoje pasikalbėjimas linksmas. "Tikrai mano siela ramiai laukia Dievo, iš jo ateina man išgelbėjimas. Tik jis yra mano uola ir mano išganymas - mano užuovėja; niekad nedrebėsiu" (Ps 62, 2-3).

Aš turiu ir dangiškąją savo Motiną Mariją. Ji - mano užtarėja. Kokia motina neužtartų, nevestų į gera? O čia Šventoji Motina. Turiu aš ir angelą sargą. Jis saugo nuo demono pinklių, pragariškų aistrų.

Šventieji - mano draugai. Jie šaukiantiesiems visuomet pagelbsti. Kiekviena malda veda mus į šviesą. Todėl ji yra džiaugsmas, viltis ir auganti meilė. Keliamos rankos skirtos į aukštumas ir į džiaugsmą. Pradėkite dieną su malda ir baikite vakarą vėl meldamiesi. Nėra tokio tobulo žmogaus, kad jam nereiktų melstis, ir nėra tokio nusikaltelio, kuris negalėtų pradėti melstis. Maldos vaisiai skaičiuojami danguje.

IVADAS Į MĄSTYMĄ

Mąstymas yra angelų atšvaistas. Angelų savybė - protas ir valia. Mąstant vyrauja protas ir valia.

Pats mąstymas yra dorybė, kuri veda su savim kitas dorybes. Šv. Jonas Auksaburnis (Chrizostomas) sako: "Karalienė, eidama į viešumą, pasiima ir svitą mergaičių. Ją lydi ir kariai. Ji eina su didele palyda. Taip mąstymą lydi kitos dorybės: tikėjimas, nusižeminimas, nekaltumo troškimas."

Prie to dar prisideda apsauga, išmintis, drąsa. Visa tai veda ir saugo Šv. Dvasia. Mąstydami mes pakylame į aukštį, ir ne tik pakylame, bet ir bendraujame. Angelai serafinai šviečia liepsnojančia meile. Mes pasipildome jų meile. Cherubinais liejasi žinojimu, ir mes daugiau sužinome - praturtiname save. Angelai sostai neša taiką ir patvarumą. Mes įgyjame ramybę. Angelai viešpatystės padeda nugalėti šėtoną, pagundas. Angelai arkangelai, būdami klusnūs Viešpačiui, mus išmoko klusnumo. Iš viso to kyla džiaugsmas. "Jūs mylite jį, nors ir nesate jo matę; tikėdami jį, nors ir neregėdami, džiūgaujate neapsakomu ir

šlovingiausiu džiaugsmu” (1 Pt 1, 8).

Džiaugsmas būna ramybėje. Mąstymas teikia dvasinę ramybę, jame atsiveria daug grožio, gėrio: “Klausausi, ką Dievas, Viešpats, kalba; jis skelbia ramybę savo tautai - savo ištikimiesiems, jeigu jie negriš į savo kvailystę” (Ps 85, 9). Mąstydami mes įgyjame dangaus bičiulystę. Mąstyme viskas solidarizuojasi: “Ištikima meilė ir tiesa susitiks, teisumas ir ramybė bučiuosis” (Ps 85, 11).

Sužinoję mąstymo vertybę, nors ir nepratę mąstyti, pasiryžkime eiti tuo keliu.

Pirmiausia turime pasirengti mąstymui: “Prieš darydamas įžadą, pergalkovk jį; nebūk žmogumi, kuris bando Viešpatį” (Sir 18, 23).

Pradedam mąstyti malda, tinkamai pasiruošę (poezija, kuklumas).

Vienas klierikas plažė apsinuoginęs skaitė brevijorių. Maldai ir mąstymui turi būti tinkamos sąlygos - juk tai Viešpaties pagerbimas. Išskirtiniais atvejais visur galima melstis, ypač nelaimės atveju.

Pirmosios mąstymo temos geriausia apie apsivalymą nuo nuodėmių. Šv. Pranciškus Asyžietis įlipo į sakyklą su šluota, parodydamas apsivalymo reikšmę. Viduramžiais buvo naudojamosi rykštė. Apsivalydami nuo nuodėmės, apsivalome nuo didžiosios baimės. Mums padeda minčių pakėlimas prie Išganytojo Jėzaus Kristaus. Jis, būdamas Dievas ir žmogus, yra arčiausia mūsų ir per Šv. Dvasią vienija su dangaus Tėvu. Kristus, iškentėjęs baisias kančias, vienijasi su mūsų kančiomis ir gyvenimu. Iš to kyla didysis gailėstingumas, iš kurio išauga viltis, o ji veda į meilę.

Apmąstomos dorybės nušviečia mums tolimesnį kelią. Toliau gali vykti susivienijimas su Kristumi - tai kontempliacija. Tas vyksta per Šventąją Dvasią. Tada pajuntame aukštumą ir jos džiaugsmą. “Aukštieji kalnai yra laukinėms ožkoms” (Ps 104, 18). Kaip linksma pasijusti ant kalno, kur horizontas platus! Mąstymas praplatina mūsų, kaip žmonių, horizontą. Pakilimui padeda serafinų sparnai: “Kiekvienas turėjo šešis sparnus...” (Iz 6, 2).

Vienas kunigas pasakojo, kad per šv. Mišias, kai iškėlęs rankas

kalbėjo “Tėve mūsų”, užplūdo krūtinę kažkokia šviesa ir džiaugsmas. Dvasia pakilo į aukštumas, bet kūnas labai nusilpo. Visai išseko kūno jėgos, ir reikėjo jį palydėti po šv. Mišių į zakristiją. Dvasinė jėga - šviesa - parodė kūno silpnumą.

Mąstymas gražus ir nepakilus į aukštybes. Dievas myli ir paprastuosius, ir pažemintuosius.

Kas mąsto, pajunta, kad mąstymas yra kaip sielos duona. Ji labai stiprina.

Mąstymas neatskiriamas nuo maldos. Jei mąstome, tai ir mel-džiamės.

Ir trumpas mąstymas pakelia nuo pasaulio banalybių. Užuo-t žiūrėję televizijos laidą, geriau pamąstykite. Taip kelsite savo ir pasaulio dvasią.

MASTYMO EIGA

Pasiruošę mąstymui, mes gilinamės į mąstymo turinį. Mes užmirš-tame aplinką - atsikratome pašalinių minčių.

Galima mąstyti vienam ar bendruomenėje. Pavyzdžiui, bendroje auditorijoje mąsto kunigai, seminarijos alumnai ir vienuolynuose vie-nuoliai, vienuolės.

Pirmiausia yra mąstymo įžanga, paskui dėstymas.

Net ir mąstydami bendruomenėje, turime pasijusti vieni su Vieš-pačiu Dievu. “Eik į savo kambarėlį ir užsirakinęs melskis savo Tėvui, esančiam slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins” (Mt 6,6).

Mąstymas visuomet jungiasi su malda. Dangaus Tėvas visuomet pasiruošęs berti malones. Dievo Sūnus moko melstis. “Kai melsitės, sakykite: Tėve mūsų, kuris esi danguje...” (Lk 11, 2). Šventoji Dvasia padeda mums: “Dvasia ateina pagalbon mūsų silpnumui. Mes juk ne-žinome, ko turėtume deramai melsti, todėl pati Dvasia užtaria mus neišsakomais atodūsiais” (Rom 8, 26).

Po to mes paskęstame mąstyme kaip žuvis vandenyje. Tada šne-

kamės su Viešpačiu kaip Abraomas, Izaokas kalbėjo veidas į veidą. Tuokart pajuntame savo niekybę ir širdies skausmą dėl savo ydų. Šv. Paulius rašo: “Jis savo kūno dienomis siuntė prašymus bei maldavimus su balsiu šauksmu bei ašaromis į tą, kuris jį galėjo išgelbėti nuo mirties, ir buvo išklaustytas dėl savo pagarbumo” (Žyd 5,7).

Nėra didesnės kančios už nuodėmės kančią. Todėl širdyje verkdami prašome saugoti nuo ydų.

Mūsų prisipažinimas ir nusižeminimas sužadina Dievo gailestingumą. Dievas nevengia kalbėti ir su nusidėjėliais, kurie nori pakilti. Svarbu, kad patys kaltintume save, o ne kitus. Nusižeminimas ir gailestis teisina mus. “Justus in principio sermonis accusator sui ip-sius est” (“Teisus savo kalboje pirmiausia save kaltina”).

Įsigilinimas į mąstymą yra kiekvieno individualus dalykas. Vienas klierikas dėl pairusių nervų negalėjo giliau mąstyti - įsigilinti, jis tik sėdėjo per mąstymą ir aukojo savo negalę Dievui, ir tai buvo geras mąstymas. Vis tik buvo iššventintas į kunigus ir palaimingai darbavosi Dievo garbei ir Bažnyčiai.

Bendruomenės mąstymo laiką nustato vyresnybė. Jei vienas esi, pats tą laiką nusistatai, ir reikia pastoviai, jei yra galimybė, jo laikytis. Popiežius Jonas Paulius II labai daug dirba, daugiausia iš visų popiežių keliauja evangelizacijos reikalais, bet kiekvieną dieną visą valandą skiria mąstymui.

Mąstant Viešpats Dievas suteikia daug naujų minčių, siekių, kuriais galime naudotis ir kitiems perteikti.

Mąstyti yra kilnu ir pasauliečiams: vyrams, ir moterims. Pamaldžios protestantų šeimos kasdien perskaito po straipsnelį iš Šv. Rašto. Tai irgi mąstymas. Kas gera, visuomet dera pasisavinti iš kitų, o kas bloga, - iš savo tarpo šalinti. Bitelė renka medų ir iš karčių gėlių, ir iš dilgėlių.

Kristus mylėjo judėjus, galilėjiečius ir samariečius. Kas tik gera darė, tuos aukštino. Mąstymas prisideda prie žmogaus išaukstinimo. “Viešpatie, kalbėk, tavo tarnas klauso!” (1 Sam 3,9).

Mąstymas nesukliudys darbų, o tik padės:

“Dieve, savo ausimis girdėjome, -
mūsų tėvai mums papasakojo
apie didžius darbus,
kuriuos padarei jų laikais -
senovės dienomis.

Tu savo ranka tautas išvarei,
o juos pasodinai;
ištikai nelaime kitas tautas,
bet savąją padarei sėkmingą.
Juk ne savo kalaviju jie
paėmė kraštą,
ne jų ranka davė jiems pergalę,
bet tavoji dešinė - tavo petys
ir Artumas,
nes tu juos mylėjai.

Tu esi mano Karalius ir
mano Dievas, -
tu suteiki pergalę savo Jokūbui”

(Ps 44, 2-5).

IŠSIBLAŠKYMAS MĄSTANT

Mąstydami turime sutelkti dėmesį į apmąstomąjį dalyką ar tiesą. Distrakcijos tiek meldžiantis, tiek mąstant yra kaip šaudymas ne į taikinį. Didelis nuolatinis išsiblaškyimas negali duoti vaisių. “Pasi-
baigė mano dienos, sudužo mano svajonės, nutrauktos mano šir-
dies stygos” (Job 17,11).

Išsiblaškymo priežastys būna įvairios. Viena iš jų gali būti pats šėtonas. Jis nori ir stengiasi visur ir visuomet pakenkti, kad negautum darbo vaisių. Tu dirbsi, norėsi patobulinti, o rezultatų nebus, atvirkščiai, - tik paslinksis į blogį. Kaip liaudis kalba, - jis pakiša koją. Vienas žmogus net balsu sušukdavo: “Eik šalin, šėtone!” Reikia nepatekti į jo

rankas. "Atstokite nuo manęs, piktadariai, aš laikysiuos savo Dievo įsakymų" (Ps 119, 115).

Antroji išsiblaškymo priežastis - per didelis rūpinimasis žemiškais reikalais, darbais. Galvojama vien apie žemę. Veiklumas - geras dalykas, bet jis turi būti išmintingas, pagal sąžinę, - jis turi ribas. Jis kaip tik turi būti pašvenčiamas maldai ir mąstymui. "Per daug nesirūpinkite savo gyvybe, ką valgysite, nei savo kūnu, kuo vilkėsite... Pirmiausia ieškokite Dievo karalystės ir jo teismo, o visa tai bus jums pridėta" (Mt 6, 25).

Trečioji išsiblaškymo priežastis - apatija, ištižimas. Šiais laikais ypatingai jaunimas apatiškas, niekas jiems nesvarbu. Jie tiktai sėdi mokyklos suole. Sėdėti lengviau negu dirbti. Jie nesirūpina būtinu mokslu. Jaunystėje apatija yra didelis blogis. Apatija, ištižimas - gyvas lavonas. Tuo atveju reikia atsibusti ir save suaktyvinti: "Paslėpk mane savo sparnų paūksmėje nuo nedorėlių, norinčių mane suplėšyti" (Ps 17, 8-9). Vienas Kristus prikelia mirusius. Bažnyčia verkia dėl jaunuolių, mergaičių abejingumo. "Prisiartinus prie miesto vartų, štai nešė numirėlį - vienatinį motinos sūnų. Viešpačiui jos pagailo, ir jis tarė: "Neverk!" Priešęs palietė neštuvus ir prabilo: "Jaunuoli, sakau tau keltis." Numirėlis atsikėlė" (Jn 7, 12).

Dar viena išsiblaškymo priežastis - tai palaida fantazija - vaizduotė. Ta vaizduotė greit nutraukia mintį nuo temos ir nuo tiesos. Su ja susijęs aistrų atsiradimas.

Mąstymas, malda yra realybė, ir ji nereikalauja fantazijos. Mąstydami turime žiūrėti į amžinąjį tikslą ir jo pasėkas. Jei pasiduosime nerealybei, pralaimėsime.

Reikia žiūrėti ir į aplinkybes, kurios turi įtakos. Išsiblaškus reikia kelti mintis prie Kristaus. Jis nuramina audras. Juk apaštalai, audros blaškomi, išsigandę, kreipėsi į Kristų, ir Kristus atnešė ramybę, - nutildė audrą.

Kartais ne iš blogos valios išsiblaškoma. Tada distrakcija mus pažemina. Tačiau tas pažeminimas nėra kelias atgal. Pažeminimas gali būti ir naudingas, kad mes per gerai apie save negalvotume. Tada reikia stengtis grįžti į gerą mintį ar vaizdą. "Viešpats atstato Jeruzalę, -

jis surenka Izraelio tremtinius” (Ps 147, 2). Izraelitai buvo pažeminti, bet grįžo garbingi iš nelaisvės.

Išsiblaškius reikia stengtis greit save atstatyti į tikrąjį kelią. Vėl žvelkime į Viešpatį.

“Į Tave tiesiu rankas, -
lyg išdžiūvusi žemė aš tavęs trokštu.
Skubėk man atsakyti, Viešpatie!
Neviltis mane apėmė!
Neslėpk savo veido nuo manęs,
kad netapčiau panašus į tuos,
kurie žengia į Duobę”

(Ps 143, 6-7).

Mes turime kovoti su distrakcijomis ir laimėti. Kovoti ir melstis. Tada mes atgausime džiaugsmą, Dievo palaimą, globą. “Ateikime, pagarbinkime ir pulkime kniūbsčia, klaupkimės prieš Viešpatį, mūsų Kūrėją! Juk jis yra mūsų Dievas, o mes esame tauta, kurią jis gano, kaimenė, kurią jis veda” (Ps 95, 6-7).

Nugalėję distrakcijas mes greičiau žengsime į tolumą. Distrakcijos gali būti išbandymai, o jie didina mūsų vertę. Tiesiu rankas į tave, Dieve!

ORDINARINIS MĄSTYMAS

Tas mąstymas įprastinis, visiems ir visur prieinamas. Tačiau jis neturi būti nuolat kartojamas. Izraelitams dykumoje iš dangaus krin-tanti duona buvo labai skani, kaip ragaišis su medumi. Tačiau ji nusi-bodo, ir žmonės ėmė murmėti. Jie murmėjo prieš Dievą ir Mozę: “Kodėl mus išvedei iš Egipto numirti dykumoje? Juk čia nėra nei maisto, nei vandens - mes bjaurimės tuo niekam tikusiu maistu” (Sk 21, 5).

Gražiausia nuolat kartojama muzika įgrysta. Mes trokštame vis kažko naujo. O iš kur jo imti? Bet Šv. Raštas yra neišsemiamas šalti-nis, prie jo - popiežių enciklikos, šventųjų raštai. Dievas yra mokyto-jas, teisėjas, guodėjas, patarėjas, globėjas.

Dievas Jėzus Kristus moko: “Palaiminti, turintys vargdienio dvasią: jų yra dangaus karalystė. Palaiminti liūdintys: jie bus paguosti... Palaiminti tyraširdžiai: jie regės Dievą” (Mt 5, 3, 4, 8).

Dievas yra teisėjas. “Pasigailėk manęs, Dieve, iš savo gerumo, iš savo begalinio gailestingumo” (Ps 50, 3).

Dievas yra guodėjas. “Nepaliksiu jūsų našlaičiais, siųsiu jums Guodėją, Tiesos Dvasią.”

Šv. Bonaventūras, šv. Ignacas kalba, kad ir malda neturi būti vis ta pati. Kristuje viskas nauja. Naujai, kūrybingai mąstydami mes labiau patinkame Dievui. Tada mums linksma ir įdomu. Psalmėje pažymėta: “O, giedokite Viešpačiui naują giesmę, visa žeme, giedok Viešpačiui!” (Ps 96, 1). Ir kita psalmė patvirtina: “Giedokime Viešpačiui naują giesmę, nes jis padarė nuostabių dalykų” (Ps 98, 1).

Į mąstymą galime įjungti deklaraciją, net muziką. Daug padeda žvelgimas į šventųjų paveikslus.

Ypač šiais laikais svarbu įjungti masinės informacijos priemonės. Radijas, religinės televizijos valandėlės turėtų skatinti mąstymą.

Įvairiuose katalikiškuose judėjimuose mąstymas daug padėtų. “Melskitės be paliovos” - primenamas mąstymas, nes jis neatskiriamas nuo maldos. Ypač jaunimas mėgsta naujoves. Charizmatų įjungtas judrumas - rankų pakėlimas - įneša vis nauja. Glosalija - Šv. Dvasios įkvėptos kalbos. Tačiau tas neturi būti pirmųjų Sekminių pamėgdžiojimas, o malda ir mąstymas. Neturi virsti Babeliu, kai visi šaukia, o niekas neklauso.

Juk mąstoma, padedant Šv. Dvasiai. Čia svarbiausia - Dievo garbė. “Visa išstirkite ir, kas gera, palaikykite” (1 Tes 5, 21).

Reikia mąstyti sveiku protu. Išmintis yra visų dorybių pagrindas. “Aš melsiuosi dvasia ir melsiuosi protu; giedosiu dvasia ir giedosiu protu” (1 Kor 14, 115).

Rytinis mąstymas, kaip rasa sukepusiai žemei, kaip aušra, nustūmusi tamsą, kaip pirmieji ryto saulės spinduliai.

Po to einu dirbti darbų linksmas, nes Dievas su manimi.

EKSTRAORDINARINĖS DIEVO MALONĖS

Kartais Dievas duoda atskiriems žmonėms ypatingų malonių. “Ant Dovydo namų ir ant Jeruzalės išliesiu malonės ir maldavimo dvasią” (Zch 12, 10). Tie žodžiai parodo, kad Dievas gali duoti atskiriems žmonėms ir grupėms ypatingų malonių.

Ekstraordinarinės malonės teikiamos penkiais žmogaus pojūčiais: per regėjimą, girdėjimą, uoslę, ragavimą ir prisilietimą. “Dvasia šventa, vienatinė, daugiariopa, lengva, iškalbinga, judri, nesutepta, tikra, saldi” (Išm 7, 22). Dėl tų malonių prieinama kartais prie ekstazių. Visas malones reikia priimti nusižeminus.

Reikia tais atvejais būti atsargiems, nes ir “šėtonas sugeba apsiimesti šviesos angelu” (2 Kor 11, 14). Bet lengva atskirti šėtono darbus. Šv. Dvasios dovanos teikia džiaugsmą, tiesą, o šėtono - baimę, apgaule.

Būna ekstraordinariųjų regėjimų. “Jis (Mozė) paliko Egiptą ir nepabūgo karaliaus rūstybės. Jis paliko nepajudinamas, tarsi regėtų Neregimajį” (Žyd 11, 27). Tas pats sakoma apie Jobą: “Jis maldaus Dievą, ir bus jam gailestingas: jis regės jo veidą su džiaugsmu” (Job 33, 26). Tai dvasinis regėjimas. Ir pats Dievas kalbėjo: “Vacate, videte, quoniam ego sum Deus” (“Išsilaisvinkite ir matykite, kad aš esu Dievas”) (Ps 45, 11).

Tos malonės nieko neturi bendro su pairusiais nervais bei haliucinacijomis.

Būna ekstraordinariųjų girdėjimo malonių. Tai dvasinis girdėjimas, vidaus sielos kalba. Tas girdimas balsas dangiškai malonus. “Mano siela sutirpo, kai jis prabilo” (Gg 5, 6). Ta dovana gali būti duota vykdant įsakymus, paskata geriems žygiams. Tuos balsus gali girdėti ne tik gerieji, bet ir paklydusieji. Jėzus prakalbėjo Sauliui prie Damasko. Krikščionių persekiotojas tapo veikliausiu apaštalu. Todėl reikia tos kalbos klausyti, laikytis nurodymų. “Noriu išgirsti, ką Viešpats Dievas byloja” (Ps 84, 9).

Šv. Grigalius teigia, kad svarbiau yra matyti negu girdėti. Jobas kalbėjo: “Buvau girdėjęs gandus apie tave, bet dabar mano akys regi tave” (Job 42, 5). Matymas patvirtina girdėjimą.

Trečioji dovana - pajusti dangišką kvėpėjimą. “Trauk mane paskui save: Viešpatie, tavo kvapas paskatino amžiniems siekiamiesiems.”

Vienas kunigas papasakojo, kad kartą jam meldžiantis prieš švč. M. Marijos altoriaus pakvipo nepaprastais kvėpalais. Jis pasižiūrėjo, bet gėlių nebuvo, o jų kvapas jautėsi vis stipresnis. Švč. M. Marijai taikytini žodžiai: “Aš esu Šarono gėlė, slėnių lelija. Kaip lelija tarp erškėčių, taip mano mylimoji tarp merginų!” (Gg 2, 1-2).

Ragavimu siela pajunta dangaus saldumą. “Quam magna multitudo dulcedinis quas Domine, suam abscondisti timentibus” (“Kiek daug saldumo, Viešpatie, tavęs bijantiems”) (Ps 30, 20). “Gustate et videte quoniam svavis est Dominus” (“Ragaukite ir pamatysit, koks Viešpats saldus”) (Ps 39, 9). Kai kurie šventieji tą saldumą pajunta po šv. Komunijos. Palaimintasis ark. Jurgis Matulaitis jautė dvasinį saldumą. Jis rašė: “Jei taip žemėje saldu, tai danguje kokia saldybė.”

Ir dar viena ekstraordinarinė malonė - tai dvasinis prisilietimas. “Aš pagavau jį ir nepaleisiu” (Gg 3, 4). Šv. Paulius rašo: “Kas susijungia su Viešpačiu, tampa viena dvasia su juo” (1 Kor 6, 17). “Dvasiai įsiviešpatavus, kūnas nutyla. Tada kūno jausmai užsidaro, dvasia atsidaro” (šv. Grigalius).

Dievas žmonėms įvairiai padeda savo malonėmis. Kiekvienas žmogus gauna malonių, jei jų neatstumia.

Pagonių rašytojai rašo, kad netikri dievai teikia malonių, bet gali teikti kai ką ir šėtonai. Tačiau nesusijusieji su stabų garbinimu, net nekrikščionys irgi iš Dievo gali gauti malonių. Viešpats yra visiems geras: “Gerumas tavo, Viešpatie, begalinis” (Ps 50, 2).

DVASINIS SKAITYMAS

Malda, kaip paukščiui sparnai, visiems ir visada reikalinga. Pats Išganytojas daug meldavosi ir sakė, kad melstumėmės be paliovos.

Jau Senajame Testamente yra gražių maldų. Persų karalius Darius išleido įsakymą, kad su visais prašymais melstųsi ne į kitus dievus, o tik į jį. Jei to nesilaikys, bus įmestas į liūtų duobę. “Nors Danielius ir žinojo, kad raštas buvo pasirašytas, jis pareidavo į savo namus, kur viršutiniame aukšte buvo atidaromi langai į Jeruzalės pusę, puldavo ant kelių tris kartus per dieną ir meldavosi savo Dievui, jį šlovindavo, kaip ir anksčiau kad buvo daręs” (Dan 6, 11).

Malda yra įvadas į mąstymą.

Vienas lietuvis pasakojo, kad kartą netoli Uralo, esant dideliame šalčiui vėlu laiku niekas nepriėmė į namus net pasišildyti. Buvo pavojus peršalti. Pamatęs prie geležinkelio iešmininko mažą trobelę, įėjo ten ir pamatė žilą, seną vyrą, parklupusį ant kelių, atsirėmusį alkūnėmis į žemę ir kalbantį rožančių. Tačiau tas rožančius buvo ne su kryželiu, bet su mėnuliu. Žmogus buvo musulmonas. Tačiau jis meldėsi į vieną Dievą. Jis priėmė į savo būstinę ir leido pernaktvoti. Malda į vieną Dievą visus jungia ir veda į gera.

Pasimeldus gera mąstyti. Mąstymas gali būti parengtas, parašytas, tik skaityk ir mąstyk. Kartais pats turi pasirengti mąstymui, apgalvoti, kas tau svarbu. Gerai parengtas mąstymas yra kunigų seminarijose, vienuolynuose. Pats šv. Paulius, nuėjęs į dykumą, mąstė trejus metus. Toks mąstymas sustiprina sielą, kad nebeatkristų į klaidas ar nuodėmes.

Ilgiau mąsto vienuoliai. Mąstymas padeda tobulėti.

Taip pat prieš didelius darbus reikia daugiau mąstyti. Pats Kristus prieš viešąjį darbą buvo pasitraukęs į dykumą.

Trečias dalykas - tai dvasinis skaitymas. Tuo skaitymu paremiame mąstymą ir ruošiam kelią naujam mąstymui, kuris dažniausiai atliekamas bendruomenėse vakarais. Po to naktį atiduodame save Viešpačiui. Dva-

siniam skaityme dažnai išgirstame Dievo balsą. Prieš užmigdamas Samuelis taip pat išgirdo Viešpaties balsą: “Samueli, Samueli!” Samuelis atsakė: “Kalbėk, Viešpatie, nes tavo tarnas klauso” (1 Sam 3, 10).

Gražiausi dvasiniai skaitymai iš Šv. Rašto. Po to eina Tomo Kempiečio “Kristaus sekimas” ir kitų šventų rašytojų knygos.

Dvasinis skaitymas yra kaip sielos patepimas tolimesnei gyvenimo kelionei.

Šv. Rašto “Pradžios knygoje” aprašytas patriarcho Jokūbo sapnas. “Jokūbas paliko Beer - Šebą ir leidosi Harano link. Pasiekęs žinomą vietą, jis apsistojo nakvoti, nes saulė jau buvo nusileidusi. Paimęs iš tos vietos akmenį, pasidėjo jį po galva ir toje vietoje atsigulė miegoti. Jis sapnavo: žiūri, laiptai stovi žemėje, o jų viršus siekia dangų, ir Dievo angelai jais laipioja aukštyn ir žemyn. Žiūri, Viešpats stovi prie jo ir sako: Aš esu Viešpats Dievas” (Pr 28, 10-13).

Taip tie, kurie atlieka dvasines pratybas, kaip laiptais lipa į tobulesnį gyvenimą - į dangų. Jie tarsi angelai.

Jokūbas sapnavo, gulėdamas ant akmens. Siekiant tobulesnio gyvenimo, reikia tvirtai laikytis dorybių.

Šv. Bernardas išvardija tų laiptų pakopas: dvasinis skaitymas, mąstymas, malda ir kontempliacija. Tas laiptų kelias veda į dangų.

MŪSŲ GYVENIMO TIKSLAS IR JO SIEKIMAS

Dievas negalėjo sukurti žmogaus be prasmės ir tikslo. Dievas sukūrė žmogų, kad šis, kaip angelai, jį garbintų ir tarnautų. Tai buvimas Viešpaties Dievo laimėje. Jei būtum toli nuo Dievo, neturėtum nei džiaugsmo, nei laimės. Kaip mažas vaikas laimingas prie motinos, tėvo, taip mes, Dievo kūriniai, prie Kūrėjo. Todėl svarbiausias mūsų gyvenimo tikslas - mūsų išganymas - pasiekti savo Kūrėją. Kad jį pasiektume, turime nuolatos šventėti - geresni tapti. Šv. Paulius rašo: “Dabar išvaduoti iš nuodėmės ir tapę Dievo tarnais, jūs turite kaip vaisių - šventumą ir kaip baigtį - amžinąjį gyvenimą” (Rom 6, 22).

Šventėjimas ir tobulumo siekimas ir yra mūsų laimė - tikslas.

Tai svarbus dalykas, bet jis paslėptas, ir mes turime jį išvesti į šviesą. Todėl mūsų gyvenimas - ieškojimas ir apaštalavimas.

Ne tik reikia per tikėjimą sužinoti amžinąjį tikslą, bet jo siekti. Kadangi daug pavojų ir tykojančių klaidų, todėl turime stiprinti savo valią ir nepasiduoti viliojimams - nepaklysti. To vadovas yra sąžinė ir Bažnyčia.

Svarbiausia - nežvelgti laikinumo akimis, bet amžinybės žvilgsniu. Mes esame sutverti pagal paties Dievo paveikslą. Jį turime išlaikyti skaidrų, nesuteptą. Tai įvyksta mūsų šventėjimu. Mes tikri, kad pasieksime tikslą - pamatysime patį Dievą, kurį mato angelai. "Mylimieji, mes dabar esame Dievo vaikai, bet dar nepasirodė, kas būsime. Mes žinome, kad kai pasirodys, būsime panašūs į jį, nes matysime jį tokį, koks jis yra" (1 Jn 3, 2). Pamatysime jo begalinę meilę ir visą begalybę.

Tačiau sutinkam priešpriešą pasiekti amžinąjį tikslą. Tai siekimas ne Dievo garbės, o savo garbės, troškimas ne amžinųjų turtų, o žemiškų, nykstančių pojūčių patenkinimo. Šv. Paulius rašo: "Dievas mus pašaukė ne susitepimui, bet šventėjimui" (Tes 4,7).

Vienas rusų žurnalistas pasakė: "Mes einame arba aukštyn, arba žemyn." Jei mes neisime šventėjimo keliu, mes eisime prakeikimo - pražūties keliu. Mūsų laukia arba palaiminimas, arba pasmerkimas. Visi turime būti šventėjimo kely. "Ką padės, jei visą pasaulį pelnytum, o savo sielą pražudytum." Šv. Augustinas rašo: "Nerami mano siela, kol neatilsės Viešpatyje."

Žmogaus tikslas yra Dievas, laimė, amžinybė, o koks yra tikslas viso sutvorto pasaulio? Dievas sukūrė pasaulį, kad jis padėtų pasiekti amžinąjį tikslą - išganymą. Dievas davė žmogui gėrybių kūno maitinimui. Todėl ir žemės ūkis, ir pramonė girtina. Pats Kristus daugino duoną. Dievas davė gėrybių, kad pralinksmintų žmogų. Tai nepaprastas gamtos grožis. Augmenijos žiedų grožį, gėlių kvepėjimą ypač gražiai aprašo poetai. Maironis sušunka: "Miškai kaip rūta žaliuoja..." Nepaprastas pavasario grožis!

Dievas sukūrė grožį, kad jis vestų žmogų prie amžinojo gėrio ir grožio - Dievo. Tačiau gamtos grožis tėra tik lašas prieš amžinąjį grožį.

Šv. Pranciškus Asyžietis ypatingai juto gamtos grožį. Jis sukūrė “Saulės himną”. Kiekviename Dievo kūrinyje jis matė Dievo meilę.

Dievo gerumas mums yra beribis - jis trokšta, kad ir gamta vestų prie amžinojo tikslo.

Bet ne tik gamta rodo Kūrėją, bet ir mūsų protas, sąžinė. Tik viso to nereikia aptemdyti nuodėmės debesimis.

Du Romos ciesoriaus tarnautojai praleido dvi dienas vienuolyne. Turėdami laiko jie skaitė knygą apie šv. Antano, atsiskyrėlio, gyvenimą. Skaitydami vis daugiau traukėsi nuo pasaulio blizgučių, vis labiau ryškėjo Dievas, amžinasis gyvenimas. Perskaitę tik tą knygą, tarė: “Mes esame neišmintingi - tarnaujame vien tik ciesoriui, rūpinamės jam patikti, o kiek čia gyvensime - kelis metus. Tuo tarpu nesirūpiname tuo, kas truks per amžius - karalių karaliumi Dievu.” Ir jie nutarė pasukti gyvenimą kita linkme - pasiaukoti Dievui.

Kam aš daugiausia tarnauju?

IŠ KUR SUNKI NUODĖMĖ

Pirmąją sunkią nuodėmę padarė angelai. Dievas sutvėrė išmintingus angelus. Jiems buvo žinomos gamtos ir mūsų, žmonių, paslaptys. Jie buvo išmintingesni negu išmintingiausi žmonės. Tik abejotina, ar jie žinojo žmonių mintis, kurias Dievas žino. Jie buvo kupini dorybių, ir tas jiems buvo duota be jokių nuopelnų. Jie buvo nepaprastai gražūs, grynos dvasios, be materijos priemaišų. Be to, jie turėjo laisvą valią ir negalėjo būti kieno nors vergai. Iš karto jie buvo sukurti galingi, ko žmogus negali pasiekti, ir svarbiausia - šventi. Taip pat jie buvo nemirtingi dangaus piliečiai. Jie matė Dievo veidą ir buvo patys gražiausi Dievo paveikslai. Viešpats Dievas, kalbėdamas per pranašą Tyro karaliui, daro užuominą į angelus: “Tu buvai to tobulo antspaudas, kupinas išminties ir tobulo grožio. Tu buvai Edene, Dievo sode... Su-

kūriau tave kaip kerubą, gyvenai ant Dievo šventojo kalno...” (Ez 28, 12-14). Kokiai laimei Dievas angelus sutvėrė!

O kas atsitiko? Jie tiesiog sukilo prieš Dievą ir šventąjo tvarką. Jie nedėkojo už gautą gerį, negarbino jo kaip Kūrėjo, o pasipriešino. Jie didžiavosi savo grožiu ir dėl to nustojo išminties. “Nuo tavojo grožio išpuiko tavo širdis, savuoju spindesiu piktam panaudojai savąją išmintį” (Ez 28, 17).

Pirmieji angelai, kurie nusidėjo, atmetė atgailą ir Dievo gailestingumą, visai nusigręžė nuo Dievo. Tuo atmetė Viešpaties meilę, klusnumą, pažeidė laisvą valią. Ir jie krito iš dangaus. “Mačiau šėtoną, kaip žaibą krintantį iš dangaus” (Lk 10, 18). Jie krito į pragarą. Šv. Petras rašo: “Dievas nepagailėjo nusidėjusių angelų, bet nubloškė juos į tamsias pragaro bedugnes” (1 Pt 2, 4). Padarę sunkią nuodėmę jie nenorėjo grįžti į tiesą, nesišaukė Dievo gerumo. “Jie žūva savo sugedime” (2 Pt 2, 12). Supuvusio daikto nepaversi sveiku. Labai sunki nuodėmė be atgailos! “Baisu pakliūti į gyvojo Dievo rankas!” (Žyd 10, 31).

Tačiau jų nuodėmė buvo viena ir juos amžinai pražudė. O kiek mano nuodėmių!

Antrąją sunkią nuodėmę papildė mūsų pirmieji tėvai - Adomas ir Ieva. Dievas norėjo žmonėmis užpildyti nusidėjusių angelų vietas danguje. Jis pirmuosius žmones apgyvendino gražiame rojuje. Ir jų sielos buvo rojus, nes be nuodėmių. Jiems davė sveiką, stiprią gamtos prigimtį, jaunystės grožį ir svarbiausia - nemirštamą sielą. Tad jie buvo apdovanoti šviesiu protu, laisva valia, nemirtingumu. Visko užteko, nuo visų medžių galėjo valgyti vaisius. Tik Dievas norėjo, kad savo nuopelnais jie užsitarnautų dar didesnę garbę danguje. Todėl užgynė nuo vieno medžio valgyti vaisius.

Pirmieji tėvai iš pradžių rojuje buvo laimingi ir paklusnūs Dievui. Piktoji dvasia, nusidėjęs angelas, pavydėjo žmogui ir pradėjo gundyti, kad jie neklausytų Dievo, bloga darytų. Tas užgintasis medis ir buvo nuodėmė.

Piktoji dvasia, melagė, ėmė taip gundyti: “Atsivers jums akys, kai tik jo užvalgysite, ir jūs būsite kaip Dievas” (Pr 3, 5).

Tikrai atsivėrė akys, pažino nuodėmės baisumą. Jie ėmė slapstyti, bet nuo Dievo nepasislėpsi.

Pirmieji tėvai per nuodėmę neteko rojaus, bet jų Dievas nenugramzdino į pragarą. Gundymai mažina nuodėmę. Angelai negundomi nusidėjo, tad jų nuodėmė daug didesnė.

Nors pirmieji žmonės neteko rojaus, bet Dievas jų pagailėjo. Neteko rojaus ir visa žmonija. Jei tėvai parduoda namus, tai ir vaikai jų netenka. Jei parlamentas išleidžia blogą įsakymą, kenčia visa tauta. Taip po Adomo ir Ievos kenčia visa žmonija. Tai gimtoji nuodėmė. “Didžiausia našta mane slegia” (Ps 37, 5).

Kaip baisi yra viena sunki nuodėmė! Per ją visi atsidūrėme ašarų klonyje - patekome į piktojo karalystę.

Kaip pirmieji tėvai nenusisuko nuo Dievo gailestingumo, taip jų palikuonys - žmonija - dažnai maldavo Dievo pasigailėjimo.

Pagaliau Dievas pasigailėjo ir atsiuntė Gelbėtoją - savo Sūnų - į mūsų žemę.

Dievo Sūnus Jėzus Kristus savo krauju atpirko nuo pražūties visą žmoniją. Atpirko ir mane! Todėl “Šlovinkime Viešpatį Dievą visa širdimi. Jis gailestingas, neleido nugrimzti” (Ps 85, 12).

Tik pagalvokime, koks buvo Jėzaus atpirkimas. Tą galėjo padaryti tik iš didžios meilės. Galva erškėčiais vainikuota, veidas apspjau-dytas, akys ištinusios nuo mėlynių, lūpos, girdomos tulžimi, rankos, kojos pervertos, šonas perdurtas ietimi. Visa tai kentėjo dėl mūsų. Per plakimą tu, Jėzau, atsiteisei už mūsų palaidumą, erškėčių vainiku - už mūsų blogas mintis, ant lūpų tulžimi atsiteisei už mūsų smaguriavimą - alkoholizmą, narkomaniją. Mūsų viltis Kristuje. “Jis vėl mūsų pasigailės, kojomis sutryps mūsų kaltes, - įmes į gelmes visas mūsų nuodėmes” (Mch 7, 19).

Pal. ark. J. Matulaitis, darydamas sąžinės sąskaitą, guldavo ant žemės kryžiumi. Kaip jis bijojo nuodėmės! Ir aš turiu saugotis jos.

SUNKIOS NUODĖMĖS ESMĖ

Sunki nuodėmė savo esme yra baisi, bjauri, niekinanti nusidėjėlį ir labai įžeidžianti Dievą Kūrėją ir Išganytoją Jėzų Kristų.

Kada pagalvojame, kiek mes esame nusidėję mintimis, žodžiais, o kartais darbais arba tingėjimu, mes negalime nuodėmių net suskaičiuoti. Todėl karalius Dovydas sušunka: “Mano nuodėmės viršija mano galvos plaukų skaičių.”

Nuodėmės būna viešos, papiktinančios ir slaptos - veidmainingos. Katekizme minimos septynios sunkios nuodėmės: puikybė, gėšumas, pavydas, seksas, apsirijimas, pasigėrimas, tingėjimas.

Pirmiausia prisiminkime slapta nuodėmės. Jos dar blogesnės. Apie tave galvoja, kad esi doras, o slapta esi nedorėlis. Vadinasi, ne tik nuodėmę darai, bet ir apgauni kitus. “Apvalyk mane nuo kalčių, kurių nejaučiu! Apsaugok mane ir nuo tyčinių nuodėmių, - neleisk joms manyje viešpatauti” (Ps 19, 13-14).

Baisios nuodėmės ir viešosios, papiktinančios. Tada mes ne tik patys nusidedame, bet ir kitus traukiame į nuodėmę. “Papiktinimai neišvengiami, bet vargas žmogui, per kurį jie ateina. Jam būtų geriau, jei ant kaklo būtų užmauta girnapusė ir jis būtų įmestas jūron” (Lk 17, 1-2).

Gal neskaisčios mano mintys, bjaurūs anekdotai, neskaistūs poelgiai sudaro visą Babelę? “Tuomet vienas galingas angelas iškėlė akmenį, tarsi didelį girnakmenį, ir jį sviedė į jūrą, sakydamas: “Toku smarkumu bus nublokštas didysis Babelės miestas, ir jo nebebus galima rasti” (Apr 18, 21).

Nuodėmės kabinasi viena prie kitos ir taip sudaro baisią grandinę. Tai pasikartojimų grandinė. Pasikartojimas dar baisesnis. “Šuo sugrižo prie savo vėmalo, ir išmaudyta kiaulė vėl voliojasi purvyne” (2 Pt 2, 22).

Tikrai prasiskolinau aš Viešpačiui šimtą tūkstančių talentų, o pats kitą smaugiu už šimtą denarų. Koks bjaurumas nuodėmės, ir kokia didelė Dievo kantrybė!

Nuodėmė yra žmogaus pažeminimas ir Dievo didis įžeidimas. “Žmogus, nors pertekęs būtų, ilgai neišlieka; jis panašus į galviją, kuriam lemta kristi” (Ps 48, 13).

1992 09 13 per Vilniaus televiziją paskelbė, kad Latvijoje legalizuota prostitucija. Pasirodžiusi nuoga moteris kalbėjo, kad tai didžios laisvės išdava. Iš tikrųjų tai doros kritimas. Net gyvuliai tokių dalykų nedaro. Apie žmogaus apsinuoginimą parašyta: “Viešpats Dievas padarė drabužius iš kailių žmogui bei jo žmonai ir juos apdengė” (Pr 3, 21). Kai kurie menininkai, rašytojai nori pridengti nuodėmę grožiu, bet nuodėmės esmė visuomet bjauri. Veltui purvą puošiame gėlėmis.

Nuodėmė nėra laisvė, bet baidi vergija. “Iš tiesų, iš tiesų sakau jums, kiekvienas, kas daro nuodėmę, yra nuodėmės vergas” (Jn 8, 34). Apie tuos, kurie kalba apie nuodėmės darymo laisvę, yra pasakyta: “Jie žada laisvę, patys būdami sugedimo vergai.”

Nors žmogaus kūnas po pirmųjų tėvų nuodėmės linkęs grįžti į nuodėmę, bet sąžinė dėl to kenčia. Nuodėmės kaip liūtų ir šunų dantys kandžioja, ir aš nelaimingas. Piktoji dvasia dėl nuodėmių džiaugiasi plėšiko džiaugsmu ir stumia į blogį įvairiais viliojimais ir pasiteisinimais. Ypatingai piktoji dvasia erzina kūną nusidėti. “Taigi, broliai, mes nesame skolingi kūnui, kad gyventume pagal kūną. Jei gyvenate pagal kūną - mirsite. Bet jei dvasia marinate kūniškus darbus - gyvensite” (Rom 8, 12-13).

Mes turime traukyti nuodėmių grandines, o tai įvykdysime, prašydami Dievą gailestingumo ir pagalbos.

O jei atsitiko taip, kad nusidėjome, neturime nusiminti, bet privalome ryžtingai pakilti.

Taip pat reikia atsikratyti bet kokio liūdesio.

Viena moteris našlė ėmė nusidėti ir taip nusiminė, kad po kiek laiko nusižudė. Kun. Tadeusz Dajczet rašo: “Liūdesys yra net ypatinga savimeilės apraiška, pakertanti tikėjimo ir pasitikėjimo šaknis. Nusidėjus nereikia nusiminti, nes tuo įžeidžiame patį Dievą dar labiau, negu pačia nuodėme. Negana to - šventieji sako, kad nusidėję galime

tikėtis dar didesnių malonių, negu buvome gavę prieš nusidėdami” (“Tikėjimo įžvalgos”, p. 74).

Mūsų žiburys - Kristus, kuris veda iš tamsos į šviesą, iš ne malonės į malonę, iš nusiminimo į linksmybę. “Laikydami Kristaus tarsi žiburio, šviečiančio tamsioje vietoje, kol išauš diena ir jūsų širdyse užtekės aušrinė” (2 Pt 1, 19).

Be to, yra Atgailos sakramentas - Sutaikinimo sakramentas. Kiekviena išpažintis yra gailestingasis samarietis. Ji mus atgaivina, sustiprina, grąžina džiaugsmą.

Bet mes turime ne tik pakilti iš nuodėmių, bet siekti tobulumo, šventumo. Tam duotas laikas. Tiktai negalima vėlintis nė valandėlės, nes gali būti per vėlu. “Kai šaukiuosi, išklausk mane, o mano teisusis Dieve! Kai vargas spaudė, tu man padėjai. Būk man maloningas ir išklausk mano maldą!” (Ps 4, 2).

DEŠIMT DIEVO ĮSAKYMŲ

Jeigu nebūtų eismo taisyklių, šviesoforų, keliuose būtų chaosas ir vien nelaimės, tragedijos. Jei nebūtų dešimties Dievo įsakymų, žmonių gyvenimas paskęstų chaose. Baisu būtų išeiti į gatvę, net gyventi savo bute ar name.

Dievas tuos įsakymus įspaudė į mūsų prigimtį. Todėl jie saisto visus žmones - ne tik žydus, krikščionis, bet ir stabmeldžius. Už tų įsakymų nesilaikymą visi turi atsakyti. “Kai jokio įstatymo neturintys pagony iš prigimties vykdo įstatymo reikalavimus, tada jie - neturintys įstatymo - yra patys sau įstatymas. Jie įrodo, kad įstatymo reikalavimai įrašyti jų širdyse, ir tai liudija jų sąžinė bei mintys, kurios tai kaltina, tai teisina viena kitą... Aną dieną Dievas per Jėzų Kristų teis žmonių slėpinius, kaip sako mano Evangelija” (Rom 2, 14-16).

Tačiau įstatymai neatima žmogaus laisvės. Jau romėnų rašytojas prieš Kristaus gimimą rašė: “Vykdykite įstatymus, kad būtute laisvi!” (L. de Ponte).

Vis dėlto įstatymas turi remtis tiesa. Vienas Dievas yra tiesa. Kristus kalbėjo: “Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas” (Jn 14, 6). Net graikų filosofas Platonas pabrėžė: “Išmintingojo įstatymas yra Dievas, pai-kojo - jo paties užgaidos.”

Mes turime prigimtyje įbrėžtus įsakymus, kuriuos Dievas ant Si-najaus kalno davė, tuo parodydamas, kad jie labai svarbūs. Tie įsa-kymai per žydų tautą duoti visoms tautoms ir visiems žmonėms.

Pranašas Zacharijas rašo: “Vėl pakėliau akis ir regėjau skraidanti ritinį. “Ką matai?” - paklausė jis mane. Atsakiau: “Matau skraidanti ritinį! Jo ilgis yra dvidešimt uolekčių ir plotis dešimt uolekčių. Tuomet jis man paaiškino: “Tai prakeikimas, kuris tįsta ant viso krašto veido. Pagal įrašą vienoje jo pusėje, kas tik vagia, bus atskirtas, ir pagal įrašą kitoje jo pusėje, kas melagingai prisiekia, bus atskirtas... Tuomet su manimi kalbėjusis angelas priėjo ir man tarė: “Pakelk akis ir pažiūrėk į tai, kas išeina”. - “Kas gi tai yra?” - paklausiau. Jis tarė: “Tai krepšys, kuris išeina...” Tuomet buvo nukeltas švininis dangtis, ir štai krepšio viduje sėdėjo moteris! Jis tarė: “Tai yra Nedorybė.” Jis ištūmė ją atgal į krepšio vidų ir užvožė krepšio angą švino svarsčiu...” (Zch 5, 1-8).

Svarbiausia, pabrėžia pranašas, kad jo viduje kalbėjo angelas. Dievas neparodo angelo, jis kalba per žmogaus vidų. Pagal Šv.Raštą, dažniausiai angelus reikia suprasti žmogaus viduje. Paminėta dešimties mastų knyga primena dešimt Dievo įsakymų. Duotas jų didelis plotis, gylis - dvidešimt mastų - primena sunkias ir lengvas nuodėmes.

Tai jau nuodėmių dvigubumas.

Nedorybė pavadinta moterim. Ji uždaryta krepšyje, vadinasi, la-bai siaura ir akla.

Kiekvienas Dievo įsakymas reikalingas ir nepakeičiamas. Pirma-sis: “Neturėk kitų dievų, tik mane vieną.” Tuo draudžiama bet kokia stabmeldybė, būrimai, horoskopai.

Vienas žurnalistas /Išk./ per Vilniaus televiziją aiškino horoskopo nurodomas laimingas ir nelaimingas dienas, galop pasakė: “Aš vis dėl-to tuo netikiu.”

Taip pat pirmasis Dievo įsakymas draudžia bedievybę kaip melą. Antruoju įsakymu Dievas draudžia be reikalo minėti Dievo, Švč. M. Marijos ir šventųjų vardus. Kai kuriems žmonėms “Jėzau”, “Marija” virto lyg keiksmu. Jei mes savo tėvo, motinos nedrįstame šaukti vardu, kaip galime drįsti Dievą Tėvą, Jėzų Kristų, Šv. Dvasią banaliais minėti?

Trečiuoju įsakymu Dievas įsako švęsti sekmadienį, žydams - šeštadienį. Jei visos dienos būtų darbo dienos, tai būtų panašu į statomą namą be jokio lango.

Pirmieji trys Dievo įsakymai susiję su Dievu, o kiti svarbūs žmogui. Gerbti reikia kiekvieną žmogų kaip brolių, seserį, o tėvus ypatingai, nes mes jiems už meilę daug skolingi. Mums džiaugsmas, kad jie per Dievo nustatytą tvarką davė mums gyvenimą.

Kiti įsakymai - nežudyk, nevok, neištvirkauk - mus saugo nuo terorizmo, baimės, prievartos, ištižimo.

Duoti įsakymai uždeda visiems atsakomybę. Mozė ypač pabrėžia įsakymų laikymosi svarbą ir nesilaikymo žalą: “Jei neklausysi Viešpaties, savo Dievo balso ištikimai vykdyti visus jo įsakymus ir įstatymus, kuriuos tau šiandien duodu, tada ateis ir užlies tave visi šie praeikimai:

“Prakeiktas būsi mieste, prakeiktas būsi ir kaime!

Prakeikta bus tavo pintinė ir tavo gelda!

Prakeiktas bus tavo iščių vaisius, tavo žemės derlius, bandos ir kaimenės prieauglis.

Prakeiktas būsi pareidamas, prakeiktas būsi išeidamas!..

Nuolat būsi engiamas ir apiplėšiamas, nebus kas tau pagelbėtų. Jei susižadėsi su moterimi, kitas vyras su ja suguls; jei pasistatysi namus, juose negyvensi; jei įsiveisi vynuogyną, jo vaisiais nesidžiaugsi” (Įst 28, 15-19, 29-30).

Aišku, nevykdant Dievo įsakymų, atsėlina nelaimės. Tačiau Naujajame Testamente svarbesnė meilė. Senajame Testamente būti pakabintam ant kryžiaus buvo praeikimas. Šv. Paulius rašo: “Kristus

mus atpirko iš įstatymo prakeikimo, tapdamas už mus prakeikimu, nes parašyta: "Prakeiktas kiekvienas, kuris kybo ant medžio." Šitaip per Jėzų Kristų pagonims atiteko Abraomo palaiminimas, ir mes tikėjimu gavome pažadėtąją Dvasią" (Gal 3, 13-14).

Kristus nuima visus prakeikimus tiems, kurie taisosi į gera, ir tiems, kurie dar nesitaiso, - laukia jų atsigręžimo.

Mozė skelbia palaiminimus tiems, kurie vykdo įsakymus. Tie palaiminimai daugiau susiję su pasisėkimu žemėje. "Palaimintas būsi mieste, palaimintas būsi ir kaime! Palaiminta bus tavo pintinė ir tavo gelda!" (Įst 28, 3, 5).

Naujajame Testamente Kristaus palaiminimai skirti žemei ir dangui. Daugiau jie svarbūs dvasiniam gyvenimui, o nuo jo priklauso ir visas žmogaus gyvenimas. "Palaiminti, turintys vargdienio dvasią: jų yra dangaus karalystė" (Mt 5, 3).

Kristaus mokslo esmė: švelnumas, meilė, negašdinimai. Kas vykdo Dievo įsakymus ir Kalno pamokslo palaiminimus, tikrai pilnatvę pasieks. "Jūs pirmiausia ieškokite Dievo karalystės, o visa kita bus jums pridėta" (Mt 6, 33). "Atveri savo ranką, patenkini kiekvieno gyvūno troškimą" (Ps 145, 16).

Tik viena turime atsiminti, kad mes turime vykdyti Dievo įsakymus ir palaiminimus ne tam, kad mums būtų gera, bet kad Dievą pagarbintume. Turi vyrauti ne egocentrizmas, bet teocentrizmas.

SUNKIAI NUSIDĖDAMI MES ĮŽEIDŽIAME BEGALINĮ DIEVĄ

Nuodėme mes įžeidžiame begalinį Dievo tobulumą ir jį paniekiname. Dėl to mes esame labai kalti.

Dievas yra labai geras. Jis mus sutvėrė, o per nuodėmę metame jam iššūkį. Dievas mus palaiko, juk be jo negalėtume nė valandėlės gyventi. Nusidėdamas aš atsilyginu didžiausiu nedėkingumu.

Dievas yra begalinė išmintis. Jis ir man davė protą, o nusidėda-

mas aš prieštarauju Dievo ir savo išminčiai. „Nejau taip atsilygini Viešpačiui, paika ir neišmintinga tauta? Argi ne jis tavo Tėvas, kuris tave sukūrė, tave padarė ir įkurdino?..“ (Ist 32, 6).

Dievas yra begalinis tyrumas, begalinis skaistumas. Ne tas pats, ar tu sutepsi, sugadinsi garsų Rafaelio paveikslą, ar paprasto menininko. Juo skaistesnis, tyresnis žmogus, ir jam gėdingai elgsies - jį juodinsi, tuo labiau jį įskaudinsi. „Tavo akys (Dieve) per daug tyros, kad matytumei pikta, ir tu negali žiūrėti į neteisybę“ (Šv R). Netyrumas yra visuomet šleikštumas. „Kadangi esi drungnas ir nei karštas, nei šaltas, aš išspjausiu tave iš savo burnos“ (Apr 3, 16).

Dievas yra visagalis. Jis man davė dovaną kalbėti, davė man akis matyti gražiąją gamtą, girdėti paukščių čiulbėjimą, miškų ošimą, davė man rankas, kojas, o visa aš panaudoju blogiui. Nusikalstu prieš Dievo visagalybę. Pagaliau man davė panašią į angelo nemirtingą sielą. Prieštaraudamas labai nusikalstu Dievui, savo Kūrėjui.

Nusikalstu aš ir Jėzui Kristui, Atpirkėjui. Jėzus man davė tiesos mokslą, o aš to mokslo nesilaikau. Jis buvo plaktas, erškėčiais vainikuotas ir prikaltas prie kryžiaus. Aš, darydamas nuodėmes, vėl jį kankinu ir kalu prie kryžiaus. „Nupuolė ir neįmanoma iš naujo atgavinti atsivertimui, nes jie sau kryžiuoja Dievo Sūnų ir išstato jį paniekai“ (Žyd 6, 6). Aš turėčiau Jėzų už jo gerumą mylėti, o dabar įžeidžiu.

Aš įžeidžiu ir Šventąją Dvasią. Per sakramentus iš Šventosios Dvasios gaunu daugybę malonių, bet, jas priimdamas nevertai, ją paniekinu. Jei tų dovanų neimu, irgi paniekinu.

Dievas pažadėjo garbingą iš mirusiųjų prikėlimą, dangaus garbę, o aš per nuodėmę visa atmetu. Atmesti duodamas geradarybes yra didelis įžeidimas.

Esavas dėl sriubos atsižadėjo tėvo palaiminimo ir paveldėjimo teisės. Aš per nuodėmę atsižadu amžinojo dangaus paveldėjimo ir palaiminimo.

„Kartą, Jokūbui verdant sriubą, Esavas parėjo iš laukų. Jis buvo labai išalkęs. Esavas Jokūbui tarė: „Labai prašau duoti man pasrėbti

to raudono viralo, nes esu baisiai išalkęs!” “Parduok man pirmiau savo pirmagimystę”, - atsakė Jokūbas. Esavas tarė: “Štai! Aš prie mirties, kas man iš pirmagimystės.” Jokūbas davė Esavui duonos ir lęšių sriubos. Jis pavalgė, atsigėrė, pakilo ir nuėjo sau. Tiek Esavui terūpėjo jo pirmagimystė” (Pr 25, 29 - 34).

Kai aš padarau nuodėmę, taip ir rūpi man paveldėjimas! Bet aš sunkiai įžeidžiu Dievą. “Argi ne dėl to atsitiko, kad apleidai Viešpatį Dievą, kada jis vedė keliu... O dabar, kad gertum drumzliną vandenį” (Jer 2, 12).

Dievas gailestingas. Angelai su degančiu kalaviju manęs nepaliečia, o liūdi ir saugo. Galėjo Dievas nubausti ugnim ir siera, kaip nubaudė Sodomos ir Gomoros miestus, jų gyventojus, o man leidžia gyventi ir naudotis jo gėrybėmis.

Dievas neleidžia prasmegti už nuodėmes, kaip prasmego Dotanas ir Abironas. Dievas kantrus ir laukia atlygio Paskutiniajame teisme. Todėl turiu skubėti prie atgailos - prie karaliaus Dovydo atgailos - ašarų ir pasninko. Neturiu atidėti atgailos, o šiandien turiu tą daryti. “Jis užsivilks teisumą kaip šarvus ir užsidės tikrą teisingumą kaip šalną; jis pasiims šventumą kaip nenugalimą skydą, perkals didelį pyktį į kalaviją, ir Visata drauge su juo stos prieš neišmanėlius” (Išm 5, 18-20).

Reikia daryti atgailą iš meilės ir pasitikėjimo Dievui. Judas Iskarijotas irgi atgailavo. Jis gailėjosi ir išpažino kunigams išdavimo nuodėmes. “Nusidėjau išduodamas nekaltą kraują” (Mt 27, 4). Mėgino net atitaisyti. Numetė išdavimo pinigus. Bet jis neturėjo Kristui meilės ir atgailos ašarų, kaip turėjo šv. Petras.

Per atgailą mes turime pasitikėti Dievo gailestingumu ir mylėti.

Judas po prisipažinimo buvo nuliūdęs ir bėgo į pražūtį. Mes po išpažinties patiriame džiaugsmą ir einame į naują gyvenimą.

Gera atgaila - išpažintis lemia ne tik žemės džiaugsmą, bet ir amžinąjį džiaugsmą. “Teisieji gyvena per amžius; jiems atlygina Viešpats, - jais rūpinasi Aukščiausiasis. Užtat jie gaus karališką vainiką ir grožiu spindinčią karūną iš Viešpaties rankos, nes jis globos juos savo dešine, gins juos iš peties” (Išm 5, 15-16).

SUNKIOS NUODĖMĖS PADARINIAI

Sunkios nuodėmės vaisiai patys skaudžiausi, kokie tik gali būti. Jie jau skaudūs žemėje. Mes žinome, kaip egiptiečiai dėl savo užkietėjimo buvo nubausti.

Sunki nuodėmė jau žemėje atima garbę. Iš Helio vaikų buvo atimta garbė ir pareigos prie šventyklos. “Aš gerbsiu tuos, kurie mane garbina, bet mane niekinantys bus paniekinti” (1 Sam 2, 30).

Iš karaliaus Sauliaus dėl nuodėmės buvo atimtas skeptras - valdžia ir perduotas Dovydui.

Sunki nuodėmė net ir fizinei žmogaus prigimčiai pragaištinga. Dievas per kūną prigimtį baudžia. Jėzus, pagydes 38 metus sirgusį paralitiką, pasakė: “Štai tu esi pasveikęs. Daugiau nebe-nusidėk, kad neatsitiktų kas blogesnio!” (Jn 5, 14). Vadinasi, ligos priežastis buvo nuodėmė.

Šiais laikais matome, kaip dėl sekso nuodėmių plinta venerinės, AIDS ligos.

Sunki nuodėmė sukelia dvasios apsunkinimą ir liūdesį, sielvartą. Tik pažiūrėkime į jų veidą - jie praradę džiaugsmą, tyrumą. “Miegas man nebeužmerkia akių, nes mano širdis plyšta iš nerimo. Sau tariu: ‘Į kokią nelaimę patekau! Į kokią kančios sietuvą esu įpuolęs! Juk kai valdžiau, buvau dosnus ir mylimas.’ Dabar aš prisimenu pikta, padarytą Jeruzalėje” (1 Mak 6, 10-12).

Už sunkias nuodėmes Dievas baudžia karais, badu, maru. Mes suplikacijose giedame: “Nuo karo, maro ir bado gelbėk mus, Viešpatie!”

Dievas baudžia žemės drebėjimais, potvyniais, audromis ir sausromis. Juk viskas vyksta Dievui žinant. “Nė vienas plaukas be jo žinios nenukrinta.” Jeremijo knygoje parašyta: “Tavo paties nedorumas nubaūs tave, tavasis atsimetimas nuo manęs pa-

smerks tave. Taigi apsvarstyk ir praregėk, kaip baisiai kartu tau Viešpatį, savo Dievą, palikti” (Jer 2, 19).

Nuodėmė labai apsunkina sąžinę - bausis jos graužimas. Šv. Ambraziejus sako: “Nėra sunkesnio dalyko - bausmės, kaip amžinas sąžinės plakimas.”

Be tų bausmių bus amžinoji bausmė - pragaras. Jei žmogaus negalima atversti į gera, jokios priemonės ir bausmės nepadeda, tada lieka ta amžinoji bausmė. “Geležiniu skeptru gali joms kirsti, kaip molinius indus į šukes daužyti” (Ps 2, 9). Panašiai pranašo Jeremijo sakyta: “Tebūna sugėdinti mano persekiotojai... Siųsk jiems nelaimės dieną, triuškind juos ir triuškind!” (Jer 17, 18).

Netikintieji priekaištauja, kad Dievas žiaurus, tai kaip jį tikėti.

Bet Dievas žiūri į galutinius padarinius. Dievas ir bausdamas myli - nori, kad atsigręžtume į gera. Kada gresia mūsų gyvybei pavojus, mes einame pas gydytoją chirurgą, pasiduodame kančioms, kad pasveiktume. Argi tą chirurgą galime laikyti žiauriu? Jis aukojasi ir kruopščiai dirba mūsų naudai.

Kartais ir bendruomenė būna sugedus. Jai Dievas gali siųsti bausmę, kad atvertų akis siekiui į gera. Dažnai liga taip pat yra išganinga.

Kenčia ir nekaltieji. Tai jų išbandymas, kad gautų didesnę garbę. “Šio laiko kentėjimai negali lygintis su būsimąja garbe, kuri mumyse bus apreikšta” (Rom 8, 18).

Viešpatie, nuodėmė tokia trumpa ir jos purvinas malonumas neilgas, o kančia tokia ilga, o kartais ir amžina. Kaip aš būčiau neišmintingas daryti nuodėmę!

Todėl šv. Anzelmas rašo: “Sutikčiau čia pragaro kančias kentėti, negu padaryti sunkią nuodėmę.”

Svarbiausias mūsų prašymas, kad Dievas duotų jėgų apsaugoti nuo nuodėmės!

ESCHATOLOGINIAI DALYKAI

Šv. Rašte parašyta: “Ką tiktai darytum, visad atsimink savo gyvenimo galą, ir tu niekad nenusidėsi” (Sir 7,36). Visų darbų ir gyvenimo pabaiga yra mirtis. Pabaiga vainikuoja darbą.

Jei atsimeni svarbiausią dalyką, jam subordinuoji savo veiksmus. Svarbiausias momentas yra mūsų mirtis, todėl visuomet apie ją turime galvoti. Ir ne tik galvoti, bet stengtis gražiai gyventi.

Pirmiausia, jei esi purvinas, reikia apsivalyti. Kristus laimingą amžinąjį gyvenimą lygina su vestuvėmis. Kas gali eiti į vestuves purvinas? Todėl pirmiausia ir reikia apsivalyti nuo nuodėmių purvo. Jei valaisi, jau esi kelyje į gera. Tas nusivalymo kelias vadinamas via purgativa. Po to skaidrėji ir sieki dorybių, - tai bus via illuminativa. Tada jau keliauji šviesėjimo keliu. Pagaliau tu priartėji prie Kristaus ir pradedi tiesiog vienytis, jungtis, tai bus - via unitiva - susijungimas. Visa tai yra išmintinga. Kad nenuklystum nuo kelio, dažnai pagalvok apie mirtį. Aš nežinau vietos, kur mirsiu, nežinau mirties priežasties ir būdo. Gal aš mirsiu ugnį, gal vandeny, gal kelionėje ar lovoje. “Jūs patys gerai žinote, kad Viešpaties diena užklups lyg vagis naktį. Kai žmonės kalbės: “Gyvename ramiai ir saugiai”, - tada juos ir ištiks netikėtas žlugimas, tarytum gimdymo skausmai nėščią moterį, ir jie niekur nepabėgs” (1 Tes 5, 2-3).

Mes nežinome mirties valandos, dienos, - tai Dievo nustatyta. Svarbu mirštant nenumirti amžinai. “Iš tikrųjų jo dienos yra suskaitytos, tu žinai jo mėnesių skaičių ir nustatei ribas, kurių jis negali peržengti” (Job 14, 5). Ne kada mums patinka ar norime, ar nenorime, bet kada Dievas mums paskyrė, mirsime.

Tačiau Dievas gali padidinti ar sumažinti gyvenimo trukmę. Mirtis gali ištikti motinos iščiose ar sulaukus gilios senatvės. “Aš girdėjau tavo maldą ir mačiau tavo ašaras, štai aš tau pridėsiu dar penkiolika metų.” Tai kalbėjo karaliui Ezekijui. Bet kartais net geriesiems Dievas sutrumpina gyvenimo trukmę. “Jis buvo paimtas, kad jo piktybė ir jo

sielos klasta nesuklaidintų.” Tą matome iš gyvenimo praktikos - iš jaunų šventųjų mirties. Šv.Kazimieras, šv.Alozas, Jėzaus Kūdikėlio Teresėlė mirė jauni.

Dievas gali sumažinti gyvenimo laiką ir blogiesiems. “Nes tu, Dieve, nugrūsi juos į giliausią Duobę - tuos žmogžudžius ir apgavikus” (Ps 55, 24). Šiandien tas būna girtuokliaujantiems, ištvirkaujantiems, be saiko rūkantiems.

Ypatingai reikia melsti, kad Dievas prailgintų gyvenimą sunkiai nusidėjusiems, - kad jie gautų laiko pasitaisyti. Reikalingas ilgesnis gyvenimas ir geriesiems, kad daugiau gera padarytų. “O mano Dieve, nepaimk manęs iš čia įpusėjus dienoms - tu, kurio metai trunka per visas kartas” (Ps 102, 25).

Tačiau negalvok, kad tu jau geras ir nereikia atgailauti. “Ar manote, kad tie galilėjiečiai buvo didesni nusidėjėliai už visus kitus galilėjiečius ir todėl taip nukentėjo?!” (Lk 13, 2).

Visi nusidedame ir reikia skubėti atgailauti. “Būkite pasiruošę, nes žmogaus Sūnus ateis, kai nesitikėsite” (plg. Lk 12, 40).

Tada bus viskas baigta. Todėl “vaikščiokite, kol turite šviesą, kad neužkluptų jūsų tamsa.”

“Žmonėms skirta vieną kartą mirti ir stoti į teismą” (Žyd 9, 27). Tai nepakeičiama tiesa. Visi žinome, kad reiks mirti, bet reikia žinoti, kad bus teismas. Tenai bus nuvalytas grimas, pasirodysime, kokie iš tikrųjų esame. Todėl gyvendami patys sau pirmiau nuvalykime grimą. Kuo didesnės pareigos, tuo didesnė atsakomybė.

Jei medis pakrypęs į pietus ar šiaurę, ten ir virs. Jei mes stengsimės visą laiką būti Dievo malonėje, tai Dievo malonėje ir mirsime. Jei visą laiką būsime nuodėmėje, tai yra pavojus ir mirti nuodėmėje, ir pražūti.

Vis dėlto kiekvienas medis, kur jis būtų pakrypęs ar kreivas, gumbuotas, skečia šakas, lapoja į saulę. Kreivo medžio mes neištiesinsime, bet Dievas visagalis. Jis viską padaro, kad būtų gera. Kas atgailauja, tas per Dievo malonę gyvenimą ištiesina. Dievas nėra karpytojas, o Kūrėjas.

Ir šventieji mirties valandą šaukdavo: „Dieve, pasigailėk manęs!” „Viešpaties gerumas per amžių amžius tiems, kurie pagarbiai jo bijo, ir jo teisumas vaikų vaikams” (Ps 103, 17). Viešpaties baimė - tai meilė. Mylėdamas bijai ir mažiausiai įžeisti.

MIRTIES VALANDA

Ar dažnai pagalvoju apie svarbiausią, lemtingą valandą - mirties valandą?

Tai labai sunki valanda. Tą valandą prieš akis iškils gyvenime padarytos nuodėmės, net tos, kurias per išpažintį būsime pasakę. „Nebūk per daug tikras, kad bus atleista” (Sir 5, 5). Tas neramumas labai didina mano kentėjimą. Kūno kentėjimai didžiausi - pati viršūnė.

Burna tampa pilna tulžies, skausmai viršija kantrumą. „Juk taurė yra Viešpaties rankoje, pilna stipraus jo pykčio vyno” (Ps 75, 9).

Tą sunkią valandą pajunti siaubą. „Mano priešai apstoja mane lyg jaučiai, stiprūs Bašano jaučiai apgula mane; atveria plačiai į mane savo žiotis lyg plėšrūs ir riaumojantys liūtai. Esu lyg ant žemės išlietas vanduo... Gerklė man išdžiūvusi lyg molio šukė, mano liežuvis limpa prie gomurio” (Ps 22, 13-16).

Dar prisideda varantys į nusivylimą šėtono gundymai. Tai didžiausias piktadarys, iš kurio nesulauksi pasigailėjimo. Nuodėmės malonumai virto į šlykštynes. Dabar nebeprasakyčiau: „Nusidėjau, ir man nieko neatsitiko” (Sir 5, 4).

Sąžinė kaip kirminas graužia. Ieškojau malonumų alkoholyje, o gal narkotikuose? „Jo pilve maistas keičiasi, angių tulžimi ten pavirsta” (Job 20, 14).

Jei dėjau visas pastangas, kad daugiau turtų turėčiau, dabar juos palieku. „O mirtie! Kaip kartu yra apie tave pagalvoti žmogui, ramiai gyvenančiam savo namuose... O mirtie! Koks geras tavo nuosprendis žmogui, esančiam skurde ir bejėgiam” (Sir 41, 1). Vienas karalius pasakė prieš mirtį: „Geriau mirti elgetai negu karaliui.”

Artimieji mano šeimos nariai, draugai niekuo negali man padėti. Pačius mylimiausius turiu palikti. "Pasidarė pilna galva žemių" (Šv R). Iškilis priekaištai: kodėl buvau žiaurus artimui, nebuvau gailestingas? Kodėl praleidau dienas tuščiai, nedariau atgailos? Dėl nedorybių pasijutau kaip atmata. Aš jau savo jėgomis negaliu viso to pakelti. Vienas vyras griebėsi elektros laidų, kad nusižudytų, bet jį sulaikė namiškiai. Gal ir išgelbėjo? Savižudybė - tai pražūtis. Ten laukia teismas, nuo kurio napabėgsi. Vis dėlto teisieji ištveria, ir tas jiems uždeda pergales ir garbės vainiką. Pergalę pasiekti visuomet sunku. "Jeigu teisingas vos ne vos išsigelbės, tai kur pasidėti bedieviui ir nusidėjėliui!" (1 Pt 4, 18). O šv. Paulius rašo: "Nors nesijaučiu kaltas, bet dėl to dar aš nesu išteisintas. Mano teisėjas yra Viešpats" (1 Kor 4, 4).

Bet vis dėlto yra mano išsigelbėjimas. Tai galimybė pažvelgti į Nukryžiuotąjį Jėzų Kristų. Jis neša ant savęs visų nuodėmes, ir kada aš šauksiuos jo, manęs nepasmerks. Jis yra vienintelė šviesa, didžioji ir tikroji viltis. Jis pasigailėjo dešiniojo piktadario ir pažadėjo jau šiandien būti kartu rojuje.

Mirtis yra sunki, bet tikinčiajam nebaisi. Jei reikia pakentėti ir kovoti mirties valandą su pagundomis, tai mes ta pačia kančia priartėjame prie Jėzaus kančios. Mes vienijamės su Kristumi. Susivienijusių niekas neišskirs. Kartu mirtis yra ir džiaugsmo valanda. Todėl šv. Pranciškus mirtį vadino geraja sesute.

Giliai tikintieji nors kenčia, bet ramiai sutinka ją, o gal ir džiaugdamiesi.

Kardinolas Newman prieš mirtį prašė jį palikti vieną, nes jis norėjo būti tik su Kristumi. "Teisiųjų sielos yra Dievo rankoje, ir kančia jų nepalies" (Išm 3, 1).

Dievo malonė padeda ištverti ir net tuo džiaugtis.

"Buvo apie šeštą valandą, kai visą kraštą apgaubė tamsa, ir buvo tamsu iki devintos valandos, saulės šviesai užgesus. Šventyklos uždanga perplyšo pusiau. O Jėzus galingu balsu sušuko: "Tėve, į tavo rankas atiduodu savo dvasią!" - ir su tais žodžiais numirė" (Lk 23, 44).

Mirties valandą plyšta ir mūsų gyvenimas. Kaip vaikas ir mes atiduokime Viešpačiui savo sielą. Iš kančios eisime į džiaugsmą.

PO ŽMOGAUS MIRTIES - TEISMAS

Po kiekvieno žmogaus mirties būna personalinis teismas. “Juk mums visiems reikės stoti prieš Kristaus teismo krasę, kad kiekvienas atsiimtų, ką jis, gyvendamas kūne, yra daręs - gera ar bloga” (2 Kor 5, 10). Taigi gerieji ir blogieji bus teisiami. Gerieji išteisinti, blogieji pasmerkti. Personalinis teismas bus tik vieną kartą, apeliacijų nebus. “Žmonėms skirta vieną sykį mirti ir stoti į teismą” (Žyd 9, 27). Kiekvienam žmogui po mirties bus atskiras teismas. Tačiau nelygios teismo išvados. Kurie bus išteisinti, pajus jau tada džiaugsmą, blogieji, pasmerktieji - nusivylimą. Bet tas nusivylimas ne iš Dievo ar kitų kaltės, bet dėl savęs. Pasak L.de Ponte, bloguosius ištiks siaubas - matys liepsnojantį Dievo sostą, o gerieji tą patį sostą matys spinduliuojantį. “Paskui aš pamačiau didelį baltą sostą ir jame Sėdintįjį” (Apr 20, 11). Tie sosto spinduliai bus išminties, nekaltumo, gerumo. Tas pats sostas vienus džiugins, kitiems kels baimą.

Tarybų Sąjungoje mirus Stalinui buvo perteisiami kaliniai. Vienus išteisino, kitus paliko kalėti. Vieniems teismas buvo džiaugsmas, kitiems - dar gilesnis nuliūdymas.

Kristaus teisme negalės liudyti nei draugai, nei bičiuliai, nes bus pasakyta aiški Kristaus tiesa - knygos bus atverstos. Tiktai teisme dalyvaus angelai. “Priešaky stovės angelas, o dešinėje šėtonas” (plg. Zch 3, 1). Angelas sargas džiaugsis ir teisins. “Prieš piktą žmogų stovės skundikas šėtonas. Žmogų pasmerks teismas, jo malda virs nuodėme” (Iš Ps).

Vis didės gerųjų žmonių džiaugsmas. Blogųjų pasmerkimas neliūdins, nes jie patys tą pasirinko.

Žmogus ir angelas bus nugalėtojai. “Ir Viešpats tars šėtonui: “Viešpats tesudraudžia tave. Argi tu ne iš ugnies ištrauktas nuodėgulis?” O tam, prie kurio stovėjo angelas, tars: “Nuvilkite nuo jo drabužius ir apvilkite gražiais, ir uždėkite nuometą/vainiką/” (plg. Zch 3, 2).

I Kristaus personalinį teismą kiekvienas be išimties turės stoti: mokslininkas ir bemokslis, turtuolis ir elgeta, išminčius ir idiotas, vyras ir moteris, vaikas ir senelis. Teismo laikas bus mirties akimirka. Nuo jo prasidės amžinybė.

Teismo vieta bus ten, kur mirsime: namuose, jūroje ar erdvėje. Loto žmona buvo vedama angelo, bet ji nusigręžė nuo įstatymo ir virto druskos stulpu. Toje vietoje ir buvo nuteista. Teismui neturi reikšmės jokie nuotoliai. Tas momentas pats svarbiausias ir jis priklausys nuo nugyvento gyvenimo, - koks jis buvo. Visi galėjo būti geri. Dievas įvairiais būdais kiekvienam duoda pakankamai malonių išganymui.

“Jie įrodo, kad įstatymo reikalavimai įrašyti jų širdyse, ir tai liudija jų sąžinė bei mintys, kurios tai kaltina, tai teisina viena kitą” (Rom 2, 15).

Personaliniame teisme bus pateikta žodžių, darbų, apsilaidimų ir net minčių ataskaita, ką gera ar bloga darei. “Todėl sakau jums: teismo dieną žmonės turės duoti ataskaitą už kiekvieną pasakytą tuščią žodį... Pagal savo žodžius išteisintas, pagal savo žodžius būsi pasmerktas.” (Mt 12, 36). Dar didesnė ataskaita už savo darbus. Nesvarbu, kur gyvenai: ar Babilonijoje, ar šventoje Jeruzalėje. “Aš tyrinėsiu Jeruzalę su žiburiu” (Sof 1, 12).

Teismo dieną bus išaiškinta kiekviena veidmainystė, nuvalytas grimas. “Jie nuvilks nuo tavęs drabužius ir atims tavo žaviuosius puošmenis” (Ez 23, 26). Puošmenys: meilė, viltis, dorybės. Nuteistajam į pražūtį nebeliks tikėjimo, vilties bei dorybių. Tai bus, jei mirsi, neatlikęs atgailos, sunkiai nusidėjęs.

Pradėjai gražiai: buvai pakrikštytas, priėjai pirmos šv. Komunijos, bet paskui nutolai nuo Dievo. Pradėjai gražiai statyti gyvenimo pastatą, tačiau neužbaigai. Finalas viską nulemia. “Šitas žmogus pradėjo statyti ir neįstengia baigti” (Lk 14, 30). Jis liko kaip kunigas degraduotas - atimti drabužiai, pareigos, garbė.

Kiek kartų girdėjome paskatinimo žodžius, bet nieko nepaisėme. “Mėginome Babiloną gydyti, bet jis nepagydomas. Palikit jį! Grįžkim

kiekvienas į savo kraštą!’ Taip, jo teismas pasiekė dangų, pakilo iki pat debesų. Viešpats parodė mūsų teisumą” (Jer 51, 9-10). “Ir aki-mirksniu nužengė į požemius” (Job 21, 13).

Teisieji eis į begalinį džiaugsmą. Tiesa, gali reikėti dar pabūti skais-tykloje, bet didžioji viltis nemažins džiaugsmo. Per Paskutinį visuome-ninį teismą niekas nebus pakeista. Po mirties laikas nebeegzistuos. Viešpatie, duok jėgų ištesėti! Švč. M. Marija, melski už mus dabar ir mirties valandą!

KAS ATSITINKA SU KŪNU PO MIRTIES

Numirėlis nebeturi jokių jausmų. Jis turi akis, bet nemato, turi ausis, bet negirdi, turi liežuvį, bet nekalba. Jis negali nė piršto pakelti.

Kartą gyveno našlė motina su mažais vaikais. Ji vakare atidavė paskutinį maistą vaikučiams, o pati seniai buvo nevalgius. Nakčia ji mi-rė. Ryte vaikai ėmė ją kelti, bet veltui. Vaikai nesuprato, kad mama gali mirti. Truputį vyresni nubėgo pas kaimyną, kad mamą prikeltų, nes nesikelia, o jie nori valgyti. Kaimynai atėję rado mirusią moterį. Moti-na labai mylėjo vaikus, bet mirusi niekuo nebegalėjo jiems padėti.

Numirėlis greit deformuojasi: akys darosi baisios, veidas išsikrei-pia, visas kūnas atšąla. Dažnai vienam su lavonu koku būti. “Esu pa-juoka visiems savo priešams, pasibjaurėjimą keliu net kaimynams, ir klaiką - savo pažįstamiems, nuo manęs bėga... tapau lyg sukultas in-das” (Ps 30, 12, 13).

Nejaugi aš tampu pabaisa? Bet tikrai, “pasaulis man nukryžiuo-tas, ir aš pasauliui” (Kol 6, 14).

Numirėliui nuima brangenybes, apvelka mirusiojo drabužius. Se-niau kojas nuaudavo, palikdavo tik su kojine. Mano kūnas tapo sku-duru. “Nuogas išėjau iš savo motinos, išėsiu vėl nuogas” (Job 1, 21).

Lieka nutraukti santuokos ryšiai; taip pat su broliais, seserimis, draugais nutraukiami visi santykiai.

Tampu visiems paklusnus. Neša mane aklą ir bejėgį. Neša ten, iš

kur niekuomet negrišiu. Nori greit išnešti - nebėr man tarp gyvųjų vietos. Aš visiems paklusnus, neturiu jokio balso, jokios minties ir pasipriešinimo. Aš negaliu prilygti mažam kūdikiui. Kūdikis gali judėti, verkti, o aš negaliu. Kieta žemė - mano guolis. Nereikia šiltų antklo-džių - aš šaltas kaip žemė. Iš žemės mane Dievas sutvėrė, į žemę ir grįžtu. "Jei turiu laikyti Šeolą savo buveine, jei klojuosi guolį tamsybėje, jei sakau Duobei: "Tu mano tėvas!" ir kirmėlėms: "Jūs mano motina!" "Mano sesuo!" - kur tad glūdi mano viltis?" (Job 17, 13-15).

Vieni apie mane gerai kalba, kiti kritikuoja, pajuokia. "Esu pa-juoka visiems savo priešams, pasibjaurėjimą keliu net kaimynams ir klaiką savo pažįstamiems" (Ps 31, 12).

Kas manęs laukia kape? Aristoteliui, garsiam graikų išminčiui, numi-rus, sušuko: "Aristotėliau, kas tavo garbino, o tu būsi naikinamas!"

Pagaliau pavirsiu į dulkes. Kaip pelus išsklaidys vėjas... Tai kam aš gimiau? Ar tam, kad mirčiau? Tik viena paguoda - Viešpats Dievas. Gy-venimas Kristuje man viskas: prasmė, tikslas ir ateitis. "Jūs juk esate mirę, ir jūsų gyvenimas su Kristumi yra paslėptas Dieve. Kai apsireikš Kristus - mūsų gyvastis tuomet su juo ir jūs pasirodysite šlovingi" (Kol 3, 3-4). Vienas Jėzus - mano džiaugsmas. Jis padaro mano gyvenimą vertingą. Tikintieji todėl ir laimingi, nes jų išgelbėtojas - vienintelis Kristus.

O kas bus su tais, kurie atsižada Kristaus, Dievo? "Jo laidotuvės bus kaip asilo, - išvilks jį ir išmes už Jeruzalės vartų" (Jer 22, 19). Viešpatie, saugok nuo atskalūno mirties! "Mes norime, broliai, kad jūs žinotumėt tiesą apie užmiegančiuosius ir nenusimintumėte kaip tie, kurie neturi vilties... kurie užmigo susivieniję su Jėzumi, atsives kartu su juo" (1 Tes 4, 13).

Tikinčiojo mirtis - tik miegas. Miegantįjį irgi gerbiame. Tikinčiųjų kūnas nuplautas šv. Krikštu, pateptas garbės aliejumi, todėl mes savo ir kitų kūnus turime gerbti. Kristus išaukštino žmogaus kūną - pats Dievas tapdamas žmogumi, - priimdamas žmogaus kūną. Kristus ir mirė kaip žmogus - kūnas tapo lavonu. Bet dabar sėdi garbėje, Dievo Tėvo dešinėje.

ATEIS LAIKAS IR MAN MIRTI

Mes vis ramina mės, kad dar ne man eilė mirti. Jis mirė senesnis, aš dar galiu gyventi. Jis buvo pasiligojęs, aš sveikesnis. Sunku galvoti apie savo mirtį, - tos minties šalinamės. Bet ji ateis, ir reikia dažnai pagalvoti. Ta mintis skatina į gražesnę gyvenimą, o doras gyvenimas yra džiaugsmas. Todėl pagalvojimas apie mirtį - ne liūdesys, o išėjimas iš jo.

Kito mirtimi nesiguoskime. Viena moteris kalbėjo: "Ji operuota, žinai, ta kaimynė, ji mirs". Iš tikrųjų ji dar ilgai gyveno, o ta, kuri kalbėjo apie kito mirtį, daug anksčiau numirė.

Mirtis yra realybė. Mes turime galvoti apie realius dalykus.

Šv. Rašte pasakyta: "Juk tu dulkė esi ir į dulkę sugrįši!" (Pr 3, 19). Tai irgi realybė.

Bet Dievas yra visagalis, jis galėjo mūsų kūną sutverti iš nieko, kaip sutvėrė mūsų sielą, o sutvėrė iš pigios, trapios medžiagos - iš žemės molio. Tas dalykas net pagonių pasaulyje turi atošvaistę. Graikų Pramotjus iš molio nulipdė žmogų.

Dievas tai padarė, kad mes, dažnai matydami trapų savo kūną, prisimintume sielos amžinybę. Palyginus su sielos amžinybe, kūnas yra laikinas žemės gabalas. Šiandienis mokslas chemijos bandymais priėjo išvadą, kad žmogaus kūnas turi visas žemės dalis: kalkes, geležį, o daugiausia vandens.

Pažvelgę iš kitos pusės į žmogaus kūną, matome, kad jis rodo Dievo visagalybę - iš žemės purvo sukuria gražų jaunystės kūną, kuriuo gerimės.

Žmogaus sukūrimas iš žemės lyg primena, kad nusižemintume. Juk mes visi žemę kojomis mindome. Todėl mes neturime keltis į puiybę. O vis dėlto, kaip ir pirmasis žmogus, taip kartais ir mes puikuojamės. "Kaip gali dulkės ir pelenai būti išdidūs?" (Sir 10, 9).

O pranašas Izaijas pabrėžia: "Vargas tam, kurs bylinėjas su savo Kūrėju, būdamas šukė tarp žemės šukių! Argi molis sako puodžiui:

“Ką tu iš manęs darai?” (Iz 45, 9).

Adomas nusidėdamas padarė sielos ir kūno destruktiją. Kūnas ėmė kentėti ir galop merdėti, taip pat siela palinko į blogį. Jei iš blogos medžiagos statysį pastatą, jis bus trapus, ilgai nestovės. Taip Adomo destruktija susijusi su visais ainiiais, aišku, ir mumis. Todėl suprantama yra gimtoji mūsų nuodėmė.

Netobulas negali turėti laimės - negali nueiti į dangų. Danguje tik laimingieji. “Kaip per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį, o per nuodėmę mirtis, taip mintis prasiskverbs į visus žmones” (Rom 5, 12).

Kūno trapumas mums primena mūsų silpnumą. Kadangi esame silpni, tai nusidedame. Todėl reikia atgailos...

“Dėl to raudosiu ir vaitosiu; vaikščiosiu basas ir nuogas, raudosiu liūdnei kaip šakalai, liūdėsiu kaip stručiai” (Mch 1, 8). O laiminga atgaila! Ji veda į šviesą, į džiaugsmą.

Dievas geras, kad mano kūną sukūrė trapų - mane palenkia į atgailą. Angelai buvo sukurti netrapūs, jie nusidėjo ir neatgailauja. Jie amžinai pražuvę.

Todėl skubėkime prie atgailos ir gyvenkime atgailos dvasia, nes visi nusidedame, esame gundomi. “Atsimink jo likimą, nes tavasis yra panašus, vakar jis išliko jį, o šiandieną išliks tave” (Sir 38, 22).

Nežiūrėk į auksą, sidabrą, o žiūrėk tiesos. Auksas ir sidabras sudėtas taip pat iš dulkių. Tuo tarpu mūsų siela nesunaikinama, amžina.

Nelaukime, atgailaukime šiandien. “Verčiau raginkite vieni kitus kasdien, - kol dar tebėra šiandien” (Žyd 3, 13). Šiandien mūsų gyvenimas, rytdiena ne mūsų rankose.

Laimingas žmogus - jis gali atgailauti, atitaistyti klaidas ir nuodėmes. Jis gali nusižeminti prieš Dievo didybę ir gauti gailestingumą. Dievas kiekvienam ir visuomet gailestingas, maloningas. “Tu paverčiau mano liūdėsį džiugesiu, nuvilka man ašutinę ir apjuosei mane džiaugsmu, kad giedočiau tau be perstojo šlovės giesmę” (Ps 30, 12-13).

PASKUTINIS VISUOTINIS TEISMAS

Paskutinis visuotinis teismas yra tikėjimo tiesa. Po to daugiau teismų nebus. Visuotinis teismas nėra apeliacinis teismas po personalinio teismo. Tai tiesos paskelbimas visam pasauliui - žmonėms ir angelams.

Tik kartais kyla mintis, jei buvo personalinis teismas, kodėl bus antrasis, juk viskas nepakeičiamai nuspręsta?

Pirmiausia visuotinis teismas reikalingas todėl, kad personaliniame teisme buvo teisama tik siela, o kūnas ilsėjosi kapuose. Gerus ir blogus darbus atlikdavo siela ir kūnas. Kartais nusidėjėlis be atgailos iškilmingai buvo laidojamas, o geras, nusižeminęs žmogus - kukliai, paprastai.

Paskutiniajame visuotiniame teisme visi bus prikelti iš numirusiųjų ir teisiami - siela ir kūnas kaip bendrininkai.

Pats Išganytojas Jėzus Kristus buvo tautos ir pasaulio atstumtas, galvažudžių paniekintas, išjuoktas, nužudytas. Paskutiniajame teisme bus atitaisyta jo garbė ir grožis. Jis pasirodys su angelais visoje galybėje kaip Dievo Sūnus. Kristų, atsikėlusį iš numirusiųjų, išaukštino dangus, Paskutiniajame teisme išaukštins visa Visata.

Šv. Rašte pasakyta, kad Paskutinysis teismas įvyks Juozapato slėnyje. "Surinksiu visas tautas, nuvesiu jas žemyn į Jehošafato slėnį ir ten eisiu su jomis į teismą" (Jl 4, 2).

Tai nėra teismo vietos nurodymas, nes tada vieta neegzistuos, bet pasakyta, - kaip Kristus buvo paniekintas, nukryžiuotas prie Jeruzalės, taip bus išaukštintas. Jis buvo žmonių teistas, dabar jis teis žmones ir jų teisėjus.

Panašiai ir angelai kalbėjo, žengiant Kristui į dangų: "Vyrai galilėjiečiai, ko stovite žiūrėdami į dangų? Tasai Jėzus, paimtas nuo jūsų į dangų, sugrįš taip pat, kaip esate jį matę žengiant į dangų" (Apd 1, 11). Tada bus viso kosmoso džiaugsmas. "Dangūs tesilinksmina, žemė tedžiūgauja; jūra ir visa, kas joje, teūžia! Laukai ir visa, kas juose, tebū-

na smagūs! Tada visi miško medžiai giedos iš džiaugsmo Viešpaties Artume, nes jis ateina, - nes jis ateina valdyti žemės. Teisiai jis valdys pasaulį ir jo tautas - ištikimai” (Ps 96, 11-13).

Prieš antrąjį Kristaus atėjimą ir Paskutinįjį teisumą pasirodys ženklai. Bus atšalimas nuo tiesos ir Dievo. Žmonės bus savimylūs, nedori, teisieji turės daug kentėti. Bet Dievas: “Viešpats ginkluosis pavydžia meile ir kūriniją pavers ginklu savo priešams nubausti; jis užsivilks teisumą kaip šarvus ir užsidės tikrą teisingumą kaip šalną; jis pasiims šventumą kaip nenugalimą skydą, perkals didelį pyktį į kalaviją, ir Visata drauge su juo stos prieš neišmanėlius” (Išm 5, 17-20).

Pasaulis kovos, vadinasi, patys kūriniai kovos prieš nusikaltėlius. “Kūrinija, tarnaudama tau, savo Kūrėjui, nuožmėja, kad būtų nubausti nedorėliai” (Išm 16, 24).

Prieš tai pasirodys siaubingi ženklai: “Saulė užtems, mėnulis nebeduos šviesos, žvaigždės kris iš dangaus, ir dangaus galybės bus pajudintos” (Mt 24, 29). Sudrebės žemė, vulkanai prasivers, jūros pakils, dangus bus pilnas žaibų. Neteisieji iš baimės slėpsis. “Juk net slapti namų užkaboriai, į kuriuos jie buvo subėgę, negalėjo apginti jų nuo baimės” (Išm 17, 4).

Iš visų pusių ugnis degins blogį. “Tuomet dangūs praeis su smarkiu užgesiu, elementai sudegs ir suskils, ir žemė su savo kūriniais sudegs” (1 Pt 3, 10). Galima išskaityti ir iš pranašo Joelio: “Pirma jų - ryjanti ugnis, paskui juos - deginanti liepsna. Priešais juos kraštas tarsis Edeno sodas, o jiems perėjus apleisti tyrlaukiai, - niekas nuo jų nepabėgs” (Jl 2, 3).

Per liepsnas pereis, kurie dar bus nebaigę skaistykloje atsiteisti. Jie išeis į džiaugsmą ir garbę. Nedorėlių kūnai jus pragaro pradžia. Šv. Bazilijus rašo: “Teisiųjų kūnai neturės pakenkimų, o sušvytės pilnatvės grožiu.” Nebus invalidų, senų...

Pasmerktiesiems: “Arti ta diena, liepsnojanti kaip krosnis! Visi įžūlieji ir nedorėliai bus ražiena, - ateinanti diena juos taip sudegins, - kalbėjo Galybių Viešpats, - kad nepaliks jiems nei šaknies, nei šakos. Bet

jums, bijantiems mano vardo, patekės teismo saulė” (Mal 3, 19-20).

Tačiau, kada vyks Paskutinis teismas, nėra žinoma. “Tos dienos ir valandos niekas nežino, nei dangaus angelai, nei Sūnus, o vien tik Tėvas” (Mt 24, 36).

Kristus paskutinę dieną dar lygina su buvusiu tvanu. “Kaip yra buvę Nojaus dienomis, taip bus ir Žmogaus Sūnui ateinant. Kaip dienomis prieš tvaną žmonės, nieko nenumanydami, valgė, gėrė, vedė ir tekėjo iki pat dienos, kurią Nojus įlipo į laivą, kai užėjo tvanas ir visus nusinešė, taip bus ir tada, kai ateis Žmogaus Sūnus...” (Mt 24, 37-39).

Mūsų Bažnyčia yra kaip Nojaus laivas - išsigelbėjimas. Ji, kaip angelas išvedė Nojaus šeimą, išves tikinčiuosius. “Todėl visą laiką budėkite ir melskitės, kad pajėgtumėte išvengti visų būsimųjų nelaimių ir atsilaikyti Žmogaus Sūnaus akivaizdoje” (Lk 21, 36).

MIRUSIŲJŲ PRISIKĖLIMAS IR JŲ TEISMAS

“Tikiu kūnų iš numirusių prisikėlimą” - tai tikėjimo dogma. Pasaulio pabaigoje išgirsime galingą trimito balsą. “O pats Viešpats, nuskambėjus paliepimui, arkangelo balsui ir Dievo trimitui, nužengs iš dangaus” (1 Tes 4, 16). Tai bus Viešpaties paliepimas keltis iš numirusiųjų. Visi pakils iš dulkių: “Staiga, viena akimirka” (1 Kor 15, 52). Tada bus surinkti visi mirusieji. “Jūra atidavė savo numirėlius, o mirtis ir mirusiųjų pasaulis atidavė savuosius” (Apr 20, 13). Ateis iš dangaus šventųjų sielos pasiimti savo kūnų. Ateis ir iš pragaro sielos atsiimti savųjų kūnų. Ateis visi: nuo elgetos iki kunigaikščio, nuo suvargusio paprasčiausio piemenėlio iki popiežiaus.

Gerieji, susijungę su kūnu, pajus pilnatvę ir bus kupini džiaugsmo. “Pabusk, kuris miegi, kelkis iš numirusių, ir apšvies tave Kristus” (Ef 5, 14). Pragaro sielos jungsis su kūnais ir eis į amžinąjį kentėjimą tamsoje. Baisus žodis - “prakeiktas”. Jų egzistencija bus prakeikimo egzistencija. “Tarsi susipynę erškėčiai, tarsi įkaušę girtuokliai, - jie sudega kaip sausi šiaudai” (Nah 1, 10). Kur pasijudinsi, visur erškė-

čiai, ir negali išsipainioti.

Tuo tarpu gerųjų džiaugsmui nebus ribų. Sėjamas prastas /kūnas/ keliamas garbingas.

Pasirodys pats Kristus. Jis bus ne toks kaip žemėje, jo kūnas spinduliuos garbe ir nemarumu. Visų saulį ir žvaigždžių šviesa prieš jį nublanks - pasidarys lyg debesėliai. Tuoju suklups viskas po jo kojomis (subiecturum se omnis sub pedibus eius) (plg. Ps 8, 8).

Visi priešai bus nugalėti. "Aš padėsiu tavo priešus tau po kojomis" (Ps 110, 1). Išsipildys šv. Pauliaus žodžiai: "Kad Jėzaus vardui priklaupytų kiekvienas kelis danguje, žemėje ir po žeme, ir kiekvienos lūpos Dievo Tėvo šlovei išpažintų: Jėzus Kristus yra Viešpats!" (Fil 2, 10-11).

Kristus ateis su dangaus galybe, su didžiuoju ženklu, pergales vėliava - kryžiumi. Ateis su angelais. Kaip Kristus buvo paniekintas, taip dabar atsisės garbės soste. "Kai ateis Žmogaus Sūnus savo šlovėje ir kartu su juo visi angelai, tada jis atsisės savo garbės soste" (Mt 25, 31).

Kristaus dešinėje bus antras sostas - jo Motinai Švč. M. Marijai. Jei karalius Saliamonas pagerbė savo motiną Betsabėją, kaip Kristus, švelnumo gelmė, nepagerbs savo motinos? Juk Švč. Marija irgi su Kristumi po jo kryžiumi kentėjo. "Karalius pakilo jos pasitikti ir jai nusilenkė. Tuomet atsisėdo savo soste ir paliepė pastatyti kitą sostą motinai karalienei. Ji atsisėdo jo dešinėje" (1 Kar 2, 19).

Motina Švč. M. Marija buvo nusižeminusi: "Štai aš, Viešpaties tarnaitė."

Tada bus išaukštinta prieš visą pasaulį. Ji saugojosi pasaulio ir jo puikybės, dabar ją pamatys visas pasaulis. Taip pat paniekintai nužudyti beveik visi apaštalai taps išaukštinti. Juk Kristus kalbėjo: "Iš tiesų sakau jums: pasaulio atgimime, kai Žmogaus Sūnus sėdės šlovės soste, jūs, mano sekėjai, irgi sėdėsite dvylikoje sostų, teisdami dvylika Izraelio giminių" (Mt 19, 28).

Angelai surinks visus žmones ir pastatys prie Jėzaus sosto. Juos perskirs - pastatys geruosius į dešinę, bloguosius - į kairę. Dešinėje

bus Dievo vaikai, kairėje - nelabojo. Jau Senajame Testamente pasakyta: "Širdyje sau tariau: "Ir teisuolį, ir nedorėlį teis Dievas" (Koh 3, 17).

Visuotiniame teisme žmonės bus teisiami pagal tiesą ir teisingumą. Nebus žiūrima į žemėje turėtus paaukštinimus, turtus.

Ne pagal luomus, ne pagal išsilavinimą bus teisiami, o pagal darbus ir dorybes ar nedorybes. Dažnai niekam nežinomi, o gal paniekinėti, sušvytės kaip Dievo vaikai. "Tai žmogus, kurį mes kadaise išjuokėme ir laikėme patyčių priežodžiu. Kokie neišmanėliai buvome! Jo gyvenimą laikėme pamišimu, o jo mirtį - negarbe. Kaip jis galėjo būti įskaiciuotas į Dievo vaikus? Kodėl turi jis dalį tarp šventųjų?" (Išm 5, 4-5).

Viešpatie, pamokyk mane gyventi, kad būčiau išteisintas. Tam Kristus atėjo į mūsų pasaulį ir mokė mylėti.

PASKUTINIOJO TEISMO EIGA IR PASEKMĖS

"Paskutiniajame teisme Kristus tars geriesiems žmonėms: "Ateikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite nuo pasaulio sukūrimo jums paruoštą karalystę" (Mt 25, 34).

Koks bus džiaugsmingas žodis - "Ateikite". Jūs jauėjote prie Kristaus, kai jus kvietė: "Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prislėgti: aš jus atgaivinsiu" (Mt 11, 28). Jūs jauėjote, kai Kristus sakė: "Kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tepasiima savo kryžių ir teseka manimi."

Visi palaimintieji taip darė. Dabar ateikite pasiimti premijos, didesnės už užmokestį. Ateikite į garbę! Ateikite nuo Siono - Katalikų Bažnyčios uolos. Jūs pasikrikštijote, stengetės vykdyti Dievo įsakymus, nuplovėte purvus Atgailos sakramentu, ėmėte Švenčiausiąjį Jėzaus kūną ir kraują. "Jie išplovė savo apsiaustus ir juos išbaltino Avinėlio krauju" (Apr 7, 14).

"Kas gali kopti į Viešpaties kalną? Kas gali įeiti į jo šventąją buveinę? Tas, kurio rankos nekaltos ir širdis tyra... Jis gaus Viešpaties palaiminimą" (Ps 24, 4-5).

Abraomas laimino Izaoką, Izaokas - Jokūbą, o čia paties dangaus Tėvo palaiminimas, kuriam niekas neprilygsta.

Tas palaiminimas dvasios - sielos ir kūno. “Mus palaimino Kristuje visokeriopa dvasine palaima” (Ef 1, 3).

“Paveldėkite nuo pasaulio sukūrimo jums paruoštą karalystę” (Mt 25, 34). Tai pati gražiausia, geriausia per amžius karalystė, kurią dangaus Tėvas iš didžio gailestingumo duoda. “Nugalėtojai aš leisiu atsisėsti šalia savęs, savo soste, panašiai kaip aš nugalėjau ir atsisėdau šalia savo Tėvo jo soste” (Apr 3, 21).

Kristus tars šiuos žodžius: “Aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinate, buvau ištroškęs, ir mane pagirdėte, buvau keleivis, ir mane priglaudėte, buvau nuogas - mane aprenėte, ligonis - mane ap-lankėte, kalinys - atėjote pas mane” (Mt 25, 35-36). Tas padaryta ne jausmais, ne vien žodžiais, o darbais. Gerieji atsilieps: “Viešpatie, kada gi mes tave matėme alkaną ir pavalgydinome, trokštantį pagirdėme?..” (Mt 25, 37-38). Jėzus atsakys: “Iš tiesų sakau jums, kiek kartų tai padarėte vienam iš šitų mažiausiųjų mano brolių, man padarėte” (Mt 25, 40). Mūsų gailestingumas atveria Dievo gailestingumą. Prie palaimintųjų priklauso kankiniai. Jie skelbė Kristų - mylėjo Atpirkėją, mylėjo ir žmones. Taip pat priklauso nekaltieji, pirmiausia vaikai - jie tuoj gailisi ir pradeda verkti, pamaldieji, - jų artimas ryšys su Viešpačiu.

Kai šv. Petras buvo uždarytas į kalėjimą, Bažnyčia meldėsi, ir angelas išvedė jį į laisvę. Paskutiniajame teisme bus gerieji išvedami į amžinąją laisvę - nebebus nuodėmės vergijos, išves į amžinąjį džiaugsmą. “Betgi visi, kurie prie tavęs glaudžiasi, tedžiūgauja ir iš džiaugsmo tegieda amžinai” (Ps 5, 12).

Paskui Kristus prabils į kairėje esančius - bloguosius: “Eikite šalin nuo manęs, prakeiktieji, į amžinąją ugnį, kuri prirengta velniui ir jo angelams” (Mt 25, 41).

Eikite šalin nuo mano veido! Eikite šalin nuo gerojo Atpirkėjo! Eikite šalin nuo dangaus rojus! Eikite šalin nuo angelų ir šventųjų!

Eikite į amžinąją ugnį! Jau čia kūno ir sielos prakeikimas. “Prakeikimu apsilviko kaip apsiaustu, - tepersisunkia prakeikimas į jo kūną lyg vanduo, į jo kaulus tartum aliejus” (Ps 109, 18).

Esavas, išgirdęs iš tėvo, kad palaimino jo brolių Jokūbą, pratrūko garsiu kurčiu kūkčiojimu ir sakė tėvui: “Palaimink mane, tėve! “Tėvas nelaimino, Esavas pradėjo verkti” (plg. Pr 27, 34). Betgi Esavas buvo pardavęs palaiminimą broliui Jokūbui už sriubą. Blogieji žmonės už purviną nuodėmę pardavė palaiminimą.

Toliau Kristus kalbėjo: “Aš buvau išalkęs, ir jūs manęs nepavalgydinote, buvau ištroškęs, ir manęs nepagirdėte, buvau keleivis, ir manęs nepriglaudėte, nuogas - neaprengėte, ligonis ir kalinys - ir jūs manęs neaplankėte” (Mt 25, 42-43). Pakartojo tą, ką sakė, ir geriešiams.

Daugelis sakys anai dienai atėjus: “Viešpatie, argi mes nepranašavome tavo vardu, argi neišvarinėjome demonų tavo vardu, argi nedarėme daugybės stebuklų tavo vardu?!” Tuomet jiems pareikšiu: “Aš niekuomet jūsų nepažinojau. Šalin nuo manęs jūs, nedorėliai!” (Mt 7, 22-23). Net didžius darbus atlikę, bet neturėję meilės, bus pasmerkti. “Ir eis šitie į amžinąjį kentėjimą, o teisieji į amžinąjį gyvenimą” (Mt 25, 46).

Reiks kentėti su demonais. Jei liūtas, sugavęs žmogų, nuneštų į savo tamsų urvą, koks būtų išgąstis, nelaimė! Taip ir amžinoji egzistencija kape.

“Teužklumpa juos mirtis, težengia jie gyvi į Šeolą!” Juk kur jie gyvena, ten piktybės” (Ps 55, 16). Jie atmetė Dievo gailestingumą, atmetė ir amžinąją laimę, ir džiaugsmą.

Tuo tarpu koks bus teisiųjų džiūgavimas dėl savo gražaus, doro gyvenimo. “Jie giedojo Dievo tarno Mozės giesmę ir Avinėlio giesmę: “Didingi ir nuostabūs tavo darbai, Viešpatie, visagali Dieve! Teisingi ir tikri tavieji keliai, tautų Valdove!” (Apr 15, 3). “Tebūna pašlovintas Viešpats, kuris nepaliko mūsų grobiu jų dantims... Mūsų pagalba varge yra Viešpats, kuris sukūrė dangų ir žemę” (Ps 124, 6-8).

Viešpatie, viską darysiu, kad būčiau tau ištikimas!

AMŽINOJI PRAŽŪTIS

Amžinoji pražūtis yra pragaras. Pragaras yra nuodėmės pasekų skausmingoji ir amžinoji būseną.

Mus skaudina bet kokio gėrio netekimas. Patekę į pragarą mes neteksime visų gėrybių, kurias turime ar galėtume turėti pagal Dievo pažadą. Blogybės ypatingai skaudžios ir nesibaigiančios. Tai gėda, nusivylimas, sopulių kančios.

Iš sopulių pirmiausia amžinoji ugnis degina ir nesudegina. “Seniai jau sukrautas laužas” (Iz 30, 33).

Antrasis sopulys bus kančia - es kirminai. “Kur jų kirminas nemiršta” (Mk 9, 48).

“Iš pragaro jokia kaina neišsivaduos, ir išganingas Jėzaus kraujas ten nepasiekia” (Tomas Akvinietis).

Ten užguls dvejoja kančia: bendra ir speciali - atskira. Bus atskira kančia dėl puikybės, ištvirkimo, melo ir t.t.

Pragare nebeprisišauksi jokios pagalbos. Turtuolis, labai kentėdamas, prašė Abraomą: “Tėve Abraomai, pasigailėk manęs! Atsiųsk čionai Lozorių, kad, suvilgęs vandenyje galą piršto, atvėsintų man liežuvį. Aš baisiai kenčiu šitoje liepsnoje.” Abraomas atsakė: “Tarp mūsų ir jūsų žioji neperžengiama bedugnė” (Lk 16, 24-26).

Pragare amžinoji tamsa, deginančios ugnies per dūmus nematyti. Bet ten skaudesnė dvasinė ugnis.

Pragaro būseną siaura - be jokios laisvės. Ir tas siaurumas dar gilėja. “Todėl Šeolas plačiai atvėrė savo ryklę, pražiojo savo bedugnę burną” (Iz 5, 14). Kaip žuvis negali išplaukti iš vandens, taip iš pragaro negalima išeiti.

Ten bus atimti visi gautieji žemėje titulai. Nebus filosofų, karalių, rašytojų, poetų. Tituluoti dar labiau kentės. Pagal atsakomybę kančia didėja.

Pragare bus atskirti vaikai nuo tėvų, giminių, draugų - bus didžiausias vienišumas. Ten bus didžiausia netvarka, chaosas.

“Nullus ordo, sed sempiterna horror inhabitat.” Užuoat buvus tvar-

kai, - kančia. “Ten mirties šešėlis ir jokios tvarkos, o tik amžinas baidumas gyvena” (plg. Job 10, 22).

Visur ir kiekvienas bus priešas. Visi norės tik pakenkti, kankinti. Didžiausias kankintojas bus demonas. Jokio pasigailėjimo, jokios ramybės nebus. Jei tai būtų žemės gyventojams, jie išeitų iš proto. “Anomis dienomis žmonės ieškos mirties ir jos neras, trokš numirti, bet mirtis bėgs nuo jų” (Apr 9, 6).

Taip pat svarbiausias kankintojas bus pati nuodėmė. Tiesa ir teisingumas turi įvykti. Net meilė be tiesos netikra. “Viešpats teis savo tautą. Baisu pakliūti į gyvojo Dievo rankas!” (Žyd 10, 30-31).

Baisu ir pagyvoti apie pragarą. Bet tai realybė, ir reikia apie tai pamąstyti. Atsiminę pragarą, šaukime Viešpatį: “Viešpatie, nesmerk manęs įniršęs, nebausk manęs pykdamas. Būk man maloningas, Viešpatie, nes aš esu visiškai nusikamavęs; gydyk mane, Viešpatie, nes mano kaulai klaiko sukrėsti” (Ps 6, 2-3).

Nepasitrauksiu nuo tavęs, Jėzau, kaip pasitraukė dėl turtų jaunuolis. “Mokytojaus, aš seksiu paskui tave, kur tik tu eisi!” (Mt 8, 19). Seksiu net iki kryžiaus kančios, kad amžinai nekentėčiau. “Esu nukryžiuotas kartu su Kristumi” (Gal 2, 19). Aš seksiu, nors “priešas velnias kaip riaumojantis liūtas slankioja aplinkui, tykodamas ką praryti” (1 Pt 5, 8).

Kai kurie klausia: “Nejau Dievo gailestingumo amžinai nebus pragarui?” Bet esą pragare esantys atmetė Viešpaties gailestingumą. Dievas prievartos nedaro. Šv. Jonas Vianėjus yra pasakęs: “Jei pragare nuteistieji gailėtusi, Dievas ir juos gelbėtų.” Bet jie nesigaili ir nebegali gailėtis. Supuvęs negali tapti sveiku.

Bet ar bus danguje laimingi, kai jų broliai, seserys kęs pragare kančias? Teisiųjų nekaltumas ir begalinė Dievo malonė bus jų neišsamiamas džiaugsmas ir laimė.

Dievas davė kiekvienam laiko žemėje atsigręžti į tiesą, į Dievą. Todėl, kol ne vėlu, gręžkimės į Viešpatį! Ir vienas žvilgsnis išgelbės.

“Pasigailėk manęs, Viešpatie, nes man sunku. Nuo skausmo temsta man akys, nyksta ir mano gyvastis, net kaulai” (Ps 31, 10).

IŠ GILUMOS ŠIRDIES ŠAUKIUOSI

Apie pragarą šiandieną kalbėti nemodernu. Bet jis yra. Apie jį kalbama Senajame Testamente, apie jį kalba Išganytojas Jėzus Kristus, pagaliau ir pats gyvenimas.

Girdime apie nepaprastus žiaurumus: apiplėšimus, prievartavimus, užmušimus, baisius kankinimus. Paklauskime, kaip buvo kankinami esant Tarybų valdžiai partizanai? Sugautiesiems tiesiog narstydavo sąnarius! Tas baisus terorizmas - ne tik pragaro atvaizdas, bet ir jo pradžia.

Bet mums sunku suvokti, kaip gali po mirties asmenys kentėti fizinės kančias - sopulius? Ir kaip galės sudvasinti žmonės po Paskutiniojo teismo pragare kentėti? Gydytojas Naujokaitis pasakojo tokį įvykį. Žmogui buvo amputuoti kojų pirštai. Jis atėjo pas gydytoją ir skundėsi, kad labai skauda tų pėdų pirštus, kurių nėra.

Be to, dvasinės kančios dar didesnės už fizines. Prisikėlusiems iš numirusiųjų ne tik bus kūnas sudvasintas, bet ir skausmas. Šv. Rašte tvirtinama: "Nedorėliai už savo užmačias bus deramai nubausti" (Išm 3, 10).

Pagal L. de Ponte, akys, kurios nusidėjo žvilgsniais, matys siaubą, bus išgąstingos; ausys, kurios su pamėgimu klausės blogio, girdės baisius grūmojimus; burna, kuri buvo pilna nešvankių žodžių, bus pilna tulžies kartumo. Visas kūnas pajus savo nevertumą ir begalinio ardymo skausmą. Todėl pirmoje psalmėje parašyta: "Laimingas, kas atmeta nedorėlių patarimą, kas neina nusidėjėlių keliu... Jis yra lyg medis, pasodintas prie tekančio vandens, duodantis vaisių laikui atėjus. Ne taip su nedorėliais, ne taip, - jie kaip vėjo blaškomi pelai! Užtat nedorėliai Teisme neatsilaikys... nedorėlių kelias į pražūtį veda" (Ps 1, 1-6). O pranašas Malachijas pridėjo, kad pelus ateinančią dieną padegs, o geriesiems užtekės teisybės saulė (plg. Mal 4, 1). Pranašas Izai-

jas primena veidmainystę: “Nusidėjėliai dreba Zione, šiurpulys krečia...” (Iz 33, 14). Iš tikrųjų veidmainiavimas yra nepastovumas - drebėjimas.

Ten bus kalėjimo melancholija ir nusivylimas. Taip pat bus klaidinančio proto išdava. “Netgi ugnies jėga neįstengė šviesti, nesiėtikė nei ryškus žvaigždžių spindesys nutvieksti tą klaikią naktį” (Išm 17, 5).

Protas veržiasi į tiesos šviesą, o bus netiesoje, tamsoje. Valia veržiasi į gerį, o bus nelaisvėje - surišta. “Suriškite jam rankas ir kojas ir išmeskite jį laukan į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas” (Mt 22, 13).

Nepasieksi svarbiausio tikslo: niekuomet nepamatysi Viešpaties Išganytojo, žmonijos geradarijo ir mylinčio veido, nepamatysi Švč. M. Marijos nekaltumo. Negirdėsi angelų ir šventųjų chorų.

Laimingi bus, kurie vykdys Dievo valią, gyvens teisingai. “Kas pagarbiai bijo Viešpaties, tai darys, ir kas laikosi įstatymo, ateis pas Išmintį. Ji išeis kaip motina jo pasitikti ir tartum jauna nuotaka jį priims” (Sir 15, 1-2).

Dangus nėra fantazija, bet pralenkia kiekvieną gražią fantaziją. Tai begalinė laimė - tiesa, džiaugsmas, šlovė. “Ko akis neregėjo, ko ausis negirdėjo, kas žmogui į mintį neatėjo, tai paruošė Dievas tiems, kurie jį myli” (1 Kor 2, 9).

Yra tokia legenda. Augustinas - vienas iš žymiausių Bažnyčios genijų ir šventųjų, kuris tiek prirašė apie sunkiausius teologinius klausimus ir kurio dvasia įstengė įsiskverbti į pačias painiausias problemų gelmes, štai dabar tas pats šv. Augustinas stovi prie dangaus vartų, nedrįsdamas pro juos įeiti: dangaus grožis, jo džiaugsmas ir puikumas taip pranoko visokį jo įsivaizdavimą, jog jis negalėjo prie durų net tris šimtus metų tuo atsistebėti.

Žinoma, tai tikrai legenda. Danguje nėra vartų, lieptų, mūrų. Bet vis dėlto legendos branduolys parodo amžinojo gyvenimo grožį, džiaugsmą (plg. Tinamer Toth. Amžinasis gyvenimas). Visa tai

apmąstęs,

“Iš nevilties gelmių šaukiuosi tavęs, Viešpatie!

Viešpatie, išgirsk mano balsą!

Tegu tavo ausys atsiveria mano maldavimui;

išgirsk jį ir būk gailestingas.

Jei tu, Viešpatie, paisysi nuodėmių, -

Viešpatie, kas išliks gyvas?

Bet tu turi galybę atleisti,

kad tavęs pagarbiai bijotume”.

(Ps 130, 1-4).

PUIKYBĖ

Nors giedame “Kaipgi gražus, gražus dangus”, bet išipainiojame į nuodėmę. Didysis ir gražusis strutis pavojuje įkiša galvą į smėlį. Taip mes per nuodėmę įkišame save į žemiškus purvinus dalykus, nebegalvodami apie didįjį pavojų - prazūtį. Bet jis nepradingsta.

Vienas iš didžiųjų pavojų ir nuodėmių yra puikybė. Ji yra visų nuodėmių šaknis ir motina. Pirmojo žmogaus nuodėmė prasidėjo nuo puikybės. Piktoji dvasia sugundė Ievą, sakydamas: “Atsivers jums akys, kai tik jo užvalgysite, ir jūs būsite kaip Dievas” (Pr 3, 5).

Puikybė yra iššūkis Dievui, artimo ir visuomenės apgaulė. Ji atima ir kitas dorybes. Tai septyngalvis slibinas. “Pasirodė didžiulis ugniaspalvis slibinas su septyniomis galvomis” (Apr 12, 3).

Tai iš puikybės išeinančios septynios blogybės. Pirmoji - ieškojimas tuščios garbės - savęs ir kitų apgavystė. Antroji blogybė - pasigyrimas. Liaudis apie tokius pagyrūnus sako: “Pagyrų puodas”. Trečia blogybė - ambicija, greitas užsigavimas. Ketvirta - kito įžeidimas. Penktoji - užsispyrimas. Tas pasitaiko ir vaikams. Jį seka užkietėjimas klaidoje. Šeštoji - prieštaravimas. Visur nori, kad jo būtų tiesa, nors tai būtų ir klaida. Pagaliau kitų niekinimas, tuo pačiu savęs iškėlimas.

Kova su puikybės nuodėme yra sunki, bet būtina. Kartais ir elgetos turi puikybės. Retai pasiseka iš karto puikybę nugalėti, kartais ta kova tęsiasi metų metus.

Mozė atsidūrė prieš septynias stabmeldiškas ir priešingas tautas. "Išgaišins tas tautas pamažu ir dalimis... Jos bus išnaikintos" (Šv R). Kova gali būti ilga, bet premija didelė.

Gali būti savo kūno aukštinimo puikybė - ūgio, grožio, jėgos, talento. Gali būti ir savo dorybių aukštinimo puikybė. Kartais save laikome šventu, o juk mes visi nuodėmingi. Tikri šventieji maldaudavo Dievą jų pasigailėti. "Vienas dėl kito nesipūstumėte prieš kitus. Kas gi tave išskiria iš kitų? Ir ką gi turi, ko nebūtum gavęs? O jei esi gavęs, tai ko didžiuojiesi, lyg nebūtum gavęs?" (1 Kor 4, 6-7).

Visi mes nusidedame ir esame skurdžiai. "O nežinai, kad esi skurdžius, apgailėtinas, beturtis, aklas ir plikas" (Apr 3, 17). Mes esame tik žemės dulkės!

Kadangi puikybė yra didelis nusikaltimas, todėl kartais Dievas ir baudžia. Kai kurie teologai sako, kad angelai dėl puikybės buvo nutrenkti iš dangaus. "Mačiau šėtoną, kaip žaibą krintantį iš dangaus" (Lk 10, 18). Angelai, šviesos nešėjai, tapo tamsomis. Jie buvo nubauti, o ko laukti mums?

Tikriausiai dėl puikybės Adomas buvo išvarytas iš rojus, Nabucho Donacaras priskirtas prie gyvulių, karalius Erodas gyvas buvoėdamas kirmėlių. Ananijas ir Sapfira už pasigyrimą buvo nubauti mirtimi (plg. Apd 5,1).

Kiekviena puikybė yra ir bus baudžiama tuo: "Kas save aukština, bus pažemintas, o kas save žemina, bus išaukštintas" (Mt 23, 12).

Kas bus puikuoliams po mirties? "Tavo puikybė nutrenkta į pragarą... tau rodės, kad puikybėje atrasi dangų. Bet kaip kritai iš dangaus tu, šviesanešy" (plg. Šv R). "Argi kirvis pūsis prieš tą, kuris juo kerta, argi pjūklas didžiuosis prieš tą, kuris juo pjauna?" (Iz 10, 15).

Su Dievo pagalba gali pakilti ir iš puikybės, ir būti išaukštintas. "Dievas duoda dar didesnę malonę" (Jok 4, 6).

Karalius Ahabas nusižemino prieš Viešpatį, ir jam buvo atleista. “Ar matei, kaip Ahabas nusižemino prieš mane? Kadangi jis nusižemino prieš mane, aš neužtraukiau nelaimės jo dienomis” (1 Kar 21, 28).

Jėzus Kristus buvo nusižeminęs iki Kryžiaus mirties, o po to įžengė į dangų ir atsisėdo Dievo Tėvo dešinėje. Švč. M. Marija nusižemino - pasivadino tarnaitė, o išaukštinta - paimta su kūnu į dangų ir apvainikuota šlovės vainiku.

Saugokimės bet kokios puikybės ir prisiminkime Šv. Rašto žodžius: “Trijų rūšių žmonės yra man nepakenčiami, jų gyvenimo būdu iš tikrųjų bjauriuosi: beturtis, kuris puikuoja, turtuolis, kuris meluoja, ir senas ištvirkėlis, kuris svetimauja” (Sir 25, 2).

GOBŠUMAS

Linksma rašyti, kalbėti apie dorybes, o sunku apie nuodėmes. Nuodėmė yra didžiausias mūsų priešas. Jei norime ją ar pagundą nugalėti, reikia pažinti priešo strategiją. Blogio nugalėjimas ir yra dorybė.

Gobšumas yra netvarkingas palinkimas ir geidimas turtų bei kitų žemiškų dalykų. Dievas nori saugoti mus nuo gobšumo dviem įsakymais: “Nevok” ir “Negeisk svetimo turto”.

Gobšumas dažniausiai suponuoja širdies kietumą. Teisingumas ir gailestingumas priešpastatomi gobšumui. Jei norim nugalėti gobšumą, turime įsigyti tas dvi dorybes. Kova prieš gobšumą - jau dorybė.

Iš netramdomo gobšumo kyla ir kitos blogybės: melagystė, apgaulė, vaidai, žiaurumas, tironija... “Kur pavydas ir savanaudiškumas, ten ir netvarka bei įvairūs nedori darbai” (Jok 3, 16).

Gobšieji prieina prie to, kad turtą ar kitą žemišką gėrį laiko savo dievaičiu - stabu.

Gobšumas turi du aspektus: kaltę ir baimę. Gobšumas, kaip geismas, per motiną perduodamas ir vaikams. Kaltė auga net per tėvus.

Nežinome, kodėl Judas Iskarijotas buvo toks gobšus. Dėl gobšumo pats nelabasis užvaldė jo sielą. Jis tapo paties Dievo Sūnaus išdavi-ku. Dėl to daug kenčia: netenka žemės - pasikaria ant medžio; ne ant žemės miršta, greičiausiai netenka ir dangaus.

Gobšieji jau žemėje yra nelaimingi, baudžiami. Senajame Tes-tamente Nabalis, atsakydamas Dovydui paramą, sutiko mirti... “Jo širdis apmirė, ir jis pasidarė kaip akmuo. Praslinkus dešimčiai dienų Viešpats užgavo Nabalį, ir jis mirė” (plg. 1 Kar 25, 37).

Achanas, kuris paslėpė Jericho auksą, aišku, dėl savo gobšu-mo, buvo užmuštas akmenimis.

Jau minėti Ananijas ir Sapphira, kurie melavo, dalį turto sau pa-silikdami, Petro buvo nubausti mirtimi.

Ir numirus gobšuolių turtą išmėto: jų naudą velniai gaudo.

O kas laukia gobšulio po mirties? “Joks ištvirkėlis, nedorėlis ar gobšas, tai yra joks stabmeldys, nepaveldės Kristaus ir Dievo karalystės dalies” (Ef 5, 5).

Tą tragediją matome iš Kristaus papasakoto vaizdo apie tur-tuolį ir vargšą Lozorių. Turtuolis pokyliavo per dienas, o nepadėjo prie vartų alkanam ir ligotam broliui. Tik trupinius numesdavo. Todėl miręs kentėjo karštį ir negavo nė lašo vandens.

Kraštutinė, bet graži priešprieša godumui yra religinis neturtas ir gailestingumas. “Palaiminti, turintys vargdienio dvasią: jų yra dan-gaus karalystė” (Mt 5, 3). Gali būti beturtis, bet neturėti vargdienio dvasios. Religinis neturtas jau yra turtas. Tai neprisirišimas prie jo-kio turto. “Tai teisumas, ramybė ir džiaugsmas Šventojoje Dvasio-jė” (Rom 14, 17).

Kas turi daugiau turto, gražu turėti ir gailestingumo - kitiems duoti, padėti. Už tai Dievas labai myli. “Duokite, ir jums bus duota; saiką gerą, prikimštą, sukratytą ir su kaupu atiduos jums į užantį. Koku saiku seikite, tokiu jums bus atseikėta” (Lk 6, 38).

Kai duodi kitam, tu daugiau gauni.

Pirmiausia mes turime vengti prabangos. Vienas Kunigų semi-

narijos kunigas dėstytojas gyveno mažame kambarėlyje: tik stalas, kelios kėdės, lova ir knygų lentynos. Jis daugiau ir nenorėjo. Iš tikrųjų jis buvo turtingesnis dvasia, negu rūmuose gyvenantys.

Tačiau nereikia, kad nereikia geresnių butų. Kilnu erdvesnius butus pirma atiduoti gausesnėms šeimoms.

Svarbu ir nedaug gerai naudoti - kad ir paprasti drabužiai, bet švarūs, švara ir sieloje. Visi turime žvelgti į Išganytoją - jis visiems pavyzdys. Jis neturte gimė ir gyveno. "Paukščiai turi lizdus, žvėrys urvus, o Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti" (Mt 8, 20). Ne tik neturte Išganytojas gyveno, bet mirė nuogas - išvilktas.

Todėl kaupimas turtų senatvei ir tapimas godžiu nėra kilnu. Mes turime pasitikėti Dievo Apvaizda. Kristus kalbėjo: "Todėl aš sakau jums: per daug nesirūpinkite savo gyvybe, ką valgysite, nei savo kūnu, kuo vilkėsite... Įsižiūrėkite į padangių sparnuočius, nei jie sėja, nei pjauna, nei į kluonus krauna, o jūsų dangiškasis Tėvas juos maitina. Argi jūs nedaug vertesni už juos? (Mt 6, 25-26).

Svarbiausia turėti patį Kristų - tai didžiausias turtas.

PYKTIS IR NEKANTRUMAS

Pyktis yra netvarkingas gynimasis kerštingu būdu dėl nuoskaudos. Tai būna nervinis užsidegimas širdyje, nukreiptas prieš artimą. Būna uždarytas pyktis - neišlietas pyktis, o išeinąs į paviršių - išliejamas pyktis. Didelis vidinis pyktis kartais net susprogdina žmogų. Vienas tėvas labai supyko ant dukters. Tiesiog norėjo mušti, bet motina jį sulaukė, ir jis nutilo. Tas pykčio neišsiliejimas jį susprogdino, - jis iš pykčio mirė.

Pyktis gali išsilieti murmėjimu, keiksmais, žodžiu. Baisūs keikimai, ypač rusiškai (matuškos), purvina lūpas ir širdį.

Dar labiau pykstant išsiliejama į veiksmus. Vienas vyras taip supyko ant žmonos, kad sugriebė jos gražiausius drabužius ir kirviu sukapojo. Iš pykčio mėtomos knygos, daužomos dyrys. Kartais priei-

name ir prie žmogžudystės. Dėl pykčio daug būtų teismuose.

Pykčio palydovas yra nekantrumas. Iš nekantrumo kartais net niurnama prieš Dievą. Pyktis kartais veda prie savo mirties. Tai matyti iš Šv. Rašto Jonos istorijos. "Saulėi patekęs, Dievas pasiuntė karštą rytų vėją. Saulė taip kepino Jonos galvą, kad jis alpo ir šaukėsi mirties. Jis sakė: "Geriau man mirti, negu gyventi." Bet Dievas tarė Jonai: "Ar dera tau širsti?.." Jis atsakė: "Taip! Mirsiu nuo širdgėlos" (Jon 4, 8-9).

Pyktis yra blogis, nes jis mažina mūsų paruošimą, nepanašus į Dievą. Pyktis drumsčia sąžinę, naikina gailestingumą, dusina pamaldumą.

Už pyktį atlygis skaudus. Kas užmuštų Kainą: "Už Kainą atkeršijam septyngubai, tai už Lamechą septyniasdešimt kartų septyngubai" (Pr 4, 24).

Kristus net laipsniuoja pykčio dydį. "Aš jums sakau: jei kas pyksta ant savo brolio, tas atsakys teisme, kas sako broliui "Pusgalvi!", turės stoti prieš aukščiausiojo teismo tarybą. O kas sako: "Beproti!", tas smerktinas į pragaro ugnį" (Mt 5, 22). Todėl, pagal šv. Augustino aiškinimą, nuodėmės bausmė priklauso nuo jos dydžio. Viena bausmė už vidinį paslėptą pyktį, kita - už išlietus kaip lavą piktus žodžius.

Didžiausia bausmė už pyktį, dėl kurio padaroma žmogžudystė.

Nekantrumai išlyginami skaistykloje. Ten irgi skaudus atlygis, bet neprąžtingas, o išmintingas. Tačiau ten reikės parodyti didesnę kantrybę.

Nevaldomas pyktis auga. Vienas kaukazietis lageryje mušė kalinį ukrainietį. Tas mušamasis parkrito. Tada jį spardė kojomis. Būtų užmušęs, jei kiti neapgynė. Mušė todėl, kad tas iš bado suvalgė žalią varlę. Matyt, tą draudė mušamojo tikėjimas. Pyktis vis labiau ir labiau degina.

Priešingybė pykčiui ir nekantrumui yra malonumas ir kantrumas. Kantrumas šalina nemalonumus, malonumas uždega džiaugsmą. Kristus kalbėjo: "Palaiminti romieji: jie paveldės žemę" (Mt 5, 5). Ramybė teikia sveikatą, džiaugsmą; ramius, nepiktus žmones visi gerbia, myli. "Mano vaike, neužmiršk mano mokymo, tebrangina tavo širdis įsaky-

mus mano, nes jie tau suteiks daug dienų bei gyvenimo metų ir gero vės" (Pat 3, 1-2).

"Geriau būti kantrių žmogumi, negu galiūnu" (Pat 16, 32). Kantrybė nėra stagnacija, bet pakilimas į gėrį.

Kai Jėzus užėjo į vieną kaimą ir ten jo nepriėmė, tada mokiniai Jonas ir Jokūbas sušuko: "Viešpatie, jei nori, mes liepsime ugniai kristi iš dangaus ir juos sunaikinti!" Bet jis atsisukęs sudraudė juos. Jie pasuko į kitą kaimą" (Lk 9, 54-56).

Taigi dvasios neturėtų teršti pyktis, kerštas. Ji turi būti pilna atlidumo, gerumo, tolerancijos.

Mūsų pavyzdys, mūsų stiprybė - Jėzus: "Šmeižiamas jis neatsakinėjo, kentėdamas negrasino" (1 Pt 2, 23).

Stengsiuosi ir mintyse neturėti pykčio, pikto žodžio nesakyti. "Apdairiai elgsiuos savo kelyje, kad nenusidėčiau liežuviu" (Ps 39, 2).

Pyktis greitai skleidžiasi, jei jis nevaldomas. "Židinys prisipildo žarijų iš vienos kibirkšties" (Sir 11, 32). Būsiu prie Jėzaus ramios ir nuolankios širdies. Kantrybė yra geriausias vaistas prieš blogį - nuodėmę.

PAVYDAS

"Pavydas yra netvarkingas dėl artimo gėrio, kuriuo mus pralengia ar daro mus mažesnius, liūdesys" (Tomas Akvinietis). Tas pavydas dažniausiai kyla dėl mūsų puikybės.

Pavydas pasireiškia dviem atvejais: liūdimė, kad kitam sekasi, ir džiaugiamės, kad kitam nesiseka. Pavyduliaujame, kad kitas yra gražesnės išvaizdos, turi gražesnius drabužius, laimi sporto ar meno srityje. Taip pat yra pavydas, kai mes liūdimė, kad nesame gabesni, ne aš, o jis užėmė garbingesnę vietą. Didesnis pavydas, kai liūdimė, kad kitas turi daugiau dorybių. Pavydime kitam šventumo, o pavydėjimas kitam dangaus jau yra šėtoniškas pavydas. "Velnio pavydu įėjo mirtis į pasaulį ir jo šalininkai paseka" (Šv R).

Pavydas turi kaltę, o kartais ir bausmę. Pavydas temdo protą, alina kūną, siaurina širdį. “Ramus protas duoda kūnui gyvastį, o pavydas pūdo kaulus” (Pat 14, 30).

Pavydas - paslėptas kirminas, gyvatės nuodai. Jo kaltė visuomet didelė ir veda į didelius nusikaltimus. Kainas pavydėjo Abeliui, kad Dievas priėmė šio auką, o Kaino nepriėmė. Tas pavydas privedė prie to, kad jis brolių Abelį nužudė. Kam pavydėti, juk ir tu gali geras, nuosirdžias aukas Dievui duoti, ir jos bus priimtos!

Iš pavydo Jokūbo vaikai brolių Juozapą norėjo nužudyti - įmetė į šulinį. Paskui pardavė į Egipto vergovę.

Už pavydą būna ir bausmė. Korahas, Datanas ir Abiramas pavydėjo Aaronui ir Mozei garbės, ir buvo nubausti. “Žemė atvėrė savo burną ir prarijo juos drauge su jų šeimomis” (Sk 16, 32).

Karalius Saulius pavydėjo Dovydui ir baigė savo gyvenimą savižudybe.

Pavydas sukelia kitiems skausmą, nuskurdina. Rašytojo A. Vieniūno romane “Podžiūnkiemis” brolis pavydėjo broliui sėkmės. Pavydėdamas padegė brolio daržinę - nuskurdino.

Žemėje pavydas yra tikra nelaimė. Dar didesnė nelaimė po mirties. Žemėje pavydėję laikinųjų gėrybių, po mirties neteks amžinųjų.

Pavydo priešprieša yra broliška meilė ir nusižeminimas.

Mylėdami džiaugiamės, kad kitas daugiau ko turi, sveikiname sulaukusius sėkmės.

Atėję pas Joną Krikštytoją pranešė: “Rabi, vyras, kuris buvo su tavimi anapus Jordano, kurį tu paliudijai, - jis taip pat ėmė krikštyti, ir visi bėga pas jį. (Kristus pats nekrikštijo) Jonas atsakė: “Žmogus nieko negali pasiimti, jeigu nebus jam duota iš dangaus. Jūs patys galite man paliudyti, jog esu sakęs: Aš ne Mesijas! Aš siūstas būti tik jo pirmtaku. Kas turi sužadėtinę, tas sužadėtinis, o sužadėtinio bičiulis, kuris šalia stovi ir girdi, džiaugte džiaugiasi jaunikio balsu. Šiam mano džiaugsmui dabar jau nieko netrūksta. Jam skirta augti, o man - mažėti” (Jn 3, 26-30).

Jonas Krikštytojas džiaugiasi Kristaus ir apaštalų sėkme. “Džiaugsmas Šventojoje Dvasioje” (Rom 14, 17).

Šventieji džiaugiasi nauju šventuoju. Dažnai naujasis šventasis piešiamas net tarp angelų. Tai ir angelų džiaugsmas.

Geriausia, kovojant su pavydu, pačiam nusižeminti. Juk angelai nusižemina, tapdami žmonių angelais sargais. Aukštesni sergėja žemesnius. Tobulumas tarnauja netobulumui.

Nereikia lenktyniauti su kitais sporte, mene, net dorybėmis. “Gražu patirti taurų prisirišimą visada” (Gal 4, 18). Visuomet gražu gėriu lenktyniauti.

Jei pavydo jausmas kyla, mes kovojame ir nugalime, tada ne tik nenusidedame, bet pergalės nuopelną gauname. Kaip gražu atsikratyti pavydo ir kitiems linkėti gero, padėti!

Vienas Krekenavos dvasininkas, kalbėdamas apie kitus kunigus, vis gerai atsiliepdavo, - ką nors gražaus iškeldavo; niekuomet blogo neprimindavo.

Ne tik negerai kitam žmogui pavydėti, bet negerai pavydėti ir kitoms organizacijoms, jei ko gero jos siekia. Net priešai, jei ką gera iškelia, reikia džiaugtis - jie artėja prie tiesos. Kitiems gero darymas nepavydinti yra džiaugsmas artimui ir džiaugsmas sau.

KAS AŠ ESU

Kas yra mano kūnas? Dievas sukūrė žmogų iš žemės, ir vėl jis pavirs žemės dulkėmis. Tiesa, žmogaus linksmesnė vaikystė, gražesnė jaunystė, vėliau jis skina vaisius ir sulaukia senatvės (“Starost ne radosť!”). “Visa žmonija - kaip žolė, jos gražumas - kaip laukų gėlės. Žolė nudžiūsta, gėlė nuvysta” (Iz 40, 6-7).

Kūno gyvenimas kaip dūmas išsisklaido. “Kas gi jūsų gyvybė? Esate garas, kuris trumpam pasirodo, o paskui išnyksta” (Jok 4, 14). O Jobo knygoje parašyta: “Mirtingasis, gimęs iš moters, trumpai tegyvena, bet vargo daug turi, pražysta kaip gėlė ir nuvysta, praskuba tarsi šešelis ir nesustoja” (Job 14, 1-2).

Žmogų persekioja karštis, šaltis, alkis, ligos ir visuomet tyko mir-

ties pavojai. Po mirties kūnas atiduodamas kirminams. O, koks vargas yra žmogaus kūnas!

Bet Dievas, kurdamas žmogų, įkvėpė nemirtingą sielą. Tad mes kiekvienas turime sielą. Siela sukurta iš nieko, ne taip, kaip kūnas - iš molio. Bet ta siela - dvasia prieš Dievą kaip kibirkštėlė prieš amžinąją šviesą. "Žmogaus būvis tiktai kvėptelėjimas!" (Ps 39, 6). Siela prieš Dievą tarsi niekas. Ji tik su Dievu atranda didybę. Tik pagalvokime apie savo sielą. Mes gimėme, pradėti nuodėmės. "Esu gimęs su kalte ir mano motina mane pradėjo su nuodėme" (Ps 51, 7). Negeras pirmųjų tėvų kraitis man lėmė gimtąją nuodėmę.

Be to, dėl ignoracijos ir sąmoningai kiek daug esu nusidėjęs. Vis puola mane šėtonas, ir aš turiu būti kaip kareivis vis pasirengęs kovai. Šv. Augustinas rašo: "Nėra nuodėmės, kurios žmogus būtų nepadaręs." Gal ir man tinka Kristaus žodžiai, pasakyti Judui: "Geriau jam būtų buvę negimti" (Mt 26, 24).

Žmogaus gyvenimas pilnas nelaimių. "Kristus, atėjęs prie Lozorius kapo, apsiverkė ne dėl to, kad Lozorius mirė, bet kad reiks vėl vargingą gyvenimą tęsti" (A. Maschadoar).

Dievas sukūrė mus egzistuoti - būti. Bet tas buvimas, lyginant su Dievo buvimu, tėra niekis. "Visos tautos jo Artume - niekų niekas; laiko jas Dievas visiškai nieku!" (Iz 40, 17). Šv. Rašto Išminties knygoje parašyta: "Juk prieš tave visas pasaulis yra kaip dulkelė, nusverianti svarstyklės" (Išm 11, 22). Ne tik mano buvimas, bet ir mano darbai - menkniekiai. Kas yra mano žinojimas, mano jėgos, drąsa prieš Dievo visagalybę?

Dievas - begalinis grožis, begalinis gėris, begalinė meilė. "Niekas nėra geras, tik Dievas" (Lk 18, 19). Aš su Jobu galiu tik tarti: "Todėl aš gėdinuos visko, ką esu pasakęs, ir atgailauju dulkėse ir pelenuose" (Job 42, 6).

Tačiau visą tą slėgį perkeičia Išganytojas Jėzus Kristus. Per jį pašventinamas Krikštu mano kūnas. Aš jau tampu Dievo vaiku - kokia didybė, ir ji neužtarnauta! Per šv. Komuniją pats galybių Viešpats

ateina pas mane - koks išaukštinimas! Krikščionybė keliauja per nuopelnus kaip gėlių takus. Visi gerieji krikščionys keliauja pas savo dangiškąjį Tėvą.

Atsiminkime tą didelį skirtumą tarp krikščionio ir nekrikštyto.

Menininkas nupiešia gražų Jėzaus, Marijos paveikslą, bet tik kunigui jį pašventinus, galima prie jo melstis. Taip skirtumas tarp pakrikštyto ir nekrikštyto. Krikščionio kūnas ir siela turi naują dimensiją. Koks didelis dalykas - išganymas! Begalinis dangaus Tėvo ir Dievo Sūnaus gerumas! Kokį didelį vaidmenį padarė Jėzaus buvimas mūsų žemėje!

Jėzus Kristus išveda žmoniją iš pesimizmo ir nežinojimo tamsos. Todėl su Jėzumi visuomet būsiu. Kristus kalbėjo: "Nuo manęs atsisakyre, jūs negalite nieko nuveikti" (Jn 15, 5). Jei yra koks džiaugsmas, tai džiaugsmas su Kristumi!

TINGINYSTĖ

Tinginytė yra pareigų neatlikimas be priežasties: nežiūrėjimas savęs, nepadėjimas kitiems, Dievo negarbinimas. Tingėjimas būna įvairus, bet kiekvienas blogas. Tingėjimas - tai liūdesys, kad reikia dirbti; kitiems darbas - lyg pasibjaurėjimas, todėl nedarbama. Kartais guodžiamasi, kad tas darbas netinka luomui, profesijai, - nenori teptis rankų.

Tingėjimas veda į neviltį, nuobodulį. Viena turtingų tėvų mergaitė kalbėjo: "Kaip man nuobodu - tiesiog nusižudyk!" O kelios tarnaitės sušilusios dirba.

Tingėjimas būna ir iš apsileidimo: nesirūpinama savimi, netvarkomas butas, neklojama lova.

Tinginytė būna iš "sulepšėjimo": ilgai miegama, kaip sako liaudis, - kirmijama. Tada neskaisčios mintys užplūsta.

Tingėjimas būna iš neryžtingumo, nepasitikėjimo savimi, net iš baimės.

Pagaliau tingėjimas, kai valkiojamasi pas kitus, renkami gandai, plepalai.

Kiekviena tingėjimo rūšis veda į nuodėmę ir gali išaugti į didelę nuodėmę.

Tingėjimo brolis yra drungnumas, indiferentizmas. Galvojama, kad be užsitarnavimo galima pasiekti laimingą amžinybę.

Apskritai tingėjimas atveria duris įvairioms pagundoms. „Netyroji dvasia, išėjusi iš žmogaus, klaidžioja bevandenėse vietose, ieškodama poilsio. Neradusi ji sako sau: „Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau.” Sugrįžusi randa juos iššluotus ir išpuoštus. Tada eina, pasiima kitas septynias dvasias, dar piktesnes už save, ir įėjusios jos ten apsigyvena. Ir paskui tam žmogui darosi blogiau negu pirma” (Lk 11, 24-26). Žmogus išslavė nuodėmės, bet daugiau gero nebesiekė - nesiekė dorybių. Septynios piktos dvasios puolė gundyti. Tai septyni didieji įpročiai - nuodėmės.

Negeri tingėjimo vaisiai kūnui ir sielai. „Praėjau pro tinginio lauką, pro vynuogyną žmogaus, kuris buvo kvailas. Žiūriu, jo laukas apaugęs erškėčiais, jo žemė pilna dilgėlių ir akmeninė tvora išgriauta” (Pat 24, 30-31). Ką tinginys gauna ar turi, nueina niekais. Tinginiui kandys ir kirmėlės viską gadina. „Kas dykinėja, kęs neišbrendamą skurdą” (Pat 28, 19).

Tinginys nesiekia jokio idealo, jokių dorybių, nepasieks ir dangaus. Šeimininkas tarė blogam tarnui: „Blogasis tame, tinginy! Tu žinėjai, kad aš pjaunu, kur nesėjau, renku, kur nebarsčiau... Šitą netikusį tarną išmeskite į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas” (Mt 25, 26-29).

Tinginių sielose didžiausia tuštuma. „Pusillamines et pigri in deserto periere” (Sk 14, 19). Nedorėliai ir tinginiai žūva savo dykumoje. Tas pats su drungnaisiais, indiferentais. „Kadangi esi drungnas ir nei karštas, nei šaltas, aš išspjausiu tave iš savo burnos” (Apr 3, 16). Kiek šiandien drungnų žmonių, o jie tikisi, kad bus gerai. Jie laiko save tikinčiais, bet nesimeldžia, neina į bažnyčią. Jie nevagia, bet ir vargšui nepadeda. Jie nusišuka, kai reikia parodyti savo tikėjimą. „Pakeiktas, kas nerangiai Viešpaties darbą vykdo!” (Jer 48, 10). Patarlė sako: „Verkia duona tinginio valgoma.” Verkia ir žmogus dėl tinginio nelaimės. Ir džiaugsmas nugalėti tinginystę. Darbštumo vaisiai kris po kojomis. Darbščiuosius lydi gėris, malonumas, džiaugsmas.

“Su dangaus karalyste yra panašiai kaip su šeimininku, kuris anksti rytą išėjo samdytis darbininkų savo vynuogynui. Susiderėjęs su darbininkais po denarą dienai, jis nusiuntė juos į savo vynuogyną. Išėjęs apie trečią valandą, jis pamatė kitus, stovinčius aikštėje be darbo. Jis tarė jiems: “Eikite ir jūs į mano vynuogyną!..” Ir vėl išėjęs apie šeštą ir devintą valandą, jis taip pat padarė. Atėjus vakarui, jis rado dar kitus bestovinčius ir tarė jiems: “...Eikite ir jūs į vynuogyną” (Mt 20, 1).

Pirmuosius darbininkus galima priskirti prie drungnųjų, o paskutiniai karštai dirbo. Galima per trumpą laiką gerai dirbant daugiau padaryti. Nuoširdžiai dirbdami visuomet laimingųjų eilėse. “Atnšauk Dievui padėkos auką ir tesėk savo įžadus Aukščiausiam” (Ps 50, 14).

Kun. J. Prunskis buvo labai darbštus. Anksčiau redagavo dienraštį “XX amžius”, daug knygų parašė. Ant jo buto durų buvo užrašas: “Taupyk savo ir kitų laiką.” Jis daug pasitarnavo Bažnyčiai. Nereikia galvoti, kad darbštieji tik savimylūs - daro dėl savo garbės. Daugiausia jie rūpinasi, duodami gražių minčių, - ir jam pavyko gauti leidimą pasiimti motiną iš tremties. Darbštumas netrumpina amžiaus. Jis sulaukė deimantinio kunigystės jubilėjaus.

Išganytojas Jėzus Kristus dieną skelbė Evangeliją, gydė ligonius, o naktį meldavosi.

PERSIVALGYMAS IR PERSIGĖRIMAS

Liaudies žodžiais, persigėrimas ir persivalgymas vadinamas apsirijimu. Apsiryti galima valgiu arba alkoholiu. Tas įvyksta įvairiais būdais ir aplinkybėmis. Apsirijimu vadinamas ir pasninko nesilaikymas, ir įžadų laužymas, ypač piktnaudžiavimas alkoholiu. Visais atžvilgiais per negražų apsirijimą padaroma nuodėmė.

Apsirijimas duoda blogus vaisius. Jis ardo sielos ir kūno sveikatą. Būtų nepagarba valgyti bažnyčioj.

Apsirijimas gali būti skiriamas pagal kiekybę ir kokybę. Pagal kiekybę, - tai valgymas ar alkoholinių gėrimų gėrimas be saiko. Pagal

kokybę, - tai smaguriavimas. Šv. Raštas moko: “Neryk kaip išbadėjęs, kad kitų neižeistum” (Sir 31, 17).

Be saiko valgydami, gerdami kartais yra baudžiami pačios prigimties. Dėl to kyla nemiga, vėmimai, vidurių skausmai (plg. Sir 31, 20-21). Todėl Kristus kalbėjo: “Saugokitės, kad jūsų širdis nebūtų apsunkusi nuo svaigalų, girtybės ir kasdienių rūpesčių, kad toji diena neužkluptų jūsų netikėtai” (Lk 21, 34).

Pagal Šv. Raštą, Adomas ir Ieva dėl užginto vaisiaus buvo išvaryti iš rojaus. Izraelitai dykumoje pradėjo daug valgyti, gerti ir garbinti stabus: “Kitą dieną pakilo anksti, aukojo deginamąsias atnašas, atnašavo bendravimo aukas, sėdosi valgyti ir gerti, paskui kėlėsi užauti” (Iš 32, 6). Juos Dievas nubaudė: “Tą dieną krito apie tris tūkstančius žmonių” (Iš 32, 28). Taip pat psalmėje parašyta: “Bet jiems dar nespėjus savo įnorių patenkinti, - jiems dar tebevalgant, - pakilo ant jų Dievo pyktis. Jis užmušė jų stipruolius, paguldė rinktinius Izraelio vyrus” (Ps 78, 30-31). “Ta vieta vadinama Godumo kapais” (Sk 11, 34). Jei žemėje nesaikieji baudžiami, tai kas bus po mirties? Mes jau žinome iš turtuolio ir Lozorius likimo. Turtuolis tik puotavo, o Lozorius alkį kentėjo. Turtuolis po mirties kentėjo - kaitroje ir lašo vandens negavo.

Apreiškimo knygoje parašyta: “Kiek ji puikavo ir lėbavo, tiek jai paruoškite kentėjimų ir nuliūdimo” (Apr 18, 7). Kaip gaila šiais laikais žmonių, kurie be saiko svaiginasi alkoholiniais gėrimais. Jie eina kentėjimo ir pragaro keliu. Be reikalo raminausi - tai liga. Su Dievo pagalba visuomet nuo jos galima pasveikti. Reikia norėti, stengtis ir melstis.

Abstinencija duoda gerus vaisius. Prie natūralių vaisių Dievas prideda gausių malonių ir dangiškų premijų. Blaiviam lengva išlaikyti skautumą, nekaltumą. Stiprėja kūno sveikata ir traukiasi pagundos. Tik prisiminkime pranašą Danielių. Jis atsisakė karaliaus rūmuose mėsos valgių - kiaulienos ir kitų ištaigingų valgių, gėrimų. Jis daug gražiau ir sveikiau atrodė už kitus jaunuolius, kurie puotaudavo...

Mozei ir Elijui Dievas patikėjo didelius vadovavimo dalykus, o

jie pasninkaudavo. Dr. Adomavičius savo klientams vis rekomenduo-
davo paprastą valgį ir blaivybę. Kartą atėjo ligonis širdininkas ir prašė
pagelbėti. Matyt, daktaras apie jį žinojo ir jam tiesiai pasakė: “Netriū-
byk alaus, ir pagerės sveikata.”

Kiek vyrų, moterų, išlaikydami blaivybę ir susitvarkymą, pasiekė
šventumo aukštumas! Kaip galima piktnaudžiauti valgiu ar gėrimu, kai
Kristus buvo girdomas actu ir tulžimi?

Dar gražesni dvasiniai susivaldymo vaisiai. “Dvasios vaisiai yra
meilė, džiaugsmas, taika, kantrybė, malonumas, gerumas, ištikimybė,
ramumas, susivaldymas... Kurie yra Kristaus Jėzaus, tie nukryžiuojo
savo kūnus su aistromis ir geismais” (Gal 5, 22). Susivaldymas ati-
traukia Dievo bausmę. Tai įvyko Ninivos gyventojams. Jie ir jų kara-
lius pasninkavo, apsibarstę galvas pelenais, ir miestas buvo išgelbėtas
nuo bausmės.

Susivaldymas dildo nuodėmės, nugena demonus, pradžiugina an-
gelus ir laiduoja laimingą amžinybę.

Viešpatie, duok jėgų, kad niekuomet neužtemdyčiau savo sielos
bet koku nesaikingumu!

Šiandien dar vienas pavojus tyko jaunimo - narkomanija. Tai sie-
los ir kūno paralyžius. “Apsaugok mane, Dieve, nes pas tave ieškau
užuovėjos. Sakau Viešpačiui: “Tu mano Viešpats. Tik tu esi visa mano
laimė” (Ps 16, 1-2).

PENKI VIRŠUTINIAI POJŪČIAI

Penki kūno pojūčiai yra šie: regėjimas, girdėjimas, ragavimas, kal-
bėjimas ir lietimasis. Visi tie pojūčiai yra Dievo sutverti ir mums reikalin-
gi. Akimis viską matome: savo artimuosius ir kitus žmones, gražią gamtą.
Ausimis girdime kitų kalbą, paukščių giedojimą, miško ošimą. Ra-
gaudami mes išvengiame valgyti, kas nuodinga. Savo kalba galime
bendrauti su kitais - užjausti, paguosti, pamokyti. Liečiame, glostome
verkiantį vaiką.

Tačiau tais pojūčiais piktnaudžiaudami sau ir kitiems darome bloga. Nusikalstame, kai žiūrime, kur nepadoru, pavyzdžiui, pornografinius vaizdus.

Nusikalstame, kai klausomės šlykščių kalbų, anekdotų, dainų. Nusidedame, kai vien smaguriaujame, kai pasninko dieną valgome užgintus valgius. Kalba arba liežuviu nusidedame, kai meluojame, šmeižiame ar patys sakome ką nepadoraus. Pagaliau lytėdami nusidedame neskaistumu.

Dievas ne tik draudžia piktnaudžiavimą pojūčiais, bet kartais net baudžia. Pranašas Jeremijas perspėja: „Mirtis įlipo pro mūsų langus, įsilaužė į mūsų pilis. Ji nušluoja vaikus nuo gatvių, jaunuolius nuo miesto aikščių” (Jer 9, 20).

Jei netvarkai pojūčių, šėtonas įeina. Jis įeina per atviras akis, ausis, gerklę. Mes žinome apie pirmąją moterį levą. Ji žiūrėjo ten, kur užginta. Tie vaisiai atrodė gražūs, bet, paragavus jų, tapo koku, - nusidėjo. Karalius Dovydas žiūrėjo į besimaudančią moterį ir dvigubai nusidėjo. Nusidėjo neskaistumu, nusidėjo per kitą nužudydamas jos vyrą.

Šiandien pilna pseudoniškų erotinių paveikslų, skulptūrų. Toks menas netarnauja gėriui ir džiaugsmui. Todėl reikia saugoti akis. Taip pat per gavėnią klausydami įvairios roko muzikos, dainų, mes blaškome save, tai sukelia blogus jausmus. Reikia neklausyti. „Kaip atviras miestas be apsaugos, toks yra žmogus, kuriam trūksta savitvards” (Pat 25, 28). Reikia prieš nuodėmę uždaryti akių, ausų, burnos duris.

Ypač kasdieniniame gyvenime turime kreipti dėmesį į savo kalbą. Svarbu, kur ir ką kalbi. Bažnyčioje ar kitur meldžiantis, reikalinga tylą. Mokykloje mokinys per pamokas turi klausyti, o ne kalbėti - netrukdyti mokytojui. Saugotis erogantiškų, šiurkščių kalbų. Liežuvis yra kaip ugnis. Taip sako ir Jokūbas: „Liežuvis yra ugnis! Liežuvis, tarsi nedorybės visetas, glūdi tarp mūsų narių, suteršia visą kūną, padega visą gyvenimo eigą, patsai pragaro padegtas” (Jok 3, 6).

Prie negero kalbėjimo priklauso patyčios, išjuokimai. Apskritai visi pojūčiai piknaudžiaujant silpnina žmogaus orumą, silpnina pamaldumą ir atima dangaus paguodą. Dievas gali nubausti dėl piktnaudžiavimo. “Todėl dangūs virš jūsų nedavė rasos ir žemė nedavė savo derliaus” (Ag 1, 10). Todėl reikia garbingai tvarkyti savo pojūčius. “Kiekvienas atviras indas ar neuždengtas antvožu bus nešvarus” (Sk 19, 15).

Kad nenusidėtum pojūčiais, “aptverk savo ausis erškėčiais, neklaušyk netikusio liežuviu” (Šv R). Kada mes laikome uždarytas duris ir langus pojūčiams, tada mes laimingi. Kristus per uždarytas duris atsikėlęs iš numirusiųjų pasirodė mokiniams. Taip pat Šventoji Dvasia ateina per visas uždarytas duris. Dievas visagalis ateina per užtvaras, šėtonas - per atviras duris. Kristus kalbėjo: “Kai tu panorėsi melstis, eik į savo kambarėlį ir užsirakinęs melskis savo Tėvui, esančiam slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins” (Mt 6, 6).

Tvarkydami savo pojūčius gauname paguodą iš dangaus, širdies džiaugsmą. Dievas išpuošia mūsų vidų, mūsų sielą. Tada pajuntame pojūčių harmoniją ir tampame kitiems pasigėrėjimu. “Jūsų meilumas tebūna žinomas visiems. Viešpats yra arti!” (Fil 4, 5).

Pojūčių skaidrumas priklauso ne tik nuo Dievo malonės, bet ir nuo mūsų pačių. Dievas duoda malonių, bet jas reikia priimti. “Iš tų pačių lūpų plaukia ir laiminimas, ir prakeikimas. Bet taip, mano broliai, neturi būti! Nejaugi šaltinis iš tos pačios versmės lieja saldų ir kartų vandenį!” (Jok 3, 10).

Prisiminkime kenčiantį Kristų. Aš nesaugau akių, o jos dėl manęs sumuštos, sutinusios. Aš negražiai kalbu, o jos nekaltai kenčia patyčias, burnojimus. Aš smaguriauju, o jis girdomas actu ir tulžimi. Aš neskaisčiai liečiu savo ar kito kūną, o jo kūnas plakamas.

Penki pojūčiai primena Kristaus penkias žaizdas. Netvarkydamas pojūčių gilinu Kristaus žaizdas. Viešpatie, padėk man nugalėti kūniškumą!

MŪSŲ VIDINĖS YDOS IR ATSAKOMYBĖ

Vidinės ydos gali būti susijusios su mūsų protu, valia. Pirmiausia pasvarstysime apie proto ydas.

Yra nežinojimo yda, ir ji gali būti pakaltinama. Kristaus mokslas skelbiamas bažnyčiose, spaudoje, per radiją, ir nesistengti jo sužinoti yra nuodėmė. Žmogui yra būtina žinoti, nes tai svarbu žmogaus esmei, jo ateičiai ir amžinybei. Nenorėjimas žinoti yra nusikaltimas prieš patį žmogaus protą. Mūsų protas sukurtas, kad sužinotume. Nusikaltimas ir prieš Kūrėją Dievą. Dievas sukūrė, kad protu sužinotume, o mes tą atmetame arba nesinaudojame.

“Tikiu Dievą Tėvą” - tai svarbiausia žinoti. Taip pat reikia žinoti apie Kristaus apreiškimą, dekalogą, sakramentus.

Ar nenusikalsta tėvai, jei jų vaikai neina į tikybos pamokas, kad žinotų? Tiesa yra svarbesnė už bet kokią laisvę. Iš tikrųjų tik žinojime mes pajuntame tikrą laisvę. Kunigams, mokytojams reikia daugiau žinoti. “Jei kas šito nenori pripažinti, pats nebus pripažintas” (1 Kor 14, 38). Nenorintiems sužinoti Kristus kalba: “Aš niekuomet jūsų nepažinojau” (Mt 7, 23). Tėvų pareiga vaikus supažindinti su katekizmo tiesomis.

Antroji susijusi su protu yda - abejonė, kai nežinantis neieško paaiškinimų. Abejonės ardo pozityvų gyvenimą, jos greit gali nuvesti į nuodėmę. Abejonės skiriasi nuo nuodėmių.

Trečia proto yda - tai kaltinimų metimas kitiems, o savęs vis teisinimas. Šventieji daugiau sau prisiimdavo kaltinimus, net neteisėtus. Baisu, kai daro kaltinimus pačiam Dievui. Tai piktžodžiavimas. Reikia išaiškinti tiesą, kuri visuomet Viešpatyje.

Ketvirtoji yda - nepastovumas. Tai mėtymasis į visas puses arba prisitaikymas. Esant Tarybų valdžiai buvo dažnai prisitaikoma. Tai veidmainystė. Kristus labiausiai neigdavo veidmainius.

Penktoji yda yra užsispyrimas - laikymasis savo nuomonės, nors ir klaidingos. Tai nepaisymas kitų teisingų patarimų, net Bažnyčios. “Jo platūs žingsniai susiaurinti, kiša jam koją jo paties kėslai” (Job 18, 7).

Šeštoji yda - tai suktumas, arba gudravimas. Dažnai būna pataikavimas kūnui ir kartu pateisinimas - tokia prigimtis, ir ji kalta. "Deja, juslinis žmogus nepriima to, kas ateina iš Dievo Dvasios. Jis tai laiko kvailyste ir nepajėgia suprasti, kad tuos dalykus reikia vertinti dvasia" (1 Kor 2, 14).

Septinta pasitaikanti yda yra žingeidumas. Tai netvarkingas noras žinoti tai, kas gali pakenkti. Žingeidumas yra savos rūšies tuštybė.

Visos proto ydos mus žemina ir temdo. "Aš raginu kiekvieną iš jūsų nemanyti apie save geriau negu dera manyti, bet manyti apie save blaiviai" (Rom 12, 3). Jei ir viena yda būtų, ji turi įtaką visam žmogaus gyvenimui. Kristus kalbėjo: "Jei tavo akis nesveika, visas tavo kūnas skendi tamsoje." Tada sau ir kitam nesi kilnus. "Jei aklas aklą ves, abu į duobę įkris" (Mt 15, 14).

Visas tas ydas turime apvalyti, kad taptume švarūs, linksmi.

"Sidabras, grynintas tiglyje, septynis kartus valytas" (Ps 12, 7).

Yra ir mūsų valios ydų. Dažniausia - Dievo valios atmetimas. Tiesiog pasisavinimas to, kas ne mūsų, o dieviška. Taip pat pasisavinimas to, kas priklauso kitiems žmonėms. Tuo einama prie tironijos.

Pirmiausia - neklusnumas Dievui, Bažnyčiai bei teisėtai vyriausybei. Antroji valios yda - tai Dievo valios iškreipimas. Čia jau bloga intencija. Priešais turime ne Dievo valią, o savo. "Štai pasninko dieną jūs ieškote sau malonumo" (Iz 58, 3).

Trečioji yda - tai žiūrėjimas tik savęs. Iš to kyla nesusipratimai, ginčai, neteisybės. Priešingybė šiai ydai - gerumas, meilė: "Neieško sau naudos" (1 Kor 15, 5). Pats Kristus parodė pavyzdį: "Ne savo valios aš ieškau, bet to, kuris yra mane siuntęs." Taip pat Kristus Alyvų sode meldėsi: "Tėve, jei nori, atimk šitą taurę nuo manęs, tačiau tebūna ne mano, bet tavo valia" (Lk 22, 42).

Dievo valios vykdymą dažnai trukdo vaizdai ir jausmai. Nenori blogo, o vaizdai lenda. Viena moteris skundėsi: "Mane vis puola negražūs vaizdai. Aš meldžiuosi ir verkiu, bet jie nestoja." Reikia atsiminti, kad ir demonas gali pakišti vaizdus.

Būna ir kūno vaizdų, kurių nenori ir sunku atsikratyti. Kartais jie sukelia baimę ar nuliūdimą. “Deja, savo kūno nariuose jaučiu kitą įstatymą, kovojantį su mano proto įstatymu. Jis paverčia mane belaisviu nuodėmės įstatymo, glūdinčio mano nariuose” (Rom 7, 23).

Bet blogis nugalimas su Kristumi. “Kas mane išvaduos iš šito mirtingo kūno! Bet ačiū Dievui - per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų!” (Rom 7, 24). Su Kristumi mes nugalime savo kūną. Kūnas turi būti visą laiką pavaldus dvasiai. Kūnas tėra tik priemonė, o ne tikslas.

Mes vis nagrinėjame nuodėmes, ydas, bet jų nežinojimas neleidžia kilti į aukštį. Kaip galime šventėti, būdami nežinomoje nuodėmėje?

Viešpatie, padidink mano supratimą ir kelk prie savęs!

SKAISTYBĖ

Kokia graži skaistybė! Kokios gražios skaisčios akys, veidas! “Kokia tu graži, mano meile, kokia tu graži!” (Gg 4, 1). “Kaip lelija tarp erškėčių - mano mylimoji tarp merginų!” (Gg 2, 2). Tuo tarpu neskaistumas yra to grožio praradimas, tapęs pasišlykštėjimu.

Betgi kūno geismus sukūrė pats Dievas. Dievas davė stiprius geismus, kad išsiplatintų žmonija ir kad būtų daugiau energijos darbams. Dievas, davęs tuos jausmus, nustatė naudojimo ribą. Tie jausmai duoti tiktai kurti šeimas ir išplatinti ainius. Jei tuos jausmus ne tam tikslui naudos, piktnaudžiausi.

Tų piktnaudžiavimų yra įvairių rūšių: paleistuvavimas su kita lytimi, svetimavimas. Dar blogesni dalykai yra onanizmas, homoseksualizmas, net bestialitas. Kuo daugiau iškreipiame Dievo ir gamtos įsakymus, tuo didesnė nuodėmė.

Jaunystėje tie kūniški jausmai būna labai stiprūs. Todėl yra du keliai: arba vesti, arba būti visiškai skaisčiam. Antrasis kelias yra kilnesnis, bet ne visiems jis skirtas. Tam keliui reikia didelio ryžto ir didelės kovos. Bet didelė pergalė! Ypač mūsų laikais, kai tiek daug pavojų. Šiandien seksas tiesiog garbinamas. Viename laikraštyje parašyta,

kad išleista nauja knyga, kur daug erotikos ir gyvenimo lūžio; ji buvo greit išpirkta. Tuo tarpu mums nereikia lūžių, o tik švento, skaistaus gyvenimo.

Dievas per pačią gamtą baudžia už neskaistumą. Tai baisios venerinės ligos ir AIDS liga. Jos slepiamos, nes gėda ir negarbė.

Pasinėrus į neskaistumą, prarandame idealų siekimą, atsiranda nenoras dirbti, o kartais prieinama prie savižudybės.

Kartais Dievas tiesiogiai baudžia neskaisčiuosius. Buvo pasaulis nubaustas tvanu. Manoma, kad Sodomos ir Gomoros miestai sudeginti siera ir ugnimi buvo dėl homoseksualizmo. Tuo tarpu šiandien net legalizuojamos homoseksualistų organizacijos. Tai dar nereikia, kad Dievas juos pagirs. Senojo Testamento laikais Onanas už sekso nuodėmę buvo nubaustas mirtimi. “Ką jis darė, buvo nedora Viešpaties akyse. Viešpats ir jam atėmė gyvastį” (Pr 38, 10).

Skaudžiausias nusikaltimas žmonių, kurie, padarę skaistumo įžadą, ištvirkauja. Tai ištvirkavimas šventykloje. “Jekojados sūnus Benajas vėl nuėjo, parbloškė jį ir užmušė. Jis buvo palaidotas savo namuose dykumoje” (1 Kar 2, 34).

Nors vilionė nusidėti būna didelė, bet to rezultatas skaudus. “Betgi galų gale jis kanda kaip gyvatė ir gelia kaip angis” (Pat 23, 32).

Prieš skaistybę galima nusidėti žvilgsniu, klausia, net uosle.

Todėl šv. Paulius rašo: “Ištvirkavimas, visoks netyrumas ar godulystė tenebūna jūsų net minimi, kaip pridera šventiesiems” (Ef 5, 3).

Tuo tarpu Šv. Rašte skaistumas pavaizduotas kaip lelija su šešiais lapais - aspektais. Tai nedorų žvilgsnių saugojimasis. Tai kibirkštys, kurios gali sukelti gaisrą. Saugojimasis prisilietimo. Vienas jaunuolis ir miegodavo, pasidėjęs rankas ant antklodės, kad neprisiliestų savo kūno.

Didelis puošimasis, veido dažymas, kad patiktum, neveda į gera. Rusai lageryje sakydavo, jei moteris dažo lūpas, ji ieško vyro. “Tegu puošia jus ne išorė - šukuosena, aukso gražmenos ar ištaigingi drabužiai, - bet žmogaus širdies slaptuma: nesugadinta, švelni ir taikinga

dvasia, kuri brangi Dievo akyse” (1 Pt 3, 3-4). Tai čia kartu yra ir kuklumas.

Reikia saugotis familiarizmo su kitos lyties asmeniu. Saugotis pavojingų progų. “Kas myli pavojus, tas juose žus” (Eccl 3, 27).

Pati piktoji dvasia nemiega, o per miegą sukelia neskaisčius sapnus, bet jų negalima realizuoti. Skaistumas labai gražus, bet trapus, ir jį reikia saugoti. Jis būtinai.

Dievas skaisčiuosius labai myli ir jiems duoda daug malonių. Šv. Ambraziejus rašo: “Skaisčiuosius angelai asistuoja.” Aišku, ir skaisčiai gyvenantys turi pagundų, bet juos angelai saugo ir jas padeda nugalėti. Tik prisiminkime Nabuhosnoaro tris įmestus jaunuolius į liepsnojančią krosnį. Dievas siuntė angelą, jis atvėsino, ir jų nepalietė liepsnos. Taip kovojant su geismų liepsnomis, angelai ir Dievas mums padeda. Taip pat prisiminkime skaisčiąją Zuzaną. Ji gundoma pakėlė akis į dangų - į Viešpatį. Ji nesutiko nusidėti. “Geriau be tokio darbo įpulti į jūsų baudžiamas rankas, kaip nusidėti Viešpaties akivaizdoje.” Kas išlaiko skaistumą, tą Dievas myli. “Mylimasis man, aš jam; jis gano savo kaimenę tarp lelijų” (Gg 2, 16).

Skaistumo herojai susižada su pačiu Kristumi - su didžiausiu skais-tumu. Tai dvasinės sužieduotuvės. “Paimsiu tave sau žmona ištikimyb-be. Tuomet tu žinosi, kas yra Viešpats” (Oz 2, 22).

Nemanykime, kad tie, kurie visą gyvenimą išlaiko skaistybę, yra bevaisiai. “Tenesako - aš sausas medis... aš duosiu savo namuose geresnių vaisių, kurie nežus” (Šv R).

Apaštalai klausė Kristaus, ką jie gaus. Kristus atsakė: “Kiekvie-nas, kas paliko namus, brolius, seseris, tėvą, motiną, vaikus, dirvas dėl manęs, gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą” (Mt 19, 29).

Patys kilniausi žmonės dėl Kristaus išlaikė skaistybę. Pirmiausia išlaikė pilnąją skaistybę Švč. M. Marija, taip pat šv. Juozapas, Elisas, Eliziejus. Šv. Jonas Apokalipsėje rašo: “Tai tie, kurie nesusitepę su moterimis... Jie lydi Avinėlių, kur tik jis eina” (Apr 14, 4).

Neatstumti ir tie, kurie gyvena teisėtoje santuokoje. Jie džiaugsis su savo ainija, dorai gyvens danguje. Abu luomai reikalingi - mergystė ir moterystė. Lygiai kaip reikalingas oras ir vanduo. Tačiau mes turime būti ištikimi Dievo įstatymams pagal savo pasirinktą luomą. Kaip pasirinkę skaistybę turi būti skaidrūs, taip vedę - ištikimi. Tai primena Jokūbo sūnus Juozapas. Jį gundė Potifaro žmona nusidėti, o jis atsakė: "Kaipgi aš galėčiau taip nedorai pasielgti ir nusidėti Dievui?" (Pr 39, 9).

VAKARO SAŽINĖS SĄSKAITA

Bažnyčia moko kas vakarą padaryti sąžinės sąskaitą, kad pasiektume didesnę sielos skaidrumą. Tai yra daroma, ne kad kilnotume nuodėmės purvus, bet kad savo vidų apšvarintume.

Sąžinės patikrinimas daromas meldžiantis. Pirmiausia Dievui padėkojame, kad mus dar laiko iš savo gerumo.

Geradarystės yra visuotinės ir asmeninės. Pirmiausia dėkojame Dievui, kad davė mums egzistenciją. Po to dėkojame Dievo Sūnui Jėzui Kristui, kad mus atpirko ir davė amžinąją laimę. Taip pat dėkojame, kad esame krikščionys ir katalikai. Gal yra ir geresnių, o Dievas man davė tą malonę. Be to, dėkojame, kad davė ir asmeninių gėrybių.

Dar meldžiamės, kad atsimintume dienos nuodėmes, kurias žinodami ar nežinodami padarėme ir įžeidėme Viešpatį Dievą. Dievas tiek daug man gero padarė, o aš jį įžeidžiu. Galbūt ne tik padariau nuodėmę, bet dar stengiausi ją pateisinti? O gal pats ieškojau nuodėmės, siekiau jos purvinų malonumų? Gal buvau neakylus, tingus ir nekovojau prieš pagundą? Ieškojimas nuodėmės malonumų, nekovojimas prieš pagundas ir dar teisinimas savęs - tai piktosios dvasios kilpa, kurią ji nori mums užnerti. "Trilinką virvę nutraukti nelengva" (Koh 4, 12).

Reikia nuolankiai melstis ir prašyti, kad Dievas uždegtų mus ne tik atsipalaiduoti nuo blogio, bet siekti gero. Reikia pakilti iš šaltumo.

Sąžinę tyrinėjant, reikia nieko neslėpti. Nenuslėpti paslapčių, kurių žmonės nežino, bet Dievas žino. "Tą dieną patikrinsiu Jeruzalę su

žiburiu" (Sof 1, 12). Tada net mūsų teisybė bus pasverta, nes vienas Dievas - tiesa ir teisybė. "Atėjus metui, kurį aš pats paskirsiu, surengsiu teisingą teisimą" (Ps 75, 3). Todėl negalime savęs teisinti - kurti iliuzijas. Turiu pajusti skausmą ir gėdą. Per daug nesiguosti - Dievas gailestingas. Vienas vyras geria alkoholį ir kalba: "Galiu gerti, Dievas gailestingas."

Kartais reikia su ašaromis gailėtis, o ne klaidingai guostis. Kai kurie šventieji per sąžinės sąskaitą guldavo kryžiumi ir atsiprašydavo. Jei nesigailėčiau, aš jau pradėčiau nykti. "Tada išpažinau tau savo nuodėmę, nebeslėpiau savo kaltės" (Ps 32, 5).

Už nuodėmės reikia tobulai gailėtis ir ryžtis kuo greičiau eiti išpažinties. Iš gaisro greit bėgama, kad nesudegintų. Taip iš nuodėmės ryžtamės tuoj išeiti.

Tobulas gailestis yra tada, "kai įžeidę Dievą, gerąjį Tėvą, iš meilės atsiprašome" (Prof. S. Gruodis). Jei sunkiai nusidėję tobulai nesi-gailėtume, pasiliktume tamsoje ir, jei tuo metu mirtume, nebūtume iš-gelbėti. Karalius Dovydas nusidėjęs tarė pranašui Natanui: "Nusidė-jau Viešpačiui." Tada pranašas atsakė Dovydui: "Viešpats atleidžia tavo nuodėmę. Tu nemirsi. Betgi tau gimęs kūdikis mirs, kadangi tai darydamas paniekinai Viešpatį" (2 Sam 12, 13-14).

Karalius Dovydas dėl sūnaus labai sielojosi, pasninkavo. Kartais dėl kitų nuodėmių reikia kentėti, net mirti. Tuo parodomas nuodėmės baisumas.

Darant sąžinės sąskaitą, reikia tvirtai ryžtis nenusidėti. "Laikysiuos savo iškilingos priesaikos paklusti tavo teisiems sprendimams" (Ps 119, 106). Pasiryžimas turi būti visam laikui, o ne kokiai dienai.

Po to reikia saugotis tų progų ir tų asmenų, kurie įvedė į nuodėmę, ar aš pats įbridau. Taip pat reikia saugotis ir aplinkinių. Viena moteris, pasijutusi dėl kaimyno vilionių nesaugi, viską pardavė ir išsi-kėlė kitur gyventi. Tai tikras pasiryžimas.

Bet tobulai gailintis, nereikia pulti į neviltį - desperaciją. Tada tik-rai reikia pasitikėti didžiu Dievo gailestingumu. Tačiau nereikia pritarti sau, bet ryžtingai pasukti savo gyvenimą į gera.

Kiekvienos dienos sąžinės sąskaita - kvota mus tobulina ir padeda išvengti blogio.

Viešpatie, būk man gailestingas, jei apleidau sąžinės kvotą. Tada aš einu atgal į tamsą. Po kilnių pasiryžimų būna rami naktis. "Tada angelas sargas priartėja prie manęs" (L.de Ponte).

PARTIKULIARINĖ SĄŽINĖS SĄSKAITA

Labiausiai mus jaudina didžioji mūsų yda. Į ją labiausiai turime kreipti dėmesį, stengtis nugalėti. Nors su visomis ydomis turime kovoti, bet iš karto visų neįmanoma nugalėti. Izraelis ne iš karto nugalėjo septynias tautas, kad gautų pažadėtąją žemę.

"Viešpats, tavo Dievas, išvargs tau tas tautas pamažu. Jų pribaugti iš karto tu negali, kad kartais nepadaugėtų laukinių žvėrių tavo nelaimėi" (Įst 7, 22).

Kad laimėtume pergalę, reikia rūpintis. Šv. Paulius rašo: "Jūs patys žinote, kaip reikia sekti mumis. Mes gi pas jus netinginiavome ir nevalgėme veltui kieno nors duonos, bet su triūsu ir prakaitu darbavomės dieną naktį" (2 Tes 3, 7-8).

Jei mes rūpinamės žemiškais dalykais - laikiniais, tai kaip turime rūpintis amžiniais? Šv. Ignacas Lojola tris kartus per dieną tikrindavo savo sąžinę. Tai darydavo atsikėles rytą, vidudienį ir prieš guldamas. Tas tinka ir man. Reikia daryti tai su malda. "Vakare, auštant ir vidudienį skųsiuosi ir vaitosiu, - jis išgirs mano balsą" (Ps 55, 18).

Rytą atsikėles padėkosiui Dievui, kad leidžia man gyventi, ir dar gera darysiu. Jei atbudęs turėjau pagundų, - už jas atsiprašysiu. Gal per mažai kovoja? Dovydas kalbėjo: "Kas rytą aš bausiu šalies negeruosius. Dievo mieste aš išnaikinsiu darančius pikta." Aš turiu bausti ydas.

Ryte pasiryšiu būti kantrus, nusižeminęs. Juk nekantrumai atsi格žia prie mane - ir Dievą įžeidžia. Dėl nekantrumo priešai ir draugai prieš mane atsi格ręš. Kreipsiu akis į Dievą, kad padėtų. "Tirk mane,

Viešpatie, ir bandyk, - išbandyk mano norus ir mintis. Juk tavo ištiki-
ma meilė man akyse, tavo ištikimybė mane veda” (Ps 26, 2-3).

Apie vidudienį vėl keliu savo mintis į Viešpatį. Vėl nudažo mano
veidą raudonis, kad ne viską ištesėjau... Atsiminkime, kad Kristus
ant kryžiaus saulės atokaitoje kentėjo didelę kančią, o aš ar tei-
sus? Vėl nori gauti mane nuodėmės. Turiu pulti ant kelių, kaip
pranašas Danielius. “Nors Danielis ir žinojo, kad raštas buvo pa-
sirašytas, jis pareidavo į savo namus, kur viršutiniame aukšte buvo
atidaromi langai į Jeruzalės pusę, puldavo ant kelių tris kartus per
dieną ir meldavosi savo Dievui, jį šlovindavo, kaip ir anksčiau
kad buvo daręs” (Dan 6, 11). Danielius nekaltas puldavo ant ke-
lių, o aš kaltas.

Daugelis per pietų pertrauką kalba: “Eikime po bokalą alaus iš-
gerti.” Tačiau gražiausia jungtis su Dievu.

“Pasakyk tad man, mano tikroji meile, kur ganai savo kaimenę,
kur guldai ją vidudienį poilsio? Kad neberekėtų man daugiau klai-
džioti kaip bastūnei palei tavo draugų kaimenes” (Gg 1, 7).

Vakare darydami sąžinės sąskaitą žiūrime, ką blogo padarėme
nuo pat ryto. Daugelis kaltina tikinčiuosius, kad jie turi ydų. Svarbiau-
sia save kaltinti. Kai kurie save laiko teisiais, jiems tik kiti atrodo kalti.
Iš tikrųjų nėra teisus žmogaus, todėl nereikia puikuotis. “Nors teisu-
sis septynis kartus puola, jis vėl atsikelia, o nedorėlį užklumpa nelai-
mė” (Pat 24, 16).

Dievo malonė didelė, ir jis ją gausiai dalija. Per dieną trijų sąžinės
sąskaitos vaisiai dideli, ir jie greitai išryškėja. Nugalima pagrindinė
yda. “Svarbiausią priešą nugalėjus lengva su mažesniais susidoroti.
Pats šėtonas išsigąsta ir atsitraukia” (L. de Ponte).

Kovoti reikia iki pergalės, nors ta kova tęstųsi visą gyvenimą.
Visą gyvenimą reikia daryti ir sąžinės sąskaitą.

Per sąžinės sąskaitą prisimename gerų darbų laimėjimus. Jie pa-
skatina dar daugiau daryti. Geri darbai padeda nugalėti blogus. Ange-
lai daugiau padeda, negu demonai trukdo.

Nugalėję ydas, saugokimės puikybės, nebijokime nusižeminti, visuomet reikia galvoti apie silpnumą. Vienas 90 metų senelis nusidėjo šeštajam Dievo įsakymui. Tad visuomet reikia budėti. Ir būti kaip karviui visada pasirengusiam kovai.

Stumdami blogį prieš akis turėkime gėrį ir jo siekime, nors patirtume pralaimėjimų. Gėrio siekimas irgi turi būti be puikybės. Tai mūsų pareiga, ko didžiutis!

“Pasigailėk manęs, Dieve, pasigailėk manęs,
nes pas tave ieškau prieglobsčio.

Tavo sparnų ūsmėje ieškau užuovėjos,
kol praeis šėlstančios audros.

Šaukiuosi Dievo, Aukščiausiojo, -
Dievo, kuris manimi rūpinasi”

(Ps 57, 2-3).

ATGAILOS SAKRAMENTAS IR IŠTAKOS

Dievas, įsteigdamas Atgailos sakramentą, padarė žmogui didžiausią geradarybę. Tai Sutaikinimo sakramentas ir širdies ramybės sakramentas. Kristus, atsikėlęs iš numirusiųjų, pasirodė apaštalams ir tarė: “Imkite Šventąją Dvasią. Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos, o kam sulaikysite, - sulaikytos” (Jn 20, 23). Tai Kristus suteikė savo dievišką galią apaštalams ir jų įpėdiniais. Tą padarė todėl, kad visiems, kas tik jo Bažnyčioje bus, būtų prieinamas nuodėmių atleidimas. Tuo pabrėžiamas ir Bažnyčios reikalingumas.

Tas atleidimas bekraštis, net recidyvistams atleidžiama. Šv. Petras paklausė Jėzaus, ar iki septynių kartų galima kaltę atleisti? Kristus atsakė: “Aš nesakau tau - iki septynių, bet iki septyniasdešimt septynių kartų” (Mt 18, 21). Dievo gailestingumas didesnis už mūsų nuodėmes. Tačiau save pasmerkę, mes būsimė išteisinti. “Jei mes patys save tyrinėtume, nebūtume teisiami” (I Kor 11, 31).

Todėl Bažnyčia mylėdama kviečia prie atgailos. “Visame krašte, - tai Viešpaties žodis, - du trečdaliai bus sunaikinti - žus, vienas trečdalis tebus paliktas” (Zch 13, 8). “Giedokite Viešpačiui šlovės giesmę, nes jis padarė nuostabų darbą. Težino tai visa žemė!” (Iz 12, 5).

Per Atgailos - Sutaikinimo sakramentą išgydomos žaizdos, įgyjamos dorybės, gaunamos malonės. Ir ta gydykla atvira.

Per nuodėmių atleidimą gyja žaizdos. “Aš, aš - tas, kuris dėlei savęs naikina tavo nusižengimus, - aš tavo nuodėmių neatsiminsiu” (Iz 43, 25).

Taip pat ugdomos dorybės. Pirmiausia tai stiprina tikėjimą. Eidamas išpažinties įgauni viltį - išganymo viltį. Viltis duoda jėgų siekti gero - siekti dangaus. Eidami išpažinties nusižeminame Dievui, žmonėms. Nusižeminimas patinka Dievui ir vertina jį žmonės. Taip pat parodome klusnumą. Pasižadame klausyti Dievo įsakymų - klausyti tėvų, teisėtų viršininkų. Taip pat einame prie teisingumo - atlyginame skriaudas.

Išpažintis moko mus ir drąsos. Ta drąsa didesnė už natūralią drąsą. Čia iš prigimties nedrąsūs įgauna antgamtinės drąsos. Adomas ir Ieva neturėjo drąsos prisipažinti kaltę, metė bėdą ant kitų: Adomas kaltino Ievą, Ieva - žaltį. Dėl to nukentėjo jie ir visa žmonija. Per išpažintį prisiimame kaltę. Tai sunku, bet kilnu. Šv. D. Grigalius sako: “Sunkiau nuodėmę prisipažinti negu dorybę ugdyti.”

Tačiau per išpažintį negalima nuslėpti nė vienos nuodėmės. “Jeigu esu užslėpęs savo nusižengimus kaip Adomas, laikydamas savo kaltę giliai krūtinėje” (Job 31, 33). Tai “drįsk teisingai daryt savo sielai” (plg. Sir 14, 16).

Dievas už gerą išpažintį teikia gausias malones. “Dievo karalystė yra teisumas, ramybė ir džiaugsmas Šventojoje Dvasioje” (Rom 14, 17). Šv. Augustinas tuos žodžius priskiria gerai išpažinčiai.

Per išpažintį tampame išteisinti Dievo vaikai, bičiuliai. Atleidžiamos ir tos nuodėmės, kurių neprisimename. Tampame Dievo būstinės - dangaus paveldėtojai.

Mes gauname Šventosios Dvasios dovanų - mums gražinamos per nuodėmę prarastos dorybės, ypač meilė. Gražinamas mūsų sielos grožis.

Išpažintis teikia mums antgamtinę ramybę. “Nuodėmės nugrimzdo, šėtonas pabėga” (L. de Ponte). Išpažintis teigiamai paveikia ir kitus. “Kada žmogaus keliai patinka Viešpačiui, jis gražina jį taiką taip pat jo neprietelius” (plg. 16, 7).

Išpažintis suteikia dvasinį džiaugsmą, stumia liūdesį ir baimę. “Leisk man išgirsti džiaugsmo ir linksmybės žinią, - kaulai, kuriuos išvarginai, tepradžiunga” (Ps 51, 10).

Tiek nedaug Dievas iš mūsų reikalauja, o kiek daug duoda!

Tarnai Naamanui tarė: “Tėve, - jie sakė, - jei pranašas būtų įsakęs tau ką nors nepaprasta padaryti, ar tu nebūtumei to daręs? Juo labiau kada jis tau pasakė: “Nusimaudyk ir būsi švarus?” Jis tad nukeliavo ir pasinėrė septynis kartus Jordano upėje...” (2 Kar 5, 13-14). Naamanas paklausė - apsiplovė ir pasidarė švarus nuo raupsų. Jo raupsuotas kūnas tapo toks gražus, švelnus kaip vaiko.

Tik stenkimės nuoširdžiai atlikti atgailą - išpažintį. “Tiesai niekad neprieštarauk, verčiau parausk dėl savo kvailumo. Nesigėdyk išpažinti savo kaltės, nebandyk sustabdyti tekančios upės” (Sir 4, 25-26). Gėda nusidėti, palikti nuodėmę yra garbinga.

O gal aš neturiu sunkios nuodėmės, o gal nežinau, - turiu? Todėl reikalinga kiekvienam atgaila. Laimingi, kurie nepadarė sunkios nuodėmės. “Viešpats myli tyros širdies žmogų...” (Pat 22, 11). Tai laimingiausia būseną. “Kai esi nusidėjęs, daryk atgailą” (Sir 18, 21).

PASIRENGIMAS IŠPAŽINČIAI IR ATLIKIMAS

Ką nuodėmklausys įpareigoja, reikia vykdyti. “Užduotos atgailos išpildymas priklauso prie išpažinties esmės. Kitaip atsidursi prieš vyriausiąjį teisėją” (L. de Ponte). Aš pats turiu save kaltinti, liudyti, teisti. Šv. Grigalius Didysis moko: “Tegu sąžinė kaltina, išmintis teisia, Dievo baimė tramdo, skausmas kryžiuoja.” O Jobas sako: “Kad žinočiau, kur jį rasti, kaip nueiti į jo buveinę” (Job 23, 3). Deja, Jobas dar neturėjo sakramentinės išpažinties.

Jau rengdamasis išpažinčiai turiu melstis Šventajai Dvasiai, kad padėtų surinkti mano silpnybes, ir jų įstengčiau atsikratyti. Toliau turiu prašyti Šv. Dvasią, kad padėtų sužadinti gailestį. Taip pat stengsiuos prašyti Jėzų Kristų, kad duotų šviesos teisingai išpažinti. Prašysiu Dievą Tėvą drąsos išpažinti. Švč. Trejybė pribus prie mano lūpų ir širdies.

Mano gailestis neturi būti vergiškas, o iš meilės Dievui. Gailestis yra atlaidumo mastas. Kaip motina mirusio vienatinio sūnaus gaili ir verkia, taip aš miręs dėl sunkios nuodėmės. Blieka gailestis ir verksmas. Aš verkiu dėl savęs. Viengimis sūnus nebeprisikels, o aš per atgailą atsikelsiu. Mano gailestis su tikra viltimi. "Trauk mane iš liūto nasrų! Nuo tų buivolų ragų gelbėk mane!" (Ps 22, 21-22). Visa mano viltis Atpirkėjuje, Jėzuje Kristuje. "Ant Dovydo namų ir Jeruzalės išliesiu malonės ir maldavimo dvasią taip, kad žvelgdami į tą, kurį jie pervėrė, raudos, kaip raudama vienturčio vaiko, ir sielvartaus, kaip sielvartaujama pirmagimio sūnaus" (Zch 12, 10). Aš nuodėmėmis perdūriau Dievo Sūnų. Tai siaubas ir baimė! Bet šv. Bernardas sako: "Baimė atkelia vartus meilei... Kas duos galvai vandens ir akims ašarų."

Nuodėmės išpažinti reikia išsamiai, nurodant aplinkybes. Nežiūrėk, kad gėda! Geriau ant veido gėda, negu ant širdies dėmė. Prisiminkime Senajame Testamente minimą Achana. Jis tarė Jozuei: "Aš nusidėjau Viešpačiui, Izraelio Dievui... Pamatęs tarp grobio gražią skraistę iš Šinaro, du šimtus sidabrinų šekelių ir penkiasdešimt šekelių sveriantį aukso luitą, užsigėdžiau juos turėti ir pasiėmiau. Dabar jie užkasti žemėje" (Joz 7, 20-21). Taip buvo prisipažinta, nurodant aplinkybes. Pasakė net, kur padėjo. Vis dėlto Achanas buvo akmenimis užmuštas ir jo vietovė sudeginta. Ir aš to vertas, tik Dievo gailestingumas per Jėzų Kristų gelbsti mane.

Svarbiausia kreipti dėmesį į didįjį nusikaltimą. Kada gigantas Galijotas buvo nugalėtas, kiti priešai pabėgo. Taip svarbu išpažinti didįjį nusikaltimą.

Išpažinti reikia drąsiai, nesiteisinant. "Tenekliudo tau niekas nedelsiant vykdyti įžadą, nelauk iki mirties" (Sir 18, 22). Už tiksliai išpa-

žintas nuodėmės ir už drąsą Dievas atlygina. Todėl pranašas Izaijas priduria: “Nė vienas jo nusikaltimų, kuriuos jis buvo padaręs, nebus atsimintas, - jis gyvas dėl savo teisumo darbų” (Ez 18, 22).

Kaip jau sakytą: visa, ką naudėmklausys sako, reikia įvykdyti. Juk ką reiškia laikinoji bausmė, palyginus su amžinąja. Turime atsilyginti net su džiaugsmu. Todėl Dovydas kalbėjo: “Juk esu ant žūties slenksčio ir nuolat kenčiu skausmą. Išpažįstu savo kaltę, gailiuosi už nuodėmę” (Ps 38, 18-19). Aš pats turiu priimti bausmę. Geriau šiurkščios vilnos, negu smailių vinių vainikas. “Duok atsivertimo vaisių” ir man tinka.

Reikia tvirtai pasižadėti nebe nusidėti. “Pasistatyk ant kelio rodykles, nužymėk pati sau kelią ženklais, įsidėmėk vieškelį - kelią, kuriuo atėjai” (Jer 31, 21). Šv. Jeronimas sako: “Jau junk mintis su darbais. Pakelk širdį aukščiau rankų!”

Pasiruošimas išpažinčiai, išpažinimas su kartumais. Bet bitelė ir iš karčiųjų žiedų surenka saldų medų.

Kaip gera po geros išpažinties, - nuverčiamas nuo krūtinės slepiantis sąžinę kalnas. Ir ne tik aš džiaugiuosi, džiaugiasi visa aplinka, džiaugiasi mano gerieji namiškiai, džiaugiasi angelai. Pats Kristus neša ant pečių buvusią paklydusią avį į pokylį. Tas didysis pokylis - dangus.

PO IŠPAŽINTIES DĖKOJAME DIEVUI

Atlikus išpažintį ir gavus nuodėmių atleidimą būtina padėkoti Dievui už didžią geradarybę. “Grįžk, Izraeli, pas Viešpatį, savo Dievą, nes tu sukniubai per savo kaltę. Pasiimkite su savimi žodžius ir sugrįžkite pas Viešpatį. Sakykite jam: “Atleisk visas kaltes, priimk, kas gera, ir mes tau aukosime savo lūpų vaisių” (Oz 14, 2-3).

Viešpaties toks gerumas, kad už tai reikia net šlovinti. “Kas auksa padėkos atnašą, mane pagerbia” (Ps 50, 23). Išgydytas samarietis nuo raupsų puolė Jėzui po kojomis ir džiaugsmingai dėkojo. Padėka visuomet linksma. Kuo didesnė dovana, tuo didesnis džiaugsmas. Viešpaties geradarybės viršija žmogaus dosnumą. “Leisk man

išgirsti džiaugsmo ir linksmybės žinią, - kaulai, kuriuos išvarginai, tepradžiunga” (Ps 50, 10).

Taip aš po išpažinties turiu tam pačiam Jėzui Švenč. Sakramente padėkoti. Juk Dievas visas mano nuodėmes atleido. Ir tas, kurias užmiršau, ir kurių nelaikiau nuodėmėmis. Išgydė mano dvasios ligas: baimę, nusiminimą, neviltį. Atnaujino su Dievu nutrūkusią bičiulystę, davė naujų jėgų kovoti prieš pagundas, gražino meilę ir kitas prarastas dorybes, davė impulsą siekti naujų dorybių, atrišo kaip ereliui sparnus pakilti į dangų. Ir visa tai Viešpats padarė veltui, be mano nuopelnų.

Todėl su Dovydu turėčiau kartoti psalmės žodžius:

“Mano siela, šlovink Viešpatį,
ir visa, kas manyje, tešlovina jo šventąjį vardą!
Šlovink Viešpatį, mano siela, ir neužmiršk, koks jis geras -
jis tas, kuris atleidžia visas tavo nuodėmes,
ir išgydo visas tavo ligas,
jis tas, kuris atperka tavo gyvastį iš Duobės
ir apsupa tavo meile ir gailestingumu,
jis tas, kuris sotina tavo gyvenimą gėrybėmis,
kad būtum jaunas ir stiprus lyg erelis...
Viešpats yra gailestingas ir mylintis,
lėtas supykti ir kupinas ištikimos meilės.
Ne visą laiką jis barsis nei bus supykęs per amžius.
Jis elgiasi su mumis ne pagal mūsų nuodėmių dydį
nei atmoka mums pagal mūsų kaltes”

(Ps 103, 1-10).

Jėzus nepyko ant devynių, kurie už išgydymą nedėkojo, bet išgydytam samariečiui davė daugiau malonių. Iš jų svarbiausia - tikėjimas, kad Dievas ne tik gailestingas, bet atgailaujantiems ir dėkojantiems už geradarybes deda garbės vainiką, kad negrižtų į nuodėmę.

“Kurie pasitiki Viešpačiu, atgaus jėgas: pakils tarsi arų sparnais, - nepavargs bėgdami, vaikščios ir nepails eidami” (Iz 40, 31).

Tačiau tas išaukštinimas neturi mūsų kelti į puikybę, nes per pui-

kybė dar žemiau krentame. Puikybė atveria kitas nuodėmes. “Štai tu esi pasveikęs. Daugiau nebenusidėk, kad neatsitiktų kas blogesnio!” (Jn 5, 14). Negrįžk į blogį. “Kaip šuo, kuris grįžta prie savo vėmalų, taip negudrus, kuris kartoja puikybę” (2 Pt 2, 22). Reikia dar labiau nusižeminti. Nusižeminti turime ne vien kalba, bet ir gyvenimu. “Žmogus, kuris pasninkauja už savo nuodėmes ir vėl tas pačias daro, ką jam padės žemintis” (plg. Iz 34, 31).

Ir nusižeminimas turi būti teisingas, nekaltas.

Bet pakartojus nuodėmę, nereikia nusiminti. Turime prisiminti Šv. Rašto žodžius: “Nors teisusis septynis kartus puola, jis vėl atsikelia, o nedorėlį užklumpa nelaimė” (Pat 24, 16). Per sunkumus einame prie gėrio, tik reikia žadinti meilę.

Nors po išpažinties būtų abejonių - ar ištesėsiu, - reikia eiti prie gėrybių šaltinio - šv. Komunijos. Angelai džiaugiasi Kristumi, tai koks džiaugsmas jį priimti, nors dar nematomą. “Kuo galiu atsilyginti Viešpačiui už visa, ką jis dosniai yra man davęs? Nešiu vyno atnašą Viešpačiui ir šauksiuosi Viešpaties vardo” (Ps 116, 12-13).

MASTYMAS PRIEŠ PRIIMANT ŠV. KOMUNIJĄ

Prieš priimant šv. Komuniją iškyla du dalykai: priimame Kristų kaip Dievą - bekraštę vertybę - ir kartu pažvelgiame į savo nevertumą.

Jėzaus Kristaus Eucharistija - nepaprasta didybė: “Jis viengimis Sūnus - Dievas, Tėvo prieglobstyje esantis” (Jn 1, 18). Toliau Šv. Rašte sakoma: “Jis Dievo šlovės atšvaistas, ir jo esybės paveikslas, visa palaiškantis savo galingu žodžiu.” Poetas B. Brazdžionis gražiai sako: “Ant tavo delno mūsų tėviškės sodybos ir mūsų sodai, ir šilojai, ir laukai...”

Dievas yra begalybė, o mes tokie riboti, maži. Dangus ir žemė dievybės negali apimti, o aš ruošiuosi jį priimti. “Aš esu Alfa ir Omega”, - sako Viešpats Dievas, kuris yra, kuris buvo ir kuris ateis, Visagalis” (Apr 1, 8).

Priimdami Eucharistiją, artinamės prie Dievo sosto ir kartu jo ma-

lonės. Mes galime tikėtis vien gailestingumo. Koks geras Išganytojas! Jis taip save nužemino, kad jį priimtume!

Eucharistijoje priimame Jėzų kaip tobuliausią žmogų. Koks jo kūno tyrumas! Kaip džiugu, kad priimame kaip žmogų savo brolių. Tai yra ir mūsų išaukštinimas.

Jėzaus, kaip žmogaus, gerumas nepaprastas. Jo dievystė susijungusi su žmogumi. Tas gerumas plaukia iš abiejų pusių. Dar būdamas iščiose Jėzus Jonui Krikštytojui atleidžia gimtąją nuodėmę.

Skelbdamas Evangeliją gydė ligonius, kėlė iš numirusiųjų, nes gailėjo kitų ašarų. Atleisdavo nuodėmes kalčių sumindytiems - pakeldavo į gyvenimą. Nors daug kentėjo, nepravėrė burnos - nieko nekaltino. Pagaliau mirė mūsų žemėje, kad atvertų dangų.

Prisikėlęs iš numirusiųjų vėl pasirodydavo - mokydavo, steigė sakramentus (Atgailos). Žengdamas į dangų pažadėjo atsiųsti Šventąją Dvasią. Žmogui mirus, lieka dvasia - jo pasakyti žodžiai, mintys, darbai. Bet Jėzus daugiau atsiuntė - atsiuntė trečiąjį Šv. Trejybės Asmenį - Šventąją Dvasią.

Štai rengiuosi šv. Eucharistijoje priimti Jėzų. Turiu pulti ant kelių kaip Marija, Mortos sesuo. O Marija Magdalena "verkdama priėjusi iš užpakalio prie jo kojų, ėmė laistyti jas ašaromis, šluostyti savo galvos plaukais, bučiavo jo kojas ir tepė jas tepalu" (Lk 7, 38).

Moteriškė, sirgusi kraujo plūdimu, vos drįso prisiliesti jo apsiausto apvado. "Moteris, pamačiusi, kad neliko nepastebėta, drebėdama prisiartino, parpuolė jam po kojų ir visų žmonių akivaizdoje papasakojo, kodėl prisilietusi ir kaip tuojau išgijusi" (Lk 8, 47).

O aš rengiuosi priimti tą patį Jėzų. "Mozė tada padirbo varinį žaltį ir pridėjo jį prie stulpo. Kada tik žaltys ką nors įgeldavo, tas žmogus pažvelgdavo į varinį žaltį ir likdavo gyvas" (Sk 21, 9). Taip šv. Komunija teikia gyvenimą, saugo nuo amžinosios mirties. "Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą" (Jn 6, 54).

Priimdami Eucharistiją mes atsinaujiname. "Viešpats sukuria naują." Dievas nieko nelopo, o jam visa yra nauja.

Koks skaistumas, tyrumas, vertingumas - Eucharistija! Tuo tarpu mano lūpos suteptos ir mano krūtinė nelaisva nuo negerų jausmų. Tik Dievo gailestingumas leidžia priimti. Viešpatie, praplėšk dangaus skliautą ir nuženk" (Ps 144, 5). Jėzus išpuošia mano sielą, nors aš nevertas.

Jėzus ateina pas mane kaip Išganytojas, kuris dėl manęs išliejo kraują. Ateina kaip Gydytojas, kuris išgydo sielos žaizdas. Ateina kaip Mokytojas, - jo mokslas be mažiausios klaidos. Ateina kaip Kunigas, - jis mane pašventina. Ateina kaip Maitintojas, - maitina dangišku maistu."Tebučiuoja jis mane savo lūpų bučiniiais!" (Gg 1, 1). Ir daugiau įvyksta - aš jungiuosiu su Jėzumi.

Pranašas Elijas prikėlė numirusį jaunuolį, kad gyventų žmogiškąjį gyvenimą. Kristus duoda amžinąjį gyvenimą. Psalmėje sušunkama: "Parodyk savo galybę, ateik mūsų gelbėti!" (Ps 80, 3). Dovydas tiktai prašė, o pas mane ateina.

Pranašas Izaijas šaukė: "Kaip liepsna uždega žabus, kaip liepsna užvirina vandenį, kad taip tu apreikštum savąjį vardą priešams, tautos prieš tave drebėtų!" (Iz 64, 1). O jis pas mane ateina!

Tačiau aš Jėzaus atėjimui turiu parengti širdį. Kūną turiu apsaugoti nors valandą nuo valgio. Jei slėgtų sunki nuodėmė, turiu atlikti Atgailą, o jei lengva, - gailėtis.

Šventųjų net veidai nušvisdavo, kai priimdavo Eucharistiją. O kad mano širdis nušvistų! Jei negaliu atsiklaupyti, tai rankos tebūna sunertos kryžiumi ant krūtinės. Juk per šv. Kryžių ir kančią viskas įvyko.

DVASINĖS KOMUNIJOS PRIĖMIMAS

Šiandien dvasinės Komunijos priėmimas užmirštas, o ji turi didelę reikšmę.

Pirmiausia dvasinę Komuniją galima priimti visur. Pasak šv. Tomo Akviniečio, ji savo vaisiais priartėja net prie sakramentinės (L. de Ponte).

Dvasinę Komuniją gali priimti per šv. Mišias, jei negali priimti sakramentinės.

Jei fiziškai negali priimti sakramentinės Komunijos (tas būna, atsiradus pavojui, kad gali išvemt, ar gydantis badaujant - nevalgant), - dvasinę Komuniją galima priimti.

Priimant dvasinę Komuniją, irgi reikia turėti dispoziciją. Svarbiausia - tvirtai tikėti. "Aš esu gyvybės duona!.. Kas tiki mane, niekuomet nebetroks" (Jn 6, 35). Dievas yra visagalis, Kristus yra Švenčiausiam Sakramente. Jo nematome, bet Jis yra duonos ir vyno pavidale. Dvasinėje Komunijoje nematome nė pavidalo.

Priimant dvasinę Komuniją, reikia turėti viltį, pasitikėti Jėzaus gerumu, kad Jis gali ateiti, nes myli. "Mozė tada padirbo varinį žaltį ir pridėjo jį prie stulpo. Kada tik žaltys ką nors įgeldavo, tas žmogus pažvelgdavo į varinį žaltį ir likdavo gyvas" (Sk 21, 9). Reikėjo turėti viltį jį darant, kad jis gydys, tik pažvelgus.

Oldinas pateko į kalėjimą. Jam buvo leista atlikti išpažintį, bet nebuvo galimybės priimti šv. Komunijos. Jis troško ir stebuklingai pamatė nežinomo kunigo rankose Ostiją. Jis priėmė ją dvasiškai (kun. J.Remeikis).

Svarbiausia - troškinti priimti Jėzų. Moteriškė, serganti kraujo plūdimu, troško prisiliesti prie Jėzaus ir ji pagijo. Jėzus visur gali išpildyti gerą troškimą.

Priimant dvasinę Komuniją reikia mylėti. Tiesiog reikia degti meile Jėzui. Kristus anksčiau mus myli, mes, mylėdami Jį, jungiamės su juo. Dvasinę Komuniją priimti yra daug daugiau, negu būti Dievo aki-vaizdoje. Dvasinė Komunija mūsų sielai irgi yra Dievo dovana. Ją gali priimti ligoniai, seneliai ir kiti, kurie neturi progos priimti sakramentinės. Todėl ją gali priimti, kur nėra kunigo: kalėjimuose, tremtyje, persekiojimuose. Tai didelė šviesa sielai. Nusidėjėliai irgi nepaliekami be paguodos. Šv. Bernardas sako: "Didelis tikėjimas daug pelno... suklupimas ant kelių trauko nuodėmės retežius ir teikia Dievo gailestingumą Viešpačiui būti."

Dvasinė Komunija nėra fantazija, bet Kristaus artimumas. Jėzus kalbėjo verkiančiai nusidėjėlei fariziejaus namuose: "Jai atleidžiama

daug nuodėmių, nes ji daug mylėjo.” Dvasinė Komunija ir yra meilės Jėzui išraiška. Dar nebuvo nusidėjėlei atleistos nuodėmės, o ji daug mylėjo.

Šiandien daug šeimų be Bažnyčios palaiminimo - nuodėmėje, o gali mylėti Jėzų. Nusidėjėlė prisilietė prie Jėzaus fiziškai, o dvasinėje Komunijoje vyksta prisilietimas.

Tačiau turime žinoti, kad mylėti Jėzų - tai atsisakyti blogio - nuodėmių, nors po truputį kilti aukštyn. Juk Kristus kalbėjo: “Jei mane mylite, - jūs laikysitės mano įsakymų” (Jn 14, 15). Dvasinė Komunija turi vesti prie sakramentinės.

Dažnai girdime, kad Katalikų Bažnyčia dogminė, fundamentalinė, šiais laikais per siaura. Iš tikrųjų Katalikų Bažnyčia pati plačiausia, ji apima visus žmones. Katalikų Bažnyčia visuomet nauja, nes remiasi Kristumi ir Šventosios Dvasios malonėmis.

Jėzus - vienas mūsų Atpirkėjas. Atskilusieji nuo tikrosios Katalikų Bažnyčios susiaurina savo gyvenimą, kartu laimę ir džiaugsmą. O Jėzau, tu visus ir visuomet myli, aš silpnas esu, neatsisakyk pas mane ateiti!

PER ATGAILĄ ATSITEISIMAS SKAISTYKLOJE

Mes žemėje trokštame teisingumo ir jo ieškome, tačiau ne visuomet surandame. Vienas Dievas yra teisingas.

Padarę sunkią nuodėmę, bet atlikę gerą išpažintį mes išlaisvinami iš nuodėmės, tik dar pasilieka kaltė, o kartais padaryta skriauda. Ne visuomet žemėje už ją atsilyginame. Tada būna atsilyginimas skaistykloje. Jau pranašas Zacharijas rašė: “Tyras pasistatė sau tvirtovę, prisikrovė sidabro kaip dulkių ir aukso kaip gatvių purvo. Bet dabar Viešpats padarys jį skurdų, - nublokš į jūrą jo turtus, o pats Tyras bus ugnies prarytas” (Zch 9, 3-4).

Skaistykla yra ne pražūties vieta, bet nuskaistininimo. Angelas nuveda į skaistyklą (L. de Ponte). Nors skaistykla pavaizduota kaip skausmo

vieta, bet yra joje džiaugsmo. Džiaugiamasi, kad amžinai nepražudyti, džiaugiamasi, kad yra proga apsivalyti ir skaidriems eiti į amžinąjį džiaugsmą. Skaistykla yra iš didelio Viešpaties gailestingumo.

Į dangų - į amžinąją laimę - įeiti gali tik visiškai tyras.

Skaistykla priklauso prie mūsų Bažnyčios. Šv. Paulius rašo: "Kad padarytų sau garbingą Bažnyčią, neturinčią jokios dėmės nei raukšlės, nei nieko tokio, bet šventą ir nesuteptą" (Ef 5, 27). "Ten niekada nepateks, kas netyra" (Apr 21, 27).

Skaistykloje atsiteisiame ir už mažas nuodėmes, juk ir mažas krislas graužia akį ir įžeidžia Dievą. Tik atsiteisę, tyri eina į dangų, ir visa tai vyksta Jėzaus Kristaus dėka. "Jie atėjo iš didžio sielvarto. Jie išplovė savo apsiaustus ir juos išbaltino Avinėlio krauju" (Apr 7, 14).

Palyginus su dangumi, skaistykloje uždarumas ir tamsa. Trokšta dangaus, bet negali pasiekti, turi viltį, bet ji dar neįvyksta. "Atidėta viltis susargdina širdį" (Pat 13, 12).

Valantis didėja troškimas pamatyti Dievą, įeiti į šventųjų ir angelų bendrystę. O dar nėra dangaus šviesybės. "Aš negaliu matyti dangaus šviesos, bet guliu tamsybėje tarsi mirusieji, nebegalintys matyti šviesos" (Tob 5, 10).

Tuo tarpu ugnis vis daugiau apima išvalymui. "Valys Levio palikuonis bei lydys juos kaip auksą ir sidabrą tol, kol jie neaukos teisumo atnašų Viešpačiui" (Mal 3, 3).

Aišku, kad skaistykloje ne fizinė ugnis, o troškimo ugnis.

Vis dėlto kenčiantiesiems didelės Dievo meilė. Kančia - kaip rožė spygliai. Rožė nebus be spyglių.

Pačios sielos norės kentėti, kad būtų tyresnės. Kaip kad motina verkdama su meile prisiima kūdikio kančią.

Skaistykla nėra kalėjimas, o vien skaistinimasis. Kaip jaunimas nori pasipuošti, taip ten vyksta amžinas pasipuošimas.

Skaistyklos kančios bus be jokios baimės, juk atsilyginimas yra linksmas. Bus tiriamos kaip auksas, - tai meilė. Bus tiriamos kaip sidabras, - tai nekaltumas. Bus tiriamos kitos dorybės, - tai brangakmeniai.

Skaistyklos sielos džiaugiasi, kad gali atsilyginti. Būti skolingam visuomet sunku. “Jo žodžiai gryna saldybė, o visas jis - malonumas!” (Gg 5, 16).

Tačiau kančia pasilieka kančia, jos pats sumažinti negali. Skaistykloje nebėra nuopelnų, negali didinti dorybių, o tik apsivalyti.

Mes priklausome prie tos visuotinės Bažnyčios ir galime padėti. Parodyta meilė juos atgaivina - mažina kančią. Iš meilės maldos, šv. Mišių aukos, išmaldos, pasninkai, atlaidai ir skirti savi kentėjimai mažina jų kančias. Iš gailestingumo mes padedame mirusiesiems. “Gailestingieji susilauks gailestingumo” (Mt 5, 7).

Padėdami mirusiesiems sau didiname meilę ir nuopelnus. Jei mums niekas nepadėtų, o mes padėtume, mes būtume dar kilnesni. Meilė nereikalauja atlygio. Tačiau už meilę Dievas atsilygina meile. “Todėl jis ir darė auką už mirusiuosius, kad jie būtų išvaduoti iš šios nuodėmės” (2 Mak 12, 46).

Ir mes žemėje kentėdami mažiname sau skaistykloje kančias.

Kai kurios krikščionių bendruomenės neigia skaistyklos buvimą. Jie argumentuoja, kad didis nusikaltėlis, kartu su Kristumi būdamas ant kryžiaus, prašėsi rojaus, ir Kristus pažadėjo: “Dar šiandien su manimi būsi rojuje” (Lk 23, 43). Vadinasi, atsiteisti už piktadarystes nereikalinga. Dievo gailestingumas begalinis. Tačiau turime žinoti, kad jis, kentėdamas tokias kančias, atsiteisė.

Dievas gailestingas, bet ir teisingas. Be to, rojus - gal dar ne dangus.

Viena Katalikų Bažnyčia, vedama Šv. Dvasios ir popiežių, tiems klausimams duoda tikrą atsakymą. Bažnyčia yra mūsų dvasios motina. “Tie, kurie miršta Dievo malonėje ir draugystėje, tačiau nepakankamai nuskaistinti, nors tikri dėl savo išganymo, po mirties kentėdami nusiskaistina, kol taps šventi, jog galės įeiti į dangaus džiaugsmą” (Kat. Baž. katekizmas, p. 1030).

IZANGINIS MĄSTYMAS

Begalinis dangaus Karalius Jezus Kristus aplanko mūsų žmonių. "Jis yra neregimojo Dievo įvaizdis, visos kūrinijos pirminis; nes jame sukurta visa, kas yra danguje ir žemėje, kas regima ir neregima ar sostai, ar viešpatystės, ar kunigystės, ar valdžios, - visa sukurta per jį ir jam" (Kol 1, 15-16).

Dievas Tėvas perdavė valdyti viską Sūnui. Tuo Sūnus aukščiausias Karalius - valdo visą pasaulį iš savo sėdėdamosios Siono - savo šventojo kalno! (Ps 2, 6): Kaip labai myli Dievas Tėvas Sūnų. Jis yra mūsų tėvas, mūsų šventasis ir Sūnus išmintingiausias - "Jis yra mūsų šventasis ir Sūnus, kuris gali padėti, jis gerbia mūsų padėtį, jis žino visą to atėjimą".

II DALIS

KRISTUS SKELBIA

GERĄJĄ NAUJIENĄ - EVANGELIJĄ

Dievo Sūnus atejo į žemę - čia gyventi tarp nusidejusių. Būdamas labai turtingas, tampa neturėliu. "Jis, būdamas turtingas, dėl jūsų tapo vargšiančiu, kad jūs taptumėte turtingi per jo neturį" (2 Kor 8, 9).

Dievo Sūnas atėjo į žemę su didžiausiu sėkmingumu - net gėlės nenulėmė: "Aš romus ir nuolankios širdies" (Mt 11, 29).

Jis atėjo į žemę kurti aukso, sidabro ar geležies technikos žmonių, kurie kerami. Jo temperūra nebūna pagal Horacijų aukso, o tikros, ramybės ir džiaugsmo. Jo pavaldumui geriausių valdovų, pasaulinės žvaldių: "Miešpatis yra mano Gerybių, - man nieko netrūksta" (Ps 23, 1).

Dangaus Tėvo perduota programa kartu yra ir Sūnaus programa. "Aš ir Tėvas esame vienas." Ta programa: paskelbti kovą demonams; pasaulio iškrypiantams ir kiek vieni suodėms. Jis žino - ta kova laimės, ir jo laukia triumfas danguje. Taip pat susilauks triumfo, kas ji seks. "Kas nori man tarnauti, tegul atka paskui mane; kiti aš esu, ten bus ir mano tarnas" (Jn 12, 26).

Pirmiausia Dievo Sūnus, atėjęs į žemę, duoda visiems gyvantiems pavyzdį: "O jūs, mylimieji, prisimininkite žuodžius, kurie iš anksto

IŽANGINIS MĄSTYMAS

Begalinis dangaus Karalius Jėzus Kristus aplanko mūsų žmoniją. “Jis yra neregimojo Dievo atvaizdas, visos kūrinijos pirmgimis, nes jame sukurta visa, kas yra danguje ir žemėje, kas regima ir neregima ar sostai, ar viešpatystės, ar kunigaikštystės, ar valdžios, - visa sukurta per jį ir jam” (Kol 1, 15-16).

Dievas Tėvas perdavė valdyti viską Sūnui. Tuo Sūnus aukščiausias Karalius - valdovas. “Juk aš pasodinau soste savo karalių ant Siono - savo šventojo kalno!” (Ps 2, 6). Kaip labai myli Dievas Tėvas Sūną. Jam neatsako jokių priemonių. Ir Sūnus išmintingiausias - jis žino, kaip padėti žmonijai, jis galingiausias - gali padėti, jis geriausias - nori padėti, jis žino viso to ateitį.

Dievo Sūnus eina į žemę - eina gyventi tarp nusidėjėlių. Būdamas labai turtingas, tampa neturtėliu. “Jis, būdamas turtingas, dėl jūsų tapo vargdieniu, kad jūs taptumėte turtingi per jo neturtą” (2 Kor 8, 9).

Dievo Sūnus atėjo į žemę su didžiausiu švelnumu - net gėlės nenumynė. “Aš romus ir nuolankios širdies” (Mt 11, 29).

Jis neatėjo žemėje kurti aukso, sidabro ar geležies technikos amžiaus, kurie keičiasi. Jo imperija nebus pagal Horacijų aukso, o taikos, ramybės ir džiaugsmo. Jo pavaldiniai, geriau vaikai, pasak psalmės žodžių: “Viešpats yra mano Ganytojas, - man nieko netrūksta” (Ps 23, 1).

Dangaus Tėvo perduota programa kartu yra ir Sūnaus programa. “Aš ir Tėvas esame vienas.” Ta programa: paskelbti kovą demonams, pasaulio iškrypimams ir kiekvienai nuodėmei. Jis žino - tą kovą laimės, ir jo laukia triumfas danguje. Taip pat susilauks triumfo, kas jį seks. “Kas nori man tarnauti, tegul seka paskui mane : kur aš einu, ten bus ir mano tarnas” (Jn 12, 26).

Pirmiausia Dievo Sūnus, atėjęs į žemę, duoda visiems gyvenimo pavyzdį: “O jūs, mylimieji, prisiminkite žodžius, kurie iš anksto

buvo paskelbti mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus apaštalų” (Jud 17).

Dievo Sūnus tampa žmogumi, kaip visi žmonės, tik be jokios nuodėmės ir klaidos. “Siejau juos su savimi pajautų saitais, meilės ryšiais” (Oz 11, 4).

Tačiau ne visi klausys ir ateis prie Kristaus. “Sakau jums, - nė vienas iš anų kviestųjų žmonių neragaus mano vaisių” (Lk 14, 24). Bus tų, kurie iki galo neseks, nors ir vykdys įsakymus. Jie nepasieks džiuginančio tobulumo. “Jei nori būti tobulas, eik, parduk, ką turi, išdalyk vargšams, tai turėsi lobį danguje” (Mt 19, 21).

Vis dėlto bus tokių, kurie visapusiškai seks Kristų. Jie atsisakys turtų, atsižadės garbės, atsižadės vyro, moters ir visų patogumų. Jie seks Dievo Sūnaus Jėzaus Kristaus skaistumu, kentėjimais. “Jie gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą” (Mt 19, 29).

Šie vykdys viską. “Štai aš, siųsk mane!” (Iz 6, 8). Jie su džiaugsmu eis, kaip angelai siunčiami.

“Priešais miesto vartus, prie įėjimo į vartus šaukia: “Žmonės, aš jus šaukiu” (Pat 8, 3-4). Įvairiu būdu Dievas šaukia į tobulą gyvenimą - į pačias aukštumas. Tas tinka vienuoliams, vienuolėms, kunigams, pasauliečiams. Tik reikia daug ko atsižadėti. Šv. Paulius rašo: “Sakau jums, broliai: laikas trumpas! Belpa tiems, kurie turi žmonas, gyventi, tarsi jų neturėtų, ir kurie verkia, tarsi neverktų, ir kurie džiaugiasi, tarsi nesidžiaugtų... nes šio pasaulio pavidalas praeina” (1 Kor 7, 29-30).

Dievas duoda malonių kiekvienam, kuris ieško, ir kiekvienas gali pasiekti tobulą gyvenimą. Kartais turime kliūčių, bet su Dievo pagalba nugalėję jas turėsime pergalės palmę. Kristus visus kviečia, bet jei pakviestieji atsisako, jie patys kalti. Dievas visiems ir visur geras. “Man buvo smagu, kai man pasakė: “Eime į Viešpaties Namus!” Nūn jau įkėlėme koją - stovime tavo varuose, Jeruzale!” (Ps 122, 1-2).

ŠVČ. TREJYBĖS SPRENDIMAS IŠGELBĖTI ŽMONIJĄ

Nuo amžių Viešpats savo šlovės soste apsuptas kaip vaivorykštės spalvų - gražiausių savybių. “Ir štai danguje stovėjo sostas, o soste buvo Sėdintysis. Jo išvaizda buvo panaši į jaspio ir sardžio brangakmenius, o vaivorykštė, juosianti sostą, buvo panaši į smaragdą” (Apr 4, 2-3).

Vaivorykštės spalvos: galybė, gerumas, išmintis, gailestingumas. Viešpats Švč. Trejybėje nusprendė išgelbėti žmoniją. Žmonija buvo kaip tas žmogus ant Jeruzalės Jericho kelio plėšikų sunkiai sužeistas, ir pats negalėjo atsikelti (plg. Lk 10, 30).

Dievas nutarė suteikti didelę pagalbą, kokios niekas suteikti negalėjo.

Pagal Dievo planą buvo sutverti angelai, kad danguje garbintų Dievą, o žmonės - žemėje. Bet kai kurie angelai labai įžeidė Dievą, ir jų Dievas nepagailėjo. Pirmiausia jie neprašė gailestingumo. “Dievas nepagailėjo nusidėjusių angelų, bet nubloškė juos į tamsias pragaro bedugnes” (2 Pt 2, 4).

Tačiau Dievas pasigailėjo žmonių, nors jie buvo nusidėję. “Pasirodė mūsų Gelbėtojo Dievo gerumas ir meilė žmonėms, jis išgelbėjo mus Šventosios Dvasios atgimdančiu ir atnaujinančiu nuplovimu, tik ne dėl mūsų atliktų teisumo darbų, bet iš savo gailestingumo” (Tit 3, 5).

Dievas turėjo priežasčių pasigailėti žmonijos. “Štai esu gimęs su kalte, ir mano motina mane pradėjo su nuodėme” (Ps 51, 7). Kuo žmogus gali būti labai kaltas, jei jis nuodėmingas gimė? Tas sumažino jo kaltybę. Be to, Dievas gaili kiekvieno savo kūrinio, jeigu jis šaukiąsi. “Tu pasigaili visų, nes jie yra tavo, Viešpatie, - tavo, kuris myli visa, kas gyva” (Išm 11, 26). Vis dėlto velnias gundo žmogų ir nori jį pavergti.

Švč. Trejybės nuosprendis buvo toks: Dievo Sūnus eis gelbėti žmonijos, ir Jis taps žmogumi. Žmogus nusidėjo, per žmogų bus ir

išgelbėjimas. Tai žmogaus išaukštinimas. Kristus - žmogus ir Dievas. Iš to dideli rezultatai: "Kur buvo pilna nuodėmės, ten dar apstesnė tapo malonė" (Rom 5, 20).

Ir kas nuostabu - Adomas nori tapti Dievu, o Dievas tampa žmogumi. "Jis, turėdamas Dievo prigimtį, godžiai nesilaikė savo lygybės su Dievu, bet apiplėšė pats save, priimdamas tarno išvaizdą ir tapdamas panašus į žmones" (Fil 2, 6-7). Dievo Sūnus, būdamas nemirtingas, priėmė žmogaus mirtingumą.

Šv. Augustinas ne taip galvoja kaip Adomas. Jis aiškina, kad žmogus nesipuikuotų, tada jį Dievo Sūnus iškels į garbę. "Dievas tapo žmogumi, kad žmogus įgautų dieviškumo."

Ne visi kalti, ir Dievo Sūnus atėjo nuo mūsų nuvalyti tuos purvus, pats būdamas nesupurvintas. Viešpats Dievas kalbėjo Mozei: "Viešpats esu, gailestingas ir maloningas Dievas, lėtas pykti, kupinas gerumo ir ištikimybės, lydintis gerumu lig tūkstantosios kartos, atleidžiantis kaltę, nusižengimą ir nuodėmę" (Iš 34, 6-7) (A. Rubšio vert.). "Nė vienas žmogus iš savęs nėra nekaltas" (Svirecko vert. t.p.).

Dievas pasilieka "šventas, šventas, šventas Galybių Viešpats!" (Iz 6, 3). Dievas gailestingas, betgi gailestingumas nesipriešina teisingumui. Pats gailestingumas yra kaip angelas.

Viena gailestinga moteriškė duoda pakeleiviui išmaldą, bet ne iš savo gėrybių, o iš svetimo. Tai nėra tikras gailestingumas.

Viešpaties viskas derinasi - visiškai, aukščiausias šventumas. Todėl visais reikalais galime kreiptis į Viešpatį Dievą! "Todėl visiškai pasitikėdami artinkimės prie malonės sosto, kad patirtume gailestingumą ir rastume malonę gauti pagalbą deramu laiku" (Žyd 4, 16).

Dievo gailestingumas turi sužadinti visagalinčiam mūsų meilę. "Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela ir visu protu" (Mt 22, 37). O Palaimintoji Trejybė, Tu teiki ir mums palaiminimą!

DIEVO SŪNAUS ĮSIKŪNIJIMO PASLAPTIS BEGALINĖ DIEVO MEILĖ

Mūsų ribotas protas negali suprasti begalybės, tačiau ji yra. Ji yra ir iš Dievo Sūnaus įsikūnijimo. Visa tai svarstyтина. Dievas yra begalinės meilės šaltinis, jos nukreipimas į tikslą ir vaisius. Dievo meilės šaltinis begalinis: jis myli ne tik geruosius, bet ir bloguosius - nusidėjėlius, nedėkinguosius.

Prieš amžius buvo meilė Švč. Trejybėje, kuri vėliau išsiliejo į sukurta pasaulį. Žmonija už pasaulio ir jos pačios sukūrimą tapo nedėkinga ir priešgyniavo Dievui. Dievas vis tiek liejo meilę. “Dievas apstus gailestingumo, savo didžia meile, kuria mus pamilo, mus, mirusius nusikaltimais, prikėlė gyventi su Kristumi” (Ef 2, 4-5).

Dievas pamilo ne dėl mūsų teisumo, o iš gailestingumo. Dievas pamilo visą pasaulį ir kiekvieną žmogų nuo Adomo iki paskutiniojo žemėje. Dievo meilė nežiūri ne tik Adomo, gimtosios nuodėmės, bet ir asmeninių nuodėmių. Dievas pamilo tuos, kurie nesitiki meilės ir jo neverti. Pasaulis tiesiog kenkia savo prasikaltimais, o Dievas teikia meilę.

Nors žmonija kupina kalčių, nuodėmių, Dievas į pasaulį siunčia savo mylimiausią ir vienintelį Sūnų. Tai ne vien pažadas ar sąlyga, bet tikrovė.

Dievo Sūnus tampa žmogumi, visiškai pasilikdamas Dievu. Kristaus kūne gyvena dievystės pilnatvė - ribotume beribė. Tai didelė paslaptis. Jau daugiau Dievas negalėjo mylėti. Siuntė Sūnų, kurio žmonės nepriėmė. Ar gali būti didesnė meilė? “Pas savuosius atėjo, o savieji jo nepriėmė” (Jn 1, 11). Savieji - ne vien žydų tauta, bet visi mes, nes visus mus sukūrė. Viešpatie, tikrai aš noriu tave priimti, ir ne vien žodžiu. “Kas jį tiki, tas nebus pasmerktas, o kas netiki, jau yra nuteistas už tai, kad netiki viengimio Dievo Sūnaus” (Jn 3, 18).

Dievo meilės tikslas pats gražiausias: “Kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą” (Jn 3, 16).

Todėl mano nepalaužiama viltis - Dievo Sūnus atėjo, kad aš laimėję gyvenčiau. Tą pat Kristus kalba: “Aš atėjau į pasaulį kaip šviesa,

kad visi, kurie mane tiki, neliktų patamsyje. Kas klausys mano žodžių, bet jų nesilaikys, to aš neteisiu, nes atėjau ne teisti pasaulio, bet gelbėti (Jn 12, 46-47).

Išgelbėti - vadinasi, atleisti nuodėmes, išlaisvinti nuo velnio žabangų, apsaugoti nuo pragaro. Taip pat duoti malonių siekti dorybių ir gauti amžinąjį laimės gyvenimą. Ir tai duodama visiems žmonėms, kurie tiki ar įtikės. Tiems bus atidaryti rojus vartai ir jie bus vedami į dangaus triumfą.

Gyvenimo kelyje Dievas duos stiprybės pasiekti tikslą - darbus pavers nuopelnais, guos nuliūdusius. Galop atiduos garbės vainiką.

Visa Dievas duoda, viskuo rūpinasi, tad ar aš galiu būti nusi-sukęs?

Sportininkai nuo tramplyno šoka į vandens verpetą ir nebijo pavojų. Tai daro dėl garbės medalių. Geriau šokime į meilės sūkurius, iš to bus begalinė garbė - nekalta, be puikybės, be jokių nuosėdų.

Mes stovime ant žemės, bet žiūrėkime į dangų. Žemė praeis, dangus amžinas. Viešpatie, man padėk ir vesk, ir niekur aš nesigrėžiosiu! “Dėkosiui tau, Viešpatie, iš visos širdies, apsakysiu visus tavo nuostabius darbus. Krykštausiu ir džiūgausiu tavyje, - šlovės giesmę giedodamas tavo vardui, Aukščiausiasis” (Ps 9, 2-3).

DIEVAS NUSPRENDĖ PER MOTERĮ - NEKALTĄ MERGELĘ - ATSIŪSTI IŠGANYTOJĄ

Dievas nusprendė, kad Dievo Sūnus taptų antruoju Adomu - vyru - ir gimtų iš moters - mergelės. Galėjo Dievo Sūnus ateiti žmonijos išganyti kaip Adomas - pirmasis sutvertas žmogus, o ne gimęs. Tačiau Dievas kitaip nusprendė. Nusprendė, kad gims iš nekaltos Mergelės. Pirmoji Ieva - iš Adomo, antrasis Adomas gimė iš antrosios Ievos - Mergelės. Pirmoji Ieva, sugundyta žalčio - piktojo, nusidėjo, antroji Ieva sutrins galvą žalčiui (plg. Pr 3, 15).

Apštalas Paulius rašo: “Atėjus laiko pilnatvei, Dievas at-

siuntė savo Sūnų, gimusį iš moters” (Gal 4, 4).

Tai didelė Dievo meilė - jis įjungė į išganymą vyrą ir moterį - antrąjį Adomą ir antrąją Ievą.

Tuo Dievas parodo, kad vyras ir moteris lygūs. Šv. Paulius rašo: “Nebėra nei žydo, nei graiko; nebėra nei vergo, nei laisvojo, nei vyro, nei moters” (Gal 3, 28).

Dievas parinko moterį - mergelę ir ją apdovanojo didelėmis malonėmis. “Sveika, Marija, malonės apdovanotoji” (Lk 1, 28). Taip angelas pasveikino. Apdovanojo malonėmis be jos nuopelnų. Tai didis Dievo gerumas. Bet paskui ji įsigijo nuopelnų.

Marija buvo apsaugota nuo gimtosios nuodėmės. Ji nieko bendro neturėjo su nuodėmės paveldėjimu. Tarp Jos kūno ir dvasios nebuvo jokio prieštaravimo. Jai nebuvo, kad “kūno geismai priešing dvasiai” (Gal 5, 17).

Švč. Mergelė Marija yra virš visų šventųjų ir angelų - ji Dievo Motina. “Kas yra ta, kuri sušvinta tarsi aušra, graži kaip mėnulis, šviesi tartum saulė” (Gg 6, 10). Ji skaisčioji saulė tarp žvaigždžių - šventųjų, angelų. Šv. Jeronimas sako: “Ji pilna malonių, o iš jos gimsta malonių Davėjas.”

Didelis ir Marijos džiaugsmas. “Upės srovių linksmina Dievo miestą, Aukščiausiąją šventą buveinę. Dievas yra jame... rytui auštant, Dievas ateis jam į pagalbą” (Ps 46, 5-6).

Dievo Motinos šventumas, tyrumas toks, koks tik gali sutilpti kūrinyje. Mums irgi džiaugsmas, nes ji - mūsų sesuo. Ja džiaugiasi angelai, šventieji, pati Švč. Trejybė. Ji - geriausia Dievo Tėvo duktė, jo Sūnaus Jėzaus Kristaus Motina, Šv. Dvasios Sužadėtinė.

Ji tapo Dievo Sūnaus Motina Dievo Tėvo pavedimu, Šventosios Dvasios veikimu.

Kadangi Dievas Tėvas pavedė savo Sūnui karalystę - jis Karalius, o Motina - Karalienė. Todėl giedame: “Regina coeli letare alleluia. Qia quem meruisti portare alleluia”.

ŠVČ. M. MARIJOS GYVENIMAS NUO GIMIMO IKI ŽODŽIO ĮSIKŪNIJIMO

Švč. M. Marija gimė savo tėvų namuose, o džiaugsmas buvo svarbus visam pasauliui. Taip skelbia Bažnyčia.

Džiaugsmas buvo ir danguje. Džiaugėsi Švč. Trejybė, kad sukūrė patį gražiausią kūrinį. Džiaugėsi dangaus Tėvas sukurtą savo dukra; džiaugėsi Sūnus savo Motina; džiaugėsi Šventoji Dvasia gražiaja sužadėtine. Džiaugėsi angelai savo karaliene.

Džiaugėsi tėvai Joakimas ir Ona. Jei buvo džiaugsmas, kai šv. Jonas Krikštytojas gimė, tai koks džiaugsmas Švč. M. Marijos atėjimas į pasaulį. Švč. Marija buvo pirmoji visų šventųjų. „Įleidau šaknis garbingoje tautoje“ (Sir 24, 12). Tai visų šventųjų šaknis ir pamatas.

Pagal šv. Bonaventūrą, Švč. Marijos gimimas buvo apreikštas, kaip ir šv. Jono Krikštytojo.

Tą vardą minės visos giminės. Marijos vardas reiškia „jūros žvaigždė“; jūra plati, jūra karti... Jūros žvaigždė audrų pavojuose veda laivą į uostą - į gyvenimą, ramybę. „Plati kaip jūra“ primena gausių malonių tarpininkavimą ir jos didelę malonę. „Karti kaip jūra“ išsako jos kentėjimus po kryžiumi, - jūra sopulių.

Marija švenčiausia, už ją nėra didesnių šventųjų. Ji - tautų mokytoja, - ji perdavė evangelistams Kristaus jaunystę. „Tavo vardas - palieti kvepalai“ (Gg 1, 3). Jis šviečia, gydo širdį. Pagal padavimą, Švč. Marija nuo mažų dienų buvo atiduota šventyklon. Ji pati tapo švenčiausiąja šventykla. Dabar didžiausias džiaugsmas - turėti šventykloje gerų kunigų.

Švč. Marija buvo atiduota į šventyklą, kad būtų apsaugota nuo pasaulio blogybių. Katalikų kunigai išskirti iš pasaulio tuo atžvilgiu, kad neveda moterų. „Klausykis, dukra, įsiklausyk ir įsidėmėk - užmiršk savo tautą ir tėvo namus. Karalius trokš tavo grožio, nes jis yra tavo Viešpats, - jam tad turi paklusti“ (Ps 45, 11-12). Taip katalikų kunigui visur tėvynė, visur tėviškė. Parpuolęs turi garbinti Dievą.

Švč. Marija buvo gelbėjama nuo pasaulio, kaip Abraomas išveda-
mas iš stabmeldžių krašto, kaip Lotas iš nedorybių Sodomos ir mirties.

Švč. Marijos didelis džiaugsmas, kad ji buvo atiduota kaip Sa-
muelis į šventyklą. “Man buvo smagu, kai man pasakė: “Eime į Vieš-
paties Namus!” (Ps 122, 1).

Šventykloje Marija augo dorybėmis. “Koks laimingas žmogus,
kuris randa užuovėją tavyje, kurio širdis yra vieškelyje į Siono kalną...
Eidami jie stiprėja; jie matys dievų Dievą” (Ps 84, 6-8).

Švč. Marija šventykloje buvo saugi. “Dievas yra jame, jis nebus
sunaikintas, - rytui auštant, Dievas ateis jam į pagalbą” (Ps 46, 6).

Švč. Marijos auka Dievui patiko. “Mano mylimasis nusileido į
savo sodą, prie kvapniųjų augalų lysvių” (Gg 6, 2). Tie vaisiai - dorybės.

Šventykloje Švč. Marijos gyvenimas pradėjo švytėti. “Teisiųjų
takas yra tarsi aušros šviesa, vis labiau švintanti iki skaisčios dienos”
(Pat 4, 18). Ji žengė pirmoji kaip laimėtoja. “Visuose darbuose būk
pirma” (plg. Sir). Svarbiausia - šventėjimo srityje. Jo siekis - tobulu-
mas, kiek žmogaus prigimtis gali turėti. Ji žengė išminties ir nusižemini-
mo taku prie tikslo. “Kas yra ta, kuri sušvinta tarsi aušra?” (Gg 6, 10).
Jokūbas matė laiptus į dangų: “Žiūri, laiptai stovi žemėje, o jų viršus
siekia dangų, ir Dievo angelai jais laipioja aukštyn ir žemyn” (Pr 28,
12). Švč. Marija yra laiptai, ir ji pati žengia jais. Tie laiptai - Šv. Rašto
skaitymas, mąstymas, kontempliacija. Tai augimas šviesoje. Jau pati
kontempliacija - saldumas, džiaugsmas. “Nugalėtojai aš duosiu pa-
slėptos manos” (Apr 2, 17). Ir niekas jos nepažįsta, kas nepriima.

Švč. M. Marija iš tyrumos lipa laiptais. “Kas ten ateina iš dyku-
mos tarsi dūmų stulpas pasmerktas miros, smilkalų ir visų kvėpiančių
pirklio miltelių?” (Gg 3, 6). Miros dūmai reiškia mirtingumą, smilkalai
- maldos dorybę. Švč. Marija lipa laiptais, kol susijungs su Dievu. Tas
laiptų kelias - kiekvienam pavyzdys.

Švč. Marija aukojo kūną ir dvasią Viešpačiui. Tai pati didžiausia auka.
Taip stengiasi aukoti vienuoliai, kunigai - kūną ir dvasią. “Nesusituokęs rūpi-
nasi Viešpaties reikalais ir trokšta patikti Viešpačiui” (1 Kor 7, 32).

Gražiausia atsižadėti visko ir pasiaukoti Dievui. “Mano sesuo sužadėtinė yra uždaras sodas, užantspauduotas šaltinis” (Gg 4, 12). “Paženklintas” - reiškia skaistumą, “uždarytas” nereiškia sterelito, o šventumą.

Visa tai inspiravo Šventoji Dvasia, “trokšdama būti šventa kūnu ir dvasia” (1 Kor 7, 34).

Švč. M. Marija susižiedavo su skaisčiu Juozapu. Jis buvo teisus ir skaistus. Pirmiausia susižiedavo dėl to, kad būtų išlaikyta įsikūnijimo paslaptis. Taip pat susižiedavo, kad būtų išlaikyta Marijos garbė, kad nekristų svetimavimo šešėlis. Susižiedavo, kad užgimęs kūdikis turėtų tariamą tėvą ir maitintoją. Tas susižiedavimas išaukštino ir Juozapą.

Švč. M. Marijos meilė Juozapui buvo kaip brolio ir sesers: “Kad tu būtum man kaip brolis... ir niekas man neprikaišiotų” (Gg 8, 1).

Skaistumas vis auga, kai pasipildo Viešpačiu, - jo malone. Žiūrėdami į Kristų, mes vis skaistėjame. “O, Dieve, pastatyk mus vėl ant kojų! Tešviečia mums tavo veidas, ir mes būsimė išgelbėti!” (Ps 80, 4). Švč. M. Marija ne tik vienuoliams, kunigams yra gražiausias pavyzdys, bet ir vedusiems, - ji buvo Motina. “Ateik iš Libano, mano sužadėtinė, ateik iš Libano” (Gg 4, 8).

Kas seks Mariją, irgi bus apvainikuotas. Per Mariją - prie Jėzaus.

DIEVAS PARENKA IŠGANIMO LAIKĄ

Nuo pasaulio pradžios Dievas nustatė atpirkimo laiką. Dievui atėitis žinoma. Tas atpirkimo metas - žmonijos viduramžis (L. de Ponte). Tačiau negalime numatyti pasaulio pabaigos - dienos gali būti sutrumpintos arba pailgintos.

Pirmieji žmonės nusidėjo, nusidėjo ir nusideda visa žmonija. Pasaulis buvo vertas tiktai bausmės. Tačiau Dievas gailestingas: užuot baudęs, duoda gailestingumą ir meilę, užuot laukęs skolos, - skiria neužtarnautą malonių premiją. Užuot buvęs rūstus, duoda atlaidumą ir

dovanas. Taip mes užsirūstinę atleiskime, - reikia susitaikyti, kol saulė nenusileido.

Mes negalime suprasti atpirkimo dydžio ir laiko. Bet tas įvyko reikalingiausiu metu. "Kaip aukštas dangus viršum žemės, taip mano keliai viršija jūsų kelius ir mano mintys - jūsų mintis" (Iz 55, 9).

Atpirkimo vyksmą sprendė visi trys Asmenys Trejybėje: Dievas Tėvas, Dievas Sūnus ir Dievas Šventoji Dvasia. "Padarykime žmogų pagal mūsų paveikslą ir panašumą" (Pr 1, 26). Kaip sukuriant žmogų sprendė Dievo Asmenys, taip ir atpirkimo darbo. Tai tarytum laisvųjų Asmenų konsiliumas. Nutarimas buvo įvykdytas. Dievas Tėvas siunčia savo Sūnų, Dievo Sūnus per Šventąją Dvasią įsikūnija žmogumi.

Tas laikas buvo reikalingiausias ir tinkamiausias. Pagonybė įžengė į pačią tikėjimo ir doros tamsybę, Izraelis apako nuo puikybės - vien kitus niekino. Visas pasaulis skendo piktadarybių tamsybėse. "Stokodama nuovokos, mano tauta eina į tremtį, jos didžiūnai miršta badu, o varguoliai alpsta nuo troškulio" (Iz 5, 13).

Pasaulis buvo vertas antrojo tvano bausmės, Sodomos su gyventojais sunaikinimo. Tačiau Dievas parodė mums nesuprantamą pasigailėjimą ir meilę.

Pasaulio gelbėjimas pirmiausia buvo religinis ir dorinis.

Atėjo į pasaulį Dievo Sūnus, kaip gerasis gydytojas gydyti neišgydomų ligų. Nuo pirmųjų tėvų pasaulis buvo kupinas puikybės, kaprizų. Atpirkėjas atėjo labai nusižeminęs, - gimė tvartelyje. Pasaulis sirgo gobšumu, - atėjo Atpirkėjas neturte. Pasaulis stengėsi kurti laimę kitų vargų, nelaimių sąskaityta, - Atpirkėjas savo laimę aukojo dėl kitų laimės. Pasirinko žemišką nelaimę, skausmą, kad kiti gautų laimę. Pasaulis bėgo nuo skausmo, kitiems jį duodamas. Kristus pasirinko skausmą, kad kiti nekenėtų. Pasaulio žmonės kitus žudydavo. Atpirkėjas savo gyvybę paaukojo. Tėvas - geras Išganytojas, ir mes turime jį mylėti!

Tačiau dalis žmonių pasaulyje buvo geri, ir jie laukė Išganytojo. Laukė tūkstančius metų ne tik žemėje, bet ir pragare. Kodėl taip ilgai

užsitęsė? Tai buvo išbandymas. Išbandymas suteikia heroizmą, heroizmas - garbę. "Paskirtu laiku išsipildys regėjimas, dabar jis skuba prie galo ir nemeluoja. Jei atrodo, kad jis gaisuoja, lauk; tikrai jis išsipildys, nesuvėluos" (Hab 2, 3). Ir Dievas laukė, jis to troško. Laikas buvo reikalingiausias. Be to, Dievas laukė, kada bus didžiausias žmonių troškimas. Dievas net išganymo nenorėjo duoti prievarta. Dievas yra laisvė. "Visas tautas taip sudrebinsiu, kad visų tautų lobiai čia suplauks, pripildysiu šį Namą šlovės, - sakė Galybių Viešpats" (Ag 2, 7).

Dievas žinojo, kad Atpirkėjo nepriims pasaulis, nepriims ir žydų tauta. "Pas savuosius atėjo, o savieji nepriėmė" (Jn 1, 11).

Dievas žinojo visą žmonijos tragediją. Atpirkėjas bus paniekin-tas, nuteistas, nužudytas. Bet atėjo gelbėti visų ir visiems amžiams. Koks Dievo gerumas! Koks tėvas duotų savo sūnų išniekinimui ir mirčiai? Tai Dievo begalinis gailestingumas ir kartu išmintis.

Mes turime pamąstyti apie Dievo gerumą mums ir būti visą laiką dėkingi.

"Dėkokite Viešpačiui, nes jis geras, jo gerumas amžinas. Kas gali apsaakyti didžius Viešpaties darbus ar pajėgti jį pašlovinti?" (Ps 106, 1-2).

ARKANGELAS GABRIELIUS APREIŠKĖ MARIJAI DIEVO SŪNAUS ĮSIKŪNIJIMĄ

Atėjus laiko pilnybei Dievas Švč. Trejybėje nusprendė Dievo Sūnaus įsikūnijimą. "Angelas Gabrielius buvo Dievo pasiųstas į Galilėjos miestą, kuris vadinasi Nazaretas, pas mergele, sužadėtą su vyru, vardu Juozapas, iš Dovydo namų; o mergelės vardas buvo Marija" (Lk 1, 26-27).

Angelas buvo pasiųstas kaip Dievo delegatas. Jis turėjo įgalioji-mus ir delegato paruoštą žymę. "Argi jie visi nėra tik tarnaujancios dvasios, išsiųstos patarnauti tiems, kurie paveldės išganymą?" (Žyd 1, 14).

Sulaukti tokio delegato - pirmiausia Švč. Marijos išaukštinimas. Bet Marija - žmogus, tai išaukštinamas ir kiekvienas žmogus. "Kas yra žmo-gus, kad jį atsimeni, kas yra mirtingasis, kad juo rūpiniesi?" (Ps 8, 5).

Gabrieliaus vardas lietuviškai reiškia narsumą, bet arkangelas yra ir nusižeminęs.

Arkangelas ateina pas neturtėlę mergelę ir neturtėlį Juozapą į paprastą, skurdų miestelį. “Ar iš Nazareto gali būti kas gero?!” (Jn 1, 46).

Tačiau šventumas svarbiau už pasaulio garbę.

Arkangelas yra skaistus, garbingas ir narsus, čia jis atlieka apaštalo vaidmenį. “Kristaus vietoj einame pasiuntinių pareigas” (2 Kor 5, 20).

Arkangelas, atėjęs pas mergelę, prabilo ne tuščiais žodžiais, bet Dievo žodžiais: “Sveika, malonėmis apdovanotoji, Viešpats su tavi-mi” (Lk 1, 28). Tokia pasveikinimo forma žydų nebuvo naudojama. Tai naujas pasveikinimas, naujas ir įvykis. Dievas tampa žmogumi. Kristus - naujas žmogus, Marija - naujoji Ieva, be kaltės.

Sveika

“Sveika” - pagerbimo ir taikos pasveikinimas. Iš tikrųjų didelis džiaugsmas - Dievas sveikina žmogų! Pirmoji Ieva - Viešpaties išvaryta iš rojaus, antroji Ieva pradeda naują dvasinį rojų. Pirmoji Ieva atnešė kaltę, antroji - per Sūnų malonę. Pirmoji Ieva buvo žalčio/piktojo/ sugundyta, antroji - nugalėtoja.

Angelas nesakė: “Sveika, Marija”, o “Sveika, malonėmis apdovanotoji”. Tas pasveikinimas skirtas visai žmonijai.

Marijos vardas per siauras - daug yra Marijų. Šios Marijos vardas spinduliuoja iš jos Sūnaus. “Jo vardas bus “Nuostabasis Patarėjas, Galingasis Dievas... Ramybės Kunigaikštis” (Iz 9, 5).

Malonės pilnoji

Malonės pilnoji - tai tikėjimo pilnatvė. Taip pat nusižeminimo, klusnumo, kantrybės pilnuma. Be to, Šventosios Dvasios malonių: išminties, žinojimo, pamaldumo, Dievo baimės.

Tos malonės susijusios su minčių tyrumu, žodžių kilnumu, darbų teisingumu. Tos malonės kaip upės, plaukiančios į vandenyną. Tai sklidinasis indas.

Viešpats su tavimi

Dievas yra visur. Kristus, kaip Dievas, yra visur, o M. Marijoje - Dievas su žmogaus kūnu ir krauju.

Malonė - tai artimybė, bičiulystė. Ją turėjo šventieji, bet Švč. Marija ypatingai: "Dievas viduje" (Ps 45, 6). Tai artimiausias ir kupinas saldumo bendravimas - dangiškasis saldumas.

Tu pagirta tarp moterų

Žydai bevaisę moterį laikė nepagarbiai. Marija nebuvo bevaisė. Tačiau tapdama motina pasiliko mergaitė. Pirmajai Ievai Dievas tarė: "Tu gimdysi sopoliuose." Marija be kaltės, todėl, kai kurių teologų nuomone, ji nepatyrė gimdymo skausmų. Tačiau galėjo būti, kad gimdė sopoliuose. Kristus prisiėmė visus sopolius dėl išganymo, taip ir Marija troško prisidėti prie to ("Sine voluptate concipies").

"Išgirdusi šiuos žodžius, ji sumišo ir pagalvojo sau, ką reiškia toks sveikinimas" (Lk 1, 29). Tais žodžiais išsakomos kelios dorybės: skaisnumas, išmintis, nuolankumas.

Vis dėlto Marijai kalbėti be liudininkų baugu. Jai tinka žodžiai: "Sudariau sandorą su savo akimis niekad gašliai nežvelgti į mergelę" (Job 31, 1). Be to, sumišimas buvo dėl garbės, ji nusižeminusi saugojo garbę.

Angelas jai tarė: "Nebijok, Marija, tu radai malonę pas Dievą!" (Lk 1, 30). Pirmiausia nebūk susirūpinusi. Kitados Kristus kalbėjo Mortai: "Tu rūpiniesi ir sielojiesi daugeliu dalykų" (Lk 10, 41). Dievas viskuo aprūpina, Viešpats su tavimi. "Tu radai malonę pas Dievą" (Lk 1, 30). Nojus rado malonę Viešpaties akyse (plg. Pr 8, 6). Mozė irgi rado malonę pas Dievą. "Tu iš tikrųjų radai malonę mano akyse" (Iš 33, 12). Estera rado malonę pas karalių ir Dievą. Ji išgelbėjo žydų tautą. Marija per Sūnų gelbsti visą žmoniją.

Marija buvo tyli, nusižeminusi, todėl pajuto savo nevertumą ir sumišo. “Kuo esi didesnis, tuo labiau nusižemink, ir rasi malonės pas Viešpatį” (Sir 3, 20). Pirmoji Ieva kalbėjo su žalčiu ir paskandino žmoniją į blogį. Naujoji Ieva, Marija, kalbėjo su angelu ir per Sūnų žmonija buvo išgelbėta iš blogio.

ANGELAS, APLANKĘS MARIJĄ, KALBĖJO

Angelas taip kalbėjo Marijai: “Štai tu pradėsi išsiose ir pagimdysi sūnų, kurį pavadinsi Jėzumi. Jisai bus didis ir vadinsis Aukščiausiojo Sūnus. Viešpats Dievas duos jam jo tėvo Dovydo sostą; jis viešpataus Jokūbo namuose per amžius, ir jo viešpatavimui nebus galo” (Lk 1, 31-33).

Jis bus didis kaip Dievas ir kaip žmogus. Niekas iš žmonių negalės jo pralenkti šventumu, išmintimi. Jo pavyzdys didžiausias iš žmonių. Jis didis kaip Dievas, visus angelus pranoks.

Jis - Aukščiausiojo Sūnus, kuriam duota aukščiausioji valdžia. “Man duota valdžia danguje ir žemėje.”

Jis viešpataus Dovydo namuose per amžius. Nors tauta atmes jį, bet jis bus pasaulio Viešpats.

“Jo viešpatavimui nebus galo.” Tai viešpatavimas pasaulio visatai per amžius.

Pagal tekstą yra penki punktai, kurie atitinka Kristaus penkias žaizdas. Tuos penkis akcentus mini ir pranašas Izaijas: “Nes kūdikis mums gimė! Sūnus duotas mums! Jis bus mums valdovas. Jo vardas bus “Nuostabasis Patarėjas, Galingasis Dievas, Amžinasis Tėvas, Ramybės Kunigaikštis.” Jo viešpatavimas be ribų, o taika begalinė. Jis viešpataus Dovydo soste” (Iz 9, 5-6).

Marija tarė: “Kaip tai įvyks, jeigu aš nepažįstu vyro?” (Lk 1, 34). Tai pasakė ne dėl to, kad netikėtų Viešpaties visagalybe, bet nesuprasdama, kokių būdu, - to pas žmones nebūna. Ji priima angelo žodžius, bet ne akiai. Juk ji susieta skaistumo įžadu. Be to, velnias gali pasirodyti angelo pavidalu. “Juk pats šėtonas sugeba apsimesti šviesos angelu” (2 Kor 11, 14).

Marija - išmintingiausia mergelė. Ji apgalvoja visa ir kalba. "Tavo lūpos tarsi raudonas kaspinas, o tavo burna graži" (Gg 4, 3).

Angelas kalbėjo: "Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs, ir Aukščiausiojo galybė pridengs tave savo šešėliu: todėl ir tavo kūdikis bus šventas ir vadinamas Dievo Sūnumi" (Lk 1, 35).

Tie žodžiai aiškiai pasako, kad visa bus be vyro. Taip pat be kūniško pomėgio. "Sensus voluptate in compertu staeservans." Visa tai bus iš Dievo. "Aukščiausiojo galybė pridengs savo šešėliu." "Ir tavo kūdikis bus šventas." Tai nebus išsūnytas kūdikis, nebus bendrai vadinamas vaikas, bet tikras, kaip rusai sako, "radnoj".

"Antai tavoji giminaite Elzbieta pradėjo sūnų senatvėje, ir šis mėnuo yra šeštas tai, kuri buvo laikoma nevaisinga, nes Dievui nėra negalimų dalykų" (Lk 1, 36-37).

Aišku, Elzbieta labai džiaugėsi. "Džiaukitės su besidžiaugiančiais, verkite su verkiančiais" (Rom 12, 15).

"Dievui nėra negalimų dalykų." Jei bevaisė Elzbieta susilaukė kūdikio, tai ir mergaitė, nepažeidusi mergystės, per Dievo galybę gali turėti kūdikį. Jei iš Abraomo žmonos Saros, buvusios nevaisingos, kilo didelė žydų tauta, tai iš Mergelės Marijos gimė viso pasaulio Išganytojas, ir ji Jėzaus pavedimu tapo visos žmonijos Motina. Koks džiaugsmas mums, kad Dievo Motina yra ir mūsų motina, o taip pat ir angelų Karalienė! Už visa tai turime dėkoti Dievui. "Dėkokite Viešpačiui, nes jis geras, - jo ištikima meilė amžina" (Ps 107, 1).

MERGELĖS MARIJOS ATSAKYMAS ANGELUI

Marija, išgirdusi angelo paskutinius žodžius, tarė: "Štai aš, Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei" (Lk 1, 38). Tai buvo atsakymas ne tik angelui, bet ir Šventajai Dvasiai. Labai gražus atsakymas. "Leisk man pamatyti tavo veidą ir išgirsti tavo balsą, nes tavo balsas toks mielas ir tavo veidas gražus" (Gg 2, 14).

Marijos tikėjimas buvo didelis, nes nesuprasdama patikėjo an-

gelo žodžiais. Kartu ir didelis nusižeminimas. Ją vadino Dievo Motina, o ji save vadina tarnaitė. Ji dabar tarnaitė, mergaitė ir motina. Tai nuostabu žmonėms ir angelams. Kadangi ji nusižemino, Dievas dar labiau mylėjo. “Paslėpei tai nuo išmintingųjų ir gudriųjų, o apreiškei mažutėliams” (Mt 11, 25).

Taip pat didelė Marijos išmintis. “Puikybę lydi gėda, o išmintis eina su kukliaisiais” (Pat 11, 2).

Štai (Esse)

Žodis “štai” reiškia artumą, familiarumą. Žodžiai sutampa: angelas sakė: “Štai, tu pradėsi”, Marija taip pat sakė: “Štai aš, Viešpaties tarnaitė.” Žodis “štai” reiškia “aš pasirengęs.”

Dievo tarnaitė

Tarnauti galima iš meilės ir iš baimės. Galima tarnauti ir gauti atlyginimą. Marijos pasakyti žodžiai: “Štai aš, Viešpaties tarnaitė” - iš meilės. Meilė neima atlyginimo. Su meile tarnaujantis nėra samdinyš, o vaikas.

Tarnauti Dievui yra džiaugsmas. Ir angelai džiaugdamesi tarnauja Dievui.

Kartą maža penkerių metų mergaitė eina šalia motinos ir neša nesunkų kibirą. Jai džiaugsmas, kad gali patarnauti motinai.

Mes, kaip tvariniai, turime teisingai tarnauti Dievui. “Aš Viešpaties esu!” (Iz 44, 5).

Aš turiu tarnauti Dievui už jo meilę. “Kaip akys tarnų žvelgia į šeimininko ranką ir akys tarnaitės - į ranką šeimininkės, taip mes žvelgiame į Viešpatį, mūsų Dievą” (Ps 123, 2).

Iš tikrųjų mes turime tarnauti ne dėl atlyginimo. “Atlikę visa, kas buvo pavesta, sakykite: “Esame nenaudingi tarnai. Padarėme, ką turėjome padaryti” (Lk 17, 10).

O vis dėlto Dievas toks geras, kad duoda atlygį. “Patys geriausi vaisiai prie mūsų durų, - tau išsaugojau, mano mylimasis, šviežius ir džiovintus” (Gg 7, 14).

Kas Dievui tarnauja, negali netarnauti žmogui. Marija visiems tarnauja. Ji tarnavo, būdama šventykloje, ji tarnavo Juozapui. Abigailė tarė Dovydui: “Laikykite savo tarnaitę verge plauti mano Viešpaties tarnų kojas” (1 Sam 25, 41).

Marija tarnavo ir Mesijui. Tarnauti, - reiškia būti laisvam.

“Nusiramink, mano širdie, nes Dievas buvo man geras. Juk jis išgelbėjo mane nuo mirties, nušluostė man ašaras” (Ps 116, 7-8). Viešpatie, aš tavo tarnas, nes tu mane sutvėrei, tu mane atpirkai.

Tegul būna

Taip pareiškama, kad ne pagal Marijos norą, bet pagal Dievo. Pradžioje Dievas tarė: “Teatsiranda šviesa.” Taip tegul būna ir dabar. Dievas viską gali daryti. Kaip įsikūnijimas, taip pasaulio sutvėrimas - tik Dievo darbas. Įsikūnijimas buvo be jokio Marijos nuopelno. “Tai Viešpats! Tedaro, kas gera jo akyse!” (1 Sam 3, 18). Marija prisiėmė tarnaitės, o ne kokios ponios pareigas, - prisiėmė tarnaitės našta.

Pagal tavo žodį

Tie žodžiai parodo Marijos klusnumą. Ji klausė angelo žodžių, nes tie žodžiai nuo amžių yra Viešpaties žodžiai. “Kas jūsų klauso, manęs klauso” (Lk 10, 16).

Ir angelas pasišalino

Angelas sėkmingai atliko Dievo duotą užduotį ir džiaugėsi. Visi džiaugiasi, įvykdę Dievo valią. Dovydas pasakė: “Vita in voluntate tuo” (“Tada gyvenimas, kada vykdome Dievo valią”).

Angelas pasitraukęs nuėjo į dangų. Dangus - jo gyvenimo centras. Vienuolio gyvenimo centras yra celė. Po darbo jis ten įeina kaip į savo dangų. Čia, oratoriume, malda kyla, siekimai bręsta.

Pasauliečiui kaip dangus turi būti butas bei šeima. Namai negali būti pragariai. Angelas, atlikęs misiją, tuoj grįžo į dangų. Taip kiekvienas po darbo neturi gaišti, o tuoj grįžti į savo namus ar į savo šeimą.

Danguje nėra nei dirbama, nei miegama. Ten džiaugsmas be nuobodulio. Todėl greit angelas ten prisistatė. "Argi gali siųsti žaibus pagal užduotį, ar jie tau sakys: "Tavo paslaugoms!" (Job 38, 35).

DIEVO SŪNAUS ĮSIKŪNIJIMAS - VISIEMS DŽIAUGSMAS

Kai tik buvo suteiktas Švč. Marijos konsensus, Dievas Kristui sukūrė kūną ir žmogišką sielą ir juos sujungė. Naujajį Adomą sujungė su Dievu - savo Sūnumi. Taip Kristus tapo Dievas ir žmogus. Tai buvo Švč. Trejybės sprendimas, parodyta didelė meilė žmogui.

Tačiau Dievo Tėvo meilė nesumažėjo, o ji buvo pati didžiausia. Šv. Tomas Akvinietis sako: "Dievas jį išaukštino ir padovanojo vardą, kilniausią iš visų vardų" (Fil 2, 9). Dievas dėl Kristaus ir mus labai pamilo. "Dieve, maloniai pažvelk į mūsų skydą, pasižiūrėk į savo pateptojo veidą" (Ps 84, 10). Ir mus šv. Krikšto metu patepė Kristaus vardu. Tas ir man svarbu. "Uždenk drabužiu savo tarnaitę" (Rut 3, 9). Per sakramentus, ypač per šv. Krikštą, mes gauname tas malones. Per šv. Krikštą apsiaučia baltu rūbu. Per sakramentus tampame Kristaus giminaičiai.

Todėl turi būti mums didžiausias džiaugsmas. Pirmutinį tą džiaugsmą patyrė Švč. Marija. Ji patyrė tą džiaugsmą iš dangaus Tėvo, iš Sūnaus ir Šventosios Dvasios. "Tepabučiuoja jis mane savo lūpų bučiniais" (Gg 1, 1) "Dešiniąja jis mane apkabino!" (Gg 2, 6).

Kristus galėjo priimti žmogaus kūną, kai kūnai bus atsikėlę iš numirusiųjų - gražiausi, pilni šviesos, visur pereinantys, bet jis priėmė žemiškąjį kūną. Jis tapo antruoju Adomu, bet ne rojus Adomu. Kristus

prisiėmė Adomo nuodėmę ir visų žmonių nuodėmes, nors pats buvo be jokios nuodėmės ir toliau nenusidėjo. “Dievas atsiuntė savo Sūnų nuodėmingo kūno pavidalu ir nuodėmei įveikti pasmerkė nuodėmę kūne” (Rom 8, 3). Tos nuodėmės pasmerkimui paaukojo savo kūną kaip Ostiją. “Tu netrokšti kruvinos aukos ir grūdų atnašų, neprašai deginamosios aukos ir atnašos už nuodėmę” (Ps 40, 7).

Kristus priėmė nusidėjusio Adomo kūną su visais jo vargais, kančiomis ir mirtimi. “Kuriuos jis iš anksto numatė, tuos iš anksto ir paskyrė tapti panašius į jo Sūnaus pavidalą, kad šis būtų pirmgimis iš daugelio brolių” (Rom 8, 29). Kad būtų panašus į visus brolius, jis prasidėjo moters iščiose. “Net dangus ir dangaus aukštybės negali tavęs sutalpinti” (1 Kar 8, 27). Jis sutilpo iščiose. Amžinoji šviesa nekaltoje tamsoje. Tai parodo neišsivaizduojamai didelę meilę mums ir nusižeminimą.

Taip pat parodė visiems pavyzdį, kad kiekvienas žmogus, besivystantis iščiose, yra žmogus, ir jį negali pasikėsinti ar pakenkti.

Bet iščios yra laikina tamsuma, išeinanti į šviesą ir džiaugsmą.

Nepalyginamai didesnė kaltoji tamsuma - nuodėmė. Bet tuos, kurie šaukiasi Kristaus, jis išveda ir iš nuodėmės tamsumo.

Tai neišpasakyta Dievo malonė, gerumas, gailestingumas, Jėzaus pasiaukojimas.

Koks džiaugsmas buvo Marijai turėti savyje Kristų - Dievą ir žmogų! Kartu buvo ir didelis rūpestis. Ji globojo Kristų, ir jį globojo Kristus kaip Dievas. Mes turime irgi džiaugtis, nes Jėzaus pavedimu ji yra mūsų Motina ir mus globoja. Bet reikia prašyti jos globos. Popiežius Jonas Paulius II pasirinko net šūkį: “Totus tuus Mariae.”

Todėl, šaukdamiės Švč. Marijos, pagarbiname ir Jėzų Kristų, ir Dievą Švč. Trejybėje.

“Šlovinkite Viešpatį! Gera giedoti šlovės giesmes mūsų Dievui, nes malonu ir teisinga jį šlovinti giesme... Jis gydo sužeistas širdis ir aptvarsto jų žaizdas... Didis yra mūsų Viešpats ir galingas, - beribė jo išmintis. Viešpats duoda drąsos kukliesiems, - nedorėlius nubloškia į dulkes” (Ps 147, 1, 3, 5-6).

GARBĖS IR KANČIOS APRAIŠKOS KRISTAUS ĮSIKŪNIJIMO METU

Susijungus iščiose į vieną asmenį Dievui ir žmogui, Kristus buvo kupinas tobulumo. “Dievas jam teikia Dvasią be saiko. Tėvas myli Sūnų ir visa yra atidavęs į jo rankas” (Jn 3, 34-35). Visa tai davė dangaus Tėvas be jokių limitų. “Esama skirtingų malonės dovanų” (1 Kor 12, 4). Kristus turi tas dovanas. Tapus žmogumi, jo garbė nesumažėjo. “Žodis tapo kūnu... Mes regėjome jo šlovę - šlovę viengimio Sūnaus, pilno malonės ir tiesos” (Jn 1, 14).

Pirmoji malonė - kaip žmogui nenusidėti. “Jis pats savo kūne užnešė mūsų nuodėmes ant kryžiaus” (1 Pt 2, 24). Taip pat Kristus nepadarė jokios klaidos, buvo tobulas.

Antroji malonės dovana pozityvinė - jo beribis šventumas. Jis pralenkia visų angelų ir šventųjų šventumą. “Jis šventųjų šventasis” (Dan 9, 24). Įvairūs yra šventųjų aspektai. Kristus visus juos turėjo. “Klausykites šios sandaros nuostatų... Taip kalbėjo Viešpats, Izraelio Dievas” (Iz 11, 1-2).

Kristaus išmintis didesnė už visų išminčių ir angelų išmintį. Jie tik semiasi iš jo išminties. “Jame slypi visi išminties ir pažinimo lobiai” (Kol 2, 3).

Kristaus supratimas visus kūrinius pralenkia. Jis žino visas paslaptis. Jo žinojimas ne magiškas, o šventas, dieviškas - tiesos žinojimas. Jis žino praeitį, dabartį ir ateitį.

Jo galybė didžiausia. Jis išvarinėja demonus, daro kitus stebuklus: gydo ligonius, prikelia mirusius, nutildo audras. Visa tai daro be padėjėjų, tarpininkų.

Kristus atleidžia nuodėmes, steigia sakramentus. Jis yra kovojančios, kenčiančios, triumfuojančios Bažnyčios galva.

Kristaus vidinis džiaugsmas didis. “Dievas žengia, lydima džiaugsmo šauksmų, Viešpats, lydima ragų gaudesio” (Ps 47, 6). Tos dovanos tarsi septynios Dievo Sūnaus, tapusio žmogumi, žvaigždės.

Taip pat Kristus pilnas gražiausių dorybių: meilės, klusnumo, nušizeminimo, gailestingumo... Visos dorybės herojiškos. Jos teka tarsi keturiomis upėmis, jos skamba kaip muzika.

Bet šalia garbės ir dorybių yra skausmas ir kančia. “Daina gedulo metu yra netinkamas poelgis” (Sir 22, 6).

Kristus matė žmonių nedorybes, demono viešpatavimą, visų žmonių dvasines žaizdas. Tą visa matė, jau būdamas iščiose. “Tau metami užgauliojimai krinta ant manęs” (Ps 69, 10).

Jis savo žaizdomis gydys pasaulio žaizdas. Jis pasiaukos dėl visos žmonijos ir dėl kiekvieno žmogaus. “Dėlei tos valios esame Jėzaus Kristaus kūno atnašavimu vieną kartą pašventinti visiems laikams” (Žyd 10, 10).

Kristus matė nuo karaliaus Erodo, kuris kėsinsis nužudyti jį, iki kryžiaus mirties. Tačiau jo dvasios lūpose vis buvo žodžiai: “Tėve, tebūna tavo valia!” “Jis vietoj sau priderančių džiaugsmų, nepaisydamas gėdos, iškentėjo kryžių” (Žyd 12, 2). Tačiau jo meilė ir klusnumas nemažėjo. Šv. Paulius kalbėjo: “Todėl aš stengiuosi visuomet turėti gryną sąžinę prieš Dievą ir prieš žmones” (Apd 24, 16). Tuo labiau Jėzus troško aukotis dėl žmonijos amžinosios laimės. “Dievo Sūnus pamilo ir paaukojo save už mane” (Gal 2, 20).

Kaip aš galiu sužeisti jo širdį savo nuodėme, jei Kristus taip mane mylėjo? Aš turiu eiti dorybių keliais...

JĖZUS IŠČIOSE TEIKIA MALONĘ

“Tomis dienomis Marija susiruošusi skubiai iškeliavo į Judėjos kalnyno miestą, kad aplankyti Elzbieta” (plg. Lk 1, 39). Marija po Apsireiškimo jau buvo motina.

“Karalius Saliamonas pasidirbdino nešamą sostą iš Libano medžių. Jo šulai pasidabruoti, atlošas paauskuotas, o sėdynė iš raudono vilnonio audeklo. Vidus jo buvo su meile Jeruzalės dukrų išdabintas” (Gg 3, 9-10).

Ta nešykla - pati Marija, kolonos - Marijos dorybės, auksinė atkaltė - jos džiaugsmas kontempliacijoje, išsiuvinėta purpuru - meilė. Joje ne Saliamonas, o pats Dievo Sūnus.

Marija nusižemina ir skubiai eina į Judėjos kalnyno miestelį. Eina ji nepasiplepėti su Elzbieta, o pagelbėti. Marija yra Dievo Motina, o imasi tarnaitės darbo. Tai daro ne mandagumo vedina, o nusižemimo ir reikalo. Eina įkvėpta Šv. Dvasios.

“Mylimasis mane kalbina: “Kelkis, mano meile, mano gražioji” (Gg 2, 10).

Marija vykdo Dievo valią. Tai pats gražiausias ir vertingiausias dalykas. Marija susiruošus skuba į kalnyną. Eiti į kalnyną sunku ir reikia didelio kantrumo, ištvermės, bet yra svarbus reikalas kitam padėti. Ji nežiūri, kad pati apsunkinta. Šventoji Dvasia skatina: “Greitai imk grobį ir skubėk” (plg. Iz 8, 3). Tas grobis iščiose Jonui Krikštytojui. Dievas pats nusižemino ir prisilenkė prie žmogaus iščiose, Jono Krikštytojo - Kristaus pirmtako, jo kelių tęsėjo. Jau Joną, esantį iščiose, pašventino. Atleido iš pirmųjų tėvų gautą kaltę - gimtąją nuodėmę.

Iščios nėra miegamojo vieta. Joje vyksta dideli dalykai. Kristus iščiose teikia didelę malonę, - Jonas Krikštytojas net pašoko iš džiaugsmo.

Todėl Marija skubėjo, nes laukė didelis dalykas. Mes turime skubėti, kad kuo greičiau mūsų nuodėmės būtų atleistos, kaip buvo šv. Jonui.

Ir iščiose pasirodo didelė Dievo galybė. Reikia pasakyti, kad kiekviena motina, turėdama iščiose kūdikį, yra palaiminta. Jai reikia nusilenkti. Ypatinga palaima jai ir kūdikiui - priėmimas Jėzaus Kristaus šv. Komunijoje. Pats Kristus įeina į ją.

Marija skubėjo ne į puošnią Jeruzalę, o į kalnyno miestą. Kalnynuose, dykumose daugiau Dievas kalba, daugiau vyksta stebuklų. Ten kyla dideli sumanymai, kontempliacija. Išpuoštuose miestuose sunku, ypač dabar, išgirsti Dievo balsą, - sunku ir susikaupti. Todėl miesto gyventojams ypatingai reikalingos rekolekcijos.

Marija ėjo į kalnyno miestelį ne įpareigota, įsakyta, o meilės ir gerumo vedama. Neįsakyti darbai, atlikti su meile, Dievo akivaizdoje yra vertesni.

Prof. P.Dovydaitis buvo pasaulietis, turėjo šeimą, daug dirbo: redagavo laikraščius, dėstė universitete, rašė knygas, skaitė paskaitas, o kiekvieną dieną kalbėjo kunigų poterus - brevijorių. Kiekvieną šventę dalyvaudavo šv. Mišiose, klausydavo pamokslo. Klierikams dėstė religijų istoriją, žinojo daug teologinių dalykų, o pats klausė savo mokinio pamokslų.

Jis norėjo iki galo išpildyti tikėjimo priedermes. Paskui buvo sumintas ir kentė pasityčiojimus ir kitas kančias lageriuose. Kai kurie tvirtina, kad buvo nužudytas. Vienu žodžiu, mirė kaip kankinys lageryje.

Ką iš meilės atliekame, tam Dievas daug atlygina malonėmis. Švč. Marija visiems yra pavyzdys.

ŠVČ. M. MARIJOS APSILANKYMAS PAS ELZBIETĄ

Atėjusi Marija pasveikino Elzbietą. Tai rodo Marijos, Dievo Motinos, nusižeminimą. Kilnus žmogus tas, kuris pirmutinis pasisveikina. Po Marijos kilnaus gesto iščiose pradėjo Išganytojas judėti. “Kai karalius atsisėda į teismo sostą, jis gali išsijoti visa pikta savo akimis” (Pat 20, 8).

Žmogaus gimtoji nuodėmė yra blogis, o blogis - piktumas. Jėzus, būdamas soste - Marijos iščiose, - atleidžia šv. Jonui blogį - gimtąją nuodėmę. Tai pirmas Kristaus išganymo vaisius. Tai primicija, suteikiama savo pirmtakui Jonui. Tai didelės malonės suteikimas. Kristus nelaukia užgimimo - jis atskuba. “Lengva Viešpačiui vargšą padaryti turtingą staiga” (Sir 11, 21). Kristaus gerumas nuo pat įsikūnijimo.

Marijai pasisveikinus, Elzbieta, pripildyta Šventosios Dvasios dovanų, prabilo: “Tu labiausiai palaiminta iš visų moterų, ir palaimintas tavo iščių vaisius” (Lk 1, 42).

Palaiminta, nes tavyje Dievas. Tie žodžiai buvo ir Dievo pagarbinimas. Iš Dievo begalinio malonių šaltinio ir mes jų gauname.

Toliau Elzbieta kalbėjo: “Iš kur man ta garbė, kad mano Viešpaties Motina aplanko mane?!” (Lk 1, 43). Tai didelio dėkingumo išsakymas. Dėkingumas Marijai ir Jėzui. “Štai vos tik tavo pasveikinimo garsas pasiekė mano ausis, šoktelėjo iš džiaugsmo kūdikis mano išsčiose” (Lk 1, 44). Tai jau paties Dievo apdovanojimas. Dievas visuomet teikia tik džiaugsmą. Jis - dangaus linksmybių Viešpats. Džiaugsmas Elzbietai, džiaugsmas ir Jonui. Tikras džiaugsmas, kai ir kitas džiaugiasi. Toks džiaugsmas mums, priimant šv. Komuniją.

Toliau Elzbieta kalbėjo: “Laiminga įtikėjusi, jog išsipildys, kas Viešpaties pasakyta” (Lk 1, 45). Tą Elzbieta galėjo sužinoti tik per Šv. Dvasią. Laimingi ir visi, kurie tiki. Elzbieta tais žodžiais patvirtino Marijos tikėjimą.

Marija, išgirdusi Elzbietos pagyrimą, nieko neatsakė, o nukreipė kalbą į Dievą. Taip ir mes pagyrimus neimkime sau, o atiduokime Dievui. “Garbinkite Viešpatį ir aukštinkite jį, kiek tik galite. Aukštindami jį, sukaupkite visas jėgas ir nuovargiui nepasiduokite” (Sir 43, 33).

Marijos širdis buvo pilna Dievo garbinimo. “Burna kalba tai, ko pertekusi širdis” (Mt 12, 34). Todėl ji prabilo himno žodžiais: “Palydint dešimtstyei arfai, su giesme ir lyra” (Ps 92, 4).

“Mano siela šlovina Viešpatį” (Lk 1, 47).

Dievas viską sukūrė. Jį šlovina angelai ir visa kūrinija. Kas šlovina, tas šventėja, tampa šventas.

“Mano dvasia džiaugiasi Dievu, savo Gelbėtoju” (Lk 1, 47).

Tie žodžiai parodo Marijos džiaugsmą, kad atėjo Išganytojas. Tai kūno ir dvasios džiaugsmas, Marijos džiaugsmas ne tiek dovano mis, kiek pačiu Jėzumi. Jis - džiaugsmo davėjas, ir tas džiaugsmas šventas. Jis pralenkia visus džiaugsmus. “Trokštu, ilgiuosi Viešpaties šventovės kiemu; mano kūnas ir širdis gieda iš džiaugsmo gyvajam Dievui” (Ps 84, 3).

Tas džiaugsmas ne iš savęs, bet iš Viešpaties. “Aš džiaugiuosi, kad su manim Viešpats, aš jo pagalba gėriuosi” (L. de Ponte). Visiškas džiaugsmas tik Dieve. “Kad Jūsų džiaugsmas būtų pilnas ir niekas jo neatimtų” (Jn 16, 22).

Marijos džiaugsmas kartu yra ir mūsų visų džiaugsmas.

“Jis pažvelgė į nuolankią savo tarnaitę” (Lk 1, 48).

Trys himno spinduliai skirti Marijai, o septyni visiems. Marijos nusižeminimas tapo priežastimi, kad į mus pažvelgė. Marijos nuolankumas - dirva mūsų dorybėms. Žinoma, palaiminimai eina iš Dievo. “Palaiminti, kurie klauso Dievo žodžio ir jo laikosi” (Lk 11, 28). Žmonės įvairiai laikosi Dievo žodžio, įvairias gauna ir Dievo malones. “Palaiminti, turintys vargdienio dvasią: jų yra dangaus karalystė. Palaiminti liūdintys: jie bus paguosti. Palaiminti tyraširdžiai: jie regės Dievą. Palaiminti gailestingieji: jie susilauks gailestingumo” (Mt 5, 3-4, 7, 8).

Tie, kurie vykdo Dievo valią, palaiminti džiaugiasi. “Džiaukitės, nes jūsų vardai įrašyti danguje” (Lk 10, 20). Kol esame žemėje, džiaugiamės, turėdami viltį. “Džiaukitės viltyje” (Rom 12, 12). Viltis - irgi džiaugsmas. “Nes didžių dalykų man padarė Viešpats” (Lk 1, 49).

Tie didieji dalykai - Nekaltas Prasidėjimas ir pasilikimas mergaitė, tapus motina, bei didelis šventumas, kurio dar ir vėliau siekė. Tai tobulas Dievo paveikslas. “Šventas, šventas, šventas Viešpats, visagalis Dievas, kuris buvo, kuris yra ir kuris ateis!” (Apr 4, 8).

“Jis maloningas iš kartos į kartą tiems, kurie jo klauso” (Šv R).

Dievas visuomet maloningas, gailestingas. Jis nepavargsta, nekeršija. Jis ir tada gailestingas, kai mes to neverti. “Kad elgtumėtės, kaip verta Viešpaties, ir jam tobulai patiktumėte, nešdami visokių gerų darbų ir augdami Dievo pažinimu,... su džiaugsmu dėkotume Tėvui, kuris padarė mus tinkamus paveldėti šventųjų dalį šviesoje” (Kol 1, 11-12).

“Jis parodo savo rankos galybę” (Lk 1, 51).

Dievas išvedė izraelitus iš Egipto nelaisvės. “Perskyrė Nendrių jūrą... ir pervedė per ją Izraelį” (Ps 136, 13-14). Jo galybė lydi per visus laikus, be Dievo žmonija tuojau pražūtų.

“Jis išsklaido išdidžios širdies žmones” (Lk 1, 52).

Išpuikusius angelus nugramzdino į pragarą. Jie siekė dangaus be Dievo, todėl juos išsklaidė. Tas pats atsitiko su puikuoliais žmonėmis. “Jie sakė: “Pasistatykime miestą ir bokštą su dangų siekiančia viršūne ir pasidarykime sau vardą, kad nebūtume išblaškyti po visą žemės veidą” (Pr 11, 4). Bet jie tikslo nepasiekė, nes ne Dievo garbei darė. “Viešpats išsklaidė juos iš ten visur po žemės veidą, ir jie metė statę miestą” (Pr 11, 8).

“Jis numeta galiūnus nuo sostų ir išaukština mažuosius. Alkstančius gėrybėmis apdovanoja, turtuolius tuščiomis paleidžia” (Lk 1, 52-53).

Dievas ne tik gailestingas, bet ir teisingas. Nubloškęs bloguosius angelus, jų vietoje žmones pastatė. Vietoje garsiojo tirono angelo pasiuntė nusižeminusį Kristų. “Pažvelk į kiekvieną išdidų žmogų ir jį pažemink” (Job 40,12). “Kukliuosius jis išaukština, o liūdintiems jis pakelia nuotaiką” (Job 5, 11). Psalmėje daugiau pasakyta: “Tu gaili manęs ir puoši savo malone. Gausiai man teiki gėrybių gyvenant; man sugrįžta jaunystė” (Ps 102, 5).

“Jis ištiesė pagalbos ranką savo tarnui Izraeliui, kad minėtų jo gailestingumą, kaip buvo žadėjęs mūsų protėviams - Abraomui ir jo palikuonims per amžius” (Lk 1, 54).

Tai Dievo rūpestis ir Apvaizda. Dėl gerų tėvų, kaip buvo Abraomas, Izaokas, myli ir visus vaikus, ir visą žmoniją.

Tai dešimtstygis Marijos himnas. Tas himnas kartu yra ir malda. Visas Marijos gyvenimas buvo himnas.

ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO GIMIMAS

Nepaprastas Jono Krikštytojo gimimas teikia Dievui garbę. Su-tuoktiniai buvo bevaisiai ir stebuklingai tapo tėvais. To išprašė Dievo troškimu ir maldomis. Aišku, tas buvo nuo amžių Dievo nuspręsta. Tačiau malda irgi reikalinga. Tie dalykai žmogaus protui nesuprantami.

Jono prasidėjimas buvo angelo Gabrieliaus praneštas. Angelo pranešimas ir paklusnumas taip pat teikia Dievui garbę, o angelui buvo džiaugsmas. Nėra didesnio džiaugsmo, kaip tarnauti Dievui. Angelas pasakė ir vardą: “Tu jį praminsi Jonu” (Lk 1, 13). Tas vardas duotas nuo pat prasidėjimo. “Mane Viešpats pašaukė dar negimusį, - dar motinos iščiose tebesantį, jis ištarė manąjį vardą” (Iz 49, 1).

Toliau angelas kalbėjo tėvui Zachariui: “Jis bus didis Viešpaties akyse” (Lk 1, 15). Tas didumas pasireiškė šventumu ir dorybėmis.

Tas dvasios didumas: nusižeminimas, klusnumas, kontempliacija maldoje. Jis bus didis kaip Kristaus pirmtakas. Be to, bus saikingas. “Jis negers vyno ir jokių svaigalų” (Lk 1, 15). Tikriausia jis priklausė nazariečių vienuolynui. Tuo išaukštino vienuolių gyvenimą. Nuo pat iščių iki kankinystės buvo kupinas Šventosios Dvasios. “Drąsia Elijaus dvasia žengė pirma Viešpaties.” Elijas, esant reikalui, kaip viesulas prisistatydavo. Viesulas apvalo, grynina atmosferą. Taip Jonas grynino širdis. “Daugybę Izraelio sūnų atvers į Viešpatį, jų Dievą” (Lk 1, 16). Pats bus tobulas Dievo ir žmonių akivaizdoje. Nors bus nekaltas, bet darys griežtą atgailą. Reikia atgailauti ir už kitus. Jis rodys pavyzdį kitiems. “Jis davė jiems valdžią netyrosioms dvasioms” (Mk 6, 7). Šventieji tampa šventaisiais, o jis šventas nuo Marijos vizitacijos. Jau iščiose buvo apdovanotas įvairiomis malonėmis. Ten atšventė šventųjų primiciją.

Tos malonės Dievo duotos nepelnytai ir visam laikui. “Dievo malonės dovanos ir pašaukimas - neatšaukiami” (Rom 11, 29) (lotyniškame vertime “Dei dona sunt sine poenitentia”). Dėl nuodėmės reikia gailėtis, kad būtų atleista. Reikia atgailauti ir dėl gimtosios nuodėmės. Jonui atleido be atgailos, bet jis pats paskui atgailavo. Dieviškasis Išganytojas toks geras, kad mums per Krikštą atleidžia gimtąją nuodėmę be atgailos.

Juk kūdikiai sąmoningai negali atgailauti. Vis dėlto suaugusieji turi gailėtis - atgailauti už visas padarytas nuodėmes.

Šv. Jonui buvo atleista gimtoji nuodėmė Marijos vizitacijos metu.

Vadinasi, ir Marija prie to prisidėjo. Ji visur dalyvauja, yra susijusi su išganymu kaip Motina.

“Iki Jono buvo įstatymas ir pranašai, nuo jo skelbiama geroji naujiena apie Dievo karalystę” (Lk 16, 16). Šv. Jonas pagal žydų ritualą buvo apipjaustytas, kaip paskutinis Senojo Testamento atstovas, pranašas. Tačiau jis tiesė kelią Išganytojui ir Naujajam Testamentui - naujiems laikams. Jis buvo tarytum vartininkas. Todėl tėvas Zacharijas ir aplinkiniai žmonės džiaugėsi: “Daugelis džiaugsis jo gimimu” (Lk 1, 14).

Zacharijas, įkvėptas Šv. Dvasios, kalbėjo: “Šlovė Viešpačiui, Izraelio Dievui, kad aplankė savo tautą ir atnešė jai išvadavimą. Jis pažadino gelbėtoją mums galingą savo tarno Dovydo namuose... Jis rodo mūsų protėviams gailėstingumą ir atsimena savo šventąją sandorą - priesaiką, duotą mūsų tėvui Abraomui” (Lk 1, 68). Ta giesmė išsilieso jau gimus Jonui Krikštytojui. Ir kiekvieno kūdikio gimimas yra džiaugsmas ir giesmė. Visi sutverti amžinam dangaus džiaugsmui.

ANGELAS APREIŠKĖ JUOZAPUI ŠVČ. MARIJOS MOTINYSTĖS PASLAPTĮ

Marijos motinystės paslaptį Dievas apreiškė Juozapui dėl jo šventumo ir dorybių. Jis buvo tinkamiausias būti Marijos sužadėtiniumi ir Jėzaus globėju.

Juozapas tapo paskutiniu Senojo Testamento patriarchu. Jis pralenkia savo tikėjimu Abraomą, tolerancija - Jokūbą, skaistumu - Juozapą, artumu Dievui - Možę, ryžtingumu - Dovydą. Visą laiką ėjo nuo dorybės prie dorybės. Savo mąstymu ir ramumu viršijo mistiką. “Neblaškomo atsidavimo Dievui” (1 Kor 7, 35). Taip pat Marija buvo jo įkvėpėja. Tačiau, kad dar sukilnintų savo sielą, turėjo pakelti išbandymus. Elzbietai įkvėpė Šventoji Dvasia, ir ji pažino Mariją kaip Dievo Motiną. Tuo tarpu jam Marijos paslapties niekas nepasakė. Bet jis visa pastebėjo. Todėl, kaip sakoma Evangelijoje, “būdamas

teisus ir nenorėdamas daryti jai nešlovės, sumanė tylomis ją atleisti” (Mt 1,19).

Juozapas buvo labai išmintingas ir kantrus. Jis matė, kad Marija nėščia, ir tylėjo. Neprasitarė nei giminėms, nei draugams. Nesakė nieko ir Marijai. Norėjo pats vienas skausmą ištverti ir kentėti. Tai vyro ypatybė - tyla ir kantrybė. Jis pralenkė žydų teisę. Jis nerašė atsiskyrimo rašto, o tiktai mąstė ir meldėsi. “Hoc autem eo cogitante.” Taip pat Marija nusižeminusi tylėjo, meldėsi ir pasitikėjo Dievo Apvaizda. Ji iš nusižeminimo nenorėjo tos didelės garbės, kad ji - jau Dievo Motina - laukiama Išganytojo Motina. Gerai suprato, kad Dievas apgins jos nekaltumą. “O tu, narsusis, parodyk Izraelio namams Šventyklą, - teismatuoja jos matmenis, tesusigėsta dėl savo bjaurių nusikaltimų. Kai jie susigės dėl viso, ką padarė, pamokyk juos apie Šventyklos planą” (Ez 43, 10-11). Ta šventykla buvo pati Marija. Šventykla pati gražiausia, nes išpuošta dorybėmis.

Kai Juozapas galvojo tylomis atleisti Mariją, per sapną jam pasirodė angelas ir tarė: “Juozapai, Dovydo sūnau, nebijok parsivesti į namus savo žmonos Marijos, nes jos vaisius yra iš Šventosios Dvasios. Ji pagimdys Sūnų, kuriam tu duosi Jėzaus vardą, nes jis išgelbės savo tautą iš nuodėmių” (Mt 1, 20-21).

Ko Juozapas savo mąstymu negalėjo išspręsti, Dievas išsprendė. Dievas matė Juozapo rūpestį ir jį nuo jo širdies nustūmė.

Angelas sakė: “Dovydo sūnau”, - tuo parodė, kad jis yra iš Dovydo giminės ir pagal Raštus turės būti Jėzaus globėjas. Toliau sakė: “Nebijok”, - vadinasi, nesisielok, Dievas su tavimi.

Juozapo rūpestis virto dideliu džiaugsmu. Išsipildė Šv. Rašto žodžiai: “Tavo gyvenimas bus šviesesnis negu vidurdienis, o tamsiausios gyvenimo valandos švies kaip aušra” (Job 11, 17).

Marija pradžiugo, nes pamatė Juozapą linksmą ir ramų. “Jai atiduosiu jos vynuogynus, o Achoro slėnį padarysiu vilties durimis. Ten jis man atsilieps kaip savo jaunystės dienomis” (Oz 2, 17). Abu garbino gerąjį Dievą.

“Atsikėlęs Juozapas padarė taip, kaip Viešpaties angelo buvo įsakyta, ir parsivedė žmoną pas save. Jam negyvenus su ja kaip vyrui, ji pagimdė Sūnų, kurį jis pavadino Jėzumi” (Mt 1, 24-25). Koks didelis džiaugsmas buvo Juozapui! Jei Elzbieta džiaugėsi vienkartinio džiaugsmu, kad Marija aplankė su Jėzumi iščiose, tai koks džiaugsmas ir garbė buvo Juozapui, - Marija ir Jėzus nuolat jo namuose. Jis buvo vadinamas Jėzaus tėvu, nors iš tikrųjų Jėzaus Tėvas - dangiškas Dievas Tėvas.

Tuo laiku pasaulyje vyko dideli įvykiai. Dabar nematomu būdu irgi vyksta dideli dalykai per Šv. Mišias ir per sakramentus. Jėzus pakartotinai dalija dideles dovanas. Tad kaip turime mylėti Jėzų!

IŠGANYTOJO GIMIMO LAUKTA IR PASIRUOŠTA

Ypatingai laukė savo gimimo pats Dievo Sūnus. Ispanijoje tam laukimui yra paskirta net šventė. Mes laukiame advento metu.

Jėzus Marijos iščiose visą laiką laukė gimimo. Jis - Dievo Sūnus, apie kurį parašyta: “Ante luceferum tamquam rorem genui” (“Šventoji garbė lydėjo nuo iščių, nuo tavo jaunystės aušros”) (Ps 110, 3).

Iš Marijos iščių gimė žmogus, bet kartu pasiliko Dievas. Kristaus gimimui tinka žodžiai: “Aš taip nerimstu, kol tai išsipildys” (Lk 12, 50).

Nors Kristaus kūnas ribotas, bet dvasia neapibrėžiama. Čia Kristus, kaip žmogus, be jokių privilegijų. Kristus iščiose kontempliacijoje, maldoje laukia gimimo.

Taip pat su dideliu troškimu Jėzaus gimimo laukė Marija. Ją stulbino, kad ne tik jos, bet ir amžinojo Tėvo Sūnus gimsiąs. Todėl labai nusižeminusi laukė gimimo. Ji troško pirmiausia regimai jį pagarbinti. “Sutikusi tave lauke, išbučiuočiau, ir niekas man neprikaišiotų” (Gg 8, 1).

Ypač Marija troško, kad visiems greičiau ateitų išganymo laikas. “Atidedama viltis susargdina širdį” (Pat 13, 12). Toji Marijos viltis kaip gyvybė.

Marija įkūnijo viso Senojo Testamento laukimą: “Parodyk savo galybę, ateik mūsų gelbėti... Tešviečia mums tavo veidas, ir mes būsime išgelbėti!” (Ps 80, 3-4)

Pranašas Izaijas taip išsako Išganytojo laukimą. “Kaip liepsna užvirina vandenį, kad taip tu apreikštum savąjį vardą priešams, tautos prieš tave drebėtų!” (Iz 64, 1). Laukimas visuomet sunkus, neramus. Todėl kitoje vietoje pranašas Izaijas jau skausmingai sušunka: “Rasokite, dangūs, iš aukštybių ir, debesys, išlykite teisumą. Žemė teprasiveria, tedygsta išganymas, drauge tegu išželdina teisumą” (Iz 45, 8). Daug amžių laukė žmonija Išganytojo, o dabar laukia pats Išganytojas ir jo Motina. Jų laukimas dar karštesnis.

Kodėl laukė? Laukė, kad tas, kuris tvarko dangų, greičiau ateitų į netvarkingą žemę. Laukė, kad didžioji, skaidrioji šviesa apšviestų paunksmių tamsybes. Laukė teisybės saulės, visų mokytojų Mokytojo, karalių Karaliaus ir viso kosmoso Karaliaus. Laukė gerojo, gailingąjo Išganytojo.

Marija laukė dieną naktį. “Troškimas užmuša nerangumą” (Pat 2, 25). Troškimas duoda veiklą, kartu ir džiaugsmą. Didelis dalykas yra trokšti. Nelaimingas, kuris neturi gerų troškimų. Jis pradeda pūti.

Nors Marija troško, kad greičiau gimtų Jėzus, bet buvo rami. Ji buvo rami, nes jos mergystė nesužeista. Išsipildys pranašo Izaijo žodžiai: “Štai ta mergelė laukiasi, - ji pagimdys sūnų ir pavadins jį Emanuelio vardu!” (Iz 7, 14). Emanuelis reiškia: “Dievas su mumis” (Mt 1, 23).

Jėzaus prasidėjimu ir Marijos gimdymu Dievas pašventino mergystę. Išaukštino ir visus, kurie aukoja skaistumą Dievo karalystei.

Tam įvykiui Marija ruošėsi fiziškai ir dvasiškai. Dvasiški pasiruošimai buvo dorybės, kurių ji siekė ir ugdė. Jai tinka pranašo Izaijo žodžiai, pasakyti šv. Jonui: “Tyruose šaukiančiojo balsas: “Taisykite Viešpačiui kelią! Ištiesinkite jam takus!” (Mt 3, 3). Nebebus kreivo kelio, o dora pražydės.

Kristaus gimimo laukė ir Juozapas. Tas laukimas tapo džiugus, kai angelas apreiškė, kad tai prasidėjo iš Šventosios Dvasios. Jam

Marija suspindo dar gražesniu grožiu, gerumu, šventumu. Jis sieloje jautė dangų, Marija skaistumu aplenkė net angelų grožį. Ir kiekvienas skaistus jaunuolis, mergaitė lenktyniauja grožiu su angelais. Juozapas laukė ir teisingumo saulės. Jis buvo teisus vyras, bet teisumas dar ugdomas.

Visi laukė Išganytojo gimimo, ir tame laukime kūrėsi graži širdžių harmonija, naujosios giesmės.

Todėl advento metu geri katalikai laukia Išganytojo gimimo. Kada atliekame išpažintį, rengiame kelią Išganytojui, ir jis gimsta mūsų širdyse. Vienas kunigas vienuolis ėjo keliais prie klausyklos per adventą, kad atliktų išpažintį. Jis troško sielos tyrumo ir Išganytojo gimimo širdyje.

JĖZAUS GIMIMAS

Jėzus gimė, kaip ir visi kūdikiai gimsta, po devynių mėnesių. Jis buvo vargšų vargšas, nes nebuvo vietos gimti namuose. Jis gimė beveik gatvėje, tvartelyje. Tačiau nematomu būdu pasaulis sušvito džiaugsmu. “Danguose jis pastatė palapinę saulei, - lyg nuotaka ji išeina iš po savo jungtuvių užuolaidos ir lyg galiūnė džiugiai bėga savo keliu. Iš vieno dangaus skliauto galo ji pradeda žygį, jos kelias veda prie kito galo, - nuo jos kaitros pasislėpti niekas negali” (Ps 19, 5-7).

Ta mūsų žemėje patekėjusi Kristaus šviesa bus iki nusileidimo - kryžiaus mirties. Ji apipylė ir apipila pasaulį vis naujais spinduliais.

Kaip prasidėjimas, taip ir gimimas nepadarė Marijos mergystei žalos. Atvirkščiai, suteikė didelį džiaugsmą.

Marija gimusiajam jautė didelę meilę ir pagarbą. Džiaugėsi ir buvo dar labiau nusižėminusi, jautėsi neverta.

Gimusį Kūdikėlį suvysčiusi paguldė į prakartėlę ir jį adoravo kaip Dievą. Kartu adoravo ir šv. Juozapas ir juo rūpinosi. Daug šventųjų meldėsi į Dievą, o Marija ir Juozapas ne tik jį regėjo, bet ir turėjo. Išsipildė angelo žodžiai: “Dievas su mumis.”

Marija buvo labai nustebusi - jos rankose Dievas. Jo "Sostas dangus" (Iz 66, 1). Tas gimęs, kuris "sėdi tarp cherubinių" (Iz 57, 16). Taip pat parašyta psalmėje: "Tu, kuris sėdi soste ant cherubinių" (Ps 80, 2).

Koks kontrastas! Užuoť būtų buvę su juo angelai, tvartelyje asistuoja jam asilas, jautis.

Gimęs Kūdikelis buvo suvystytas į prasčiausius vystyklus. Tai padaryta tam, "per kurį viskas padaryta." Kūdikelio surištos rankos ir kojos. Pats davėsi surišamas, kad mūsų nerištų nuodėmės. "Apsisiautęs garbe ir didybe, apsigaubęs šviesa lyg drabužiu" (Ps 104, 1-2). Dabar didžioje nakties tamsoje gimė tas, kuris "Dievo šlovės atšvaitas ir jo esybės paveikslas, palaikantis savo galingu žodžiu visatą" (Žyd 1, 3). Dabar silpnas kūdikis, motinos maitinamas, o jis maitina visus. Jis pavadintas žodžiu: "Pradžioje buvo žodis. Tas žodis buvo pas Dievą, ir žodis buvo Dievas" (Jn 1, 1). Dabar dar negalėjo ištari nė žodžio. Bet, pasak apaštalo Pauliaus, "aš tariau: štai ateinu, kaip knygos rietime apie mane parašyta, vykdyti tavo, o Dieve, valios!" (Žyd 10, 7).

Kristus aukština mažumą. Tą patvirtino pats savo žodžiais: "Kas pasidarys mažas, kaip šis vaikelis, tas bus didžiausias dangaus karalystėje" (Mt 18, 4).

Todėl Jėzus mylėjo vaikus. "Ir jis laimino juos, apkabindamas ir dėdamas ant jų rankas" (Mk 10, 16).

Kristus gimė kūdikiu ne kad pamėgdžiotų kūdikius - vaidintų, bet kad būtų tikras kūdikis, su jų džiaugsmiais ir ašaromis. Jis kentė alkį, šaltį, nepriteklių, verkė.

Jo ašaros - mūsų išganymo ašaros. "Jis savo kūno dienomis siuntė prašymus bei maldavimus su balsiu šauksmu bei ašaromis" (Žyd 5, 7).

Marija jungė savo ašaras su Kūdikio ašaromis. Mano ašaros tebūna už nuodėmes. "Palaiminti, kurie liūdi: jie bus paguosti" (Mt 5, 4).

Aišku, gimęs Kūdikis buvo didžiam varge, - apleistas viso pasaulio. "Nuo jaunystės kenčiu ir esu arti mirties, - tavo klaiko našta mane pribloškia" (Ps 88, 16).

Bernardas, sujaudintas Kristaus vargo, atsisakė turtų, garbės ir patogumų. Jis tapo didžiu šventuoju.

“Išmintingiausias sėdįs krasėje tarp trijų” (plg. 2 Kar 25, 8). Tai esąs tarp trijų esančioje Trejybėje. O jis gimė tvartelyje. Gimė tvartelyje, nieko nenorėdamas apsinkinti, o tik visus pradžiuginti. Kad ir aš kitų neapsunkinčiau, o padėčiau!

Kristus gimė tvartelyje dar ir dėl to, kad dažnai mūsų sąžinė, širdis yra tarsi tvartelis. Ji kupina nešvarumų - nuodėmių. Jis nori gimti ir mūsų širdies tvartelyje ir jį padaryti dangumi. Jis visuomet nori į mūsų širdį įžengti. Šv. Augustinas rašo: “Jis nori apsigyventi tavyje. Padaryk jam vietos. Mylėk jį, nemylėdamas taip savęs. Jei tu jam atidarysi širdį, ir jis įeis, tu jau nepražūsi, nes jis tave myli.”

ANGELAI IŠAUKŠTINA KRISTAUS GIMIMĄ

Kristui gimus, žemė miegojo, - buvo naktis. Miegas - mirties paveikslas. Angelai visą gyvenimą gyvena. Jiems miegoti nereikia. Jie buvo dangaus Tėvo pasiųsti pagarbinti Jo Sūnaus, gimusio žmogumi.

Įvesdamas jį į pasaulį dangaus Tėvas sakė: “Tepagarbina jį visi Dievo angelai” (Žyd 1, 6). Didelio žinojimo cherubina, liepsnojančios meilės serafina ir visa dangaus kariuomenė šaukė: “Šventas, šventas, šventas yra Galybių Viešpats! Visa žemė pilna jo šlovės!” (Iz 6, 3).

Angelas pasirodė piemenėliams su žėrinčia Viešpaties šviesa ir tarė: “Štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas. Ir štai jums ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystyklais ir paguldytą ėdžiose” (Lk 2, 9-12).

Tą linksmą žinią angelas pranešė ne Rašto žinovams, ne kilniesiems, o vargšams, neturtėliams, budintiems piemenėliams. “Viešpatie, tu paslėpei tai nuo išmintingųjų ir gudriųjų, o apreiškei mažutėliams” (Mt 11, 25). Todėl nesakyk, kad aš nelaimingas, neturtingas ir apleistas, prie tavęs yra tas pats Jėzus.

Kai angelas tą žinią piemenėliams pranešė, “ūmai prie angelo atsirado gausi dangaus kareivija. Ji garbino Dievą, giedodama: “Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms!” (Lk 2, 13-14).

Angelų kariuomenė nužengė ne kariauti su žmonėmis, kurie nuodėmėmis skaudino Dievą, o atnešti taiką ir meilę. Jėzus - taikos kunigaikštis.

Be to, dangaus Tėvas atsiuntė angelus, kad pasakytų žmonėms, jog svarbiausias jų gyvenimo tikslas - Dievo garbė. “Visa žemė pilna jo šlovės!” (Iz 6, 3). Tai nereiškia, kad Dievas garbėtroška, bet kad Dievo garbėje ir mums garbė ir džiaugsmas. Dievui garbės niekas nepadaugins, tik jo garbėje sau dauginame laimę. Tuo himnu nusižeminusi Jėzų išaukština.

Garbė Dievui aukštybėse!

Tais žodžiais pasakoma, kad Jėzaus įsikūnijimas teikia dangaus Tėvui garbę. “Dangus ir žemė pilna jo šlovės!” Garbė Dievui Tėvui, kuris siuntė savo Sūnų. Garbė Dievo Sūnui, kuris troško ir vykdė tą atpirkimo misiją. Garbė Šventajai Dvasiai, iš kurios meilės tas vyko.

O žemėje ramybė!

Ta ramybė nelimituota, o skirta visiems ir visada. Ramybė geriešiams ir blogiesiems, kurie atsigręžia į Viešpatį. Ramybė nugali demonus. Ramybė teikia sąžinei linksmybę. “Dievo ramybė, pranokstanti visokią išmintį, sergės jūsų širdis ir mintis Kristuje Jėzuje” (Fil 4, 7). Ši ramybė išstumia bet kokią baime net mintyse. “Jo dienomis žydės tamsumas ir visuotinė taika, kol nebeliks mėnulio” (Ps 72, 7). Ramybės šaknys teisingume.

Geros valios mylimiems žmonėms!

Tik ramybė iš Dievo ir mūsų geros valios. Dievas padeda ugdyti mums gerą valią.

Gera valia yra gera intencija ir vyksmas. Ramybė gali būti prigimtinei - natūrali. Galima ramybę įsigyti. Visuomet ramybė yra papuošalas.

Iš blogos valios kyla nesutarimai, ginčai, kovos, karai. Ramybės nėra, kai gyvenimas prieštarauja pačiam Dievui.

Ramybė yra geros valios ženklas. Išganytojas padeda įsigyti gerą valią - reikia jį sekti. Dievo valios vykdymas yra visuomet ramybė. “Atsinaujinkite dvasia, kad galėtumėt suvokti Dievo valią - kas gera, tinkama, tobula” (plg. Rom 12, 2). Tik iš Dievo kyla, kas gera.

Aišku, kad Marija ir Juozapas įsijungė į angelų himną ir adoraciją. Angelai tą giesmę gieda ir dabar Dievo garbei. “Visos šalys, džiaugsmingai giedokite Viešpačiui, - užveskite džiugias šlovės giesmes! Giedokite šlovės giesmę Viešpačiui su lyra; lyra pritarkite savo skambiai giesmei. Trimitais ir rago gaudesiu kelkite džiugųjį klegesį Karaliaus, Viešpaties, Artume” (Ps 98, 4-6).

Pas Dievą nėra laiko, ir jo garbė per amžius. Įsijunkime ir mes į jo garbę. Dievo garbė - mūsų laimė ir džiaugsmas!

PIEMENĖLIAI BĖGO PAGARBINTI UŽGIMUSIO IŠGANYTOJO

Izraelyje piemenys neturėjo gero vardo, nes jie paprastai gyveno už žydų bendruomenės ribų. Tai prastuomenė, skurdžiai, niekinamieji (J. Garcia). Bet Dievo Sūnus gimė kaip skurdžius tvartelyje. Ir Evangelija pirmiausia bus skelbiama vargdieniams. Todėl angelas paskelbė tiems vargdienėliams: “Štai aš skelbiu jums didelį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas. “Ūmai prie angelo atsirado gausi dangaus karėivija. Ji garbino Dievą, giedodama: “Garbė Dievui aukštybėse...” (Lk 2, 13-14). Dar nenuėjus prie gimusio kūdikėlio, jau kilo didelis džiaugsmas. Vien sužinojimas apie Jėzų yra džiaugsmas.

“Kai angelai nuo jų pakilo į dangų, piemenys kalbėjo vieni kitiems: “Bėkime į Betliejų pažiūrėti, kas ten įvyko, ką Viešpats mums paskelbė.” Jie nusiskubino” (Lk 2, 15-16).

Piemenys nepraleido pro ausis, ką jiems sakė angelas, ir viską vykdė. Aišku, sužinoję tokią paslaptį, negalėjo nurimti. Be to, tai buvo ir Dievo įkvėpimas. “Paskelbdamas mums savo valios paslaptį...

kad būtume jo didybės šlovei mes, kurie nuo seno turėjome viltį Mesijuje” (Ef 1, 9, 12).

Reikia pasakyti, kad angelas įsakmiai neįpareigojo, bet tik pasakė: “Jei nueisite, rasite.” Buvo palikta laisva valia. Dievas gerbia laisvą valią, tačiau gera širdis įpareigoja.

Yra gražių dalykų, ir mums jie pasakyti, bet tą turi vykdyti gera širdis, jautri sąžinė. Vykdydami visuomet laimime.

Piemenys skubėjo. Visuomet, kur gera, turime skubėti. Piemenys, kaip ir tauta, su ilgesiu laukė Mesijo.

“Pasakyk tad man, mano tikroji meile... kad nebereikėtų man daugiau klaidžioti” (Gg 1, 6-7). Mesijas ir atėjo, kad apsaugotų nuo tuščio klaidžiojimo ir nuodėmės. Ir mes turime bėgti į šventovę, kur Jėzus, kad neklaidžiotume.

“Jie nusiskubino ir rado Mariją, Juozapą ir kūdikį, paguldytą ēdžiose” (Lk 2, 16). Piemenys bėgo ieškodami. Kas ieško, tas randa. Jų tikėjime Kūdikis švytėjo dieviškumu, ir jie suklupę jį pagarbino. Pagarbino, degdami meile.

Padavimas kalba, kad atnešė dovanų. “Tenepasirodo niekas Viešpaties akivaizdoje tuščiomis rankomis” (Įst 16, 16). Didžiausia Viešpačiui dovana yra meilė, - piemenėliai ją ir turėjo.

“Išvydę jie apsakė, kas jiems pranešta apie šitą kūdikį. O visi žmonės, kurie girdėjo, stebėjosi piemenų pasakojimu. Marija dėmėjosi visus šiuos dalykus ir svarstė savo širdyje” (Lk 2, 17-19).

Nors žmonės girdėjo, stebėjosi, bet neparašyta, kad būtų ėję pagarbinti gimusio Kūdikio. Ir šiandien yra žmonių, kurie laiko save tikinčiais, bet pagarbinti neina arba labai retai vaikšto į šventovę. Kita dalis ateina kaip į teatrą pasižiūrėti, bet nesuklumpa kaip piemenėliai. Jie tik formaliai meldžiasi.

Bet vis dėlto daugelis eina pagarbinti Jėzaus kaip piemenėliai ir nuoširdžiai garbina. Ateina per pusnynus kelis kilometrus.

Dar yra ir tokių, kurie galėdami ateina net kiekvieną dieną. Kaip Marija ir Juozapas visą laiką asistavo Jėzui, taip ir tie žmonės. Kuo

dažniau būsime prie Jėzaus, tuo daugiau gausime ir džiaugsmo, ir dvasios saldumo.

Pirmiausia dvasininkai, vienuoliai, vienuolės, kiekvieną dieną asistuodami Jėzui, gali džiaugtis.

Bet yra ir pasauliečių, kurie net ant rankų turėdami kūdikį, ateina prie Jėzaus. Viešpatie, aš pro šalį eidamas ir paprastą dieną užeisiu paadoruoti Jėzų!”

KŪDIKĖLIO JĖZAUS APIPJAUSTYMAS

Pagal Mozės įstatymą, kiekvienas aštuonių dienų berniukas apipjaustomas. Kai kurie gamtos tyrinėtojai net šiais laikais tvirtina, kad šiltuose kraštuose tas naudinga. Tačiau šv. Paulius rašo, kad jau pirmieji apaštalai tą naštą panaikino.

Kūdikėliui Jėzui nereikėjo to apipjaustymo, bet tėvai vykdė Mozės įstatymą. Pasak L. de Ponte, greičiausiai tą apipjaustymą darė patys tėvai. Tą daryti reikėjo didelio herojiškumo, nes sunku veikti prieš savo širdį.

Su kokių skausmu Marija priėmė ant savo rankų kruviną Kūdikį! Galėjo su Sofora sušukti: “Tu esi man iš tikrųjų kraujo sužadėtinis!” (Iš 4, 25).

Tai buvo Marijos mylimasis Kūdikis. Jis kentėjo, ir Marija kentėjo, jis verkė, ir jinai verkė. “Su verkiančiais verkite!” O kokia baisi mūsų nuodėmė, - pats dangus verkia!

Kūdikio apipjaustymas taip pat parodo ir kūdikio herojiškumą. Kiti apipjaustymo kančioje nėra sąmoningi, o Jėzus, kaip Dievas, viską žinojo. Sąmoninga kančia dvigubai sunkesnė. Todėl gyvulių kančia mažesnė už žmogaus.

Kristus, kaip Dievas ir žmogus, prisiėmė tą kančią iš klusnumo dangiškajam Tėvui. Kartu buvo ir Dievo Sūnaus laisva valia. Jis, visagalis Dievas, leidžia įsakymus ir pats vykdo. Jis savęs nuo to neatleidžia. Jis troško su visais vykdyti įsakymus - būti tikru žmogumi. “Ku-

ris leidžiasi apipjaustomas: jis tampa įpareigotas laikytis viso įstatymo” (Gal 5, 3).

Jėzus priėmė tuos įsakymus su troškimu įvykdyti: “Tavyje visa mano viltis. Išvaduok mane iš visų mano kalčių” (Ps 39, 8-9).

Jėzus buvo įstatymui ne tik klusnus, bet ir nusižeminęs. Jis visa prisiėmė, kas nuodėmingam žmogui skirta. Jis priklausė žmonėms, kurie buvo paveldėję nuodėmę iš pirmųjų žmonių.

Jėzus kantriai kentėjo fizinį ir dvasinį skausmą. Nors buvo sunku, bet džiaugėsi, kad gali įvykdyti Tėvo valią.

Kristaus apipjaustymas buvo jo aukos pradžia mūsų išganymui. Su krauju plūdo ir meilė. Gili žaizda - gili ir meilė dangiškajam Tėvui ir mums.

O neišmatuojama meilė, gilus nusižeminimas, stebėtina kantrybė, besąlygiškas klusnumas! Tai didžiųjų dorybių gražiausia puokštė.

Kitados kunigui Aronui drabužius pasiuvo iš aukso, mėlyno ir raudono purpuro, daug kartų dažyto karmazino (plg. Iš 39, 2). Su tuo rūbu Aronas rytą ir vakarą aukojo ant altoriaus Avinėlių. Dabar aukojosi pats Avinėlis kraujo purpure. Auka bus užbaigta ant kryžiaus.

Kristaus apipjaustymas susijęs ir su mumis, - mes turime save apipjaustyti dvasiniu būdu. “Tiktai tuomet yra apipjaustymas, kai širdis apipjaustyta dvasioje... Tokiam ir gyrius ne iš žmonių, bet iš Dievo” (Rom 2, 29).

Man reikia apipjaustyti, ko man per daug: apipjaustyti garbę, turtą, ydas ir netvarkingas aistras.

Ta kova sunki. “Jums dar ir neteko priešintis iki kraujo grumiantis su nuodėme” (Žyd 12, 4). Mums reikia sekti Kristų ir tarti su Marija: “Tu mano kruvinas sužadėtinis.” Jėzus buvo Marijos vaikas ir nekaltume lyg sužadėtinis.

Garbingoje kovoje pirmiausia reikia turėti intenciją - kovoti iki pergalės, net jei reikėtų išlieti savo kraują. Kristus Alyvų sode turėjo labai stiprią intenciją ir išliejo savo kraują. Trečią kartą išliejo Kristus kraują ant kryžiaus Kalvarijos kalne.

Toks turi būti mano pasiryžimas, bet jis laisvas. Jo siekti galima keliais būdais. Pirma, atsisakyti malonumų, kurie brangūs, bet nebūtinai, o pavojingi. Antra, daryti nuoširdžią atgailą. Trečia, kantriai kentėti skausmus.

Kaip norėčiau, mano Išganytojau, nors dvasiniu būdu išlieti kraują! O tas būna, kai ir mažuose dalykuose apkarpome save. Apkarpytas, apipjaustytas vaismedis duoda gražius vaisius ir yra pats gražus. Tie maži dalykai yra nusigalėjimai: sekmadienį geriau pasimelsti, negu sportuoti, šalinti gėdingas mintis, nežiūrėti nepadorių filmų... Tie nusigalėjimai ištraukinėja iš Jėzaus žaizdų spyglius.

Viešpatie, pamokyk mane, tavo tarnas klauso...

JĖZAUS VARDAS

Jėzaus vardo autorius ne Švč. M. Marija, ne Juozapas ir ne angelas, o pats Dievas. Juk tvėrinys negali duoti Tvėrėjui vardo.

Tik Dievas, duodamas Jėzaus vardą, žinojo jo tikslą ir pareigas. Jėzaus vardas reiškia: „Išganytojas“, „Gelbėtojas“. Gelbėtojas ne tik kūno, bet ir sielos reikaluose.

Jėzus gelbsti nuo klaidų ir nuo kiekvieno žemiško ir amžinojo blogio.

Jėzus ne tik gelbsti nuo blogio, bet ir teikia, kas gera, šventa, išganinga. Jis teikia dangiškąją išmintį, dorybes, Šventosios Dvasios dovanas, nuopelnus, amžinąją garbę.

Žydai ėjo per pieno ir medaus pažadėtąją žemę, Kristus veda į dvasiškąją pieno ir medaus šalį - į dangų.

Jėzaus vardas išreiškia žmogų ir Dievą. Pats žmogus savęs negalėtų išgelbėti, tas vyksta per Jėzų Kristų, per Dievo gailestingumą. Gailestingumas gelbsti, teisingumas gina. Su gailestingumu susijęs teisingumas. „Jei pasigrobęs svetimą turtą išdalinsi vargšams, nebus tikras gailestingumas. Teisingumas gina nuo uzurpatorių ir priešų. Dievas išgelbėjo iš amaritų rankų izraelitus kalaviju ir lanku“ (plg. Pr 48, 22).

Dievas teikia teisingumą, nes jis galingas. “Kaip liepsna uždega žabus, kaip liepsna užvirina vandenį, kad taip tu apreikštum savąjį vardą priešams, tautos prieš tave drebėtų!” (Iz 64, 1).

Teisingumas teikia saugumą ir ramybę. Kaip baisu, kai nesi saugus, - siaubinga gatve eiti. “Iš visos širdies džiaugiuosi Viešpačiu, džiūgauju Dievu savuoju, nes jis mane aprengė išganymo drabužiais ir apsupo teisumo skraiste kaip jaunikį, besipuošiantį vainiku, lyg nuotaką, besidabinančią vėriniais” (Iz 61, 10).

Jėzaus vardas įbrėžtas krauju, ir jo niekas neištrins, neatims. Todėl juo galima pasitikėti, ir koks jis saldus.

Jei žmogus geras, atrodo, ir jo vardas gražus, geras. O koks Jėzaus gerumas! Jo vardui nė vienas iš žmonių vardų negali prilygti. Jis lūpose - medus. “Tavo vardas - palieti kvepalai, - užtat tave mergaitės myli!” (Gg 1, 3). O Marija iš džiaugsmo sušunka: “Mano siela garbina Viešpatį, mano dvasia džiaugiasi Dievu (Jėzumi)” (Lk 1, 47).

Jėzaus vardas buvo duotas, kaip ir kitiems vaikams, per apipjaustymą. Tačiau jie iš tėvų nuodėmingi, o Jėzaus vardas naikina nuodėmę. Tai visai naujas vardas.

Jėzaus vardas gautas per kraują ir kančią. Galime sušukti: “Kokia baisi nuodėmė, jei reikalavo net vaiko kraujo!”

Jėzuje viskas sudėta: jis geras, šventas, išmintingas, visagalis, gailėstingas. Kas turi, tas gali duoti ir duoda. “Jo dėka ir jūs esate Kristuje Jėzuje, kuris Dievo valia mums tapo išmintimi, teisumu, pašventimu ir atpirkimu” (1 Kor 1, 30).

Jėzus viską turi. “Tikrai, iš jo pilnatvės visi mes esame gavę malonę po malonės” (Jn 1, 16).

Kaip iš jo negausime, jei jis yra geras ir gailėstingas. O jis yra mokytojas, gydytojas, ganytojas, gynėjas, saugotojas, tėvas, taikos kunigaikštis. “Jo viešpatavimas be ribų, o taika begalinė” (Iz 9, 6).

Nuostabus, net stebinantis Dievo tapimas žmogumi. Jis yra patarėjas, nes viską žino. Jis yra pedagogų pedagogas, jo mokslas - mokslų mokslas. Dievas yra galingasis, nes jis nugali visas piktąsias dvasias.

Jis tėvas, nes kiekvienam duoda gyvenimą, jis duoda ir amžinąjį gyvenimą. Dievas yra taikos kunigaikštis - jo taika tikroji.

Todėl jo vardas toks didingas: “Kad Jėzaus vardui priklaupytų kiekvienas kelis danguje, žemėje, ir po žeme, ir kiekvienos lūpos Dievo Tėvo šlovei išpažintų: Jėzus Kristus yra Viešpats!” (Fil 2, 10). Mano Jėzus - mano viskas! Mylimo jo vardo netarsiu be reikalo.

KRISTAUS PAAUKOJIMAS

Pagal žydų ritualą moteris, pagimdžiusi berniuką, dar trisdešimt tris dienas pasiliks savo apsivalymo kraujyje. “Nieko, kas šventa, neliēs, nei į šventovę eis, kolei nepasibaigs jos apsivalymo dienos... Pasibaigus jos apsivalymo dienoms, ji atneš kunigui prie Susitikimo paplinės angos mitulį ėriuką deginamajai aukai ir balandį ar purplėlį atnašai už nuodėmę. Jei ji neturi iš ko atnašauti avį, teatnašauja du purplelius ar du balandžius... Kunigas atliks permaldavimą jos labui, ir ji bus švari” (Kun 12, 5-8).

Šią auką Marija vykdė. Bet tai skaudino širdį. “Kaip lelija tarp erškėčių - mano mylimoji tarp merginų!” (Gg 2, 2).

Tas įstatas, kurį vykdė Marija, yra šešių aspektų.

Pirmas - tas įstatas Marijos nesaistė, bet ji vykdė.

Antras - Marija tyra, bet siekė dar didesnio tyrumo. Tik Dievas visiškai tyras. Marijos tyrumas viršijo moterų tyrumą. “Visa tu graži, mano meile, jokios neturi dėmės” (Gg 4,7).

Trečias - tai herojiškas Marijos paklusnumas. Jokios išimties ji nenorėjo.

Ketvirtas - pasilikusi mergaitė, prisiėmė moters pareigas, ir dėl to neliūdėjo.

Penktas - tai buvo didelis Marijos nusižeminimas, visa, ką moteris prisiėmė. “Visi, kaip suteptas žmogus, ir visos mūsų teisybės, kaip mėnesinė liga sergančios skuduras” (Šv R). Taip Marija nusižemino savo dvasia.

Šeštas - meilės ir neturto išreiškimas. Marija galėjo nusipirkti avinėlį, gavusi Trijų Karalių dovanas ir iškilmingai duoti turtingą auką, bet neleido jos nusižeminimas. Galbūt tą auksą buvo atidavusi neturtingiesiems. Ji mylėjo neturtingas moteris, kurios tegalėjo mažą auką duoti.

Tačiau jos auka buvo didžiausia: ji aukojo savo Sūnų. Jos auka didesnė už Abelio auką. Abelis aukojo tik žemės avinėlį, o Marija - dangiškąjį savo Sūnų kaip Avinėlį. Jos auka brangesnė už Nojaus auką ir Abraomo auką. Abraomas aukojo savo vienatinį sūnų, o Marija - vienatinį Dievo ir savo Sūnų. "Kristus pamilo jus ir atidavė už mus save kaip atnašą ir kvapią auką Dievui" (Ef 5, 2).

Išėjimo knygoje rašoma, kad rytmetinė auka yra malonaus kvapo Viešpačiui (plg. Iš 29, 41). "Kiekvieną vyriškį pirmagimį iš savo vaikų turi išpirkti" (Iš 13, 13). "Už kiekvieną paimsi po penkis šekelius" (Sk 3, 47).

Aišku, tai nėra vaikų prekyba, o tiktai apeigos. Tačiau tos apeigos turi gilią prasmę. Mums yra duoti penki pojūčiai. "Už jų tvardymą, Dievui padedant, lyg perkame dorybes. Gauname gyvą tikėjimą, Dievo baimę, gailestį už nuodėmes, Dievo gailestingumą ir nusilenkimą Dievo valiai - paklusnumą" (L. de Ponte). Tai pagrindinės dvasinės dorybės.

Kristaus išpirkimas vyko simboline kaina - penkiais šekeliais. Tačiau tas rėmėsi realybe. Mes to, ką Marija išpirko, negalime išpirkti nei auksu, nei sidabru. Tuo tarpu Kristus mus išpirko savo pralietu krauju. Be to, penki šekeliai primena penkias Kristaus ant Kryžiaus žaizdas. Jomis mus atpirko, todėl mes esame labai brangūs. Išpirkimas buvo labai brangus, bet iš labai svarbių blogybių - iš nuodėmės ir piktojo nelaisvės.

Todėl už tą didelę auką turime Kristų labai mylėti. "Mylimasis man, aš jam" (Gg 2, 16).

Su Kristumi ir Marija prisidėjo prie išpirkimo. Kristus patyrė kūno ir dvasios skausmus, Marija dvasiškai kentėjo.

Kristaus gyvenimo rytmetį Marija jau jį paaukojo. Tas išpirkimas buvo tik laikinas - apeiginis.

Todėl mes turime mylėti ir nekalčiausią Mariją. Ji, mylėdama mus, aukojo savo Sūnų.

Mūsų meilė Marijai nemažina Kristaus ir Dievo Trejybėje meilės, bet didina ir teikia didesnę garbę Dievui.

Ką aš galiu paaukoti Kristui, Marijai už jų meilę? Ogi savo širdį.

Vienas vaikas, paklaustas, kaip jis meldžiasi, atsakė, kad nemokąs poterėlių, tik sakąs: "Myliu tave, Jėzau."

IVYKIAI JĖZAUS AUKOJIMO METU

"Jeruzalėje gyveno žmogus, vardu Simeonas. Jis buvo teisus ir dievobaimingas vyras, laukiantis Izraelio paguodos, ir Šventoji Dvasia buvo su juo. Jam buvo Šventosios Dvasios apreikšta, kad jis nemirsias, kol pamatysias Viešpaties Mesiją" (Lk 2, 25, 26).

Zacharijui ir Elzbietai buvo išpranašauta, kad jau bus Mesijas, o Simeonui ir Onai buvo Dievo duota dovana pamatyti Mesiją. Pažymėta, kad Simeonas buvo teisus ir Dievo bijantis žmogus. Jis vykdė Dievo įsakymus ir buvo vertas pamatyti Mesiją - Dievo Sūnų. Ir visi mes, kai vykdome Dievo įsakymus, tampame verti išganymo. Kitados Mozė kalbėjo Dievui: "Prašyčiau parodyti man savo kelią" (Iš 33, 13). "Pasakyk tad man, mano tikroji meile, kur ganai savo kaimenę?" (Gg 1, 7). Šv. Bernardas pastebi: "Didis tikėjimas prailgina žingsnius, sutrauko pančius." Tikėjimas atveria Dievo veidą. Taip Simeonui dėl jo teisumo buvo duota Dievo malonė pamatyti Dievą žmoguje. "Mūsų širdis nenusi-grėžė, nè mūsų žingsniai nenukrypo nuo tavojo kelio" (Ps 44, 19).

O koks yra Dievas geras! Juk buvo Senajame Testamente pabrėžta: "Mano veido negali pamatyti, nes žmogus negali manęs pamatyti ir likti gyvas" (Iš 33, 20).

Tuo tarpu Dievas per savo Sūnų parodė veidą. Visiškai parodys, kai tapsime labai tyri. "Palaiminti tyraširdžiai: jie regės Dievą" (Mt 5, 8).

Simeonas, Šventosios Dvasios paragintas, atėjo į šventyklą. Įnešant gimdytojams kūdikį Jėzų, kad pasieltgtų, kaip Įstatymas reikalauja, Simeonas jį paėmė į rankas, šlovino Dievą ir sakė: “Dabar gali, Valdove, kaip buvai žadėjęs, leisti savo tarnui ramiai iškeliauti, nes mano akys išvydo Tavo išgelbėjimą” (Lk 2, 27-30).

Dievas daugiau davė, negu buvo prašyta. Simeonas prašė pamatyti, o dabar galėjo paimti į savo rankas, apkabinti. “O tam, kuris savo jėga, veikiančia mumyse, gali padaryti nepalyginamai daugiau, negu mes prašome ir išmanome” (Ef 3, 20).

Simeonas buvo teišus ir vykdė Dievo įsakymus. Daug šventykloje buvo kunigų ir kitų vyrų, moterų, o tik Simeonui ir Onai buvo duota ta malonė. Jie buvo teisūs ir troško. Juk niekas iš kitų neatėjo Kūdikio pagarbinti, o tik jie.

Dabar sekmadieniais atviros bažnyčios, bet dar daug žmonių iš šv. Mišias neateina, jie ir negauna malonių.

Svarbiausia, pažinti Jėzų, o jį geriausia pažįstame bažnyčioje.

“Aš iš tikrųjų visa laikau nuostoliu palyginti su Jėzaus Kristaus, mano Viešpaties, pažinimo didybe” (Fil 3, 8).

Pažinus gera gyventi ir mirti. “Kai einu ilsėtis, ramiai užmiegu, nes tu vienas, Viešpatie, leidi be rūpesčio ilsėtis” (Ps 4, 9). Šv. Paulius ypatingai džiaugėsi Kristaus pažinimu, kad tarė: “Verčiau man mirti ir būti su Kristumi” (Fil 1, 23).

Taip pat Marija ir Juozapas džiaugėsi Simeono džiaugsmu, kuris atėjo pagarbinti Kūdikio. “Kūdikio motina ir tėvas stebėjosi tuo, kas buvo apie jį kalbama” (Lk 2, 33).

Simeonas palaimino juos ir tarė Motinai Marijai: “Štai šis skirtas daugelio Izraelyje nupuolimui ir atsikėlimui. Jis bus prieštaravimo ženklas, - ir tavo pačios sielą pervers kalavijas, - kad būtų atskleistos daugelio širdžių mintys” (Lk 2, 34-35).

Čia Simeonas primena, kad ne tik Marijai daug džiaugsmo būti Mesijo Motina, bet ji bus “mater amarisama” (“kentės didelį kartį”). “Jie kilo aukštyn lig dangaus, nėrė žemyn į gelmes” (Ps 107, 26). Nors

Marija turėjo laisvę pasirinkti, bet liepsnojanti meilė rinkosi Dievo valią.

“Skirta daugeliui nupuolimui ir atsikėlimui. “Pagonys nupuolę - griuvėsiuose, bet prisikels - priims krikščionybę, o kiti dar labiau nupuls. Taip pat “įspėjimo ženklas Izraeliui” (Iz 8, 18). Įspėjimas ir man.

Šventosios Dvasios paskatinta atėjo Ona į šventyklą. Kadangi ji dieną naktį nesitraukdavo nuo šventyklos, jai Dievas davė malonę pažinti Išganytoją. Ji ne tik pažino Mesiją, bet ir skelbė. “Ji priėjusi šlovino Dievą ir kalbėjo apie kūdikį visiems, kurie laukė Jeruzalės išvadavimo” (Lk 2, 38). Ji kalbėjo iš geros širdies. Tą daryti skatino jos dorybės. Jos kaip serafinų sparnai buvo šešios: pamaldumas, skaisnumas, pasninkai, įsakų laikymasis, kulto laikymas, ir tas be pertraukos per 84 metus.

Dievas įvairiai paskirsto savo dovanas. Simeonui davė pranašystės dovaną ir leido Jėzų paimiti į savo rankas, Onai teikė apaštalavimo dovaną. Ji buvo daugiau kaip aštuoniasdešimties metų, bet vis vien skelbė Kristų. Apaštalavimo srityje nėra pensijų - tiek vyrams, tiek moterims.

Viešpatie, leisk visa širdimi ligi paskutinio atodūsio tave mylėti ir skelbti tavo meilę!

IŠMINČIŲ KELIONĖ PRIE UŽGIMUSIO IŠGANYTOJO

Dangaus Tėvas pasiuntė angelą piemenėliams, kaip žydų tautos atstovams, pranešti apie Išganytojo gimimą. Taip pat dangaus Tėvas parodė neįprastai tviskančią žvaigždę, kuri pagal Baldaamo pranašystę pagonims skelbė, kad gimė visų tautų Gelbėtojas. “Žvaigždė patekės iš Jokūbo namų” (Sk 24, 17).

Trys išminčiai, ano meto karaliai, pamatę naują žvaigždę, tikėjo, kad gimė Atpirkėjas. Jie tuojau ėjo ne iš žingeidumo pamatyti, bet pagarbinti. Matyt, jie buvo susipažinę su pranašystėmis. Daug karalių gimdavo, bet jų nėjo pagarbinti. Aišku, buvo daug žmonių, tarp jų ir mokslininkų, kurie nėjo pagarbinti. “Tinginys tarė: liūtas laukė - galiu būt sudraskytas... liūtė takuose” (Šv R).

Aišku, pavojų buvo daugybė, bet trys išminčiai paliko namus, žmonas, bičiulius, savo žemę ir ėjo pagarbinti. Dievo garbinimas - pats svarbiausias dalykas.

Jie ne tik pamatė žvaigždę, bet buvo inspiruoti paties Dievo - Šventosios Dvasios. Kitados Dievas Abraomui tarė: "Eik iš savo gimtojo krašto, iš savo tėvo namų, į kraštą, kurį tau parodysiu" (Pr 12, 1). Dabar išminčiams žvaigždė parodė, kur eiti.

Nedaug ėjo jų, pagal tradiciją trys. Aišku, kurie nėjo, - pralaimėjo. "Daug pašauktų, bet maža išrinktų" (Mt 22, 14). Viešpatie, leisk man prisijungti prie tų išminčių!

Galėjo jie vykti su palyda, bet jie nėjo kaip ekspedicijos tyrinėtojai. Jiems Išganytojo gimimas buvo tikrovė. Jie pasiėmė prasmingų dovanų.

Kaip kitados izraelitams: "Viešpats ėjo pirma jų debesies stulpe, kad jie galėtų keliauti dieną ir naktį" (Iš 13, 21).

Taip pat tikėjimas, kaip antroji žvaigždė, lydėjo juos. Rodė kelią aukštybėse ir žemėje. Dabar mums rodo kelią sąžinė ir Šv. Raštas - dangaus ir žemės ženklas.

Tačiau netoli Jeruzalės žvaigždė pranyko. Dievas taip padarė, kad išbandytų jų tikėjimą ir dorybes. Vis tiek jie nepasimetė, o pradėjo ieškoti išeities. Jie neprarado išbandymuose tikėjimo sužadėtinės žodžiais: "Aš ieškojau to, kurį myli mano širdis, ieškojau, bet jo neradau" (Gg 3, 1). O kad aš taip ieškočiau ir mylėčiau Išganytoją!

Įžengę išminčiai į Jeruzalę pirmiausia klausė: "Kur yra užgimęs žydų karalius?" (Mt 2, 2). Jie nieko nebijo, nieko neslepia, tiesiog sako. Tiesa praranda bet kokią baimę, tiesa visuomet drąsi. "Tikėdami užkariavo karalystes, vykdė teisingumą, įgijo pažadus, užčiaupė liūtams nasrus" (Žyd 11, 33). "Su Dievo pagalba peršokčiau aukščiausią mūrą" (Ps).

Erodas, sužinojęs, kad gimė Mesijas, naujas žydų karalius, sunerimo. Sunerimo ir visa Jeruzalė. Tačiau išminčiai buvo visiškai ramūs. Tik rami širdis neišsigąsta. Nuodėminga širdis yra nerami. "Viešpats

yra mano šviesa ir išgelbėjimas, ko turėčiau bijotis? Viešpats yra mano gyvenimo tvirtovė, prieš ką turėčiau drebėti?” (Ps 27, 1).

Tai išgirdęs Erodas sukviėtė visos tautos aukščiausius kunigus ir Rašto aiškintojus ir teiravosi, kur turėjęs gimti Mesijas. Jie jam atsakė: “Judėjos Betliejuje, nes pranašas yra parašęs: “Ir tu, Judo žemės Betliejau, anaiptol nesi menkiausias tarp žymiųjų Judo miestų, nes iš tavęs išeis vadas, kuris ganys mano tautą - Izraelį” (Mt 2, 5-6).

Aišku, Erodas nenorėjo gero, o Dievas ir blogį nukreipė į gera. Išminčiai sužinojo gimimo vietą. “Paikas patarnauja išmintingajam.” (“Kvailys - išmintingojo vergas”) (A. Rubšio vert. Pt 11, 29). “Viskas išeina į gera mylintiems Dievą” (Rom 8, 28).

Dievas pasiklio vė kunigais, kad atvertų tiesą. “Kunigo lūpos turi saugoti žinojimą... ką kareivijų Viešpats skelbia” (Mal 2, 7).

Šv. Raštas yra šviesa, kuri veda į Kristų. Todėl Kristus kalbėjo žydams: “Jūs tyrinėjote Raštus... Tie Raštai liudija apie mane” (Lk 11, 9). Šv. Raštas atveria mums, ko nežinome, ir praturtina.

Trys išminčiai pagonyms ieškojo Išganytojo, skubinosi eit pagarbinti, o tuokart žydai nėjo. “Niekas negali ateiti pas mane, jei mane pasiuntęs Tėvas jo nepatrauks.”

Dievas kiekvieną patraukia, jei leidžiamės būti patraukiami, - nespriešiname jo įkvėpimams.

Viešpatie, aš eisiu tave pagarbinti - tai mano tikslas, džiaugsmas ir laimė. “Ateikite ir pamatykite, ką Dievas padarė, - savo darbais jis kelia pagarbą žmonių baime” (Ps 66,5).

TRYŠ IŠMINČIAI VYKSTA IŠ JERUZALĖS Į BETLIEJŲ

“Išklausęs karaliaus, išminčiai leidosi kelionėn. Ir štai žvaigždė, kurią buvo matę užtekant, traukė pirma, kol sustojo ties ta vieta, kur buvo kūdikis.” Išvydę žvaigždę, jie be galo džiaugėsi” (Mt 2, 9-10).

Išminčiai paliko Jeruzalę didžiai sumišusią ir patys skubėjo. Mesijas juos traukė, Jeruzalė vertė bėgti. Galbūt išgirdo apie Karaliaus

Erodo žiaurumą. “O kad turėčiau balandžio sparnus, sakau, skrisčiau toli ir rasčiau ramybę!” (Ps 55, 7). Pasaulis neramus, Kristus teikia ramybę.

Išėję iš Jeruzalės nudžiugo, nes vėl pamatė žvaigždę. Jau iš Erodo buvo sužinoję, kur gimė Išganytojas, o čia žvaigždė patvirtino. Tai tarsi žinojimo premija.

Sustojo žvaigždė ties ta vieta, kur buvo kūdikis. “[žengė į namus, pamatė Kūdikį su motina Marija]” (Mt 2, 9). Taip pat pamatė didelį neturtą. Neturtas vienus džiugina, kitiems kelia baimę. Trys išminčiai džiaugėsi.

“Rado kūdikį su motina Marija.” Nebūna kūdikis be motinos ir motina be kūdikio. Dangus rodė motinos ir kūdikio tamprumą - tai meilė. Kūdikio veidas tiesiog spindėjo. Viena močiutė kalbėjo: “Kaip gera, kai randu sūnaus kūdikį, - jis juokiasi, ir aš juokiuosi.” Marijos kūdikis spindėjo, kaip žmogaus ir Dievo vaikas. Marija matė savo tautos Mesiją, pasaulio Išganytoją.

Išminčių džiaugsmas buvo materialus - kūniškas ir dvasinis. “Betgi aš, būdamas doras, regėsiu tavo veidą, o pabudęs būsiu laimingas dėl tavo artumo” (Ps 17, 15).

“[žengė į namus, pamatė kūdikį su motina Marija ir, parpuolę ant žemės, jį pagarbino...]” (Mt 2, 11). Parpuolimas ant žemės reiškė, kad mes savo kūnu pagarbiname. Be to, ir jo kūną garbiname. Garbinimas - parpuolimas primena, kad mūsų kūnas dulkės - ant dulkių ir puolame ant kelių. Aišku, trys išminčiai puldami garbino ir savo dvasia. “Visi karaliai reikš jam pagarbą, jam tarnaus visos tautos” (Ps 72, 11).

Tas parpuolimas buvo ne vien kaip karaliaus pagarbinimas, bet ir adoracija Dievui.

“Paskui jie atidengė savo brangenybių dėžutes ir davė jam dovanų: aukso, smilkalų ir miros” (Mt 2, 11). Aukšą įteikė kaip karaliui, smilkalus - kaip Dievui ir mirą - kaip mirtingam žmogui.

Tos dovanos turi dvasinę reikšmę: auksas reiškia meilę, smilkalai - pamaldumą, mira žemėj - laikinumą, mirtingumą. Ką reiškia tas mir-

tingumas? Sukelti negeri laikini geiduliai turi mirti. Nuodėmė turi mirti. Visa tai byloja apie skaistumą ir meilę.

Svarbiausia yra meilė. Kada moterėlė įmetė į dėžutę du smulkius pinigėlius, Kristus tarė: “Iš tiesų sakau jums, šita neturtinga našlė įmetė daugiau už visus... Ji iš savo neturto įmetė viską, ką turėjo pragyvenimui” (Lk 21, 3-4). Tai rodo didelę meilę. Abelis irgi aukojo geriausią ėriuką, nes norėjo parodyti Dievui meilę.

Įvyko pranašystės: “Taršišo ir Salų karaliai mokės duoklę, o Arabijos ir Sebos karaliai neš dovanas. Visi karaliai reikš jam pagarbą, jam tarnaus visos tautos” (Ps 72, 10-11).

Parpuolimas ant žemės yra net daugiau negu kūno garbinimas, tai ypatingas Dvasios garbinimas. “Turi šlovinti jį (Dievą) dvasia ir tiesa” (Jn 4, 24). Tai parodo mums kūno ir sielos stropumą. “Kas laikosi Įstatymo, apsaugo save, ir kas pasitiki Viešpačiu, nepatirs nuostolio” (Sir 32, 24).

Suprantama, išminčiai papasakojo Marijai savo kelionės nuotykius. Taip pat pasakė apie karalių Erodą, Rašto žinovus. Tą Marija vėliau perdavė evangelistams. Trys išminčiai ir iš Marijos, reikia manyti, daug sužinojo - apie nekaltą prasidėjimą... Pagal padavimą, išminčiai vėliau tapo krikščionimis.

Kitados Sabos karalienė lankė išmintingąjį karalių Saliamoną. Saliamonas buvo išmintingas, o čia Jėzus - amžinoji išmintis. Saliamono išmintis buvo turtuose, Jėzaus - neturte. “Laimingi tavo dvasiškiai, nuolat tarnaujantys ir tavo išmintį girdintys! ? (1 Kar, 10, 8).

“Po to išminčiai, įspėti sapne, pasuko kitu keliu į savo kraštą” (Mt 2, 12). Dangaus Tėvas rūpinasi kūdikio saugumu, taip pat ir išminčių saugumu. Išminčiai pakluso. Ir išmintingiesiems reikia klausyti Dievo žodžio. “Dievo reikia daugiau klausyti negu žmonių.” Kada paklūstame, tada ateina ramybė. “O, kad klausytumei mano įsakymų! Tavoji gerovė būtų kaip upė, o tavo teisumas kaip marių bangos” (Iz 48, 18).

Viešpatie, aš tave garbinsiu ir tavęs klausysiu!

GIMUSIO KŪDIKIO PASLAPTIES VEIKIMAS

Gimęs dieviškasis Kūdikis tiesiog pavergia visus mūsų jausmus. Jo gimimas veikia mus savo nuostabumu, švelnumu, meile ir žadina mus pasekti tuo gerumu. Šv. Rašto žodžiais jis: “Mano mylimasis yra man miros ryšulys” (Gg 1, 13). Juk užgimęs toks mažas, kaip ryšuliukas.

Pirmiausia kūdikis veikė Marijos ir Juozapo jausmus. Juk tas kūdikis - dangaus ir žemės Valdovas. Viskas nuo jo priklauso. “Kaip akys tarnų žvelgia į šeimnininko ranką” (Ps 123, 2).

Mes neverti prašyti, tegalime tik su moterimi kananiete ištarti: “Ir šunyčiai ėda trupinius, nukritusius nuo šeimnininko stalo” (Mt 15, 27). Gimęs kaip trupinėlis, ir dar tvartelyje. Motinos kvapas jį šildo.

Kūdikis pravirksta. Jo balsas - meilės balsas. “Tavo balsas toks mielas ir tavo veidas gražus” (Gg 2, 14).

Tik išsiklausykime į kūdikio balsą, tegul jis mums kalba. “Kalbėk, Viešpatie, nes tavo tarnas klauso” (1 Sam 3, 9). Įvesk; Viešpatie, į mąstymą saldų, kad viską užmirščiau ir tave turėčiau prieš akis. Tu taip, Viešpatie, mane trauki! “Todėl dabar aš viliosiu ją, išvesiu ją į dykumą ir prašnekinsiu jos širdį” (Oz 2, 16). O aš klausysiu, ką sakys amžinojo Tėvo kūdikis. Jo nuo kūdikystės alsavimo kvapas saldus. “Kvapas mano sūnaus tarsi kvapas laukų” (Pr 27, 27).

Vėl aš kartoju: “Trauk mane paskui save; mes bėgsime į kvėpalų vietą.” Jau saugosiuos neklusnumo, puikybės, smarviško dvokimo. Patraukti kūdikio atsidusimo: “Mes esame Kristaus aukos kvapsniu” (2 Kor 2, 15).

Paragaukime jos meilės atsidusimų. “Išbandykite ir patirkite patys, koks geras yra Viešpats” (Ps 34, 9).

Kartais kūdikis nesuprasdamas spardosi, pyksta, drasko, o dieviškasis kūdikis be subjektyvios ir objektyvios klaidos šventas, išskiriant kūno refleksus.

Mes turime prašyti Kūdikėlio, kad mūsų mažų dienų neužvaldytų pyktis, kerštas, savimeilė. “Tavo paties nedorumas nubaus tave, tava-

sis atsimetimas nuo manęs pasmerks tave. Taigi apsvarstyti ir praregėti, kaip baisiai kartu tau Viešpatij, savo Dievą, palikti ir neturėti mano baimės, - sako Viešpats, Galybių Dievas” (Jer 2, 19).

Tik sekime Kūdikėlio dorybėmis. “Koks nuostabus yra tavo gerumas” (Ps 31, 20). Ne veltui šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresė sekė Jėzų Kūdikėlį. Ji tapo šventąja ir Bažnyčios Mokytoja.

Koks buvo Simeono džiaugsmas, kai palietė Kūdikėlį! Tuoj jį apkabino - apkabino Švč. Trejybėje viso pasaulio Tvėrėją, pats būdamas jo tvarinys.

O koks buvo Marijos Magdalenos skausmas ir ašarų liejimas, kai apkabino Jėzaus kojas ant kryžiaus!

Jei Simeonas džiaugėsi, nes jis buvo teišus, tai Marija Magdalena raudėjo, nes anksčiau nebuvo teiši. Simeonui tiko žodžiai: “Mano siekla tirpo, kai jis prabilo” (Gg 5, 6). Marijos Magdalenos širdis plyšo, kad Jėzus toks geras, o taip kenčia. Vienas savo regėjime pamatė Kristų taip kenčiantį. Jis kalbėjo: “Niekas jam nepadėjo ir aš nieko negalėjau padėti... Regėjimas tuoj užgeso.” Marija Magdalena nieko negalėjo padėti, tik verkė. “Aš raginu kiekvieną iš jūsų nemanyti apie save geriau negu dera manyti, bet manyti apie save blaiviai, kiekvienam pagal Dievo duotąjį tikėjimo laipsnį” (Rom 12, 3).

Kristų galime pamilti savo pojūčiais, jie visi reikšmingi ir veikia. Penkiems žmogaus pojūčiams duoda atsakymą penkios dvasinės sąvybės. Pirmiausia mūsų regėjimas išsako tikėjimą. Tikėjimas - tai dvasinis praregėjimas. Kaip žmogui brangi akis, taip svarbus regėjimas. Todėl apaštalai prašė Kristaus: “Sustiprink mūsų tikėjimą” (Lk 17, 5).

Girdėjimo pojūčiai primena paklusnumą. Reikia klausyti, kas gėra. “Ištikima mano širdis, Dieve” (Ps 57, 8). Kaip Kūdikėlis Jėzus buvo paklusnus Motinai ir Juozapui, taip aš turiu klausyti.

Uoslė pasireiškia kvapia viltimi. “Taigi vilties Dievas jus, gyvenančius tikėjimu, tepripildo visokių džiaugsmų ir ramybės, kad Šventosios Dvasios galybe būtumėte pertekę vilties” (Rom 15, 13).

Ragavimas išsako pamaldumą. Tyra širdis medaus saldumą pajunta maldoje. “Aš džiaugsiuosi Viešpatyje, džiūgausiu Dieve, kuris mane išgano” (Hab 3,18).

Lytėjimo pojūtis išsako meilę. Meilė visų ir visko, išskiriant nuodėmę. “Dėk mane kaip antspaudą ant savo širdies” (Gg 8, 6). Mano laimė - amžinas susijungimas amžinoje meilėje.

Meilė - visko pagrindas ir vainikas. Absoliuti meilė Dieve...

ŠVENTOJI ŠEIMA BĖGA Į EGIPTĄ

Karalius Erodas, paskatintas piktosios dvasios ir kai kurių jos bendrininkų, sumanė gimusį kūdikį nužudyti. Erodas buvo žiaurus ir taip nutarė, nes bijojo prarasti savo sostą. Žydai stengėsi karaliui pataikauti. Gimęs Kūdikis atsidūrė pavojuje. “Nuo jaunystės kenčiu ir esu arti mirties, - tavo klaiko našta mane pribloškia” (Ps 88, 16). Kūdikis Jėzus solidarizavosi su visais kenčiančiais kūdikiais. Šv. Jonas evangelistas tą situaciją taip apibūdina: “Slibinas tykodamas sustojo priešais moterį, kad, jai pagimdžius, prarytų kūdikį” (Apr 12, 4).

Tas pavojus kūdikių gyvybei gresia ir šiais laikais - žudomi invalidai kūdikiai, daromi abortai. Pavojingi ir kiti persekiojimai. “Visi, kurie trokšta maldingumo - gyvenimo su Kristumi, bus persekiojami” (Šv R).

Tačiau dangiškasis Tėvas neleis piktųjų sąmokslų nužudyti kūdikį. Jis per angelą paskatino juos pasitraukti į saugią vietą - Egiptą. Yra ir kita Kristaus pasitraukimo į tolimą kraštą priežastis. Kristų, Kūdikį, po Trijų Karalių apsilankymo būtų pradėję aukštinti. Tuo tarpu Kristus nenori žemiškos garbės. Jis pasitraukė nuo jos. Daug Kristaus pasekėjų - šventųjų, kai tik pajusdavo, kad juos ima aukštinti, pasitraukdavo į kitą vietą - dykumą.

Kristus traukėsi į saugią, bet žydams nedraugišką šalį. Kristui visos šalys mylimos.

Kristaus pasitraukimas į svetimą kraštą paguodžia tremtinius ir pabėgėlius. Kartais savo krašto pabėgėliai vadinami dezertyrais, bet ir su jais Kristus draugavo.

Be to, Kristus nuvyko į stabmeldžių kraštą. Tai pirmasis spindulys stabmeldybei. “Viešpats, keliaudamas ant greito debesies, ateina į Egiptą. Egipto stabai dreba prieš jį, apmiršta širdis krūtinėje egiptiečiams” (Iz 19, 1). Su Jėzumi vyko ir Marija. “Moteris pabėgo į dykumą, kur buvo jai Dievo paruošta būstinė” (Apr 12, 6).

Viso to pradžia buvo, kai Juozapui pasirodė angelas. “Juozapui sapne pasirodo angelas ir sako: “Kelkis, imk kūdikį su motina ir bėk į Egiptą. Pasilik ten, kol tau pasakysiu, nes Erodas ieškos kūdikio, norėdamas jį nužudyti” (Mt 2, 13).

Dievo Apvaizda rūpinasi savo vienatiniu Sūnumi. Viskas Dievo nustatyta - laikas, vieta. Dievas tai įsakė per patarnautojus - angelus.

Dabar Dievo patarnautojai yra kunigai. “Kas jūsų klauso, manęs klauso” (Lk 10, 16). Pranašas Malachijas pastebi: “Kunigo lūpos turi saugoti žinojimą, o žmonės turi ieškoti mokymo iš jo lūpų, nes jis yra Galybių Viešpaties pasiuntinys” (Mal 1, 7).

Angelas kalbėjo Juozapui kaip šeimos galvai. Šeimininkas atsakingas už visą šeimą. Marija buvo nusižeminusi ir klusni.

Angelas Juozapui trumpai, aiškiai pasakė - be jokių užuominų, abejonių. Taip tiesiai Dievas kalbėjo Abraomui: “Išeik iš savo gimtojo krašto, iš savo tėvų namų, į kraštą, kurį tau parodysiu” (Pr 12, 1). Kitą kartą jam Dievas taip kalbėjo: “Paimk savo sūnų, savo vienatinį sūnų Izaoką, kurį myli, nueik į Morijos kraštą ir paaukok jį kaip deginamąją auką ten viename kalne, kurį aš tau nurodysiu” (Pr 22, 2). Tie pasakymai be jokių sąlygų, išlygų. Nesvarbu, kad Juozapui naktis, poilsio metas. Naktį šaukė ir Samuelį. Naktį parodomas didžiausias klusnumas.

Angelas Juozapui kalbėjo, kad pasiimtų kūdikį ir jo motiną, daugiau nieko. Kelionėje kiti dalykai - apsunkinimas. Ir mes gyvenimo kelionėje neapsisunkinkime dideliais turtais. Marijai užteko, kad turė-

jo Jėzų. Taip mums svarbiausia turėti tikėjimą, Jėzų.

Juozapas su šeima turėjo eiti į priešišką barbarų kraštą. Bet kuo sunkiau, tuo Dievas daugiau padeda. “Jie eina per Bakos slėnį laikydami jį šaltinių vieta, tartum ankstyvasis lietus būtų jį pripildęs palaimos” (Ps 84, 7).

Toliau angelas kalbėjo Juozapui: “Pasilik ten, kol tau pasakysiu” (Mt 2, 13). Vadinasi, bus pasirūpinta. “Paveskime jam visus savo rūpesčius, nes jis jumis rūpinasi” (1 Pt 5, 7).

Toliau angelas kalbėjo: “Erodas ieškos kūdikio, norėdamas jį nužudyti” (Mt 2, 13). Bet jei Dievas gelbsti, jokia klasta nepalies. “Dievas iš savo palankumo skatina jus ir trokšti, ir veikti!” (Fil 2, 13). Dievas daugiau padaro už mūsų klusnumą, negu mes pajėgiame.

“Juozapas pasiėmė kūdikį ir motiną ir pasitraukė į Egiptą” (Mt 2, 14). Juozapui buvo patogiau išvykti į Samariją ar Arabiją, bet jis nemurmėdamas klausė Viešpaties. “Nei ieškok, kas tau per sunku, nei tyrinėk, kas viršija tavo jėgas. Rūpinkis tuo, kas tau įsakyta, nes tai, kas paslėpta, tau nesvarbu” (Sir 3, 21-22).

Negalima vėluoti, nesvarbu, kad naktis. Nakčia reikėjo bėgti, kad niekas nematytų. Nors daug sunkumų laukia, bet džiaugsmas vykdyti Dievo valią.

Egipte jie gyveno apie penkerius metus. Stabmeldybės krašte patyrė didelių sunkumų. “Tarp jų gyvenantis teisusis, tai regėdamas ir girdėdamas, diena iš dienos turėjo varginti savo teisią sielą dėl nuodėmingų darbų. Taigi Viešpats žino, kaip išgelbėti maldingus žmones iš mėginimo ir kaip išlaikyti nedoruosius teismo dienai ir bausmei” (2 Pt 2, 8-9).

Aišku, Juozapą, Mariją skaudino Egipto stabmeldybė, bet tikėjo kada nors sušvisiant Kristų. Šiandien Egiptas mahometoniškas - tai tik žingsnis prie krikščionybės, nes jau tiki vieną Dievą. Žmonijos istorija Dievo rankose. Kartu melskimės už vienybę tiesoje.

VAIKELIS JĖZUS JERUZALĖS ŠVENTYKLOJE

“Kai Jėzui sukako dvylika metų, šventės papročiu jie nuvyko į Jeruzalę” (Lk 2, 42). Juozapas vyko iš pareigos. “Kiekvienas vyras pasiėmė savo smilkytuvą, įdėjo į juos ugnies, užbėrė ant jos smilkalų ir atsistojo prie Susitikimo palapinės angos drauge su Moze ir Aaronu” (Sk 16, 18).

Marijai nebuvo svarbus tas įstatymas, bet ji vykdė jį iš pamaldumo ir meilės. Šventoji šeima vyko ne vien, kad laikytųsi papročiu, bet iš širdies - norėjo Dievą pagarbinti.

Juozapas vadinamas tėvu, nes ėjo tas pareigas, Jėzaus Tėvas danguje. Todėl vaikelis ėjo pagarbinti savo dangaus Tėvo, to jis labai troško.

“Iškilmėms pasibaigus ir jiems grįžtant atgal, vaikas Jėzus pasiliko Jeruzalėje, bet gimdytojai to nepastebėjo” (Lk 2, 43).

Kodėl vaikelis Jėzus pasiliko? Dvylikos metų jau buvo pakankamo supratimo ir troško pabūti savo Tėvo namuose. Tai nebuvo vaikelio nepaklusnumas. Vaikas turi teisę susitikti su savo tėvu. Be to, tai buvo dangaus Tėvo tokia valia, o tą Jėzus žinojo.

Tuo vaikelis Jėzus nepaniekino nei Juozapo, nei Marijos. “Apie savo tėvą ir motiną jis sakė: “Jų nepažįstu!” Į savo gimines nekreipė dėmesio, savo vaikus atsisakė pažinti, nes laikėsi tik savo žodžio ir nenutolo nuo tavo Sandoros” (Įst 33, 9).

Kristus dar pasakė: “Kas myli tėvą ar motiną labiau negu mane - nevertas manęs” (Mt 10, 37). Taip pat apaštalas kalbėjo: “Dievo reikia klausyti labiau negu žmonių” (Apd 5, 29).

Kristus buvo labai išmintingas, kupinas malonių ir dorybių. Tuo traukė prie savęs daktarus, Rašto aiškintojus. Jis - daktarų Daktaras, mokytojų Mokytojas. Jis, kaip Mokytojas, imponavo mokslo žinovams, jis, nusižeminęs kaip mokinys, klausėsi jų žodžių. Jis atsakinėjo ir klausėsi. Visa tai darė ne dėl savo garbės. Ypač vaikai mėgsta pasirodyti, kad daug žino. Jėzus tai darė dėl dangaus Tėvo garbės ir žmonių išganymo. Kada mes ką darome, rašome ar piešiame, tą darykime ne dėl savo garbės, o dėl Dievo.

Kristus nekaltas, jis lyginamas su Avinėliu, taip pat jis yra ganytojas. Jis klauso žinių ir pats moko, gano. “Tada vilkas viešės pas avį, leopardas gulsis su ožiuku, veršis ir liūtukas ganysis kartu, - juos prižiūrės mažas vaikas” (Iz 11, 6).

Šventykloje “visi, kurie jį girdėjo, stebėjosi jo išmanymu ir atsakymais” (Lk 2, 47).

Nusistebėjimas veda į susimąstymą. Susimąstymo vaisiai: džiaugsmas, pažanga - kilimas į aukštį. Gražu tą perteikti ir kitam.

Ir aš turėčiau klausytis Viešpaties žodžių ir susimąstyti. Savo žiniomis aš dar esu skurdžius.

Vaikelis Jėzus tris paras buvo šventykloje. Ten nakvojo, kaip kitados Samuelis, ir jam kalbėjo dangaus Tėvas. Dienomis kaip vargšas maitinosi duotais žmonių išmaldos trupiniais. O Dievas visus maitina - gausiai duoda malonių. Jau vaikas marinasi, kad kiti būtų sotūs. Tai Jėzaus meilė ir nusižeminimas.

Būdamas šventykloje tiesiog degė, kad suteiktų dangaus Tėvui garbę. Kartu degė ir džiaugsmu. “Uolumas dėl tavo namų sugrauš mane” (Jn 2, 17). Taip aš turėčiau trokšti Viešpaties šventovėje - bažnyčioje pabūti. Einant pro atvirą bažnyčią, tuoj užbėgti ir pabūti prie dangiškojo Tėvo. Sekmadienis tebūna mano džiaugsmo pilnuma. Per šv. Mišias pats Jėzus ateina būti su mumis.

Vaikelis, būdamas šventykloje, viską užmiršo, priešaky buvo tik dangaus Tėvas. Ir aš turiu bažnyčioje užmiršti visas mintis, o tik būti prie Jėzaus Švč. Trejybėje. “Juk uolumas tavo Namams dega manyje lyg ugnis” (Ps 69, 10). Tebūna mano širdis kaip šventovė!

ŠVČ. MARIJOS JAUDINIMASIS DĖL DINGUSIO VAIKELIO

“Vaikas Jėzus pasiliko Jeruzalėje, bet gimdytojai to nepastebėjo. Manydami jį esant keleivių būryje, jie nuėjo dienos kelią, paskui pradėjo ieškoti jo tarp giminių ir pažįstamų. Nesuradę grįžo jo beieško-

dami į Jeruzalę” (Lk 2, 43-44).

Kaip Marija ir Juozapas rūpinosi vaikeliu! Jau visą dieną keliavę grįžo atgal. Todėl ir taip sunki kelionė dar pasunkėjo. Dėl vaiko tėvams niekas nesunku, o čia - Dievo vaikas.

“Ieškojo tarp giminių ir pažįstamų, bet nerado.” Aišku, tai būtų vaikeliui Kristui per maža priežastis pasilikti tarp giminių - pasilikti nuo motinos.

Marija, neradusi vaikelio, dieną naktį daug kentėjo. Rūpestis visuomet kančia. Ji - geriausia motina, todėl jos kančia kaip jūra. Kaip sunku netekti to, kurį labai myli! “Štai jis praeina pro šalį, bet aš jo nematau; jis pražingsniuoja, bet aš jo nepajuntu... ir kas gali jam uždrausti” (Job 9, 11-12).

Švč. Marija pati nekalčiausia: nekaltieji daugiau kenčia, nes jie jautresni.

Nežinojimas labai skaudina, ir tame nežinojime Marija ir Juozapas buvo dieną naktį. Tačiau Marija pasitikėjo Dievo Apvaizda. “Nusiramink, mano širdie, nes Dievas buvo man geras” (Ps 119, 7). Marijos ir Juozapo maldos veržėsi į dangų. “Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite ir rasite” (Lk 11, 9).

Marijos ir Juozapo nežinojimas buvo nekaltas. O mano nežinojimas gali būti kaltas ir nuodėmingas. “Žmogui jo kelias gali atrodyti teisingas, bet galų gale jis nuveda į mirtį” (Pat 14, 12). Aš atsiprašau Viešpaties dėl kaltumo, nes nežinojau. “Apvalyk mane nuo kalčių, kurių nejaučiu! Apsaugok mane ir nuo tyčinių nuodėmių, - neleisk joms manyje viešpatauti!” (Ps 19, 13-14).

“Pagaliau po trijų dienų rado jį šventykloje, sėdintį tarp mokytojų, besiklausančių jį ir juos beklausinėjantį. Visi, kurie jį girdėjo, stebėjosi jo išmanymu ir atsakymais” (Lk 2, 46).

Pirmiausia krinta į akis trijų dienų laikas. Tai preliudija trijų dienų buvimo kape prieš prisikėlimą. Kapas, liūdesys ir skausmas. Skausmas augo, bet viltis nedingo. “Po dviejų dienų jis mus atgaivins, trečiąją dieną jis mus prikels, kad būtume gyvi jo Artume” (Oz 6, 2).

Mums krinta į akis vieta, kur buvo rastas vaikelis, - šventykla. Tai maldos ir susirinkimų vieta. "Per naktis ieškojau to, kurį myli mano širdis, ieškojau, bet jo neradau. Turiu tad keltis ir išvaikščioti miestą - gatves ir aikštes, - turiu ieškoti to, kurį myli mano širdis... Užtikau panaktinius, apeinančius miestą. "Ar nematėte to, kurį myli mano širdis?" (Gg 3, 1-3).

To vaikelio nesurasi gatvėse ar aikštėse, nesurasi pasaulio tuštumoje. Jį surado šventykloje.

Trečias dalykas - vaikelį rado šventykloje tarp mokytojų.

Viena motina savo du vaikus paliko miestelyje, kad juos parengtų pirmajai šv. Komunijai. Po pamokos šventoriuje septynerių metų mažasis palydėjo draugą per miestelį. Grįždamas paklydo ir labai bijojo, kad barzdoti žydai jo nepaimtų. Jis verkdamas bėgo per daržus. Bet pamatė bažnyčios bokštą, ta linkme ir skubėjo. Šventoriuje rado su dovanomis atėjusią mamytę. Koks buvo džiaugsmas vaikui, mamai ir sesutei! Ir mums tebūna gyvenimo kryptis į bažnyčią, ten džiaugsmas. Vaikui brangi motina, motinai - vaikas. "Motina pradėjo verkti ir raudoti sūnaus, tardama: "Vargas man, mano vaikeli, mano akių šviesa, kad išleidau tave į kelionę" (Tob 10, 4-5). Bet Tobijo sūnus grįžo, ir abudu su žmona verkė iš džiaugsmo (t.p.).

Taip Marija, suradusi vaikelį, verkė iš džiaugsmo. Džiaugsmas padidėjo, kad rado jį šventykloje tarp mokytojų. Surasti yra kartu ir Dievo malonė. "Kai esu neramus ir susirūpinęs, tu mane paguodi ir pralinksmini (Ps 94, 19). "Visuomet džiaukitės Viešpatyje!.. Viešpats yra arti!" (Fil 4, 4-5).

"Pamatę jį, gimdytojai labai nustebo, ir jo motina jam tarė: "Vaikeli, kam mums taip padarei?!" Štai tavo tėvas ir aš su sielvartu ieškome tavęs" (Lk 2, 48).

Visi tie pasakyti žodžiai mums paslaptingi. "Vaikeli, kam mums taip padarei? " - Tai Marijos meilingos širdies atvėrimas, o ne barmas. Tai Marijos prisipažinimas ir nusižeminimas. Kodėl nežiūrėjau vaikelio, kai jis traukėsi? "Nusidėjau... pasidariau tau našta" (Job 7, 20).

Marija prisiėmė kalnę, nors nebuvo kalta. Nekaltas ir vaikelis Jėzus.

Marija nesakė, kodėl taip padarei “man”, o “mums”. Taip atsitinka ir mums, ir nuo mūsų kartais pasitraukia Viešpats Dievas. Tą jautė ir pats Kristus. “Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai?!” (Mt 27, 46). Tokį apleidimą jautė Marija. “Kam gi slepi savo veidą? Kodėl užmiršti mūsų skurdą ir priespaudą. Juk mes gulime kniūbsti dulkėse ir nebegalime pakilti nuo žemės” (Ps 44, 25-26).

“Tavo tėvas ir aš su sielvartu ieškome tavęs” (Lk 2, 48). Marija, pagerbdama Juozapą, vadina jį tėvu. Ypač tas pagerbimas svarbus tarp žmonių. Tai irgi Marijos nusižeminimas ir Juozapo išaukštinimas. Tėvas svarbiau negu sužadėtinis. Tai moko, kad mes kitus aukštintume, o ne žemintume.

“Su sielvartu mes ieškome tavęs.” Meilė ugdo skausmą ir ašaras. Nemylėdamas neverksi. “Kai manęs ieškosite, mane rasite. Taip, jei-gu visa širdimi manęs ieškosite, surasite mane čia pat su jumis, ir aš jus sugrąžinsiu į jūsų kraštą” (Jer 29, 13-14). Vaikelis Jėzus atsakė: “Kam gi manęs ieškojote? Argi nežinojote, kad man reikia būti savo Tėvo reikaluose?” (Lk 2, 49). Atrodo, atsakymas gerajai motinai aštrokas. Bet tai buvo ir Jėzaus Tėvo atsakymas. Vėliau Kristus kalbėjo: “Nes aš nužengiau iš dangaus vykdyti ne savo valios, bet valios to, kuris mane siuntė” (Jn 6, 38).

Kartais ir mūsų gyvenime atsitinka. Tėvai ruošėsi į vaišes, o išeinant sūnelis kažkur pradingo. Tėvas pyko. Kai atėjo, tėvas barė: “Ko išbėgai? Mušti reikia...” Vaikutis atsakė: “Buvau bažnyčioje, šiandien sekmadienis.”

“Jėzus iškeliavo su jais ir grįžo į Nazaretą. Jis buvo jiems klusnus” (Lk 2, 51).

Reikia manyti, kad vaikelis Jėzus papasakojo motinai, kur jis buvo tas tris dienas, nuo jų atsitraukęs. “Motina laikė visus įvykius savo širdyje” (Lk 2, 51). Ją visa tai dar daugiau pradžiugino, nors visko nesuprato. Pranašas Agėjas kalba: “Valgote, bet neprivalgote, geriate, bet neatsigeriate” (Ag 1, 6). Gal buvo pradžia dangiškųjų džiaugsmų?

Kristaus pasitraukimas buvo didžiosios misterijos paslaptis.

Didysis skausmas bus, kai Kristus bus nukryžiuotas, o Motina Marija stovės po kryžiumi.

JĖZAUS GYVENIMAS NAZARETE IKI 30 METŲ

“Jėzus augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse” (Lk 2, 52).

Jėzus nuo pat prasidėjimo buvo išmintingas ir šventas. Jo pasirodymai kaip saulė, kuri patekėjusi vis daugiau žeria spindulių, šilumos. Tačiau ji tokia pati patekėjime, tokia pati zenite.

Tuo augimu aukštyt Jėzus moko, kad mes augtume savo gerumu. Juk mes esame Dievo paveikslas.

Tačiau tarp mūsų ir Kristaus yra didelis skirtumas. Mus pasiekusi pirmųjų tėvų nuodėmė vis puola. Šv. Rašte pažymima: “Žmogiškos širdies jausmas ir mintis palinkusi į pikta iš jaunystės.” Toliau dar kalbama: “Jų puikybė, kad pakenktų tau, vis pakyla” (“Superbia eorum qui oderunt, ascendit semper”).

Tačiau, kai paduodame ranką Viešpačiui, jis išveda per visus akmenis. Tai nelengvas kelias, net šv. Paulius kalba: “Nemanau, kad jau būčiau tai pasiekęs. Tik viena tikra... veržiuosi pirmyn” (Fil 3, 13).

Kad laimėtume, mes turime veržtis su Kristumi pirmyn. Mūsų gyvenimo žodyne negali būti žodžio “atgal”. Loto žmona pažvelgė atgal ir sustingo į druskos stulpą. Kristus kalbėjo: “Nė vienas, kuris prideda ranką prie arklo ir žvalgosi atgal, netinka Dievo karalystei” (Lk 9, 62).

Mes turime didinti ryžtą į gera, nes sustojimas yra atvėsimas. “Turiu prieš tave tai, kad palikai savo pirmąją meilę. Taigi prisimink, nuo kur nupuolei, atsiversk ir vėl imkis pirmykščių darbų, o jeigu ne, - jei neatsiversi, - tai aš ateisiu ir išjudinsiu iš vietos tavo žibintuvą” (Apr 2, 4-5). Tie žodžiai buvo pastaba Efezo bažnyčios angelui (vyskupui). Kiekvienas vyskupas turi kaip angelas kilninti savo ganomuosius.

“Koks laimingas žmogus, kuris randa užuovėją tavyje, kurio širdis yra vieškelyje į Siono kalną. Jie eina per Bakos slėnį, laikydami jį šaltinių vieta, tartum ankstyvasis lietus būtų jį pripildęs palaimos. Eidami jie stiprėja; jie matys Dievą Sione” (Ps 84, 6-8).

“Augo išmintimi pas Dievą ir žmones.” Pas Dievą turime augti dorybėmis, pas žmones gerumu. Didžiausia ir svarbiausia dorybė - mylėti Dievą. Tada pamėgsime ir jo būstinę - Bažnyčią. “Kokie laimingi, kurie gyvena tavo Namuose, visad tave šlovindami giesme!” (Ps 84, 5). Dievo meilėje turime mylėti ir artimą. “Laikykitės to, kas pasitarnauja santaikai ir tarpusavio ugdymui” (Rom 14, 19). Artimą mylėti tegalima tik Dievo šviesoje, tada ir mes tampame šviesesni. “Tešviečia ir jūsų šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir šlovintų jūsų Tėvą danguje” (Mt 5, 16).

“Jėzus augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse” (Lk 2, 52). Išmintį duoda mąstymas, kontempliacija, tyra kalba, geri darbai. “Niekam neatmokėkite pikto už pikta, rūpinkitės tuo, kas gera visų žmonių akyse. Kiek galima ir kiek nuo jūsų priklauso, gyvenkite taikoje su visais žmonėmis” (Rom 12, 17-18). Pabrėžtina “su visais žmonėmis”, vadinasi, ir priešininkais.

“Jis buvo klusnus”. Jėzus buvo klusnus Marijai, Juozapui ir viskam, kas gera. Dievo Sūnus, kosmoso valdovas, - visi pasauliai jam pavaldūs, o čia klusnus moteriai ir staliui Juozapui - tvariniams. Kas žmogus prieš visatą, prieš Dievą? Jis tarytum mažas kirminėlis. Nors Kristus buvo klusnus žmogui, bet neišsivaizduokime, kad žmogus toks didis. Prieš Kristaus gerumą ir nusižeminimą aš turiu klauptis. Jėzus klausė žmogaus, o aš turiu jo klausyti kaip Dievo. Angelas Rapolas patarnavo žmogui Tobijui, o Kristus Dievas klusnumu irgi tarnavo žmogui. Aukštesnio patarnavimas dar vertesnis.

Kristaus klusnumas rodo, kad vaikai turi klausyti tėvų, tarnautojai - viršininko, ir visi - Kristaus įsteigtosios Bažnyčios. Neklausymas veda į blogį, ugdo tinginystę. “Buvimas be darbo išmoko daug pikta” (Sir 33, 29).

Mirus Juozapui, Jėzus užėmė jo darbo vietą. Evangelistas Morkus rašo: “Daugelis stebėjosi ir sakė: “Argi jis ne dailidė, ne Marijos sūnus?” (Mk 6, 3). Tą darbą Jėzus dirbo iki 30 metų.

Kitados Dievas tarė Adomui: “Savo veido prakaitu valgysi duoną” (Pr 3, 19). Jėzus prisiėmė Adomo bausmę. Ir mes neturime murmėti dėl Adomo pasekų. Be to, darbas apsaugo nuo tingėjimo, ištižimo.

Jėzus dirbo ir meldėsi: rankomis dirbo, širdimi meldėsi. “Kovodami rankomis bei melddami Dievą širdimi” (2 Mak 15, 27). Tą pat pabrėžia ir šv. Augustinas: “Rankos tedirba, o širdis ir lūpos tegul meldžiasi.”

Jėzus turėjo visą dieviškąją galią: mokyti, bloguosius teisti, bausiti, stebuklus daryti, bet iki 30 metų visa laikė paslapyje. Jis niekur nesimokė, nėjo į jokių disputus, nieko nerašė. Todėl žydai stebėjosi ir kalbėjo: “Iš kur jis išmano Raštą, visai nesimokęs?” (Jn 7, 15). Ir saviškiai vėliau nesuprato. “Saviškiai ėjo sulaikyti jo sakydami, kad jis kaip galvos netekęs” (Mk 3, 21).

Jo nusižeminimas moko, kad mes neniekintume neišsimokslinusių, o juos mylėtume.

Kol neatėjo laikas, Jėzus vis tylėjo. Tačiau ta tylą taip pat kalbėjo, net daugiau negu savęs parodymas. Tai moko mus nusižeminti. Viešpatie, saugok mane nuo išdidumo ir puikybės!

III DALIS

ESCHATOLOGIJA IR PASIRENGIMAS JAI

IVADAS Į AKTYVŲ IR KONTEMPLIATYVŲ GYVENIMĄ

Pirmiausia išsiaiškinkime, kas yra tas kontempliatyvus gyvenimas-kontempliacija. Pagal “Tarptautinių žodžių žodyną” (TŽŽ) kontempliacija yra įsigilinimas į religinių klausimų apmąstymą. Pagal šv. Jono, Kryžiaus, mintį, kontempliacija yra paslaptingas, pilnas draugiškumo, iš meilės Dievui veikimas, uždegantis sieloje meilės dvasią.” Apskritai kontempliacija yra įsigilinimas į Dievą ir jo šventumą. Tai gyvenimas su Kristumi ir Kristuje. Tai vidinis dvasinis gyvenimas, kuris trykšta nuoširdžia meile ir atsidavimu Viešpačiui.

Tuo tarpu aktyvusis dvasinis gyvenimas yra gera daryti, būti gailestingam vargšams.

Abi gyvenimo rūšys yra gražios, bet kontempliatyvus kilnesnis.

Kristus iki trisdešimties metų gyveno tylų, daugiau kontempliatyvų, nusižeminusį, klusnų gyvenimą. Būdamas trisdešimties metų, pradėjo herojiškai aktyvų gyvenimą. Tačiau ir aktyvus gyvenimas buvo susijęs su kontempliatyviu. Visą laiką buvo nuolat susisiekiama su dangaus Tėvu per kontempliaciją. Kristus jungė abi gyvenimo rūšis. Tai pavaizduota Kristaus atvykimo į dviejų seserų ir brolio Lozorius namus: “Jėzus užsuko į vieną kaimą. Ten viena moteris, vardu Morta, pakvietė jį pavieršėti...” (Lk 10, 38).

Kilnu pakeleivingus pakviesti, pamaitinti. Net žinomi septyni geri, gailestingi darbai: alkaną pavalgydink, trokštantį pagirdyk, nuogą aprenk, pakeleivingą į namus priimk...

Tai aktyvaus dvasinio gyvenimo privalumai. To paklaus pats Kristus paskutiniame visuotiniame teisme: “Iš tiesų sakau jums, kiek kartų tai padarėte vienam iš šitų mažiausiųjų mano brolių, man padarėte” (Mt 25, 40). Aktyvus dvasinis gyvenimas priartina prie kontempliatyvaus. “Viešpats paskyrė dar kitus septyniasdešimt du mokinius ir išsiuntė juos po du, kad eitų pirma jo į visus miestus bei vietas, kur jis pats ketino vykti” (Lk 10, 1). Tai buvo daroma kilnesniam dalykui -

paruošti Kristaus atėjimui ir jo evangelizacijai. Būti su Kristumi, jo žodžius girdėti - tai jungtis su juo; tai ir bus kontempliacija. "Mortatūrėjo seserį, vardu Marija. Ši, atsisėdusi prie Viešpaties kojų, klausėsi jo žodžių" (Lk 10, 39). Kokia laimė sėdėti prie Viešpaties ir dar girdėti jo žodžius! Sėdėti prie kojų yra nusižeminimas, bet koks išaukštinimas girdėti Viešpaties žodžius - dieviškus žodžius!

Sesuo Morta ruošė vaišes, bet tobuliau būti prie Kristaus ir jo klausyti. "Viešpaties žodžiu buvo padaryti dangūs" (Ps 34, 6). Marija buvo prie dangaus ir užmiršo visa, kas žemiška. "Pažvelkit į jį ir pralinksmėkit, - niekad jums gėdos nereikės kęsti" (Ps 34, 6). Visa galime palikti, kad tik pabūtume prie Kristaus. "Klausausi, ką Dievas Viešpats kalba" (Ps 85, 9).

Būti prie Viešpaties kojų - ne tik nusižeminimas, bet ir jo pagalba. "Kas prisiartina prie jo kojų, gauna jo mokslą" (Dt 33, 2). Tai buvimas prie aukščiausiojo Mokytojo ir jo begalinės meilės. Šv. Paulius sušunka: "Buvau paimtas į rojų ir girdėjau slaptingus žodžius, kurių nevalia žmogui ištarti" (2 Kor 12, 4). Tai girdėjimas grynojo mokslo, be jokių priemaišų. "Tai bus tiems, kuriems paskirta" (Mk 10, 40).

"Morta buvo susirūpinusi visokiu patarnavimu. Ji stabtelėjo ir pasiskundė: "Viešpatie, tau nerūpi, kad sesuo palieka mane vieną patarnauti? Sakyk, kad ji man padėtų" (Lk 10, 40).

Aktyviajame gyvenime gausu prieštaravimų ir nusiskundimų be dangiško saldumo. Aktyvieji kartais pajunta Dievo įsakymų uždėtą naštą. Be vidinio gyvenimo ją sunku pakelti. Kartais aktyvusis gyvenimas apima visą žmogų, ir jis gali tapti darbo mašina. Mes tai žinome iš Kristaus pasakojimo apie sūnų palaidūną. Vyresnysis sūnus, gyvenęs dorai, tarė tėvui: "Štai jau tiek metų tau tarnauju ir niekad tavo įsakymo neperžengiau, o tu man nė karto nesi davęs nė ožiuko pasilinksinti su draugais" (Lk 15, 29). Dievas myli visus, bet nusižeminus kontemplantivus gyvenimas arčiau Dievo.

Vis tiktai kontempliacija neturi išaugti į puikybę. Ne dėl išaukštinimo turime nusižeminti, bet kad verti to nusižeminimo. "Pažvelk į

kiekvieną išdidų žmogų ir jį pažemink” (Job 40, 11).

Kontempliacija negali sietis su tingėjimu. Vienas vaikas, varomas dirbti, pradėjo kalbėti rožančių, kad nereikėtų dirbti. Tai ne kontempliacija, jei ji paremta blogiu. Tikroji kontempliacija, ypač pradžioje, sunkesnė už darbą.

Kontempliacija negali būti dėl kokios savos naudos, bet Dievo garbei. Kontempliacija tegali būti iš tyros širdies ir meilės Viešpačiui. Į kontempliaciją visi gali eiti, bet pirma reikia ištyrinti širdį.

Kontempliacija teikia Dievui šlovę. “Džiūgaukite, teisieji, Viešpatyje, - dera, kad dorieji jį šlovintų” (Ps 33, 1).

Į AKTYVŲ IR KONTEMPLIATYVŲ GYVENIMĄ

/Tęsinys/

Kristus kalbėjo: “Morta, Morta, tu rūpiniesi ir sielojiesi daugeliu dalykų” (Lk 10, 41). Tais žodžiais Kristus užjaučia Mortą. Aišku, kiekvienas darbas yra kilnus dalykas, pavaišinti irgi gražu. Todėl Dovydas kalba: “Tavo akys matė mane dar negimusį. Į tavo knygą buvo įrašytos visos man skirtos dienos, kai nė viena jų dar nebuvo prasidėjusi” (Ps 139, 16). Bet mes negalime rūpintis vien darbu ir jo vaizdiniais. Šv. Grigalius Didysis sako: “Mūsų prigimtis sunki kontempliacijai. Ji krypsta į žemės vaizdinius ir dėl to labiau kenčia.” Tie kentėjimai - pervargimas, nepasisekimai ir t.t. Reikia žvelgti į aukštybes, tai mums padeda. Todėl šv. Paulius rašo: “Viskas man valia! Bet ne viskas naujinga!” (1 Kor 6, 12).

Mes turime sušvelninti rūpesčius ir darbus. Tas sušvelninimas yra kontempliuojant. Šv. Paulius pastebi: “Ar dirbame, ar valgome, ar geriame - visa darykime Dievo garbei.” Kada taip darome, įmetame inkarą į laimingą amžinybę.

Toliau Kristus kalbėjo: “Marija išsirinko geriausiąją dalį, kuri nebus iš jos atimta” (Lk 10, 42).

Kai sesuo Morta puolė Mariją, Kristus ją teisino ir gynė. Gražu ir mums puolamus ginti, teisinti. Kartu tai buvo Marijos pagyrimas. Svarbiausia būti su Kristumi ir Kristuje. Pirmiausia reikia klausyti Kristaus mokslo. Ar gali dar būti kas gražesnio? “Ką kita turiu danguje? Kadangi tave turiu, ko kito trokščiau žemėje?” (Ps 73, 25).

Kontempliuoti dar nereiškia, kad galime nesirūpinti - reikia dirbti, bet nebūti darbo vergu.

Kontempliacija yra gilesnis Kristaus ir jo meilės pažinimas, o Kristus mylėdamas labiausia nori mums gero.

Kristus kalbėjo, kad Marija išsirinko geriausiąją dalį, nes ji nebus iš jos atimta.

Kontempliacija - Dievo inspiruota malonė. “Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau” (Jn 15, 16). Vis dėlto yra laisvė pasirinkti.

Kontempliacija yra sujungta su Dievu ir kartu su dangumi. Kur Dievas, ten ir dangus. Kontempliacija ne taip greitai atimama. “Prisaikdinu jus, Jeruzalės dukros, gazelėmis ar laukų stirnomis: nebudinkite, nežadinkite meilės, kol ji pati neprabus!” (Gg 2, 7). Jei saldžiai miega, kaip gali mylimą asmenį žadinti? Tačiau ji nėra Budos nirvana.

Vis tiek asmuo pasilieka. Šv. Augustinas rašo: “Ten būsime užimti - regėsime, mylėsime ir garbinsime” (De ult. 30, 5). Amžinybėje niekas netrukdytų, nevargintų. Nebus pasyvumo ir vienišumo. To džiaugsmo niekas neatims.

Kontempliacija jau žemėje yra didelis džiaugsmas. Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis savo dienoraštyje rašo: “Ypatin-
gai tau ačiū, Viešpatie, už tą nepaprastą malonę, kurią man suteikei per šventas Mišias, giedant “Gloria”. Stebėtini, šventi šurpuliai per visą mane perbėgo ir perėmė - akys tarsį aptemo, kūnas lyg sustiro, tarsį valdžios nebetekęs, o sielą neapsakomas malonumas apėmė. Jokių būdų neišreiškiamas saldybė tarsį mane visą užliejo. Viešpatie, koks esi saldus, kas gali apsakyti?” (Jurgio Matulaičio užrašai, p.

139). Čia aprašytas arkivyskupo per šv. Mišias patirtas dangaus džiaugsmas. Vengrijos šv. Elzbietai meldžiantis, akys šviesdavo nepaprasta šviesa. Tai vis kontempliacija.

Kontempliuojant veikia protas, valia ir jausmai - viską atiduodame Viešpačiui, ir Dievas mus užpila dangišku džiaugsmu. Šv. Jonas, Kryžiaus, sako: "Kontempliacija patiria ilgesį to, kas myli ir pažįsta." Tai meilės išdava: "Mat meilė tarsi ugnis vis kyla aukštin, kad pasiektų aukštybes" (šv. Jonas, Kryžiaus). Tačiau tas kelias yra slaptas, ir iš nusižeminimo tas asmuo nenori kitam sakyti. Tik didieji, pažengę toli, gali dėl kitų išganymo tą apreikšti.

Kartais patiria šalia džiaugsmo ir kryžių. Bet, kaip sako šv. Jonas, Kryžiaus: "Reikia neišsigąsti ir nebėgti nuo kryžiaus, nes jame slypi tikrasis dvasios džiaugsmas." Mes, paprasti žmonės, galime tarti: "Esame tokių džiaugsmų neverti. Viešpatie, pasigailėk mūsų!"

Į AKTYVŲ IR KONTEMPLIATYVŲ GYVENIMĄ

/Tęsinys/

Suderint aktyvų ir kontempliatyvų gyvenimą yra mūsų dvasios aukštuma ir branda. Kristus pateikė iš gyvenimo palyginimą apie dvi seseris - Mortą ir Mariją. Tai išsako aktyvųjų ir kontempliatyvų gyvenimą. Kaip Morta ir Marija yra seserys, taip aktyvioji ir kontempliatyvioji gyvenimo rūšys yra seserys. Sujungtos šios abi gyvenimo rūšys teikia žmogui tobulybę. To siekė apaštalai ir šventieji, ir kiekvienas krikščionis turi siekti dvasinio subrendimo. Pasak šv. Tomo Akviniečio, tos tobulybės siekimas yra kaip laiptai - kopėčios, sapnuotos patriarcho Jokūbo. Apie tai Šv. Raštas pateikia: "Jokūbas paliko Beer - Šebą ir leidosi Harano link. Pasiekęs žinomą vietą, jis apsistojo nakvoti, nes saulė jau buvo nusileidusi. Paėmęs iš tos vietos akmenį, pasidėjo jį po galva ir toje vietoje atsigulė miegoti. Jis sapnavo: žiūri, laiptai (kopėčios) stovi žemėje, o jų viršus siekia

dangų, ir Dievo angelai jais laipioja aukštyne ir žemyn. Žiūri, Viešpats stovi prie jo ir sako: "Aš esu Viešpats Dievas" (Pr 28, 10-13).

Kontempliacija yra lipimas į dangų, tačiau neužmiršamas ir žemės aktyvumas, kuris mums sukurtas. Angelai lipa į dangų, angelai lipa ir žemėn. Marija kontempliacijoje tiesiog lipo į dangų, Morta laikėsi žemės. Bet Dievas, kaip parašyta Šv. Rašte, prie abiejų stovėjo.

Aktyvusis ir kontempliatyvusis gyvenimas neturi būti išskirtas. Rytą meldžiamės - palipame aukštyne, dieną dirbame - nusileidžiame žemyn. Bet Viešpats abiejose vietose prie mūsų būna. Šv. Paulius rašo, kad jis buvo paimtas net į trečią dangų, o kartu buvo aktyviausias apaštalas; be to, dirbo fizinį darbą - palapines.

Vis dėlto kontempliacija turi vesti - vadovauti. Šv. Jonas, Kryžiaus, nusako dešimt laiptų pakopų. Pirmoje laiptų pakopoje mes tiesiog susergame Dievo meile. "Jeigu sutiksime mano mylimąjį, pasakykite jam, kad aš sergu iš meilės" (Gg 5, 8). Tik liga skirta ne mirčiai, o Dievui šlovinti. Tai mirtis tik nuodėmei, ne gyvenimui.

Antroji kontempliacijos pakopa - neužtenka meile sirgti, bet reikia jos vis dažniau ieškoti (Jėzaus). "Turiu tad keltis... turiu ieškoti to, kurį myli mano širdis..." (Gg 3, 2). Neužtenka vien mylėti, bet reikia gera daryti. "Kiek kartų tai padarėte vienam iš šitų mažiausiųjų mano brolių, man padarėte" (Mt 25, 40).

Trečioji per kontempliaciją sielos pakopa - uolumas, ištvermė, meilė. Jokūbo žemiškoji meilė yra pavyzdys dvasinei meilei. Jokūbas prašė Labano leisti savo dukteriai ištekti už jo. Labanas pasakė, kad pirmiausia už dukterį turi atitarnauti septynerius metus. Kada Jokūbas pabaigė septynerių metų tarnybą, buvo iškeltos vestuvės. Bet tėvas atvedė ne dukterį Rachele, bet Leą. Jokūbas sakė, kad jis tarnavo už Rachele. Tada tėvas Labanas tarė: "Mūsų šalyje taip nedaro: jaunesnioji už vyro neišleidžiama prieš pirmąją. Jei man tarnausi kitus septynerius metus, mes duosime ir aną" (plg. Pr 29, 26). Jokūbas atitarnavo dar septynerius metus

ir vedė Rachelę. Kokia didelė meilė - žemiškoji meilė! Tuo labiau turi būti dar didesnė kontempliatyvinė meilė Dievui.

Kitos laiptų pakopos jau išsako daugiau jungimąsi meilėje su Dievu.

Darbo abstrakcijos negali mažinti kontempliacijos. Abi savybės svarbios.

Kada brolis Lozorius mirė, abi seserys parodė Kristui pagarbą ir meilę. "Viešpatie, jei būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs" (Jn 11, 21). Tokią pat meilę jautė ir mirusiam broliui Lozoriui.

Kristus ne tik davė pavyzdį apie dvi seseris - aktyvų ir kontempliatyvų gyvenimą, bet ir pats taip gyveno. Visą dieną aktyviai skelbė Evangeliją, o naktį jungėsi kontempliacijoje su dangaus Tėvu. "Tomis dienomis Jėzus užkopė į kalną melstis. Ten jis praleido visą naktį, meldamasis Dievui" (Lk 6, 12). Meldėsi vienas, kad niekas netrukdytų paskęsti džiaugsmuose. Įsigilinimas į maldą - tai kontempliacija, kai meldžiamasi tyliai: "Sėdo vienas ir tylėjo, kol apiplovė save, kad pakiltų į Dievą" (Thr 3, 28).

Kontempliuodami viską užmirštame, o tiktai žvelgiame į Dievą.

Jėzus Kristus 40 dienų ir naktų pasninkavo, meldėsi ir buvo gundomas. Ir mus dažnai gundo, gyvenant kontempliatyvų gyvenimą. Dėl to nereikia nusiminti. Su Kristumi galime gundymus atmesti.

Kristus prieš darydamas didelius darbus, stebuklus jungdavosi su Tėvu. Prieš evangelizaciją 40 parų pasninkavo, meldėsi. Meldėsi ir prieš darydamas stebuklus. Meldėsi pakėlęs akis prieš duoną daugindamas, prieš įsteigdamas Švenčiausiąjį Sakramentą, prieš Lozorių prikeldamas iš numirusių. Ir mes, prieš pradėdami svarbesnius darbus, turime daug melstis.

Gražu ir mums dieną pakelti akis į dangų. Vienas žydas lageryje sakė katalikui: "Tu meldies ir dirbdamas, nes pakeli akis į dangų." Kristus kalbėjo: "Reikia visuomet melstis ir nepaliauti" (Lk 18, 1).

AŠTUONI KRISTAUS PALAIMINIMAI

“Tomis dienomis Jėzus užkopė į kalną melstis. Ten jis praleido visą naktį, melddamasis Dievui. Išaušus rytui, jis pasišaukė savo mokinius ir iš jų išsirinko dvylika... Nusileidęs su jais žemyn, apsistojo su jais lygumoje. Ten buvo gausus jo mokinių būrys” (Lk 6, 12-17).

Panašiai rašo evangelistas Matas: “Matydamas minias, Jėzus užkopė į kalną ir atsisėdo. Prie jo prisiartinio mokiniai. Atvėręs lūpas jis mokė” (Mt 5, 1-2).

Tada ir buvo pasakyti aštuoni palaiminimai. Vienas kalbėtojas sakė: “Man sekasi kalbėti po puoduko kavos arba stikliuko. Tada užtenka minčių.” Bet iš tokios kalbos nebūna jokių vaisių. Pamokslas ar kalba, pasakyta iš tyros širdies, atneša gera, ypač po maldos.

Kristus skelbti palaiminimų užlipo ant kalno ir atsisėdo. Mokytojams sėdėti buvo toks paprotys. Pakyla kalbėti buvo ne tik dėl geresnio girdimumo, bet tai reiškia, kad Kristaus kalba buvo aukščiau už visas kalbas ir dalykus. Kristaus žodžiai dangiški ir jie labai svarbūs visiems laikams.

Kalnas vadinamas Kurum Hattin. Tai palaiminimų kalnas. Mes žinome, kad Dievas kalbėjo Mozei nuo Sinajaus kalno ir davė dešimt įsakymų. Jam kalbant žaibavo, griaudė. Žydų tauta išsigando. Aišku, Dievas nenorėjo gąsdinti, bet pabrėžė nuodėmės baisumą. Dabar Kristus, Dievo Sūnus, kalbėjo nuo kalno švelniausiais žodžiais. Tačiau evangelisto pabrėžimas- “atvėrė burną” - išsako nepaprastumą švelnume. Jei ant Sinajaus kalno pabrėžiamas nuodėmės baisumas, tai Kristaus Kalno pamoksle - gražus dorybių kelias. Kristus neatmetė Dievo įsakymų, bet juos vainikavo dorybių grožiu.

Žmogus, sužalotas pirmųjų tėvų nuodėmės, troško prarastos rojaus laimės. Kristus Kalno pamokslu parodė kelią į laimę. Todėl iš žodžio “laimė” kilo palaiminimai.

Tuose palaiminimuose įlieta didelė Dievo išmintis, dvasios lobiai. Tai Gerosios Evangelijos durys ir kartu pati esmė. Kristus kalbėjo:

“Todėl kiekvienas Rašto aiškintojas, tapęs dangaus karalystės mokiniu, panašus į šeiminingą, kuris iškelia iš savo lobyno naujų ir senų daiktų” (Mt 13, 52). Tikrai Kristus iškėlė nuostabių dalykų. Senesnius taisė, koregavo, tobulino. Tai daugiau negu kokio angelo patarimai. Tai ne tik patarimai ir įsakymai, bet per juos duodamos Dievo malonės jiems įvykdyti. Kristus savo pamoksluose nekalba apie astronomiją, geologiją, o tik apie patį svarbiausią dalyką - žmogaus laimę. Žemiškus mokslus jis paliko mums patiems tyrinėti, skelbti. Kristaus žodžiai susiję su mūsų vidumi, mūsų šaknimis. Nuo vidaus priklauso ir išoriniai dalykai.

Kristus, sakydamas palaiminimus, žygiavo nuo dorybės prie dorybės. “Eidami jie stiprėja; jie matys dievų Dievą Sionę” (Ps 83, 8). Taip žmogus, žygiuodamas per palaiminimo tvirtoves, pamatys patį galybių Dievą.

Kristus nuo kalno kalbėjo ne tik apaštalams, bet ir didelei žmonių miniai. Ten buvo susirinkę žmonės iš visų šalių. Tie palaiminimai visiems laikams skirti viso pasaulio žmonėms.

Todėl jie laikomi pagrindiniu visų tautų įstatymu - Konstitucija. Visi įstatymai Konstitucijai pavaldūs. Tai pagrindinis doros, gėrio siekimo įsakymas. Juo turi vadovautis kunigai, vienuoliai, visi pasauliečiai. Kiekvienas jame atranda save. Tai dešimties Dievo įsakymų apvainikavimas. Kristus kalbėjo kaip vyriausiasis Mokytojas. “O jūs nesivadinkite “rabi”, nes turite vienintelį Mokytoją, o jūs visi esate broliai. Ir nė vieno iš savųjų nevadinkite tėvu, nes turite vienintelį Tėvą danguje. Taip pat nesivadinkite mokytojais, nes jūsų vienintelis Mokytojas yra Kristus” (Mt 23, 8-10).

Kaip puiku turėti gerą, neklaidingą, šventų švenčiausią Dievo Sūnų Mokytoją. “Kalbėk, Viešpatie, nes tavo tarnas klauso” (1 Kar 3, 9).

Žmonija nuo amžių ieško tiesos, o mes jau turime per Kristaus Apreiškimą. Todėl su džiaugsmu turime tik vykdyti. Kristaus palaiminimai skirti ne tik mūsų žemei, bet ir amžinybei.

PALAIMINTI JŪS, VARGDIENIAI, NES JŪSŲ YRA DANGAUS KARALYSTĖ

Kristaus palaiminimai yra kaip aštuonios bažnyčios uolos, kurių viršūnėse gražiausia dorybė - šventumas.

Iš kiekvienos uolos trykšta kvapniausia mira - dorybė. Kristaus palaiminimo žodžiai atitinka Senojo Testamento žodžius: "Jo lūpos kaip lelijos, iš kurių srūva mira" (Gg 5, 13).

Tų palaiminimų priešakyje: "Palaiminti jūs, vargdieniai, nes jūsų yra Dievo karalystė" (Lk 6, 20). Evangelistas Lukas rašo apie tiesioginį turtų atsižadėjimą.

Pats Kristus atsižadėjo bet kokio turto. Jis skelbė: "Lapės turi urvus, padangių sparnuočiai - lizdus, o Žmogaus Sūnus neturi kur galvos priglausti" (Mt 8, 20). Kristus išsirinko ir apaštalus beturčius - paprastus žvejus. Jie neturėjo nei materialinio turto, nei mokslo, nei etiketo. Pagaliau Kristų sekdami paliko visa, ką mylėjo: Simonas Petras - šeimą, Jonas, Jokūbas - tėvą.

Kristus pasirinko ir sau neturtingą šeimą. Švč. Marija iš Nazareto miestelio buvo iš neturtingųjų; taip pat šv. Juozapas gyveno vien iš savo sunkaus darbo.

Neturtinga šeima Jėzui patiko. Jis gimė skurdžiausiame tvartelyje, augo mažoje trobelėje. Pagaliau mirė didžiausiame neturte: nuogas - išvilktas iš drabužių, prikaltas ant kryžiaus.

Kristus visus skatina prie neturto. "Kiekvienas iš jūsų, kuris neatsižada visos savo nuosavybės, negali būti mano mokinyš" (Lk 14, 33).

Apaštalai tą vykdė, sakydami: "Mes visko atsižadėjome..." Pirmaisiais amžiais sekdami Kristų kai kurie atsižadėdavo pasaulio: eidavo į dykumas, girias, kad neviliotų turtai. Tą padarė atsiskyrėliai: šv. Paulius, Antanas, Bazilijus. Visi jie pasiekė šventumą. Jie kūrė vienuolių bendruomenes, kurios aukotųsi Dievui ir gailestingais darbais žmonėms. Viduramžiais ypač pabrėžė neturtą savo gyvenimu šv. Pranciškus Asyžietis, ir tuo tiesiog sukrėtė pasaulį.

Bet šiandien ar aktualu būti neturtėliu, nesiekti geresnio gyvenimo? Šiandien rūpinamasi neturtėliais, stengiamasi jiems padėti. Socialiniams reikalams valdžia skiria milijonus pinigų, steigiami ištaigingi vaikų ir senelių namai. Pagaliau nesiekti turtingesnio gyvenimo, tai nesiekti ir pažangos. Jei žemdirbys turi traktorių, argi jam nereikėtų įsigyti ir kombainą? Nepraturtėti yra neišmintinga.

Į tuos klausimus atsako evangelistas šv. Matas: "Palaiminti, turintys vargdienio dvasią: jų yra dangaus karalystė" (Mt 5, 3). Tais žodžiais nedraudžia turėti turto, bet prie jo pataria neprisirišti; nereikia laikyti turto savo gyvenimo tikslu.

Teisingai vartojamas turtas gali būti tik priemonė pasiekti amžiną tikslą. Todėl Bažnyčia vis skatina padėti vargstantiems, turtingos tautoms turi padėti skurstančioms. Afrikoje dar pusbadžiu gyvena milijonai žmonių, tarp jų ir vaikai. Tuo tarpu kitur pilnos šiukšlių dėžės išmestų maisto produktų. Reikia dalytis su neturčiais visomis gėrybėmis. Tačiau tai reikia daryti ne prievarta, bet iš gailestingumo ir meilės. Apaštalų darbų knygoje rašoma apie pirmuosius krikščionis: "Visi tikintieji laikėsi drauge ir turėjo visa bendra. Nuosavybę bei turtą jie parduodavo ir, ką gavę, padalydavo visiems, kiek kam reikėdavo. Jie kasdien sutartinai rinkdavosi šventykloje, o savo namuose tai vienur, tai kitur laužydavo duoną, su džiužia ir tauria širdimi drauge vaišindavosi, garbindami Dievą, ir buvo visų žmonių mylimi" (Apd 2, 44-47).

Iš to teksto vienas svarbus dalykas matyti - jie rinkdavosi šventyklon. Aišku, šventykloje užsidedavo meile artimui..

Ir šiandien, kuo dažniau eisime į bažnyčią, tuo labiau augs ir meilė. Jei šiandien alkoholikai, grobstytojai eitų į bažnyčią, jie nebūtų tokie nelaimingi, - jie būtų aprūpinti. Kas gali ką nors duoti pragėrimui?

Tikintieji krikščionys neieško prabangos, garbės. Jie turi vieni kitiems padėti. Jei Kristus sakė, kad neieško garbės, tai ir mes neturime ieškoti.

Bet ir šiais laikais yra neieškančių nei turtų, nei garbės. Tėvas Stanislovas, gyvendamas Paberžy, džiaugėsi nieko neturįs. Paštas,

krautuvė už kelių kilometrų, o užteko kaip atsiskyreliai duonos. Prof. S. Yla nerašė disertacijos daktaro laipsniui gauti, o kiek parašė vertinimų knygų! Neturėjo nei kanonikato, nei pinigų, o buvo visuomet linksmas ir kitiems padėdavo. Tikras džiaugsmas būti su Kristumi. “Viešpats yra mano Ganytojas, - man nieko netrūksta... Jis atgaivina mano gyvastį, veda teisumo takais” (Ps 23, 1, 3).

PALAIMINTI LIŪDINTYS: JIE BUS PAGUOSTI

Šv. Paulius rašo: “Visuomet džiaukitės Viešpatyje! Ir vėl kartoju: džiaukitės!” (Fil 4, 4). Mūsų Evangelija vadinasi Geroji Naujiena.

Tuo tarpu Kristus Kalno pamoksle iškilingai kalbėjo: “Palaiminti liūdintys: jie bus paguosti...” (Mt 5, 4). Bet čia Kristaus pasakyti žodžiai reiškia liūdesį dėl nuodėmių. Nuodėmė atima džiaugsmą.

Kartais liūdimė dėl nepasisekimo, nepatogumų, bet ščia liūdesys dėl nuodėmių. Vienoje psalmėje Dovydas rašo: “Savo maištingus darbus aš gerai pažįstu, ir mano nuodėmė nuolat man prieš akis” (Ps 51, 5).

Jeį džiaugsmo perteklius yra juokas, tai liūdesio kulminacija - ašaros.

Didysis mano liūdesys dėl savų ir kitų nuodėmių. Graudžios motinos ašaros dėl vaiko nusidėjimų, graudžios ašaros ir dėl tautos nuodėmių. “O, kad manoji galva būtų vandens šulinys, mano akys ašarų šaltinis! Dieną ir naktį apverkčiau dukters, mano tautos, užmuštuošius” (Jer 8, 23).

Gali būti gailėsčio, pamaldumo ašaros, o kartais negeros. Kartais verkia vaikas ar moteris, ko nors įsigeidę. Evangelijoje suprantamos ašaros iš gailėsčio. Kartais gali būti džiaugsmo ašaros iš pamaldumo.

Šv. Bazilijus klausė: “Ar jūs matėte Kristų juokiantis?” Kristus verkė, žiūrėdamas į Jeruzalės grožį. Bet verkė dėl tautos, kuri nepriėmė jo mokslo. Kristus verkė prie Lozorius kapo. Verkė, kad mirtis atėjo per nuodėmę. Kristus verkė Getzamane ir ant kryžiaus. “Jis savo kūno dienomis siuntė prašymus bei maldavimus su balsiu šauksmu

bei ašaromis į tą, kuris jį galėjo išgelbėti nuo mirties, ir buvo išklausytas dėl savo pagarbumo” (Žyd 5, 7).

Kristus nekalčiausias, be jokios nuodėmės, o liūdėjo ir verkė. Verkė dėl kitų nuodėmių ir mano nuodėmių. Verkė, kad jos būtų atleistos. Tačiau prie Kristaus liūdesio ir mes turime prisidėti, kad mums nuodėmės būtų atleistos.

Marija Magdalena liūdėjo ir verkė dėl savo nuodėmių, bet jos buvo atleistos, ir ji patyrė didžiausią džiaugsmą - jai pirmutinei pasirodė Kristus, prisikėlęs iš numirusių.

Liūdesys yra amžino džiaugsmo ir laimės ženklas. Kas gailisi, verčia, jau pakyla į aukštį ir sutinka džiaugsmą. Karalius Dovydas džiaugiasi: “Tu siuntei man daug vargų ir kančios, bet mane vėl atgaivinsi, iš žemės gelmių mane iškelsi. Suteiksi man daugiau garbės, mane ir vėl paguosi. Ir aš šlovinsiu tave arfa” (Ps 71, 20-22). Šv. Jonas Apokalipsėje rašo: “Jie nebealks, nebetrokš... Dievas nušluostys kiekvieną ašarą nuo jų akių” (Apr 7, 16, 17).

Mūsų didžiausias džiaugsmas - Atgailos arba Sutaikinimo sakramentas. Kaip gera, linksma, kad per Atgailą - per išpažintį - atleistos nuodėmės: numesta nepakeliama našta!

Bet Kristus mylėdamas perspėja tuos, kurie pasilieka nuodėmėse: “Vargas jums, kurie dabar juokiatės, nes jūs liūdėsite ir verksite” (Lk 6, 25). Tas juokas nuodėmingas. Vienas plėšikas didžiavosi, kad jam su ginklu įėjus į butą ir liepus atiduoti turtą, vyras išbalo, žmona pradėjo alpti, vaikai užlindo už spintos. “Aš esu karalius”, - nusikvatojo jis. Tai buvo pasididžiavimas nuodėme. Jo sėbrai irgi juokėsi ir gyrėsi, bet Kristus kalbėjo: “Vargas jums, kai visi žmonės jus giria...” (Lk 6, 26). Bolševikų lageriuose kriminalistai pasakodavo paleistuvystės ir girdavosi.

Nuodėmingas juokas yra didžiausia nelaimė. Ne tik neliūdi dėl blogio, bet juokdamiesi dar pritaria!

Dabar ir laisvoje tėvynėje kartais džiaugiamasi nuodėme. Viena me laikraštyje propaguojamas nudizmas: “Nuoga moteris - tai gro-

žis.” O Šventajame Rašte parašyta: “Viešpats Dievas padarė drabužius iš kailių žmogui bei jo žmonai ir juos aprengė” (Pr 3, 21). Kuklumas, skaistumas yra grožis. Jis spindi iš sielos.

Dar apninka liūdesys, pairus nervams, ištikus depresijai. Bet galima pasveikti, ir vėl grįžta džiaugsmas. Nekaltas skausmas bus apvainikuojamas danguje dar didesniu džiaugsmu ir laime. “Man buvo smagu, kai man pasakė: “Eime į Viešpaties Namus!” (Ps 122, 1).

PALAIMINTI ROMIEJI: JIE PAVELDĖS ŽEMĘ

Šiandien žmogus pasiilgęs ramybės. Nustatomos tylos valandos. Stengiamasi sumažinti mašinų ūžimą. Keliai tiesiami toliau nuo gyvenamųjų vietovių. Tarp sienų dedamos sugeriančios triukšmą tarpinės. O koks džiaugsmas, kai šeimoje nėra ginčų, pykčio, kivirčų! Tada džiaugsmas, sveikata. Kaip gera, kad nėra karų, o taika!

Nežiūrint tos ramybės ilgesio dar yra daug neramumų: tarp tautų, valstybių, šeimose. Tą liudija šeimų suirimai, skyrybos, neramumai mokyklose. Vaikai per pamokas nesimoko, net trukdo kitiems.

Nepadeda etikos pamokos, laikraščių straipsniai. Nepadeda kosmetikos patarimai. Juk pyktis įbrėžia negražius pėdsakus veiduose. Nepadeda medicinos patarimai - nesutarimai alina nervus, dėl to sergama įvairiomis ligomis.

Yra tik viena priemonė - tai religija. Jau Kristui gimus, angelai giedojo: “Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms!” (Lk 2, 14). Tikroji ramybė tik su Kristumi. Todėl Kristus kalbėjo: “Aš duodu jums ramybę, kurios pasaulis negali duoti” (plg. Jn 14, 27).

Pats Kristus savo gyvenimu parodė tikrąją ramybę. Trisdešimt metų nebuvo jo girdėti nė balso. Tai pavyzdys vaikams bei jaunimui, kad reikia daugiau klausyti negu kalbėti. Klausyti tėvų, klausyti mokykloje, klausyti bažnyčioje.

Kristus romumą parodė ir trejų metų dideliu evangelizacijos dar-

bu. Pranašo Izaijo žodžiais: “Štai mano išrinktasis tarnas, mano mylimasis, kuriuo gėrisi mano siela. Aš suteiksiu jam savo Dvasią, ir jis skelbs tautoms teisingumą. Jis nesiginčys, nešauks, ir negirdės niekas gatvėse jo balso. Jis nenulauš palūžusios nendrės ir neužgesins gruzdančio dagčio, kol nenuves į pergalę teisingumo, o jo vardas teiks viltį tautoms” (Mt 12, 18-21).

Kristus buvo ypatingai ramus ne tik dirbdamas, bet ir kentėdamas. Skaudžiai plakamas, erškėčiais vainikuojamas, nešas sunkų mirties kryžių ir prikaltas prie kryžiaus neištarė pikto žodžio. Atvirkščiai, net prašė dangaus Tėvą, kad budeliams atleistų: “Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą” (Lk 23, 34).

Pagaliau Kristus, atsikėlęs iš numirusių, pasirodęs pasveikino: “Ramybė jums!” (Lk 24, 36).

Kristus yra mums pavyzdys, kad mūsų veiduose nebūtų pykčio, niekuomet nekeršytume, nieko neižeistume. Jei taip padarėme, atsiprašytume ir susitaikytume.

Jei mus kas įžeistų, paniektų, net muštų, laikytumėmės Kristaus žodžių: “O aš jums sakau: nesipriešink piktam (žmogui), bet jei kas tave užgautų per dešinį skruostą, atsuk jam ir kitą” (Mt 5, 39).

Kristus kalbėjo: “Ramieji paveldės žemę” (plg. Mt 5, 5). Jie džiaugsis ramybe, ir kiti džiaugsis juo. Jis jau žemėje bus mylimas. Ramus vyras - namiškių pasigėrėjimas, rami, be kaprizų motina neša švelnumą vaikams ir ugdo meilę. Kaimynai nesikivirčija, o gražiai gyvena. Tarp jų namų takelis, tvoroje varteliai. Politinės partijos nesistengia vienos kitas apjuodinti, bet kur tiesa, iš tos pačios pasisavina. Tautos, valstybės ne kariauja, o derybomis susitaria. Tą Popiežius dažnai pabrėžia. “Jis veda kukliuosius teisingu taku ir moko juos savo kelio” (Ps 25, 9).

Možė, kuriam dažnai tauta prieštaravo, buvo ramus, kalbėjosi su ramybės Dievu ir išvedė tautą iš nelaisvės. Karalius Dovydas nekeršijo Sauliui, kuris tykojo jį nužudyti. Be to, koks buvo Dovydas familiarus Sauliaus sūnui Jonatanui!

Kai kurie teisinasi, kad dėl pairusių nervų negali valdyti pykčio, tartum pats organizmas pykčiu duotą atsaką į blogį.

Bet savo organizmą turime valdyti dvasia. Maksimijonas Kolbė, paskelbtas šventuoju, jautė nervų suirimą, tačiau ne tik pasiliko ramus, bet ramiai pasisiūlė ir ėjo mirti už šeimos tėvą. Pagal ark. J. Skvirecko aiškinimą, “Jie paveldės žemę” pirmiausia, suprantama, Palestina, kurioje kiekvienas izraelitas troško gyventi. Antroji tų žodžių prasmė - tai paveldėti dangaus karalystę (Šv. Rašto komentarai).

PALAIMINTI ALKSTANTYS IR TROKŠTANTYS TEISYBĖS: JIE BUS PASOTINTI

Arkivyskupas J. Skvireckas savo komentaruose aiškina, kad tas troškimas teisybės yra troškimas įvykdyti Dievo valią.

Kada mes alkani, trokštame valgyti, ir tai reikalinga. Kristus kalbėjo: “Mano maistas - vykdyti valią to, kuris mane siuntė” (Jn 4, 34).

Kristus yra mūsų pavyzdys ir kelias vykdyti Dievo valią. Pirmiausia vykdyti savo pareigas Dievui ir žmogui. Vykdyti pareigas Dievui - tai kaip Kūrėją garbinti ir mylėti. Mes garbiname Dievą melddamiesi, kadangi kiekvieną dieną mus Dievas palaiko, mes kiekvieną dieną meldžiamės. Didžiausias garbinimas - tai buvimas su Kristumi prie vieno stalo - dalyvaujame šv. Mišiose. Bažnyčia, gera norėdama, įsako būtinai dalyvauti šv. Mišiose sekmadieniais ir įsakytomis šventėmis. Aišku, pareiga yra vykdyti visus Dievo įsakymus.

Taip pat reikia atlikti pareigas žmogui. Kunigas skelbia Evangeliją, teikia sakramentus. Tėvas, motina auklėja savo vaikus Evangelijos dvasia. Mokytojai sąžiningai perduoda mokslo, katechezės tikėjimo ir doros žinias. Mokinys irgi turi atlikti pareigas, ne vien sėdėti mokyklos suole, bet savintis kuo daugiau žinių.

Pareigas vykdyti nėra lengva, bet būtina, ir išpildžius apima didis palengvėjimas. Šventajame Rašte sakoma: “Siela alksta vietoj saldu-

mo kartumo” (Prov 27, 7). Bet kartumas, išpildžius pareigas, tampa saldumu, o neišpildžius pareigų, - pakartėja.

Trokšti ir alkti teisybės yra trokšti tobulumo. Kristaus mokslas - tobulumo mokslas. Kristaus mokslas ne truputį gėrio duoda, bet su pertekliumi.

Didžiausi tobulumo lobiai yra Kristuje. Jei tobulumo moko Šventasis Raštas, tai Kristus jį duoda. Tą gauname, kai priimame Kristų Eucharistijoje. Tačiau turime priimti Eucharistijoje Kristų nekalti ir po to tapti dar nekaltesni. Todėl pirmieji krikščionys stengėsi dažnai priimti eucharistinį Kristų. Taip pat šventieji troško kuo dažniau jį priimti. Visi jie troško tobulumo, svarbiausio rezultato - Vizionem Dei. Tada būna tobulumo vainikas. Tada atrandama teisybės, džiaugsmo, laimės visuma.

Bet kol gyvename žemėje, atsiranda netobulumų, net nuodėmių. Šv. Paulius rašo: “Aš nesakau, kad jau esu šitai gavęs ar tapęs tobulas, bet vejuosi, norėdamas pagauti, nes jau esu Kristaus Jėzaus pagautas” (Fil 3, 12).

Tačiau nereikia nusiminti dėl netobulumų, o juos valyti. Kristus kalbėjo: “Aš turiu būti pakrikštytas krikštu ir taip nerimstu, kol tai išsipildys!” (Lk 12, 50). Kristus troško kančios, kad visų mūsų nuodėmės nuvalytų. Šventieji trokšdavo kentėti, kad taptų tyri ir kitiems išmelstų per kančią nekaltumą.

Teisumo kelias paženklintas kančia, bet paskui ją seka džiaugsmas.

Mes bėgame nuo kančios. Susirgę skubame pas gydytoją. Tačiau, kas susiję su teisumu, kad ir kentėti reiktų, mes neturime bėgti. Mes turime kančią priimti ir ją bučiuoti.

Kančioje mes sumažiname skaistyklos kančią. Apsunkintos kalčių mirusiųjų sielos veržiasi į skaistyklos kančias, kad baigtų apsivalyti. Kadangi sunku kentėti, laukia mūsų pagalbos. Mūsų meilė, malda daug padeda mirusiesiems. Ir skaistykloje siekimas teisumo greičiau išsipildo.

Teisybės troškimas pasotintas laime. Kuo didesni kentėjimai, tuo ir džiaugsmas didesnis.

Bet Kristus kalbėjo, kad ne tik trokštantieji teismo bus pasotinti laime, bet ištare ir kitus žodžius: “Vargas jums, kurie dabar sotūs, nes būsite alkani” (Lk 6, 25). Tai tie žmonės, kurie gyvenime rūpinasi tik praeinančiais dalykais. Jiems svarbu žemiška garbė ir sotus pragyvenimas.

Teismo troškimas neturi būti pavėluotas. Jis turi tęstis visą gyvenimą.

Kristus papasakojo apie turtuolį ir vargšą Lozorių. Lozorius guležo prie turtuolio vartų ir troško “numarinti alkį bent trupiniais nuo turtuolio stalo... buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį” (Lk 16, 21-22). Ten jis nebetroško. Mirė turtuolis ir pateko į kančios ugnį. Turtuolis prašė, kad nors lašu jo troškulį nuramintų. Bet jau vėlu... Jau pasidarė “neperžengiama bedugnė” (Lk 16, 26).

Ir mes nepavėluokime, o troškime teisybės ir jos ieškokime. Aišku, pirmiausia nuo savęs pradėkime.

PALAIMINTI GAILESTINGIEJI: JIE LAIMĖS GAILESTINGUMĄ

Mes žinome, kad gailestingumas gali pasireikšti keturiolika atvejų. Yra septyni gailestingi darbai kūnui ir septyni sielai.

Septyni gailestingi darbai kūnui: alkaną pavalgydink, trokštantį pagirdyk, nuoga pridenk... Tie gailestingieji darbai teikiami, nežiūrint luomo, tautybės, religijos. Tuos darbus reikia daryti net priešui, nes turime ir priešą mylėti ir jam gera daryti.

Fariziejai vargstančius, ligonius laikė nusidėjėliais, Dievo nubaus-taisiais. Tuo tarpu Kristus juos laimino. Ne visuomet nelaimė yra blogio vaisius. Ir nuo blogiausio nereikia nusigręžti. Jei jam gera darysi, jis gali pasitaisyti. Gerumu nugalimas blogis.

Ne tik turtingieji turi būti gailestingi, bet visi. “Jei turėsi daug, duok apščiai, jei turėsi maža, duok, kiek gali” (L. de Ponte).

Gailestingi darbai turi būti teikiami su džiaugsmu, nes tą teiki pačiam Jėzui. "Iš tiesų sakau jums, kiek kartų tai padarėte vienam iš šitų mažiausiųjų mano brolių, man padarėte" (Mt 25, 40).

Koks džiaugsmas duoti pačiam Kristui, kuris mums kaip Dievas viską suteikė!

Reikia duoti ir negailėti - su kaupu. Jei teisingai prašome, Dievas duoda daugiau, negu prašome.

Reikia duoti ir nelaukti, kad vėliau už tai kuo nors bus atlyginta. "Būsi palaimintas, nes jie neturi kuo atsilyginti, ir tau bus atlyginta teisiųjų prisikėlime" (Lk 14, 14).

Išganytojas Jėzus Kristus buvo gailestingas visais atvejais. Jis valgydino alkanus, gydė ligonius, atleisdavo nusikaltimus - nuodėmes, nežinančius mokydavo, perspėdavo veidmainius. "Jis vaikščiojo, darydamas gera ir gydydamas visus velnio pavergtuosius, nes Dievas buvo su juo" (Apd 10, 38). Todėl kalbėjo: "Noriu pasigailėjimo, o ne aukos" (Mt 9, 13).

Kristus iš dieviško gailestingumo atėjo į mūsų žemę. Jis mokė, kad ir mes būtume gailestingi. Katalikų Bažnyčia yra gailestingumo įstaiga visam pasauliui. Ji pirmoji pamato vargstantį ir padeda. Tą matome iš apaštalų laikų. Kad žmonės būtų aprūpinti, buvo sušauktas susirinkimas. "Todėl, broliai, nusižiūrėkime iš savųjų septynis vyrus, turinčius gerą vardą, pilnus Dvasios ir išminties. Mes juos paskirsime tam (labdaros) darbui" (Apd 6, 3). Dabar Bažnyčia iš mažų savo resursų šelpia nukentėjusius nuo žemės drebėjimo, potvynių. Daug kur steigiamos ir veikia be atlygio valgyklos vargšams, senelių, beglobių vaikų namai.

Dievas gailestingiesiems daug daugiau duoda. "Palaiminti gailestingieji: jie susilauks gailestingumo" (Mt 5, 7). Vadinasi, jiems bus atiduotas dangus. Kuo didesnis gailestingumas, tuo didesnė premija - laimė. Šventieji viską atiduodavo vargšams, ir patys tapdavo vargšais. Tačiau dėl to didelis širdies džiaugsmas ir dvasios turtingumas.

Tuo tarpu šykštuoliai, negailestingieji nesulauks gailestingumo. Jų

ir žemėje niekas nemyli, nemylės ir po mirties. “Kaip sunkiai turčiuoliai pateks į Dievo karalystę! Lengviau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį, negu turčiuoliui įeiti į Dievo karalystę!” (Lk 18, 24-25).

Apaštalas Jokūbas rašo: “Teismas negailestingas tam, kuris nevykdė gailestingumo. O gailestingumas didžiujasi prieš teisumą” (Jok 2, 13).

Gailestingumas, nors yra būtinas, bet labai gražus. Jis turi gėlių kvapą ir švelnumą.

Gražus kūno gailestingumas, bet dar svarbesnis sielos. Pastarasis tiesiogiai susijęs su amžinuoju gyvenimu. Juk nežinantį pamokyti, abejojančiam patarti - tai atidaryti duris į gera. Pikta darantį sudrausti - tai uždaryti duris į blogį.

Viena mergaitė verkė, kad jos tėvai nedraudė į tamsoje vykstančius pasilinksminimus eiti. Ji buvo apgauta.

Geriausias gailestingumo Mokytojas yra Kristus ir jautri sąžinė.

PALAIMINTI TYRAŠIRDŽIAI: JIE REGĖS DIEVĄ

“Tyra, nekalta širdis - tai tobula meilė” (L. de Ponte). Ji turi tris ištakas: religijos ir tikėjimo tikrumą, jautrią, teisingą sąžinę ir gryną širdį. Šv. Paulius rašo: “Meilė yra iš tyros širdies, geros sąžinės ir nuoširdaus tikėjimo” (1 Tim 1, 5).

Panagrinėkime pradėdami nuo tikėjimo. Žmogus gali suklysti, ypač kai nežinodamas sprendžia ir skelbia. Todėl žmonių kuriamos religijos nepatikimos. Tik Dievas gali apreikšti tikrą, neklaidingą tikėjimą - religiją. Dievo Sūnus Jėzus Kristus ir apreiškė tikrą tikėjimą - krikščionybę. Kristus įsteigė Bažnyčią tikram tikėjimui skelbti, o Bažnyčios vadovu paskyrė šv. Petrą. Aišku, ir šv. Petro įpėdinius - popiežius. Juk šv. Petruį įsakmiai Kristus net tris kartus sakė: “Ganyk mano avis.”

Svarbu išpažinti tikrąją religiją, gyventi tikruoju tikėjimu.

Visos religinės filosofijos gali padėti įeiti į tikrąjį tikėjimą, bet veda tik Kristus.

Antroji nekaltumo ištaka yra teisinga sąžinė. Ji kiekvieną saugo nuo blogio bei klaidų. Ji kontroliuoja darbus, kalbas ir mintis.

Trečioji nekaltumo ištaka yra tyra širdis. Tai kūno ir sielos skaisnumas. Kūno skaistumui priešgyniauja bet koks jo neskaistus suteršimas. Tas būna vienam ar su kitu. Dvasios skaistumui priešgyniauja netyros mintys ir troškimai.

Skaistumas yra nevienodas. Jisai pagal žmogaus luomą - vienas nevedusiems, kitas vedusiems, trečias vienuoliams ir kunigams. Pats tobuliausias skaisnumas tų, kurie pasižada visą amžių visiškai skaisčiai gyventi ir tą patvirtina Bažnyčios įžadu. Aišku, galima pasižadėti ir privačiai. Gražiausias nekaltumas vadinasi nekaltybė. Nekaltybė - kai prieš skaisumą nepadaryta jokia savavališka nuodėmė. Nekaltybė būna tik nevedusiųjų. Šv. Paulius rašo: "Netekėjusi mergina rūpinasi Viešpaties reikalais, trokšdama būti šventa kūnu ir dvasia" (1 Kor 7, 34). Tas kelias nelengvas. Reikia atsiminti, kad ne tik pasaulis, bet ir šėtonas gundo. Šv. apaštalas Jonas rašo Kristaus žodžius: "Ateina šio pasaulio kunigaikštis. Nors jis neturi man galios, bet pasaulis privalo pažinti" (Jn 14, 30). Turi mintyse šėtoną, nes pasakys: "Jis neturi galios".

Skaistybę galima išlaikyti tik su Kristumi, nes jis labai skaistus. "Jis nepadarė nuodėmės, ir jo lūpose nerasta klastos" (1 Pt 2, 22).

Nors skaisumą sunku išlaikyti, bet jis yra gražiausia dorybė. Skaistumas yra nekaltųjų išmintis, "Juk ji yra amžinosios šviesos atspindys, kuriamosios Dievo galybės veidrodis be dėmės ir jo gerumo paveikslas" (Išm 7, 26). Tie, kurie yra nekaltos širdies, gauna didžiausią premiją - jie regės Dievą, jo veidą. Žinome, kad Dievas yra Dvasia, bet Šventajame Rašte parašyta: "Ieškau Dievo veido."

Seniau kunigaikščiai paprastiems žmonėms retai pasirodydavo, o šie norėjo pamatyti. Tai paimta iš anų laikų papročių.

Kadangi Dievas yra Dvasia, jį Dvasioje matysime. Jau tą pajuntame po geros išpažinties - koks sielos džiaugsmas, dvasinis saldimas! Tas pats vyksta, padarius gerą darbą. Ypač po išpažinties pa-

daugėja nekaltumo. Psalmėje rašoma: “Koks nuostabus yra tavo gerumas, sukauptas tiems, kurie tavęs pagarbiai bijo, ir teikiamas tiems, kurie ieško tavo užuovėjos, visiems žmonėms matant!” (Ps 31, 20). Tomas Kempietis “Kristaus sekimo” knygoje rašo: “Tie, kurie dėl tavo meilės bus nekalti ir išsižadės jausminių malonumų, skonėsis Šventosios Dvasios paguoda. Tie, kurie dėl tavęs pasirinko siaurąjį kelią ir išsižada pasaulio rūpesčių, naudosis didele dvasios laisve.”

Gražu visą amžių išlikti nekaltos širdies - tai angelų džiaugsmas. Pažeidus skaistumą, gera per Kristų atgauti bet kokią širdies nekaltumą. Morta pasirinko žemės rūpesčių dalį, o Marija - geriausiąją dalį, kuri iš jos nebus atimta, - būti prie Jėzaus.

Kaip gražu, ypač jaunystėje, pasirinkti sunkesnę gyvenimą - skais-tesnę. Šiandien tų pasiryžėlių labai trūksta. Jie išperka ir kitus. Tai kunigai, vienuoliai, vienuolės ir privatūs asmenys. Jie savo auka daug atveda prie Viešpaties - jie rengia džiaugsmą kitiems. “Kas gali kopti į Viešpaties kalną? Kas gali įeiti į jo šventąją buveinę? Tas, kurio rankos nekaltos ir širdis tyra, kuris netrokšta to, kas tuščia, ir nepri- siekinėja apgaulingai artimui” (Ps 24, 4). O palaimintas nekaltumas!

PALAIMINTI TAIKDARIAI: JIE BUS VADINAMI DIEVO VAIKAIS

Taika yra laimės pastovumas. Dangaus Tėvas yra taikos ir ramybės Viešpats. “Ramybės Dievas tebūnie su jumis visais!” (Rom 15, 33).

Dievo Sūnus atėjo į žemę, kad atneštų taiką, ramybę. Kristus buvo didžiausias taikdarys. Jis gydė ligonius. Tuo buvo teikiama ramybė kūnui. Kristus atleisdavo nuodėmes. Tai ramybės suteikimas sielai. Todėl apaštalai apie Kristų rašo: “Per jį visa sutaikinti su savimi, darydamas jo kryžiaus krauju taiką, - per jį sutaikinti visa, kas yra žemėje ir danguje. Taip pat ir jus, kurie kadaise buvote svetimi ir priešiški piktais darbais, Dievas dabar sutaikino jo žemiškojo kūno mirtimi, kad pasirodytumėte jo akyse šventi, tyri ir nekalti” (Kol 1, 20-22).

Šventoji Dvasia - taip pat taikos ir ramybės nešėja. “Tad stovėkite... Kiekvienu metu melskitės Dvasioje visokeriopomis maldomis ir prašymais. Be paliovos budėkite” (Ef 6, 14, 18).

Dievas trokšta ir mums taikos, ramybės. Dievas padeda, kad gyventume taikoje ir ramybėje; “Dievo ramybė, pranokstanti visokią išmintį, sergės jūsų širdis ir mintis Kristuje Jėzuje” (Fil 4, 7).

Tačiau ir mes turime siekti tos taikos ir ramybės. Mes turime būti taikdariai. Tas vyksta keturiais atvejais. Pirmiausia padaryti taiką tarp kūno ir sielos. Todėl reikia paklusti išminčiai. Didžioji išmintis yra vykdyti Dievo valią. Jei kartais nepasiseka valdyti savo kūno, mes turime prašyti atgailaudami. Ašaros - irgi ginklas prieš blogį.

Antras atvejis - tai sutarti su kitais. Pagal apaštalo žodžius: “Kiek galima ir kiek nuo jūsų priklauso, gyvenkite taikoje su visais žmonėmis...” (Rom 12, 18). Aišku, sutarimas turi remtis teisėtumu.

Trečiasis atvejis - reikia susipykusius taikyti, ypatingai išsiskyrusias šeimas. Atvesti į teisėtumą - tai dovanoti laimę šeimoje tėvams ir vaikams. Jei teisėtume yra laimė, tai nuodėmėje - nelaimė. Reikia padėti susitaikyti ir bendradarbiams - tai irgi tarsi šeima.

Pagaliau ketvirtas, svarbiausias, būtinas dalykas - reikia būti sandaikoje su Dievu. Todėl Dievas vis darydavo sandorą. Naujajame Testamente daroma sandora Jėzaus Kristaus krauju. Dabar tas vyksta per šventąsias Mišias. “Ši taurė yra Naujoji Sandora mano kraujuje, kuris už jus išliejamas” (Lk 22, 20). Tai yra kiekvienos taikos ir kiekvieno jos atvejo pagrindas.

Priešingybė taikai yra nesantarpė, karas. Psalmėje parašyta: “Esu visiškai taikus - bet kai kalbu, jie nori karo” (Ps 120, 7).

Didžiausias santarpės, visokio gėrio ardytojas yra pats šėtonas. Tą rodo paties žodžio reikšmė: šėtonas - priešingybė, priešgina. Taip pat tie, kurie skleidžia nesantarpę, kelia karus, tarnauja šėtonui. Sudrumstam kaip vanduo gyvenime lengva jam laimėti sielas pragarui.

Ramybė, taika yra dieviška, bet kartais reikalinga kova prieš nuodėmę.

Kovoti reikia už gerovę, nes pats Dievas pasakė: “Būkite vaisingi ir dauginkitės, pripildykite žemę ir valdykite ją! Viešpataukite ir jūros žuvims, ir padangių paukščiams, ir visiems žemėje judantiems gyvūnams” (Pr 1, 28). Valdyti, nugalėti yra vyksmas į taiką. Ne tik reikia valdyti gamtą, bet ir savo kūną - jo pagundas.

Dievas taikdariams žada didelę premiją, - jie bus vadinami Dievo vaikais. Tai didžiausia garbė ir laimė. Šv. Jonas evangelistas rašo: “Žiūrėkite, kokia meile apdovanojo mus Tėvas - mes vadinamės Dievo vaikai” (1 Jn 3, 1).

Kai baigėsi paskutinis pasaulinis karas, koks buvo kareivių ir visos žmonijos džiaugsmas! Kėlė iš džiaugsmo vėliavas, dainavo. Jei buvo labai džiaugiamasi, kad įžengė į žemišką taiką, ramybę, tai koks bus džiaugsmas, įžengus į amžinosios taikos karaliją - dangų?! Svarbiausia, kad bus įžengimas kaip Dievo vaikų į amžinuosius laimės namus. Tada pergals vėliava bus “Aleliuja!” Bet kad tą pasiektume, reikia jau žemėje tapti Dievo vaikais. O tai bus, kai įvykdysime Dievo valią. Tačiau, kas siekia, tam Dievas ir padeda. “Į tave, Viešpatie, keliu širdį. O, mano Dieve, tavimi pasitikiu. Neleisk man būti sugēdintam” (Ps 25, 1, 2).

PALAIMINTI PERSEKIOJAMI DĖL TEISYBĖS: JŲ YRA DANGAUS KARALYSTĖ

Čia suprantama, kai persekiojami geri, teisūs žmonės. Gali būti persekiojami plėšikai, vagys, tiesiog medžiojami. Bet ir teisiųjų persekiojimai nevienodi. Kai kurie persekiojami, kad paniektų - atimtų jų žemišką garbę. Kartais iš pavydo niekinami rašytojai. Gali būti persekiojami politikai ar kovotojai prieš priespaudą.

Skaudžiausi persekiojimai dėl tikro tikėjimo. Tikėjimas persekiojamas, kai melagingai šmeižiami Bažnyčios atstovai, niekinamos amžinosios Kristaus apreikštos tiesos. Tiesiog uždaromos bažnyčios, kunigai ir tikintieji sodinami į kalėjimus, o kartais baudžiami mirtimi.

Skaudžiausias persekiojimas susijęs ne su žemiškuoju gyvenimu, bet su amžinuoju. Kartais pats šėtonas inspiruoja persekioti. Todėl šv. Petras rašo: “Visi, kurie trokšta maldingai gyventi Kristuje Jėzuje, bus persekiojami” (2 Tim 3, 12).

Kartais teisingą pamaldų žmogų išjuokia, niekina. Tai irgi persekiojimas.

Persekiojimo metu svarbu būti kantriam ir nekeršyti. Tas persekiojimas dėl didžiausios teisybės. “Menka garbė, kai jūs kantrūs esate plakami už nusikaltimus. Bet, kai esate kantrūs, darydami gera ir kentėdami, tada jums nuopelnas Dievo akyse” (1 Pt 2, 20). Taigi persekiojimo priežastis turi būti teisumas.

Kristus rodė geriausią pavyzdį. Jis visą gyvenimą nuo pat kūdikystės buvo persekiojamas. Vos gimusį kūdikį karalius Erodas jau kėsinosi nužudyti. Kada skelbė Evangeliją, fariziejai, Rašto aiškintojai norėjo sukompromituoti ir paniekinti. “Jie patys ėmė Jėzų sekti ir siuntinėjo šnipus, apsimitančius teisuoliais, kad, nutvėrę kokią jo žodį, galėtų įskusti jį vyresnybei ir perduoti valdytojui. Taigi jie klausė jį: “Mokytojaui, ...pasakyk mums, ar valia mokėti ciesoriui mokesčius, ar ne?” Matydamas jų klaidą, Jėzus tarė jiems: “Parodykite man denarą. Kieno atvaizdas ir įrašas jame?” Jie atsakė: “Ciesoriaus.” Tada jis tarė: “Kas ciesoriaus, atiduokite ciesoriui, o kas Dievo, - Dievui” (Lk 20, 20-25).

Kartais persekiojo piktžodžiaudami. Kada Jėzus išvarė nebylumo demoną, kiti kalbėjo: “Jis išvaro demonus demonų valdovo Belzebulo galia” (Lk 11, 15).

Ir saviškiai pradėjo persekioti. “Saviškiai, apie tai išgirde, ėjo sulaikyti jo sakydami, kad jis kaip galvos netekęs” (Mk 3, 21).

Kitą kartą Nazareto gyventojai norėjo nustumti nuo kalno ir nužudyti. Tačiau už panašius kantrius vargus, persekiojimus duodama žmonėms dangaus premija - dangaus karalystė.

Romos imperijoje ypač dideli kruvini persekiojimai vyko tris šimtus metų. Vienus tiesiog už tikėjimą Kristumi nužudydavo, kitus atiduodavo laukiniams žvėrimis suėsti.

Tačiau persekiojamiems už Kristų, tikėjimą, jau žemėje Dievas teikdavo daug malonių: stiprybės, paguodos, ištvermės. Pirmieji krikščionys net eidavo į tortūras, į mirtį džiaugdamiesi, giedodami. Gera žinojo, kad Jėzus Kristus juos sutiks su amžina garbe.

Taip pat labai buvo persekiojami katalikai per didžiąją prancūzų revoliuciją. Vienuolės eidavo į ešafotą garsiai meldamosi.

Taip pat dideli persekiojimai vyko Meksikoje, o ypač Tarybų Sąjungoje. Mušami, alkani suimtieji Rusijoje vis tiek buvo linksmi - giedodavo, dainuodavo.

Viena moteriškė, matyt, už katechizaciją buvo tardoma. Tardymo metu nepabūgo, o kalbėjo apie Kristų ir Evangeliją. Ji norėjo ir tardytoją atversti. “Palaiminti jūs, kai dėl manęs jus niekina ir persekioja bei meluodami visai šmeižia. Būkite linksmi ir džiūgaukite, nes jūsų laukia gausus atlygis danguje” (Mt 5, 11-12).

Svarbiausia persekiojimus ištverti. “Kas ištvers iki galo, bus išgelbėtas” (Mt 10, 22). Bet su Kristumi visuomet ištveria. Su Kristumi, su malda ir vaikais ištveria. “Palaiminti, kurie ištveria, jie gaus gyvenimo vainiką, kurį Dievas yra pažadėjęs ji mylintiems.”

Tuo tarpu vargas tiems, kurie persekioja, jie neturės ramybės, džiaugsmo, o tik prakeikimą. Jau žemėje karalius Erodas, nužudęs šv. Joną Krikštytoją, buvo neramus: gal jis atsikėlęs iš numirusių?

Fariziejai persekiojo Kristų, o Jėzus jiems kalbėjo: “Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai!” (Mt 23, 13).

Tačiau Dievas labai gailestingas. Jei ir persekiotojai atsigręžtų į Dievą, gailėtusi, ir jie nepražūtų.

KRISTAUS PAMOKYMAI

Kristus, paskelbęs aštuonis palaiminimus, toliau kalbėjo, kaip juos vykdyti ir laimėti. Tai konkretūs pamokymai. “Nemanykite, jog aš atėjęs panaikinti įstatymo ar Pranašų. Ne panaikinti jų atėjau, bet įvykdyti” (Mt 5, 17). Tie Mozės įsakymai kartu yra ir žmogaus prigimtys

įsakymai. Kristus neardė prigimties įstatymo, bet patobulino.

Toliau Kristus kalbėjo: “Iš tiesų sakau jums: kol dangus ir žemė nepraeis, nė viena raidelė ir nė vienas brūkšnelis neišnyks iš įstatymo, viskas išsipildys” (Mt 5, 18).

Reikia vykdyti visus įsakymus. Gyvenimas susideda iš tų dalykų, ir jie svarbūs. Net ir maža nuodėmė įžeidžia begalinį Viešpatį.

Apaštalas Jokūbas rašo: “Mat kas laikosi viso įstatymo, bet nusižengia vienu dalyku, tas lieka kaltas ir dėl visų” (Jok 2, 10). Jei eini išpažinties ir žinodamas nepasakai vienos nuodėmės, visa išpažintis negera ir visos nuodėmės neatleistos.

Įsakymų vykdymas yra meilė. Jei ir vieno įsakymo nevykdai, jau tu nemyli. Vaikas ir vieną kartą neklausydamas įžeidžia tėvą, motiną. “Kas nepaiso mažos, tas įpuola į didelę” (pagal L. de Ponte, Ecel 19,1).

Mažos nuodėmės veda į dideles. Karaliaus Dovydo pažvelgimas į besimaudančią moterį nuvedė į svetimavimą ir žmogžudystę.

“Kas pažeistų bent vieną iš mažiausių paliepimų ir taip elgtis mokytojų žmones, tas bus vadinamas mažiausiu dangaus karalystėje. Kas juos vykdys ir jų mokys, bus vadinamas didžiu dangaus karalystėje” (Mt 5, 19). Todėl vaikams yra vertingi tėvų, mokytojų ir vyresniųjų pamokymai. Geras pamokymas - tai gairė į dangų.

Pirmiausia Kristus norėjo, kad jo mokiniai būtų tobuli. “Būkite tokie tobuli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas” (Mt 5, 48). Reikia vengti bet kokios kaltės. Ne tik reikia vengti nuodėmės, bet ir progų, kurios vilioja nusidėti.

Reikia susilaikyti nuo pykčio. Šiandien įrodinėjama, kad pyktis natūralus ir geras dalykas, - tai kūno reagavimas į blogį. Tačiau turime atsiminti, kad mūsų dvasia turi valdyti kūną. Paprastai pyktis kaip įniršis vis daugiau įsiliepsnoja. Kristus skelbia: “Aš jums sakau: jei kas pyksta ant savo brolio, turi atsakyti teisme” (Mt 5, 22).

Koks iškreiptas veidas pikčiurnos, ir koks gražus, kuris nepyksta. Ne tik negalima pykti, bet reikia dovanoti: “Jei kas tavo užgautų per dešinį skruostą, atsuk jam ir kitą” (Mt 5, 39).

Kristus kalba ir apie vagystę - negalima kito skriausti. Atvirkščiai, kitam reikia padėti. "Duok kiekvienam, kuris prašo, duok ir nereikalauk atgal iš to, kuris tavo paėmė" (Lk 6, 30). Jei iš tavęs paėmė, neimk iš jo.

Toliau Kristus kalbėjo apie skaistumą. "Kiekvienas, kuris geidulingai žvelgia į moterį, jau svetinauja savo širdimi" (Mt 5, 28). Šiandien tai susiję su mūsų žiūrėjimu į pornografinius paveikslus: ar tai būtų rodoma per televiziją, ar spausdinama laikraščiuose.

Reikia ne tik saugotis blogio, bet svarbu siekti dorybių. Šiuo metu svarbiausi yra šie siekimai: blaivumas, skaistumas, kantrumas. Ypačingai nesaikingas alkoholio vartojimas atveria vartus į kitas blogybes. Blaivybės, abstinencijos dorybė labai svarbi. "Kas pasišvenčia Viešpačiui, tesusilaiko nuo vyno ir nuo viso, kas gali nugirdyti" (Ecl 6, 3).

Pagaliau aukščiausias tobulumo laipsnis - tai mylėti Dievą visa širdimi, visu protu ir jėgomis. "Meldžiu, kad jūsų meilė vis augtų ir augtų pažinimu ir visokeriopu išmanymu, kad jūs mokėtumėte pasirinkti, kas vertingiau, kad būtumėte tyri" (Fil 1, 9-10).

Šv. Tomas Akvinietis rašo: "Meilės augimas neturi ribų" (ST 2, 2). Mes galime augti meile tik begalinėje Viešpaties meilėje. Meilė yra pagrindas ir tobulumo viršūnė.

Jeigu mylime Dievą, negalime nemylėti artimo. Artimas - kiekvienas žmogus, vadinasi, ir priešas. Todėl Kristus kalbėjo: "O aš jums sakau: mylėkite savo priešus ir melskitės už savo persekiotojus, kad būtumėte savo dangiškojo Tėvo vaikai; jis juk leidžia savo saulei tekėti blogiesiems ir geriesiems, siunčia lietų ant teisiųjų ir neteisiųjų. Jei mylite tik tuos, kurie jus myli, tai kokį atlygį gausite?..." (Mt 5,44-46).

Kai mylime Dievą ir kiekvieną žmogų, tada mūsų meilė pilna. "Meilė yra įstatymo pilnatvė" (Rom 13, 10).

Šv. apaštalas Jonas rašo: "Kas laikosi jo (Kristaus) žodžių, tas iš tiesų tobulai myli Dievą" (1 Jn 2, 5). Mes turime siekti ne Abraomo, Mozės ar kokio angelo, bet paties Kristaus, Dievo, tobulumo.

Pažvelk, kaip aš tobulas!

TOBULYBĖ

Kristus skelbė, ką ir Mozė: etiką, prigimties, doros mokslą. Kristus, priėmęs žmogaus prigimtį, jos nepanaikino, o tobulino. Todėl nebuvo prieštaravimo tarp žmogaus prigimties ir Kristaus. Juk Dievas sutvėrė žmogaus prigimtį. Kristus atėjo tik pirmųjų tėvų per nuodėmę pažeistos prigimties gydyti.

Jau Kristus, tapdamas žmogumi, išaukštino žmogaus prigimtį - ją priartino prie dievybės.

Kristus, kaip žmogus, buvo tobuliausias. Jis kalbėjo: "Kas iš jūsų gali įrodyti mane nusidėjus?" (Jn 8, 46).

Kristus ir mums padeda išvengti nuodėmės, o turint ją, atsikratyti. Nuodėmės atsikratymas yra tobulumo pradžia. "Jei sakytume, jog neturime nuodėmės, klaidintume patys save, ir nebūtų mumyse tiesos" (1 Jn 1, 8).

Jei mes stengtumėmės atsisakyti vienos nuodėmės, o kitų nežiūrėtume, nepaslinktume į tobulybę. Reikia iš karto visų saugotis, bet svarbiausia - daugiausia dėti pastangų atsikratyti nuo didelės. Nelengva atsisakyti ir mažų nuodėmių.

Visuomet turi būti Dievo meilė - ir kovojant su nuodėme, ir siekiant dorybių. Kuo didesnė Dievo meilė, tuo daugiau gauname malonių ir greičiau pažengiame į gera.

Todėl svarbiausia ugdyti Dievo meilę kas dieną. Ją ugdyti reikia ir kovojant su nuodėme. Dievo meilės pretekstas - Dievas mane daugiau mylėjo. Gražus pirmos klasės tikybos vadovėlis antrašte "Dievas mane myli".

Dievo meilė yra begalinė, todėl už viską turiu labiau Jį mylėti. "Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela, visu protu ir visomis jėgomis" (Mk 12, 30). Šv. Paulius sušunka: "Kas gi mus atskirs nuo Kristaus meilės? Ar vargas, ar priespauda, ar persekiojimas, ar badas, ar nuogumas, ar pavojus, ar kalavijas?" (Rom 8, 35). Toliau šv. Paulius kalba: "Aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei

angelai, nei kunigaikštystės, nei dabartis, nei ateitis, nei galybės, nei aukštumos, nei gelmės, nei jokie kiti kūriniai negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje” (Rom 8, 38).

Šventieji buvo pakilę į didelę Dievo meilę. Šv. Pranciškaus Asyžiečio yra graži malda: “Apsiausk, Viešpatie, savo didžia meile taip, kad viską palikčiau, kas žemiška, ir mirčiau iš meilės tau, nes tu mirei iš meilės man.”

Iš Dievo meilės išteka artimo meilė. Kuo labiau mylime Dievą, tuo labiau mylime ir kiekvieną žmogų.

Tai du sparnai į tobulumą. Su vienu niekur nepaskrisi. Kelią pats Kristus nubrėžia ir parodo. Jis savo žodžiais ir darbais pralenkia Mozę ir visus pranašus. Jis trokšta, kad ir mes pralengtume Senojo Testamento asmenybes. Todėl pabrėžia: “Būkite tobuli, kaip dangiškasis Tėvas yra tobulas.” Jis nekalbėjo, kad jūs būkite kilnūs kaip Abraomas, ištikimas kaip Dovydas, o kaip pats Dievas- dangiškasis Tėvas. Abraomas, Dovydas darė klaidų, mes turime sekti Kristų, kuris yra be nuodėmės.

Tą tobulumą, viršijantį Senojo Testamento duotus įsakymus, pateikia Kristus. Senajame Testamente parašyta: “Nevok”, o Kristus sako: “Jei kas nori su tavimi bylinėtis ir paimti tavo marškinius, atiduok jam ir apsiaustą (Mt 5,40).

Ne tik negalima pykti, keršyti, bet, “jei neši dovaną prie aukuro ir ten prisimeni, jog tavo brolis turi šį tą prieš tave, palik atnašą tenai prie aukuro, eik pirmiau susitaikinti su broliu, ir tik tada sugrįžęs aukok savo dovaną” (Mt 5, 23-24). Rūpinkis, kad ir kitas nepyktų. Ne tik reikia padėti vargšams, bet “tenežino tavo kairė, ką daro dešinė” (Mt 6,3).

Kristaus moksle Dievo meilė yra pati svarbiausia, ir ją lydi artimo meilė. Šv. Paulius pabrėžia, kad meilė yra įstatymo pilnatvė. Ta meile mylime savuosius, mylime svetimus, mylime draugus, mylime ir priešus. Meilė negali išnykti, bet turi plėstis, augti. Šv. Paulius rašo: “Meldžiu, kad jūsų meilė vis augtų ir augtų pažinimu ir visokeriopu išmanymu, kad jūs mokėtumėte pasirinkti, kas vertingiau, kad būtų-

mėte tyri ir be priekaišto Kristaus dieną, pilni teismo vaisių per Jėzų Kristų Dievo garbei ir šlovei” (Fil 1, 9-11).

Dievą mylėdami tobulėjame. Aišku, mes negalime pasiekti Dievo tobulumo, tačiau kuo labiau siekiame, tobulėjame, tuo laimingesni tampame. Kuo daugiau Viešpaties meilėje mylime artimą, tuo teikiame ir jam didesnę džiaugsmą, laimę.

Dieve, aš dar skurdžius, bet man nieko nereikia, tik leisk man Tave mylėti!

VIEŠPATIES MALDA

Viešpaties malda pralenkia visas maldas. Dievas - geriausias maldu Kūrėjas, kas gali jam prilygti? *Tėve mūsų* kreipiamės į Tėvą, kartu kreipiamės į Švč. Trejybę.

Ta malda apšviečia protą, uždega geruosius jausmus, tik reikia įsigilinti. Šv. Augustinas rašo: “Kristus, kaip kunigas, meldžiasi - jis pirmutinis kalbėjo tą maldą. Jis yra mūsų galva. Reiškia, su mumis ir mumyse. Jis meldžiasi ta malda amžinai.”

Malda “Tėve mūsų” galime kalbėti bendrai, viešai ir atskirai. Per svarbiausią šv. Mišių dalį kalbame bendrai.

Apaštalai prašė: “Išmokyk mus melstis!” (Lk 11, 1). Jie prašė išmokyti gerai melstis. Jei tą maldą kalbame, ir mes gerai meldžiamės.

Pirmutinis maldos žodis - “Tėve!” Per šv. Krikštą mes tapome jo vaikai. Juk mes esame pagal Tėvo paveikslą sutverti. Vaikai panašūs į tėvus. Koks džiaugsmas mums! Kaip Tėvas Jis geriausias - jau per šv. Krikštą atleido paveldėtą nuodėmę. Tą Tėvas padaro ne dėl mūsų nuopelnų, bet dėl to, kad yra geras, gailestingas. Tą padarė per savo mylimojo Sūnaus kryžiaus mirtį. Jis atleidžia ir per Sutaikinimo sakramentą. Jo gerumas neišpasakytas. Todėl Kristus kalbėjo: “Ir nė vieno iš savųjų nevadinkite tėvu, nes turite vienintelį Tėvą danguje” (Mt 23, 9). Jis - tėvų Tėvas ir mano Tėvas.

“Nors mano tėvas ir motina mane paliktų, tačiau Viešpats mane priims” (Ps 27, 10). Kristus kalbėjo: “Ko tik paprašysite mano vardu, bus jums suteikta mano Tėvo.”

Po maldos žodžio “Tėve” tariame “mūsų”. Viešpats nori, kad mes melstumėmės ne “Tėve mano”, o “mūsų”. Dievo begalinė meilė ne tik man, bet ir visiems. Be to, galingesnė malda, kai meldžiamės “Tėve mūsų”. Tai jau meldžiamės ne tik savo vardu, bet ir kitų.

Jei Dievas yra mūsų Tėvas, tai mes visi esame broliai, seserys. Broliai, turtingi ir elgetos, broliai, išmintingi ir idiotai, jauni ir seni. Pranašas Malachijas sako: “Argi ne vieną mes visi turime tėvą? Argi ne tas pats vienas Dievas mus sukūrė? Tai kodėl neištikimai elgiamės vienas su kitu, paniekindami mūsų protėvių sandorą?” (Mal 2, 10). Todėl visus mus turi jungti meilė.

Toliau Viešpaties maldoje žodžiai: *Kuris esi danguje*. Dievas yra visur, todėl visur jį galime melsti. Kadangi visur yra Dievas, todėl visur jam turi būti pagarba - niekur negalima nusidėti. Todėl mes galime jaustis, kad mes nesame piligrimai, svetimšaliai, o mus visur supa amžinoji tėvynė. “Viešpats yra mano šviesa ir išgelbėjimas, ko turėčiau bijotis? Viešpats yra mano gyvenimo tvirtovė, prieš ką turėčiau drebėti?” (Ps 27, 1).

Kai mes meldžiamės, pakeliame akis į dangų. “Keliu akis į kalnus - iš kur ateis man pagalba? Pagalba man ateina iš Viešpaties, kuris padarė dangų ir žemę” (Ps 121, 1, 3).

Žemėje mes tik keleiviai. “Tuo tarpu mūsų tėvynė danguje, ir iš ten mes laukiame Išgelbėtojo” (Fil 3, 20). Tačiau šv. Ambrozijus pastebi: “Tik teisiesiems Dievas atidaro dangų” (De sakramn entisl, 5). Tad negyvenkime kaip Adomas, žemiškai, bet sekime Kristų.

Toliau kalbame Viešpaties maldą: *Teesie šventas tavo vardas*. Dievas yra šventas, ir jo vardas šventas. Niekas negali būti šventesnis, nes jo šventumas beribis, ir niekas negali turėti tokios garbės. Per amžius serafinai gieda: “Šventas, šventas, šventas Viešpats, Galybių Dievas, pilnas dangus ir žemė jo garbės.”

Mums linksma, kad Dievas yra šventas, vadinasi, jis teisingas, gailestingas, be galo mylintis. Šventumas viršija majestotą. Dievo šventumas visose savybėse: jo garbė šventa, jo galybė šventa, jo gailestingumas šventas.

Dėl Dievo gerumo visi mes turime garbinti jį danguje, žemėje, skaistykloje. “Kad Jėzaus vardui priklaupytų kiekvienas kelis danguje, žemėje ir po žeme” (Fil 2, 10).

Dievas šventas dėl savo gerų darbų.

Toliau kalbame: *Teateinie tavo karalystė*. Pirmiausia tai suprantama, kad per tikėjamą, Dievo įsakymų vykdymą ir maldą tegali ateiti žemėn taika, ramybė, teisingumas. “Teisumas, ramybė ir džiaugsmas Šventojoje Dvasioje” (Rom 14, 17). Nesimeldžiame: “Nuvesk į Dievo karalystę”, bet “teateina”. Tai vyksta per mūsų pastangas ir Dievo malonę. “Aš išvydau šventąjį miestą - naująją Jeruzalę, nužengiančią iš dangaus nuo Dievo” (Apr 21, 2).

Ir trečioji mintis žodžių “*Teateinie tavo karalystė*” suprantama taip: kas pikta, bus nugalėta, ir įsiviešpataus Dievo karalystė. Tada savo galios neturės šėtonas. “Kaip nuodėmė viešpatavo mirtimi, taip malonė viešpatautų teisumu amžinajam gyvenimui per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų” (Rom 5, 21).

Toliau meldžiamės: *Teesie tavo valia kaip danguje, taip ir žemėje*. Vykdyti Dievo valią - tai vykdyti Dievo įsakymus, patariamus ir Šv. Dvasios inspiracijas. “Vita mea, Deus, in valuntate tua” (“Mano gyvenimas, Viešpatie, tavo valioje”) (Ps 29, 6). Reikia vykdyti ne kūno, ne pasaulio tuščią valią ir ne demono, o tavo, Dieve, valią. “Ką aš kalbu, skelbiu taip, kaip Tėvas man yra sakęs” (Jn 12, 50). Jei Kristus vykdė, tai kaip aš, kūriny, nevykdyčiau? Dievo valios vykdymas yra aukščiausia tobulybė. Ją vykdo danguje angelai ir šventieji. Vykdyti Dievo valią yra džiaugsmas, nes mes tada būname arti Dievo. “Mokyk mane vykdyti tavo valią, nes tu mano Dievas” (Ps 143, 10).

VIEŠPATIES MALDA

(Tęsinys)

Antroji Viešpaties maldos dalis yra apie mus. Mes esame silpni, todėl prašome pagalbos.

Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien. Čia mes prašome Viešpaties, kad stiprintų ne tik mūsų kūną, bet ir sielą. “Žmogus gyvas ne viena duona, bet ir kiekvienu žodžiu, kuris išeina iš Dievo lūpų” (Mt 4, 4). Tas žodis yra Evangelija. Ji svarbi mūsų sielai kaip kasdienė duona.

Antroji kasdienės duonos prasmė - tai šv. Komunija. Tai iš dangaus duodama duona žemės žmogui. “Duona, nužengusi iš dangaus, kas valgys šią duoną, - gyvens per amžius” (Jn 6, 51).

Taip pat kasdienė duona yra Dievo įsakymų, Kristaus patarimų vykdymas. “Mano maistas - vykdyti valią to, kuris mane siuntė” (Jn 4, 34). Kaip džiaugsmas yra turėti kasdienės duonos, taip džiaugsmas yra vykdyti Dievo valią.

Žinoma *Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien* reiškia ir materialinę duoną. Dievas sutvėrė mūsų kūną ir duoda priemonių jį palaikyti.

Bet mes prašome: “Duok mums šiandien.” Nereikalinga mums prabanga, nereikalingos ir atsargos, kurios tuoj pūva.

Pasakytas žodis “šiandien” reiškia kiekvieną dieną. Taip pat pasakyta “mums”, vadinasi, tai ne vien man.

Atleisk mums kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams. Ta kaltė gali būti nuodėmė ir bausmė. Visa tai prašome atleisti. Jei tai būtų nusikaltimas, reikia atsiprašyti Dievo. Jei susiję su žmogumi - atsiprašyti Dievo ir žmogaus, kuriam nusikaltome.

Vienas plėšikas apiplėšė ir sumušė savo buvusią mokytoją. Policija jį atvedė pas tą mokytoją, ir jį dovanojo, bet valdžia nedovanojo.

Jei Dievą atsiprašome, Dievas dovanoja ir dar papuošia savo malone. Reikia atleisti ir įžeidimus - nekviesti į dvikovą. Dvikovoje

kaunamasi ne tik šaltais ginklais, bet ir žodžiu ar raštu. Turime atleisti tą pačią dieną. “Rūstaudami nenusidėkite! Tegul saulė nenusileidžia ant jūsų rūstybės! Ir nepalikite vietos velniui” (Ef 4, 26-27). Kuo greičiausiai susitaisykite ir su Dievu.

Ir nevesk mūsų į pagundą. Aišku, Dievas mūsų negundo, pagundas mes pasirenkam. Kartais Dievas gali mums siųsti išbandymų. Gundo mus pasaulis, draugai, kartais pats velnias. Dievas visuomet duoda malonių nugalėti pagundas. Mes galime atmesti pagundą arba Dievo malonę. Tai nuo mūsų priklauso. Kada, Dievui padedant, nugalime pagundą, tada mums džiaugsmas ir pergalė - nuopelnas. Pagunda dar nėra nuodėmė, nebent patys ją sukeltume. Tai būtų tada, kada mes jos ieškotume, nekovotumėme, pasiduotumėme.

Bet gelbėk mus nuo pikto. Tai paskutinis mūsų prašymas. Piktas suprantamas buvusias, esantis ir būsimas. Bloga, kai praeities blogis sugrižta. Blogis gali būti dėl padarytos klaidos, dėl nežinojimo ir dėl fizinių vargų. Bet svarbiausia, kad Dievas saugotų nuo paties blogio tėvo - velnio. Visų šventųjų litanijoje meldžiamės: “Gelbėk mus nuo pikto, velnio žabangų, nuo paleistuvystės dvasios, nuo puikybės.” Puikybė ir paleistuvystė yra abu dantų nasrai, kuriais kramtoma dorybė. “Pas kiekvieną, kuris girdi žodį apie karalystę ir nesupranta, ateina piktasis ir išplėšia, kas buvo pasėta širdyje” (Mt 13, 19).

Kadangi siela labai graži, ją turime saugoti nuo kiekvieno sutepimo.

Ir paskutinis Viešpaties maldos žodis yra *Amen*. Tai žodis, išsakaš jau mūsų pritarimą visai atliktai maldai (“Amen” reiškia “tegu taip būna”). Tai mūsų viltis ir džiaugsmas, kad Dievas išklaussys. “Džiaugsmingai laikiu tavo pagalbos” (Ps 9, 15). “Amen” - tai tvirtas mūsų tikėjimas. Mes žinome, kad Dievas, ko prašome, mums duoda, nes jis yra geriausias Tėvas. “Jeigu žinome, kad jis mūsų išklauso, ko tik prašome, tai ir žinome turį, ko esame prašę” (1 Jn 5, 15). Ko mes nežinome, pats Kristus duoda per Šv. Dvasią. Kristus mumis rūpinasi. Tik mes atsiprašykime, kad per mažai prašome...

KRISTUS SIUNČIA MOKINIUS Į MISIJAS

Kristus kalbėjo: “Pjūtis didelė, o darbininkų maža. Melskite pjūties šeimininką, kad atsiųstų darbininkų į savo pjūtį” (Lk 10, 2). Kristus rūpinasi misijomis - jo didelė meilė, gailestingumas esantiems tamsoje žmonėms. Daug yra paskirtų į dangų, bet nėra kas juos veda, o jie laukia.

Darbininkų maža, nes daugelis žiūri tik savęs, o reikia atsižvelgti ir į kūnus. Reikia kuo daugiau pasiryžėlių. Tad turime melstis, kad Dievas daugiau duotų pašaukimų į kunigus. Tuo tarpu neturintys pašaukimo vien žalą gali padaryti. Jie žiūri vilnų, o ne avių. Vadinasi, ieško sau patogumų. Reikia tokių darbininkų, kuriems nerūpėtų nauda ir garbė.

“Kad aš skelbiu Evangeliją, tai neturiu pagrindo girtis, nes tai mano būtina prievolė, ir vargas man, jei neskelbčiau Evangelijos” (I Kor 9, 16).

Pašaukimas iš Dievo meilės - tai didelė dovana, meilę reikia ir teikti. Reikia skelbti ne savo, o Kristaus Evangeliją. “Kas gi tinkamas šiam uždaviniui? Mes neprekiuojame, kaip daugelis, Dievo žodžiu, bet jį skelbiame Kristuje iš tikros širdies, Dievo įkvėpti, Dievo akivaizdoje” (2 Kor 2, 16-17). “Jėzus pasišaukė pas save Dvylika ir ėmė siuntinėti juos po du” (Mk 6, 7). Jėzus kalbėjo siųsdamas: “Gydykite ligonius, prikelkite mirusius, apvalykite raupsuotus, išvarinėkite demonus. Dovanai gavote, dovanai ir duokite!” (Mt, 10, 8).

Kodėl po du siuntė? Pirmiausia, kad paguostų vienas kitą ir, ištikus nesėkmei, saugotų nuo blogio - eitų angelo sargo pareigas. Be to, du liudytojai visuose reikaluose galioja. “Vargas vienam - jei parpultum ir nebūtų, kas prikeltų” (Ecc 14, 10). O Kristus kalbėjo: “Kur du ar trys susirenka mano vardu, ten ir aš esu tarp jų” (Mt 18, 20).

“Dovanai gavote, dovanai ir duokite. Tai viską darykite Dievo garbei. Demonai traukiasi, kur kilnu, kur gera daro” (L. de Ponte).

“Siunčiu jus kaip avis tarp vilkų. Todėl būkite gudrūs kaip žalčiai ir neklastingi kaip balandžiai” (Mt 10, 16). Avinėlis ramus ir balso neišduoda. Savo ramumu, gerumu visad laimėsi. “Tada vilkas viešės

pas avį, leopardas gulsis su ožiuku. Versis ir liūtukas ganysis kartu, - juos prižiūrės mažas vaikas” (Iz 11, 6).

“Būkite gudrūs kaip žalčiai”: žaltys nekanda. Taip apaštalas nieko neužgauna, nepajuokia. “Būkite neklastingi kaip balandžiai”: balandis - nekaltumo paveikslas. “Šventoji Dvasia kūnišku pavidalu nusileido ant Jėzaus tarsi balandis” (Lk 3, 22). Dievas Šventoji Dvasia visiškai nekalta.

“Neįsigykite nei aukso, nei sidabro, nei variokų savo kapšams prikimšti; nei kelionmaišio, nei dvejų marškinių, nei kurpių, nei lazdos, nes darbininkas vertas savo valgio” (Mt 10, 9).

Nereikia turėti prabangos, pertekliaus, o tik tai, kas būtina pragyvenimui.

Mūsų graži patarlė: “Vieni baltiniai ant skūros, kiti ant tvoros.” Nereikalinga net lazda. Jei plėšikas užpultų, argi su lazda jį užmuši? Kada Jėzų suėmė, Petras pakėlė ginklą, o Jėzus jam tarė: “Kišk kalaviją atgal, kur buvo, nes visi, kurie griebiasi kalavijo, nuo kalavijo ir žus” (Mt 26, 52).

Kai grįžo mokiniai iš misijų, Kristus jų klausė: “Ar jums ko trūko, nors nieko neturėjote?” Apaštalai atsakė: “Nieko netrūko.” Juk parašyta psalmėje: “Nors einu per tamsiausią slėnį, nebijau jokio pavojaus, nes tu su manimi. Tavo ganytojo lazda ir vėzdas - jie mane apgins” (Ps 23, 4).

“Nieko kelyje nesveikinkite sutikę” (Tuo laiku sutikę daug šnekėdavo). Tai negaiškite laiko. Gražiausias pasveikinimas tiktai: “Ramybė šioms namams!” “Ir jei ten gyvens ramybės sūnus, jūsų ramybė nužengs ant jo, o jei ne - sugrįš pas jus” (Lk 10, 6).

Evangelizacijos principai: “Dievo karalystė jau čia pat!” (Lk 10, 11). Todėl nepraleiskime svarbiausios progos! “Jie iškeliavo ir ragino atsiversti” (Mk 6, 12). Pirmiausia atgailaukite, išnaikinkite savo ydas. Tada svarbu įsigyti dorybių. Dangaus karalystė yra arti. “Nuo Jono Krikštytojo dienų iki dabar dangaus karalystė jėga puolama, ir smarkieji ją sau grobia” (Mt 11, 12). Grobia ją kaip gražiausius ir brangiausius deimantus. Ir mes skubėkime įsigyti tų gražiųjų dalykų!

GARBINGA ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO KANKINYSTĖ

“Pats Erodas buvo įsakęs suimti Joną ir laikė jį sukaustyta kalėjime dėl savo brolio Pilypo žmonos Erodiados, kurią buvo vedęs. Jonas mat sakė Erodui: “Nevalia tau gyventi su brolio žmona” (Mk 6, 17-18).

Jonas Krikštytojo dvasia kaip pranašo Elijo. Elijas pribūdavo kaip audra ir išdrįsdavo sudrausti.

Reikia pasakyti, kad Erodas bijojo Jono, nors ir saugojo jį anksčiau. Visą laiką Erodas buvo neramus, o kartais klausydavo Jono. Aišku, klausydamas prisitaikydavo prie žmonių.

Jonas Krikštytojas nesitaikė prie žmonių, o laikėsi tiesos. Dėl tiesos jis nebijojo netekti karaliaus palankumo. Jonas žinojo apie galimus pavojus, bet jų nepaisė. Jo draša buvo didelė ir šventa. Jis - ne nendrė, linguojama vėjo, bet kaip geležinė nesugriauinama kolona.

Karalius Erodas uždarė jį į kalėjimą dėl sugyventinės Erodiados ir kitų dalykų. Bet jis kalėjime, kaip auksas ugnyje, dar labiau artinosi prie tiesos. Dievas leido, kad įgytų amžinąją premiją - nevystantį kankinio garbės vainiką. “Palaiminti persekiojami dėl teismo: jų yra dangaus karalystė” (Mt 5, 10).

Kalėjimas šv. Jonui tapo oratoria - maldos namu, antrąją dykuma. Jis vienišas praleido dienas ir naktis melddamasis. Mokiniai atėjo jo aplankyti ne kad išvaduoėtų, bet kad jis juos išvaduoėtų iš nežinios. Jie klausė: “Ar tu esi Mesijas?”

Jonas kenčia ne dejuodamas, o džiaugdamasis. “Mes didžiuojamės sielvartais, žinodami, kad sielvartas gimdo ištvermę, ištvermė - išbandytą dorybę, išbandyta dorybė - viltį. O viltis neapgauna, nes Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse Šventosios Dvasios, kuri mums duota” (Rom 5, 3-5). Tai yra užstatas amžinajam gyvenimui.

Progai pasitaikius, kai Erodas šventė gimtadienį, buvo pakviesta daug aukštųjų tarnautojų - valstybės žmonių. Pagal romėnų paprotį iš džiaugsmo buvo šokama. Šokdama Erodiados duktė labai sužavėjo visus, ir Erodui labai patiko. Erodas tarė šiai mergaitei: “Prašyk iš

manęs, ko tik nori, ir aš tau duosiu, ...kad ir pusę savo karalystės” (Mk 6, 22-23). Ta mergaitė, nebežinodama ko prašyti, nubėgo pas motiną Erodiadą paklausti, ko prašyti. O ši tarė: “Jono Krikštytojo galvos” (Mk 6, 24). Toji, skubiai atbėgusi pas karalių, ėmė prašyti: “Noriu, kad man tuojau duotum dubenyje Jono Krikštytojo galvą” (Mk 6, 25). “Karalius nuliūdo, tačiau dėl savo priesaikos ir dėl svečių nesiryžo atšaukti jai duoto pažado. Jis tuoj pat pasiuntė budelį ir įsakė jam atnešti Jono galvą. Šis nuėjęs nukirto Jonui kalėjime galvą ir, atnešęs ją dubenyje, padavė mergaitei, o mergaitė atidavė ją savo motinai” (Mk 6, 26-28). Koks baisus, žiaurus buvo pagoniškas pasaulis! Ne tik žiaurūs vyrai, bet ir moterys.

Erodiados paleistuvystė privedė prie žmogžudystės. Piktoji dvasia veda nuo vienos sunkios nuodėmės prie kitos, kad visai pražudytų. Blogybę seka kita blogybė.

Šv. Rašte parašyta: “Aš sukelsiu priešišumą tarp tavęs (šėtono) ir moters, tarp tavo palikuonių ir jos palikuonių: jis kirs tau per galvą” (Pr 3, 15). Pirmutinis tuo pasinaudojo piktasis - jis per pagundą nukirto šv. Jonui galvą. Bet tuoj Išganytojas nugalės ir šėtoną.

Erodą sekė blogybė po blogybės, o vadovavo puikybė. “Superbia eorum, gui oderunt, ascendit semper” (“Kenkianti puikybė visuomet auga”) (Ps 73, 23).

Kaip karalius Saulius norėjo užmušti Dovydą, taip dabar Erodas Joną. “Kol Izaijo sūnus bus gyvas, nestovėsi tu tvirtai ir tavo karalystė. Jis mirties sūnus” (Sam 23, 30). Panašiai galvojo ir Erodas.

Jonas jautė didelę kančią, bet jo siela džiaugėsi. Džiugino jo auka tiesai. Juk klystantį reikia įspėti, pikta darantį - sudrausti.

Tikroji drąsa, kuri atitinka tiesą. Jonas toks ir buvo. Jei elgetos Lozorius sielą angelai nunešė į rojų, tuo labiau angelai nuvedė ten ir Joną. Nors Jonui jau iščiose buvo atleista gimtoji nuodėmė, bet į dangų tegalėjo įeiti, kai Išganytojas žengė.

Šv. Jonas nesulaukė nė 33 metų, o jau buvo apvainikuotas mergystės ir kankinystės vainiku. Negaila dėl tokios laimės pakentėti. Joną

Krikštytoją, kaip Išganytojo pirmtaką, lydėjo per jo gimimą, per gyvenimą ir mirtį dangus, nes jis viduje turėjo kaip dangų.

Tuo tarpu kupini baimės Erodas ir Erodiada neturėjo ir neturės ramybės: “Mors peccatorum pessima” (“Baisi nusidėjėlių mirtis”) (Ps 34, 22).

KRISTUS DAUGINA DUONĄ

Dienai baigiantis, prisiartino prie Kristaus mokiniai ir prašė: “Ši vietovė tuščia, ir jau vėlyvas metas. Paleisk juos, kad, pasklidę po aplinkinius vienkiemius bei kaimus, jie nusipirktų valgyti.” Bet Jėzus tarė: “Tai jūs duokite jiems valgyti.” Mokiniai tada klausia: “Gal mums eiti nupirkti duonos už du šimtus denarų ir duoti jiems valgyti?” Jis sako: “O kiek turite duonos? Eikite ir pažiūrėkite.” Patikrinę jie atsako: “Penkis kepalius ir dvi žuvis.” Tuomet jis įsakė susodinti žmones būriais ant žalios vejos. Ir tie susėdo būrys prie būrio, po šimtą ir po penkiasdešimt žmonių. Jėzus paėmė penkis kepalius ir dvi žuvis, pažvelgė į dangų, sukalbėjo palaiminimą, laužė duoną ir davė mokiniams, kad išdalytų žmonėms. Jis taip pat liepė visiems padalyti tas dvi žuvis. Ir visi privalgė iki soties. Jie dar pririnko dvylika pilnų pintinių duonos kašnelių ir žuvies likučių. O duonos valgytojų buvo penki tūkstančiai vyrų” (Mk 6, 35-44). O kiek dar buvo vaikų, moterų! Visi sočiai pavalgė. Tai buvo stebuklas.

Pirmiausia pamąstykime - buvo dykuma ir ten jokio kito maisto nebuvo, išskyrus tuos penkis kepalius ir dvi žuvis.

Stalas buvo veja. Kristus pakėlė akis į dangų. Dangus dauginą, o ne burtai. Stebuklas - ne Belzebulo pagalba. Šėtonas nesimeldžia, į dangų nežvelgia ir jo bendrininkai.

Reikia ir mums prieš valgant melstis, nors persižegnoti. Gražu valgant pasakyti: “Sotink, Dieve!” Mums visa duoda dangus, todėl reikia padėkoti Dievui. Jei nebūtų sukurtų grūdų, mes neturėtume ko valgyti. Ir mūsų darbas būtų veltui. Kadangi iš aukštybių mums viskas

duota - visas maistas, - mes džiaugiamės. “Bet teisieji linksminasi; jie džiūgauja Dievo Artume, - jie laimingi ir kryžstauja iš džiaugsmo” (Ps 68, 4). “Kiekvienas gi Dievo kūrinys yra geras, ir niekas neatmestina, kas priimama su padėka, - juk visa tai pašventinama Dievo žodžiu ir malda!” (1 Tim 4, 4).

Kristus palaimino duoną. Bet kodėl ją laimino, juk pačiame sukūrimė ji palaiminta? Todėl, kad per tą palaiminimą vyktų padauginimas.

Bet kodėl kunigai laimina, šventina valgius, laukus, paveikslus, juk jie jau Dievo pašventinti? Taip daro, kad Dievas gausintų malonėmis. Be to, turime atsiminti, kad ir šėtonas vykdo ardymo darbą. Per pašventinimą jis traukiasi. Šventinami Jėzaus, Švč. Marijos, šventųjų paveikslai, kad per juos galėtume net melstis.

Kristus, pakėlęs akis, meldėsi, laužė duoną. Tas vyko ir per Pasutinę Vakarienę. Duonos dauginimo stebuklas primena šv. Eucharistiją - šv. Mišias. Kunigo rankose, kaip anuomet Kristaus, per šv. Mišias duona ir vynas virsta Kristaus kūnu ir krauju. Tai irgi nematomas stebuklas. Šv. Eucharistija maitinamos sielos.

Dykumoje žydai buvo maitinami dangaus mana ir girdomi vandeniui iš uolos. Dievas jų neapleido. Jų stalas buvo Afrikos dykuma. Ir ten visiems užteko maisto. Kai Dievas padeda, visuomet užtenka. “Kad tavo vaikai, kuriuos, Viešpatie, tu mylėjai, žinotų, kad ne derliaus įvairovė maitina žmoniją, bet tavo žodis išlaiko tuos, kurie tavimi pasitiki!” (Išm 16, 26). Nemanykime, kad tik akla gamta gali maitinti. Todėl Kristus kalbėjo: “Per daug nesirūpinkite savo gyvybe, ką valgysite, nei savo kūnu, ką vilkėsite... Įsižiūrėkite į padangių sparnuočius; nei jie sėja, nei pjauna, nei į kluonus krauna, o jūsų dangiškasis Tėvas juos maitina” (Mt 6, 25-26).

Toliau Kristus kalbėjo: “Pirmiausia ieškokite Dievo karalystės ir jo teismo, o visa tai bus jums pridėta” (Mt 6, 33).

Kristui padauginus duonos, visi pasisotino: vyrai, moterys, vaikai. Dievas visus myli. “Daugiau prisirinkusiems nebuvo per daug, o mažiau prisirinkusiems nebuvo per mažai” (Iš 16, 18). Tą pat apaštalas kalba:

“Kas daug surinko, neturėjo pertekliaus, o kas mažai - nekenėjo neprieklauso” (2 Kor 8, 15). Dievas visais rūpinasi išmintingai. Nereikia kaupti - miltai sugenda, grūdai suplėksta, drabužius kandys suėda.

Taip ir dvasios srityje. Daug tikinčiųjų priima Švč. Sakramente Jėzaus kūną ir kraują, ir visi dvasiškai pasotinami. Kristus vienas, ir jis visuose.

Kai žmonių minia pasisotino stebuklingai padauginta duona, dar surinko krepšius gabaliukų. Nesumažėjo duonos, nors visi buvo pasotinti. Tas buvo ir pranašai Elijai pasakius, kad netruks miltų ir aliejaus moteriškai. “Miltai puode neišseks nei aliejaus ąsotyje neprietrūs” (1 Kar 17, 14).

Dievas visais rūpinasi, ir mes neišeiname iš jo akių. Mes turime gerbti ir kasdienę duoną, kurios “Tėve mūsų” maldoj meldžiame. Seniau nukritusį gabaliuką paimdavo nuo žemės ir pabučiuodavo. Panašiai rinko ir Kristaus padaugintą duoną. Rinko nuo žemės kąsnelius, nes stalas buvo dykumos žemė.

Neužmirškime pavalgę padėkoti Dievui. O kaip aš elgiuosi?

ŠVIESUS ŠV. PETRO IŠPAŽINIMAS, KAD JĖZUS - DIEVO SŪNUS

Jėzus paklausė mokinių: “Kuo žmonės laiko Žmogaus Sūnų?” Jie atsakė: “Vieni Jonu Krikštytoju, kiti Eliju, kiti Jeremiju ar dar kuriuo iš pranašų.” Jis vėl paklausė: “O kuo jūs mane laikote?” Tada Simonas Petras atsakė: “Tu esi Mesijas, gyvojo Dievo Sūnus.” Jėzus jam tarė: “Palaimintas tu, Simonai, Jonos sūnau, nes ne kūnas ir kraujas tai tau apreiškė, bet mano Tėvas, kuris yra danguje” (Mt 16, 13-17).

Kristus neklausė, kuo fariziejai jį laiko. Apaštalai ir nesakė, kuo fariziejai jį laiko. Juk fariziejai kalbėjo: “Argi mes ne teisingai sakėme, kad tu samarietis ir velnio apsėstas?!” (Jn 8, 48).

Apaštalai nesakė, ką apie jį giminės kalbėjo. “Saviškiai, apie tai išgirde,ėjo sulaikyti jo, sakydami, kad jis kaip galvos netekęs” (Mk 3, 21).

Saviškiai dažniausiai tendencingai kalba. Jie ir negali būti liudytojai.

Apaštalai pranešė, ką geri žmonės kalba apie Jėzų. Vieni jį laikė Jonu Krikštytoju. Jonas Krikštytojas buvo atgailautojas ir skelbė Atgailos krikštą. Kiti žmonės sakė, kad jis pranašas Elijas. Elijas buvo kovotojas prieš stabmeldybę. Kiti sakė, kad jis pranašas Jeremijas. Jeremijas verkė dėl sugriautos tėvynės. Aišku, viskas tiko ir Kristui. Svarbu skelbti tiesą, jie tą ir darė. “Jei kas šito nenori pripažinti, pats nebus pripažintas” (1 Kor 14, 38).

Dar Kristus klausė apaštalų: “O kuo jūs mane laikote?” Simonas Petras atsakė: “Tu esi Mesijas, gyvojo Dievo Sūnus!” (Mt 16, 15-16).

Apaštalai matė didelį Jėzaus nusižeminimą, gailestingumą, gerumą, išmintį. Bet visa tai gali turėti ir žmogus. Petras daugiau pasakė, - kad jis yra gyvojo Dievo Sūnus. Petras, kaip vadovas, visų apaštalų vardu pasakė. Petras sakė, ką jis galvojo, - iš pertekliaus minčių.

Kristus buvo visoms tautoms pažadėtas Mesijas. Kristus yra karalius ir viešpataujančių Viešpats. Kristus - aukščiausiasis kunigas. “Tu esi kunigas amžinai, kaip Melchizedekas” (Ps 110, 4).

Kristus yra pranašų pranašas, kurio visi turi klausyti, nes jo žodžiai teisingi, šventi. “Tu šventų šventasis” (Det 9, 24). “Tavo Dievas patėpė tave džiaugsmo aliejumi” (Ps 45, 8).

Šv. Petras pasakė vienu sakiniu: “Tu gyvojo Dievo Sūnus.” Į jį viskas įeina, kas pasakyta. Kristus yra tikrasis, gyvasis Sūnus, ne įsūnis (non adoptivus).

Dar toliau Kristus kalbėjo: “Palaimintas tu, Simonai, Jonos sūnau, nes ne kūnas ir kraujas tai tau apreiškė, bet mano Tėvas, kuris yra danguje” (Mt 16, 17).

Pirmiausia aprobavo Kristus, kad jis - Dievo Sūnus. Žodžiu “palaimintas” tą aprobavo. Palaimintas dėl tikro tikėjimo, dėl tiesos.

Kristus pabrėžė ir tėvo vardą - “Jonos sūnau”. Tėvo vardo pasakymas - pridėjimas išsako asmens tikrumą ir pagarbą. Be to, sakė,

kad „apreiškė mano tėvas“, tai tas, kuris neklysta. Tuo tarpu žmogus gali suklysti. „Humanum est erare“. „Ne todėl, kad būtume savaimė tinkami ką nors sumanyti tarytum iš savęs, bet mūsų tinkamumas iš Dievo (2 Kor 3, 5).

Po to Kristus kalbėjo: „Aš tau sakau: tu esi Petras - Uola; ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės. Aš duosiu dangaus karalystės raktus, ką tu suriši žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką atriši žemėje, bus atrišta ir danguje“ (Mt 16, 18-19). Tokia didelė Petrui duota galia už jo nuoširdumą, klusnumą. Klusniam galima patikėti didelius dalykus.

Tu esi uola - netuščiai pasakyta. Dievas tuščiai nekalba, - jis yra visada tiesa. Antro vardo davimas irgi ne tuščiai. Dievas davė antrą vardą Abraomui, Jokūbui, o dabar Simonui. Tas turi atskirą ir didelę reikšmę. Jau tu turi veikti pagal antrąjį duotą vardą. Petras jau turi veikti ne sau, o Dievui.

Dabar antrieji vardai duodami, stojant į vienuolyną. Vadinasi, jau turi nebe sau, savo giminei veikti, bet Dievui. Duodamas antras vardas išrinktam popiežiui. Jau ne sau, bet viso pasaulio Kristaus įsteigtai Bažnyčiai turi veikti. Popiežiai yra šv. Petro įpėdiniai.

Ant uolos pastatysiu savo Bažnyčią. Tai labai reikšminga. „Kas klauso šitų mano žodžių ir juos vykdo, panašus į išmintingą žmogų, pasistačiusį namą ant uolos. Prapliupo liūtys, ištvinę upės, pakilo vėjai ir daužėsi į tą namą. Tačiau jis nesugriuvo, nes buvo pastatytas ant uolos“ (Mt 7, 25).

Bažnyčios fundamentas yra ant visų fundamentų.

Ir pragaro vartai jos nenugalės - nenugalės jos jokios audros.

Tau duosiu dangaus karalystės raktus. Tai nuodėmių atleidimas. Tai nuostaba angelams, džiaugsmas žmonėms, baimė demonams.

Viešpatie, padėk man, kad ir mano dvasios Bažnyčia būtų nesugriauinama!

KRISTAUS ATSIMAINYMAS

“Praslinkus maždaug aštuonioms dienoms po šių žodžių, jis pasiėmė Petrą, Joną ir Jokūbą ir užkopė į kalną melstis. Besimeldžiant jo veido išvaizda pasikeitė, o drabužiai pasidarė skaisčiai balti” (Lk 9, 28-29).

Kristus atsimainyti, suspindėti ėjo į kalną. Manoma, kad tai buvo Taboro kalnas.

Vėliau Kristus ir mirė ant kryžiaus, ant Kalvarijos kalno. Kodėl vis kalnas figūruoja? Tai reiškia pakilimą nuo žemės į aukštį - dangų.

Po aštuonių dienų vyko tas atsimainymas. Tas turi irgi prasmę. Aštuntą dieną Kristus amžinai atsimainė - prisikėlė iš numirusių. Tai buvo pirmoji savaitės diena. Tą aštuntą dieną, po žydų šabo pirmąją dieną, krikščionys pradėjo švęsti. Sekmadienis tapo šventa diena, dvasiniu pakilimu - gražiu kalnu.

Didieji įvykiai vyko ant kalno. Mozė ir Elisas lipo į kalną melstis ir gauti Dievo nurodymų. Ant kalno tyluma, o tyloje Dievas kalba, o jo kalba - spindėjimas. “Aš viliuosi ir vesiu į tyrumą ir kalbėsiu jo širdžiai” (Oz 2, 14).

Užsivedęs apaštalus ant kalno, Kristus meldėsi, o apaštalus apėmė miegas. Būna, kad tėvams vakare ilgiau meldžiantis, vaikučiai užmiega. Vaikų prigimtis silpna, bet nekalta. Apaštalai irgi silpni, - sumigo.

Tuo laiku Kristus persimainė: “Jo veidas sužibo kaip saulė, o drabužiai tapo balti kaip šviesa” (Mt 17, 2). Pabudę apaštalai išvydo Jėzaus spindesį ir šalia stovinčius du vyrus.

Galėjo Kristus nepasirodyti, juk jie kartu nesimeldė, buvo neverti. Kristus mylėjo apaštalus kaip tėvas vaikus ir nepriekaištavo. Kristus, nežiūrėdamas apaštalų silpnumo, pasirodė visu savo grožiu. Kristus norėjo nors truputį parodyti dangaus grožį. “Svarbesnė yra pabaiga, negu pradžia” (Eccl 7, 9). Jei būtų apaštalai budėję su Kristumi, būtų dar daugiau pamatę.

Petras, pamatęs tą dangiškąjį grožį, sušuko: “Mokytojau, gera mums čia būti! Padarykime tris palapines: vieną tau, kitą Mozei ir

trečią Elijui” (Lk 9, 33). Jie nebežinojo, ką kalba.

Dėl vieno lašo to grožio ir džiaugsmo galima viso pasaulio išsižadėti.

Kartais žmonės pajunta tą džiaugsmą ar grožį. Šv. Jonas Boskas pajusdavo džiaugsmą šv. Mišių metu, kitų šventųjų besimeldžiant nušvisdavo veidai. Kartais ir paprasti žmonės pajunta antgamtinę intervenciją - Jėzaus artumą. Tas būna prieš vargą ar skatinant į tobulumą. Vienas kunigas pasakojo, kad bolševikų laikais prieš suėmimą vos atsigulus tamsoje priartėjo Išganytojas Kristus. Bet Kristus, nieko nesakęs, greit išnyko, tačiau davė drąsos suimant, tardant ir ištveriant kalėjimus bei lagerius. Kristus randa būdų sustiprinti, paguosti. “Quia magana multitudo dulcedinis tue Domini quem abscondisti timentibus” (“Viešpatie, kokia tavo diadelė saldybė, kurią teiki geriesiems”) (Ps 30, 20).

Petras, Kristui atsimainius, iš džiaugsmo nebežinojo, ką kalbąs. Kitados jis sakė Jėzui: “Nieku gyvu, Viešpatie, tau neturi tai atsitikti!” (Mt 16, 22). Tai buvo prieš Kristaus suėmimą. Žmogus kalba, kaip jam atrodo, o Dievas - visuomet tik tiesą.

Kristaus atsimainymą regėjo tik trys mokiniai. Jie to buvo verti, ir jiems buvo reikalinga. Tai extraordinarinis dalykas, ir tai nemažina kitų apaštalų garbės. Petras parodė didelį tikėjimą ir jam, kaip Bažnyčios vadovui, labiau tas reikalinga. Buvo suteiktas regėjimas Jokūbui, kuris išreiškė viltį evangelizacijoje. Regėjimą suteikė Jonui, kaip meilės ir skaistumo apaštalui.

Dievas kiekvienam atsiunčia tai, kas jam reikalinga, - duoda malonių. “Siųsk savo šviesą ir savo tiesą, teveda jos mane, - teparveda mane prie tavo šventojo kalno - į tavo buveinę!” (Ps 43, 4).

“Mes visi, atidengtu veidu Viešpaties šlovę atspindėdami, daromės panašūs į jo atvaizdą, ir Viešpaties Dvasios veikimu vis didėja mūsų garbingumas” (2 Kor 3, 18).

Kada mūsų siela atsimaino, ji peršviečia kūną. Kantri kančia ruošia atsimainymui. Dorybės atsimainymu spinduliuoja. Tačiau visiškas atsimainymas bus aukštybėse. To mes ir siekiame!

ZEBEDIEJAUS SŪNŲ PRAŠYMAS

Prie Jėzaus priėjo Zebediejaus sūnūs Jokūbas ir Jonas ir kreipėsi: “Mokytojau, mes norime, kad padarytum, ko prašysime” (Mk 10, 35). Tuo kreipimusi jau nori apaštalai Jėzui diktuoti, ką daryti. Iš tikrųjų reikia Dievo valią vykdyti, o ne savo valią primesti pačiam Viešpačiui.

Kristus paklausė: “O ko norite, kad jums padaryčiau?” Jie tarė: “Duok mums sėdėti vienam tavo šlovės dešinėje, kitam - kairėje!” Tiesa, Kristus buvo pasakęs: “Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite, ir rasite, belskite, ir bus jums atidaryta. Kiekvienas, kas prašo, gauna, kas ieško, randa, ir beldžiančiam atidaroma” (Mt 7, 7-8).

Bet reikia teisingai prašyti, kas atitinka Dievo valią. Kitados karalius Erodas tarė šokėjai Salomėjai: “Ko tik prašysi, duosiu.” Ji paprašė šv. Jono Krikštytojo galvos. Negalima prašyti to, kas yra nuodėmė.

Apaštalų prašymas buvo susijęs su puikybe, - jie troško garbės. O puikybė - savęs apgaulė, krizės motina, klaidų šaltinis, šventumo kirminas.

Apaštalams Kristus tarė: “Patys nežinote, ko prašote” (Mk 10, 38). Tie žodžiai parodo, kad prašymas ir prašymo malda gali būti klaidinga. Apaštalas Jokūbas rašo: “Jūs prašote ir negaunate, nes negerai prašote, - tik savo įnoriams patenkinti” (Jok 4, 3). Taip būna, kai prašome žemiškų dalykų, nesuderintų su Dievo valia. Taip būna, kai prašome net antgamtinių dovanų negryna intencija. Pagaliau, kai prašome to, kas mums nepriklauso, - esame neužsitarnavę. Pavyzdžiui, prašome ekstraordinariinių dovanų: ekstazių, regėjimų.

Sunku mums prašyti, nes dažnai nežinome, ar to prašyti, ar tas prašymas geras. Todėl šv. Paulius rašo: “Dvasia ateina pagalbon mūsų silpnumui. Mes juk nežinome, ko turėtume deramai melsti, todėl pati Dvasia užtaria” (Rom 8, 26). Todėl turime prašyti, kad dėl svarbesnių dalykų Šv. Dvasia apšviestų.

Toliau Kristus kalbėjo: “Ar galite gerti taure, kurią aš gersiu, ir būti pakrikštyti krikštu, kuriuo aš būsiu krikštijamas?” (Mk 10, 38).

[vairios būna taurės: kentėjimo, sunkaus darbo, džiaugsmo. Dar neseniai jie kalbėjo: “Viešpatie, jei nori, mes liepsime ugniai kristi iš dangaus ir juos sunaikinti!” (Lk 9, 54).

Apaštalai siekė galybės, o ne kentėjimų taurės. O Kristus kalbėjo ne apie garbės, linksmybės taure, o apie kentėjimų taure.

Apaštalai tarė: “Mes galime gerti.” Jie dar nesuprato, kokią taure pasiryžo gerti, dar jie buvo nesubrendę tiems dalykams.

Kristus žino apaštalų ateitį - jie subręs gerti kentėjimų taure. Todėl Kristus tarė: “Taure, kurią aš gersiu, jūs gersite, ir krikštu, kuriuo aš būsiu pakrikštytas, jūs irgi būsite pakrikštyti. Tačiau ne mano reikalas duoti vietą savo dešinėje ar kairėje, - tai bus tiems, kuriems paskirta” (Mk 10, 39-40).

Galima išgerti tą taure, kurią Kristus paskirs, - jis padės gerti. Todėl šv. Paulius rašo: “Aš visa galiu tame, kuris mane stiprina” (Fil 4, 13). Su Kristumi ir bus tikroji garbė.

Apaštalai gėrė tą taure: Jokūbas mirė kankinio mirtimi, Jonas daug kentėjo.

[domu, kad abiejų apaštalų tie norai sutapo. Galbūt išmoko iš savo motinos ir ją sekė. Dažnai vaikai paseka tėvus. Evangelistas Matas rašo: “Prisiartino Zabediejaus sūnų motina kartu su savo sūnumis ir, parpuolusi prie jo kojų, norėjo kažko prašyti. Jėzus paklausė: “Ko nori?” Toji atsakė: “Sakyk, kad šitie abu mano sūnūs tavo karalystėje sėdėtų vienas tavo dešinėje, o kitas kairėje” (Mt 20, 20-21). Tai jau ir motinos garbės troškimas. Tai ėjimas į tamsą.

Po tokių prašymų kiti apaštalai supyko ant Jono ir Jokūbo. Tada Jėzus, pasišaukęs mokinius, prabilo: “Jūs žinote, kad tie, kurie laikomi tautų valdovais, engia jas ir jų didžiūnai rodo joms savo galią. Tarp jūsų yra ne taip! Kas norėtų tapti didžiausias iš jūsų, tebus jūsų tarnas, ir kas panorėtų būti pirmas tarp jūsų, tebus visų vergas. Juk ir Žmogaus Sūnus atėjo, ne kad jam tarnautų, bet pats tarnauti ir savo gyvybės atiduoti kaip išpirkos už daugelį” (Mk 10, 42-45).

Garbės siekė ir kiti apaštalai, nes jie pyko, pavydėjo. Garbės siekimas yra negarbingumas. Reikia ne garbės siekti, o meilės. Kristus iš meilės nusižemino ir atidavė gyvybę už mus. Kristaus mokykloje nereikalingi lozungai, o tik nusižeminusi širdis. Viešpatie, atleisk man už bet kokią garbės troškimą!

VARGE LOZORIUS, PUOTOSE TURTUOLIS

Kristus papasakojo apie turtuolį ir elgetą Lozorį: “Gyveno kartą vienas turtuolis. Jis vilkėjo purpuru bei ploniausia drobe ir kasdien ištaigingai puotaudavo. O prie jo rūmų vartų gulėjo votimis aptekęs elgeta, vardu Lozorius” (Lk 16, 19-20).

Tai vargstančių teisiųjų ir blogų turtingųjų paveikslas.

Tik pažvelkime į elgetą Lozorį. Jis tiesiog Kristaus atvaizdas. Jis žaizdotas nuo kojų padų iki viršugalvio. Jo niekas negydo, neapriša žaizdų, o jas musių spiečiai graužia. Jam niekas nepaduoda vandens, ir maitinasi tik numestais trupiniais. Jis kenčia troškulį, alkį, šaltį ir tyli.

Jėzus kentėjo už Jeruzalės vartų, Lozorius kenčia už turtuolio dvaro vartų. “O ištvermė subręsta darbuose, kad jūs taptumėte tobuli, subrendę ir nieko nestokotumėte” (Jok 1, 4).

Dabar pažvelkime į turtuolį. Juk jis negali nežinoti, kas už jo rūmų vartų. Tokie pat turtuolio tarnai, ir jie nepadeda elgetai.

Netoli tokio vargo turčius puotauja, linksminasi. Turtuolis panašus į Apreiškimo knygoje aprašytą Babelę: “Moteris buvo apsvilkusi purpuru ir škarlatu, išsipuošusi auksu, brangakmeniais ir perlais. Ji laiko rankoje aukso taure, pilną ištvirtimo šlykštybių ir nešvarumų...” (Apr 17, 4).

Atsitiko taip, kad Lozorius mirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Su jo mirtimi baigėsi skausmai, neturtas. Mirtis atnešė dangiškąją garbę ir džiaugsmą. Ir tos laimės niekas negali atimti. “Viešpaties akyse didžiai brangūs mirštą teisieji” (plg. Ps 115, 15). Lozorį, kuriam žemėje nepadavė vandens, dabar pagirdė džiaugsmu, pasoti-

no garbe. "Dabartinis mūsų vargas ruošia mums neapsakomą, visa pranokstančią amžinąją garbę" (2 Kor 4, 17).

Pats Kristus kanonizavo - paskelbė šventuoju Lozorių. Jo kančia Anapus sušvytėjo. Kiekviena kančios diena reikšminga. "Į tavo knygą buvo įrašytos visos man skirtos dienos" (Ps 139, 16). Jis įrašytas į gyvųjų knygą, ir jo vardas neišdils. Visas Lozorius gyvenimas - tik dorybės. Po to laiminga mirtis ir amžina garbė.

Jam priešinga turtuolio padėtis. Kristus nemini net jo vardo. Jis amžinai pakastas į nežinomybę. Gyvendamas buvo kietos širdies nelaimingiesiems, kenčiantiesiems. Negailestingumas užsitarnavo negailestingumą. Jo puikybės purpuras virto tuštybe, plona drobė - amžinu šaltumu ir kančia, turtas - amžinu neturtu. Šv. Jonas evangelistas rašo: "Kūno geismas, akių geismas ir gyvenimo puikybė, - tai buvo jame" (plg. 1 Jn 2, 16). Bet visa tai virto pelenais.

Evangelijoje kalbama: "Mirė turtuolis ir buvo palaidotas... atsidūrė pragaro kančiose" (Lk 16, 22-23). Tai buvo pabaiga jo turtų, smaguriavimo, lėbavimo. Išskyrus nuodėmę, nieko nebeturėjo. Ištiko baisi mizerija - niekybė.

Vietoje purpuro išaugo ugnies purpuras. Kito neatjautęs, pats pajuto nepaprastą troškulį. Jis ėmė prašyti Abraomą: "Tėve Abraomai, pasigailėk manęs! Atsiųsk čionai Lozorių, kad, suvilgęs vandenyje galą piršto, atvėsintų man liežuvį. Aš baisiai kenčiu šioje liepsnoje" (Lk 16, 24). Liežuvis, kuris smaguriavo, dabar troško nors lašelio vandens.

Tačiau Abraomas jam atsakė: "Atsimink, sūnau, kad tu dar gyvendamas atsiėmei savo gėrybes, o Lozorius - tik nelaimės. Todėl jis susilaukė paguodos, o tu kenti. Be to, tarp mūsų ir jūsų žioji neperžengiama bedugnė, ir niekas panorėjęs iš čia negali nueiti pas jus nei iš ten persikelti pas mus" (Lk 16, 25-26).

Tarp pragaro ir dangaus nėra susisiekimio. Tarp nuodėmės ir dorybės nėra ryšio.

Tada turtuolis tarė: "Meldžiu tave, tėve, nusiųsk jį bent į mano tėvo namus: aš gi turiu penkis brolius - juos teispėja, kad ir jie nepa-

tektų į šią kančių vietą.” Abraomas atsiliepė: “Jie turi Mozę bei pranašus, tegul jų ir klauso!” O anas atsakė: “Ne, tėve Abraomai! Bet jei kas iš mirusiųjų nueitų pas juos, jie atsiverstų.” Tačiau Abraomas tarė: “Jeigu jie neklauso Mozės nei pranašų, tai nepatikės, jei kas ir iš numirusiųjų prisikeltų” (Lk 16, 27-31).

Turtuolis prisiminė brolius ne iš meilės, o tik baiminosi, kad jiems atsidūrus pragare, dar jo kančia padidėtų.

Daug kas nori praturtėti, lengvesnio gyvenimo sulaukti, bet svarbu netapti turto vergu ir neužsimerkti prieš vargstančius. Aš peržiūrėsiu savo siekius.

NUSIDĖJĖLĖS MOTERS ATSIVERTIMAS

“Vienas fariziejus užsiprašė Jėzų pietų. Atėjęs į fariziejaus namus, jis sėdo prie stalo. Ir štai moteris, kuri buvo žinoma miesto nusidėjęlė, patyrusi, kad jis fariziejaus namuose, atsinešė alebastrinį indą kva-paus tepalo ir verkdamą, priėjusi iš užpakalio prie jo kojų, ėmė laistyti jas ašaromis, šluostyti savo galvos plaukais, bučiavo jo kojas ir tepė jas tepalu” (Lk 7, 36-38).

Jos nuodėmės buvo kūniškos. Bet Kristus nesakė nuodėmės rūšies. “Užtat ištvirkavimas, visoks netyrumas ar godulystė tenebūna jūsų net minimi, kaip pridera šventiesiems” (Ef 5, 3).

Kas paskatino ateiti prie Kristaus? Tai pats Kristus pasako: “Niekas negali ateiti pas mane, jeigu jam nėra duota Tėvo” (Jn 6, 65).

Tai buvo duotas spindulys eiti prie šviesos. Ji nenusigręžė nuo jo. “Viešpatie, patrauk mane savo meilės varžtais” (Oz 11, 4). Nusidėjęlė nepraleido progos ateiti prie Kristaus, netgi skubėjo. Nesvarbu jai, kad tai svetimi namai, kad ji nekviesta, kad pietų metas. Ji nelaukė patogaus momento, kada Kristus išeis. Kol šviečia, reikia skubėti, nes gali debesis užteiti ir užtemdyti. “Negaišuok grįžti pas Viešpatį, neatidėliok diena po dienos, nes staiga užklups tave Viešpaties pyktis ir bausmės metu pražūsi” (Sir 5, 7).

Dažnai Dievas ir mums siunčia spindulį - gerą mintį. Tada eikime į šviesą, - naudokimės proga. Dievas ir sunkiausiomis nuodėmėmis nusidėjus paskatina į gera, tik nereikia nusigręžti.

“Iš užpakalio prie Kristaus kojų, ėmė laistyti jas ašaromis... bučia-vo jo kojas ir tepė jas tepalu” (Lk 7, 37-38). Tai gilus tikėjimas, kad Kristus - Dievas ir jai atleis nuodėmes, kartu ir tikra atgaila. Kai kurie ėjo prie Kristaus, kad pagydytų jų kūno ligas, o ji prašė pagalbos sielai.

Jai nebuvo svarbi žemiška garbė, - ką kiti kalbės. Tai nepapras-tas nusižeminimas ir drąsa. Tiesiog heroizmas.

Nikodemas, mokytojas, ėjo prie Kristaus nakčia, o nusidėjėlė prie visų akių - dieną.

Ne tik drąsa, nusižeminimas, bet kartu didelė širdies malda. Ta malda buvo atliekama kūnu ir siela. Ji buvo suklupusi. Ir mes melsda-miesi klaupkimės! “Kuo esi didesnis, tuo labiau nusižemink, ir rasi malones pas Viešpatį” (Sir 3, 18).

Malda ir nusižeminimas kartu eina. Malda yra dvasios kvėpėjimas.

Viskas jungėsi su atgaila. Nusidėjėlės atgaila buvo tikra. “Kaip buvote atidavę savo kūno narius vergauti netyrumui ir nedorybei, kad elgtumėtės nedorai, taip dabar atiduokite savo narius tarnauti teisumui, kad taptumėte šventi” (Rom 6, 19).

Tai matydamas fariziejus, kuris buvo Jėzų pasikvietęs, mąstė sau vienas: “Jeigu šitas būtų pranašas, jis žinotų, kas tokia ši moteris, kuri jį paliečia, - kad ji nusidėjėlė!” (Lk 7, 39).

Fariziejus galvojo, kad Jėzus ne pranašas ir kad jis ne šventas. Aišku, jis klydo, taip mąstydamas. Tam tinka pranašo Izaijo žodžiai: “Šitie dalykai aitrina mano pyktį kaip be perstojo degančią ugnį” (Iz 65, 5).

Tai fariziejaus puikybė, kaip ugnis deganti, o iš jos lieka tik dūmai.

Nusidėjėlė buvo nuoširdi atgailautoja. Gerų diegų negalima laužyti.

Nuo atgailos prasideda dorybės, auga šventumas. Pats prisilietimas prie Kristaus duoda šventėjimą. Gali būti ir dvasinis prisilietimas.

Banguodamas vanduo įgauna tyrumą - jis pasikeičia, jis tyrėja.

Jei žmogus pradeda į gera keistis, - jis tyrėja. Svarbu vietoje nesustoti. Sustojimas, stagnacija - puvimo pradžia.

Tai svarbu ir mūsų gyvenime. Niekuiomet nesame pakankamai pasiekę tyrumo. Ir senatvėje reikia tyrėti. Dievas visuomet duoda tam tikslui malonių.

Viešpatie, per visas savo gyvenimo dienas kelsiu į Tave rankas, - pasigailėk manęs ir padėk tapti tyresniam!

NUSIDĖJĖLĖS MOTERS ATSIVERTIMAS

(Tęsinys)

Jėzus, žinodamas mintis, tarė fariziejui: “Simonai, turiu tau ką pasakyti.” Tas atsiliepė: “Sakyk, Mokytojai!” (Lk 7, 40).

Kristus matė nusidėjęlės širdį ir fariziejaus lengvabūdiškumą. Kristus vieną išteisina, kitą pamoko. Tai daro abiejų sielų naudai.

Kristus pradėjo kalbėti palyginimais: “Skolininkas turėjo du skolininkus. Vienas buvo skolingas penkis šimtus denarų, o kitas - penkiasdešimt. Jiems neturint iš ko atiduoti, jis dovanojo abiem. Katras labiau jį mylės?” Simonas atsakė: “Manau, kad tasai, kuriam daugiau dovanota.” Jėzus tarė: “Teisingai nusprendei” (Lk 7, 41-43).

Kristus visus myli ir nieko nenori užgauti, nuliūdinti. Todėl kaip pranašas Natanas švelnina dalyką palyginimu. Neduria iš karto į akis, duoda susiprasti. Tai teisingas paaiškinimas ir neužgaunantis.

Didysis skolintojas yra Dievas, visi mes jam skolingi. Kristus visiems mums ištrynė skolas. “Jis ištrynė mus kaltinantį skolos raštą ir panaikino jį” (Kol 2, 14).

Sunku žinoti, kurie mes daugiau skolingi Dievui. “Savo klaidas kas gali pastebėti?” (Ps 19, 13). Gal ir nematė fariziejus savo išdidumo? Dangiškoji nušviečianti šviesa visiškai kitokia. Dimensija - kas daugiau myli? Pirmiausia reikia žiūrėti į savo kaltes.

Kristus išaiškino ir pritaikė pasakytą palyginimą. Atsisukęs į moterį, tarė Simonui: “Matai šitą moterį? Aš atėjau į tavo namus, tu nedavei man vandens kojoms nusimazgoti, o ji suvilgė jas ašaromis ir nušluostė savo plaukais. Tu manęs nepabučiavai, o ji, vos man atėjus, nesiliauja bučiavusi man kojų. Tu aliejumi man galvos nepatepei, o ji tepalu patepė man kojas. Todėl aš tau sakau: jai atleidžiama daugybė jos nuodėmių, nes ji labai pamilo. Kam mažai atleista, tas menkai myli” (Lk 7, 44-47).

Moteris visa savo prigimtimi atsigręžė į Kristų, - atgailavo. Ir jos meilė - kaip jūros potvynis. Tas taikoma ir visiems. “Sakau jums, mui-tininkai ir ištvirtėjęs greičiau už jus pateks į Dievo karalystę” (Mt 21, 31). Mūsų didelė meilė ir Dievo gailestingumas atidaro dangų. “Vieš-pats plaus Siono dukrų puvėsius” (Iz 4, 4). Tai vyksta per Jėzų Kris-tų. Meilės deganti ugnis nuvalo purvus, kaip ugnis geležies rūdis. Ir auksą reikia ugnyje lydyti.

Jėzus tarė moteriai: “Atleidžiamos tau nuodėmės.” Sėdintieji už stalo pradėjo svarstyti: “Kas gi jis toks, kad net ir nuodėmės atlei-džia?!” O jis dar tarė moteriai: “Tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Eik rami!” (Lk 7, 47-50).

Jėzus atleido nuodėmes ir bausmes. Jau tada ne apie nuodėmes reikia galvoti, o apie šviesą - dorybes.

Taip nuodėmklausis, atleidęs nuodėmes, sako penitentui: “Eik ra-mybėje ir daugiau nenusidėk!”

Jėzus pasakė moteriai: “Eik rami!” Ir kartu pabrėžė: “Tavo tikėji-mas išgelbėjo.” Ne tik mylėti reikia, bet ir tikėti. Be tikėjimo meilė nepatvari.

Nusidėjėlė negalėjo atsiplėšti nuo Kristaus. Juk kur Kristus, ten ir dangus. Ji tik tadaėjo, kai Kristus pasakė: “Eik”.

Prie Kristaus einame nusižeminę, o pakylame su džiaugsmu ir gar-be. Kai suklumpame, sakome: “Mizerere” (“Pasigailėk”), o kai kelia-mės - “Aleliuja”. Ir mes prisiglauskime prie Kristaus ir neatsitraukime, kol jis duos mums ramybę. Ramybė - dangaus atvaizdas, nepamaino-mas turtas. Taip gera, kai ramybė šeimoje ir tarp tautų!

SAMARIETĖS MOTERS ATSIVERTIMAS

“Jėzus užsuko į Samarijos miestą, vadinamą Sicharu, netoli nuo lauko, kurį Jokūbas buvo davęs savo sūnui Juozapui. Tenai buvo Jokūbo šulinys. Nuvargęs iš kelionės, Jėzus prisėdo palei šulinį. Buvo apie šeštą valandą” (Jn 4, 5-6).

Jėzaus pastoracija vyko visur. Ypač jis rūpinosi paklydusiais. Jėzus atranda ir tuos, kurie jo neieško. Pranašas Izaijas rašo: “Daviau si atrandamas tiems, kurie manęs neieškojo, pasirodžiau tiems, kurie apie mane neklausinėjo” (Rom 10, 20).

Moteris samarietė buvo nusidėjėlė, ir ji neieškojo, o Jėzus ją surado. Ta samarietė buvo paskendusi kūno nuodėmėse. Mes nuo tokių nusigręžiame, o jis pirmutinis užmezgė su ja kalbą. Jis jai tarė: “Duok man gerti” (Jn 4, 7). Tada žydai su samariečiais nebendravo, tiesiog juos laikė pagonimis. Jėzus jai tarė: “Jei tu pažintum Dievo dovaną, ir kas yra tas, kuris tave prašo: “Duok man gerti”, rasi pati būtum jį prašiusi, ir jis tau būtų gyvojo vandens davęs!” (Jn 4, 7). Tai buvo susitikimas mirtingumo ir nemirtingumo.

Aišku, Kristus pavargęs ir kūniškai ištroškęs. Tačiau svarbiausia - jis buvo ištroškęs moteriškai laimės - nemirtingumo. Dvasios troškulys pralenkė kūno toškulį.

Kristus ant kryžiaus sukepusiom lūpom sušuko: “Trokštu!” Bet ir ten buvo didelis pasaulio išganymo - laimės troškulys. Tai buvo didžiausia Kristaus meilė žmogui.

Jėzus ir mums sako: “O kad žinotumėt Dievo dovaną!” Jėzus duoda gyvąjį, o ne mirštančiųjų vandenį. Bet reikia jo prašyti. “Prašykite, ir jums bus duota” (Mt 7, 7).

Šv. Augustinas sako: “Gėdinga būtų mūsų tinginystė. Dievas duoda daugiau, negu mes galime priimti. Dievas duoda veltui. Jam nereikia atsilyginti ar gražinti.”

Moteris samarietė tarė: “Viešpatie, bet juk tu neturi kuo pasemti, o šulinys gilus. Iš kur tu imsi gyvojo vandens?”... Jėzus atsakė: “Kiek-

vienas, kas geria šitą vandenį, ir vėl trokš. O kas gers vandenį, kurį aš duosiu, tas nebetrokš per amžius, ir vanduo, kurį jam duosiu, taps jame versme vandens, trykštančio į amžinąjį gyvenimą” (Jn 4, 11-14).

Kristus aiškiai skiria gamtinį vandenį ir antgamtinį. Antgamtnis svarbiausias, o kartais jo nepaisoma. “Juslinis žmogus nepriima to, kas ateina iš Dievo Dvasios” (1 Kor 2, 14). Tačiau Kristus kalba apie dvasinius dalykus, remdamasis gamtiniais. Nuo gamtinių eina prie amžinųjų, nuo matomų - prie nematomų.

Pats šaltinis yra Kristus. “Kas mane tiki, iš jo plauks gyvojo vandens srovės” (Jn 7, 38). Dykumoje rasti šaltinį, - tai rasti gyvenimą. Tas pats surasti Kristų.

Samarietė moteriškė tarė: “Viešpatie, duok man to vandens, kad aš nebetrokščiau” (Jn 4, 15). Tie samarietės ištarti žodžiai jau buvo žingsniai link atsivertimo. Kai tuos žodžius ištare, Jėzus pasakė: “Eik, pakviesk savo vyrą ir sugrįžk čia.” Moteris atsakė: “Aš neturiu vyro.” Jėzus jai tarė: “Gera! pasakei: “Neturiu vyro”, - nes jau esi turėjusi penkis vyrus, ir dabartinis anaip tol ne tavo vyras. Čia tu tiesą pasakei” (Jn 4, 16-18). Konkubinas yra sunki nuodėmė. Šv. Paulius rašo: “Argi nežinote, kad jūs esate Dievo šventovė ir jumoje gyvena Dievo Dvasia? Jei kas Dievo šventovę niokoja, tą Dievas suniokos” (1 Kor 3, 16-17). Kad išvengtumėm tos nuodėmės, reikia bendrauti su amžina skaistybe - Kristumi. “Aš jus sužiedavau su vienu vyru, su Kristumi, ir turiu pas jį nuvesti jus kaip skaisčią mergele” (2 Kor 11, 2).

Pats Kristus veda samarietę į skaistumą. Jis prisilietė prie paties skaudulio, kad gydytų, - pasakė tiesą į akis. Paprastai tuose dalykuose moterys ginasi, bet samarietė moteris atvira, nesigynė. Ji sušuko: “Aš matau, Viešpatie, jog esi pranašas” (Jn 4, 19). Prisipažinimu prasidėjo atsivertimas, nes ji ėmė kalbėti apie Dievą. “Mūsų tėvai garbindavo Dievą ant šito kalno, o jūs tvirtinate, kad Jeruzalė esanti vieta, kur reikia jį garbinti.” Jėzus atsakė: “Mote-

rie, tikėk manimi, jog ateis valanda, kada garbinsite Tėvą ne ant šio kalno ir ne Jeruzalėje... Tikrieji garbintojai šlovins Tėvą dvasia ir tiesa” (Jn 4, 19-23). Dievo garbinimas - ne sektantų rankų pliaukšėjimu, o širdimi.

Moteriškė samarietė įžengė net į teologijos mokslą. Tas niekam nėra užginta. Tačiau svarbiausia garbinti Dievą dvasia, širdimi. “Kai tu panorėsi melstis, eik į savo kambarėlį ir užsirakinęs melskis savo Tėvui, esančiam slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins” (Mt 6, 6). Moteris tarė: “Aš žinau, jog netrukus ateis Mesijas. Atėjęs jis mums viską paskelbs.” Jėzus jai taria: “Tai aš, kuris su tavimi kalbu!” (Jn 4, 25-26). Kokia didelė Jėzaus meilė nusidėjėlei, kuri eina prie Dievo! Fariziejams, Rašto aiškintojams Kristus kalbėjo palyginimais apie Mesiją, o moteriai tiesiog pasakė: “Aš esu.” Jėzus iš karto apšvietė samarietės širdį.

Mokiniai sugrižę nustebo, kad Jėzus kalbėjo su moterimi, bet nieko nesakė. Mokytojas žino, su kuo ir kaip kalbėti. “Moteris, palikusi ašotį, nubėgo į miestą ir apskelbė žmonėms: “Eikite pažiūrėti žmogaus, kuris pasakė man viską, ką esu padariusi. Ar tik jis nebus Mesijas?!” (Jn 4, 28-29).

Moteriškė ne tik įtikėjo, bet ir skelbė tikėjimą. Buvusi nusidėjėlė tapo misioniere. Dievas iš padugnių iškelia, kurie nori, ir sodina šalia savęs. Pakelk, Dieve, ir mane!

KRISTUS NUTILDO AUDRĄ

“Tą pačią dieną, atėjus vakarui, jis tarė mokiniams: “Irkitės į aną pusę!.. Jėzus buvo valties gale ir miegojo ant pagalvės” (Mk 4, 35, 38).

Jėzus po sunkaus darbo miegojo. Ir jis buvo žmogus, nes viską, kas žmogiška, prisiėmė, išskyrus nuodėmę.

Jis miegojo valties gale, kad pravėręs akis matytų. Taip miega motina ir budi, kad pravertų akis į vaiką. “Tau pati tamsa nėra tamsi ir naktis šviečia kaip diena” (Ps 139, 12).

Tai Bažnyčios paveikslas. Bažnyčia - kaip laivas, bet Jėzus budi ir budi. Budi ir tamsiąją naktį.

“Pakilo didžiulė vėtra, ir bangos ėmė lietis į valtį taip, kad valtį jau sėmė” (Mk 4, 37). Kartais šėtonas lenda net į Bažnyčios vidų, - nori ją paskandinti. Tokių įvykių būta istorijoje. Vienu metu buvo net trys popiežiai - du neteisėtai išrinkti. Jėzus tyli, tarsi miega. Bet Jėzus sunkiais momentais laukia, kad jį pašauks gelbėti. Nors buvo trys popiežiai, visa Bažnyčia sielojosi ir meldėsi. “Kai jis manęs šauksis, jo išklausysiu, - sielvarte su juo būsiu varge, jį išgelbėsiu, pagerbsiu” (Ps 91, 15). Toliau psalmėje parašyta: “Viešpats tave saugo, tavo dešinėje Viešpats yra tavo užuovėja. Viešpats saugos tave nuo viso, kas pikta, - jis saugos tavo gyvastį” (Ps 121, 5, 7). Dievas labiausiai saugo savo Bažnyčią.

Jei kartais kiltų pavojus ir apimtų didelė baimė, reikia dar labiau šaukti: “Gelbėk mane, Dieve, nes vandenys man kaklą siekia!” (Ps 69, 2). Čia vandenys - tai blogis. Todėl sakoma: “Prie jūros melskimės.” Jūroje dideli pavojai. Baisūs puikybės vėjai.

Pakilus mirties pavojui, prisiartino mokiniai ir pažadino Jėzų: “Mokytojau, tau nerūpi, kad mes žūvame?” Atbudęs jis sudraudė vėtrą ir įsakė ežerui: “Nutilk, nusiramink!” Tuo pat vėjas nutilo, ir pasidarė visiškai ramu” (Mk 4, 38-39). Dievo galybė įsako kūriniams, ir jie klauso. Dievo įsakymas visuomet geras. Todėl ir mes, protingieji kūriniai, turime klausyti.

Jėzus, nutildęs jūrą, tarė mokiniams: “Kodėl jūs tokie bailūs? Argi jums tebestinga tikėjimo?!” (Mk 4, 40).

Kartais būna pagundų audra, ir tada reikia šauktis Kristaus. “Aš esu tavo, todėl gelbėk! Į dulkes nublokšta mano siela, atgai-vink mane kaip pažadėjęs” (L. de Ponte).

Kristus nutildo gamtos ir dvasios audras, - jis visagalis. Tada įvyksta raminanti tyła. “Ramybė, ramybė tolimiems ir artimiems!” (Iz 57, 19).

Tik bedieviai neturi ramybės, ir aš bijau. “Nedorėliai - kaip

jūra, audros pašiaušta ir negalinti nurimti. Jos bangos išmeta dumblą ir nešvarumus” (Iz 57, 20).

Kristus išsigandusiems mokiniams tarė: “Drąsos! Tai aš. Nebijokite!” (Mt 14, 27). Koks švelnus, raminantis Kristaus, Mokytojo, žodis. Klaidingos baimės nereikia išsigąsti. Teisinga baimė - tai nuodėmės baimė.

Buvo baisi baimė, kai Kristus tarė kariams: “Tai aš!” Po tų žodžių jie atšoko atgal ir parpuolė ant žemės (plg. Jn 18, 6). Kitados Dievas tarė Mozei: “Aš esu esantysis.” Taip Kristaus, kaip Dievo, pasakyti žodžiai: “Aš esu!” - sudrebina.

Kai Kristus atėjo ežero bangų paviršiumi, Petras sušuko: “Viešpatie, jei čia tu, liepk man ateiti pas tave vandeniu” (Mt 14, 28). Tais žodžiais Petras išpažino Kristaus dievybę.

Anksčiau Petras dėl daugybės pagautų žuvų kalbėjo: “Atsitrauk nuo manęs, nes aš esu nuodėmingas žmogus.” O dabar Petras buvo jau užsidegęs meile: “Liepk man eiti per vandenį.” Tiesiog eiti pabučiuoti. Viešpaties baimė visuomet virsta meile. Savo jėgomis neįmanoma eiti vandens paviršiumi, bet meilė Viešpačiui viską gali. “Kokia tu graži, kokia maloni! O meile, mano džiaugsme!” (Gg 7, 7).

Kristui nepasakius “Eik”, Petras nėjo per vandenį. Kristus niekam neatsako, jei jo prašo. Sausuma gali eiti ir bailiai, o vandeniui - reikia didelio tikėjimo.

Petras, eidamas per vandenį ir pamatęs vėjo ir bangų smarkumą, pradėjo skęsti. Jis sušuko: “Viešpatie, gelbėk mane!” Tuojuo ištiesęs ranką, Jėzus sugriebė jį ir tarė: “Silpnatiki, ko suabejojai?!” (Mt 14, 30-31). Skendimo priežastis buvo ta, kad Petras sužiuro į bangas ir nukreipė žvilgsnį nuo Jėzaus. Be Kristaus drąsa eina niekais. “Tarp kritusiųjų tos dienos mūšyje buvo keletas kunigų, kurie išėjo neapgalvotai kovoti, norėdami pasižymėti” (1 Mak 5, 67).

Mūsų drąsa tebūnie Kristaus meileje!

KRISTUS SVETIMAUTOJĄ MOTERĮ APSAUGO NUO MIRTIES IR JAI ATLEIDŽIA NUODĖMES

“Rašto aiškintojai ir fariziejai atvedė moterį, sugautą svetimaui. Pastatė ją viduryje ir kreipėsi į ją: “Mokytojau, ši moteris buvo nutverta svetimaui. Mozė mums įstatyme yra liepęs tokias užmušti akmenimis. O tu ką pasakysi?” (Jn 8, 3-5). Jie tai sakė, spėsdami jam pinkles, kad turėtų kuo apkaltinti” (Jn 8, 6).

Jėzus visiems buvo gailestingas, o fariziejai šia proga norėjo Jėzaus gailestingumą, kaip mitą, sugriauti. Jei sakys iš gailestingumo paleisti, - griaus Mozės įstatymą. Juk Mozei tą įsakymą davė pats Dievas. Be to, koks gailestingumas, jei jis priešinasi įstatymo tiesai?

Jei gu Jėzus būtų liepęs užmušti, tai toks Jėzaus gailestingumas būtų tik fikcija. Žmonės nusigręžtų nuo jo.

Jėzus elgiasi pagal Šv. Rašto žodžius: “Savo didybėje žygiuok pergalingai ginti tiesos ir teismo” (Ps 45, 5). Be gailestingumo teisė paniekinama. Kristaus asmenyje: “Ištikima meilė ir tiesa susitiks, teismus ir ramybė bučiuosis. Tiesa žels iš žemės, Dievo teismus žvelgs iš dangaus” (Ps 85, 11-12).

Jėzus pasilenkęs pirštu rašė ant žemės. Jėzus nenori būti žemiškas teisėjas. Kai vienas žmogus jo prašė: “Mokytojau, liepk mano broliui, kad pasidalytų su manimi palikimą”, - jis atsakė: “Žmogau, kas gi mane skyrė jūsų teisėju ar dalytoju?” (Lk 12, 13).

Jėzus matė fariziejų nedorumą ir tą vargšę moterį. Kitados Dievas rašė ant akmens įsakymus, dabar Jėzus rašė ant žemės. “Visi, kurie tave palieka, bus sugėdinti; visi, kurie šiame krašte maištauja prieš tave, bus nužeminti, nes jie paliko (Viešpatį), gyvojo vandens šaltinį” (Jer 17, 13).

Fariziejai turėjo intenciją ne tiek užmušti svetimautoją, kiek Dievo vardu apkaltinti Dievo Sūnų. Tai didžiulė veidmainystė.

Aišku, fariziejai nesuprato, ką Jėzus rašė. Nesuprato ir karalius Baltazaras, ką paslaptingas pirštas rašė ant sienos. Tokie buvo žo-

džiai: “MENE” - Dievas suskaičiavo tavo karalystės (dienas) ir privedė ją prie galo; “TEKEL” - tu buvai pasvertas svarstyklėmis ir buvai rastas lengvas; “PERES” - tavo karalystė yra padalyta medams ir persams” (Dan 5, 25-28).

O čia dangaus karalystė, jos gali netekti.

“Jiems nesiliaujant kamantinėti, jis atsitiesė ir tarė: “Kas iš jūsų be nuodėmės, tegu pirmas sviedžia į ją akmenį” (Jn 8, 7). Ir vėl pasilenkęs rašė.

Kristus parodė dievišką išmintį. Jis nepasisakė prieš įstatymą ir neap kaltino moters. Jis kaip pirma paaiškino: “Atiduokite tad, kas ciesoriaus, ciesoriui, o kas Dievo, - Dievui” (Mt 22, 21). Kristaus išmintimi džiaugiasi dangaus angelai. Ta išmintis - džiaugsmas ir žmogui, - ji apgina. Nuo tos išminties traukiasi šėtono pinklės ir gudrybės.

Kristus kalbėjo: “Kodėl gi matai krislą savo brolio akyje, o nepastebi rąsto savojoje?!” (Mt 7, 3). Pirma reikia apgailėti savo nuodėmės. Akmenys, metami į kitą, atsigręžia į tave. Adomas ir Ieva, padarę nuodėmę, slapstėsi nuo Dievo, o čia bėgo slėptis fariziejai. Slėpėsi ne tik nuo žmonių, bet ir nuo Dievo veido. Pradėjo šalintis visi, pradedant nuo vyresniųjų. Jie labiau atsakingi, - didesnė ir jų nuodėmė.

Vis dar Jėzus rašė ant žemės. Gal jau užrašė moteriškę į dangų?

“Atsitiesęs Jėzus paklausė: “Moterie, kur jie pasidėjo? Niekas tavęs nepasmerkė?” Ji atsiliepė: “Niekas, Viešpatie.” Jėzus jai tarė: “Nė aš tavęs nepasmerksiu. Eik ir daugiau nebenusidėk” (Jn 8, 10).

Kaip ne vienodai Jėzus elgėsi: moterį išteisino, fariziejus pasmerkė. Ir moteriškė, ir fariziejai - nusidėjėliai. Bet moteriškė labai kentėjo ir gailėjosi, o fariziejai nenorėjo pasigailėjimo ir Jėzaus gailestingumo. “Viešpats yra ištikimas visais savo žodžiais ir maloningas visais savo darbais. Viešpats prilaiko kiekvieną, kas klumpa, pakelia visus gyvenimo palaužtus” (Ps 145, 13-14).

Reikia manyti, kad moteris buvo smarkiai sugėdinta, bet kai Kristus atleido, viskas atslūgo. Ir pati gėda jau į aukštį kelia.

Moteris dvigubai apdovanota: ji apsaugota nuo mirties ir atleistos nuodėmės. Koks moteriškės džiaugsmas! Tas džiaugsmas jau dangaus.

Viešpatie, neleisk man imti akmens prieš kiekvieną žmogų, o tik sakyti: “Dieve, pasigailėk manęs.” Tada ir aš patirsiu džiaugsmą.

Kartą vaikai einančiam kunigui paleido po kojom akmenį. Kunigas nieko nesakė vaikams, tik paėmė akmenį ir numetė į šalį, kad kas nors kitas nesusižeistų.

MUITININKO ZACHIEJAUS ATSIVERTIMAS

“Atvykęs į Jerichą, Jėzus ėjo per miestą. Ten buvo žmogus, var-du Zachiejus, muitininkų viršininkas ir turtuolis. Jis troško pamatyti Jėzų, koks jis esąs, bet negalėjo per minią, nes pats buvo žemo ūgio. Zachiejus užbėgo priekin ir įlipo į šilkmedį, kad galėtų jį pamatyti, nes jis turėjo tenai praeiti” (Lk 19, 1 - 4).

Dievas davė impulsą - malonę pamatyti Jėzų. Zachiejus, kaip pats prisipažino, buvo nusidėjęs, grobstydamas turtus. Be to, žydai laikė Romos tarnautojus kolaborantais, nusidėjėliais.

Dievas duoda malonę nusidėjėliams sugrįžti prie Dievo ir tiesos. Zachiejus neatstūmė tos malonės, neužgesino to gražaus impulso.

Pirmas Zachiejaus atsivertimo ženklas ir žingsnis - noras pamatyti Jėzų. Pažvelgimas yra didelis dalykas.

Dievas įsakė Mozei ant medžio pakabinti varinį žaltį. Kas gyvates įgeltas pažvelgdavo, tas ne mirdavo, o išgydavo.

Zachiejaus nusistatymas pamatyti Jėzų buvo tvirtas, be jokių abejonų. Juk vyrui kaip vaikui lipti į medį (ir dar viršininkui!) galėjo būti pajuoka. Į jį pirštais rodytų ir iš jo juoktųsi. Bet Zachiejus to nepaisė.

Žydai niekino medinį kryžių, o per jį atėjo išganymas. Ir aš, ir tu pažvelkime į kryžių! Viena žmogų labai viliojo neskaisčios pagundos. Kai jį uždegdavo pagundos, jis pabučiuodavo kryžių, ir viskas nutildavo. Netgi patarlė yra: “Bijo kaip velnias kryžiaus.” Piktasis bijo kryžiaus.

“Atėjęs į tą vietą ir pažvelgęs aukštyn, Jėzus tarė: “Zachiejau, greit lipk žemyn! Man reikia šiandien apsilankyti tavo namuose” (Lk 19, 5).

Jėzus, ir pirmą kartą sutikęs žmogų, žinojo jo vardą. Zachiejaus vardas atitiko jį patį, jis reiškia “išteisintas”, “tyras”.

Jėzaus žodžiuose - vien meilė ir gailestingumas. Jėzus neskaičiuoja nuodėmių, o randa progą pagelbėti. “Greit lipk”, sako, nes proga greit praeina, - skubėk naudotis. Ryžtas nevykdomas nuvysta kaip gėlė.

Ir visiems nusidėjėjams greitai reikia grįžti prie Viešpaties. “Šiandien man reikia būti tavo namuose”, ne rytoj. Dievui nėra rytojaus, visuomet - šiandien, dabar. Ir mes tik šiandieną turime, rytojus ne mūsų rankose. “O kad šiandien išgirstumėte, ką jis sako!” (Ps 95, 7).

Kristus ateina į svečius. Svečio atėjimas negali būti atidėtas. Kristus ateina į svečius pas nusidėjėlį. Koks Jėzus geras ir gailestingas! Kristus sakė norįs ne vien ateiti, bet ir būti (Vulg. vert. “manere” - “pasilik-ti”). “Mes pas jį ateisime ir apsigyvensime” (Jn 14, 23).

Zachiejus skubiai nusileido iš medžio ir džiaugsmingai priėmė Jėzų. “Tai matydami, visi murmėjo: “Pas nusidėjėlį nuejo į svečius!” (Lk 19, 7). Tai buvo džiaugsmingas klusnumas. Su džiaugsmu vaikai privalo klausyti tėvų. Mes visi kaip vaikai su džiaugsmu turime klausyti Dievo.

Žydai murmėjo, kad Kristus ėjo pas nusidėjėlį. Bet ar galime murmėti, jei gydytojas eina pas ligonį? “Ne sveikiesiems reikia gydytojo, o ligoniams” (Mt 9, 12).

Kaip buvo džiugu priimti Jėzų! Ir mams turi būti džiugu, ypač priimti jį šv. Eucharistijoje. “Kas išgirs mano balsą ir atvers duris, aš pas jį užeisiu ir vakarieniausiu su juo, o jis su manimi” (Apr 3, 20).

“Zachiejus atsistojęs prabilo į Viešpatį: “Štai, Viešpatie, pusę savo turto atiduodu vargšams ir, jei ką nors nuskriaudžiau, gražinsiu keturgubai” (Lk 19, 8). Zachiejus nesakė - atiduosiu, bet atiduodu. Ne-reikia delsti atiduoti, bet tuoj pat vykdyti. “Iš ryto bausiu aš nusikaltėlius” (100, 8 Vulg. ver).

Kristus kalbėjo: “Turtuoliui nelengva patekti į dangaus karalystę. Ir

dar kartą jums sakau: lengviau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį, negu turtuoliui patekti į Dievo karalystę” (Mt 19 23-24). Tada mokiniai jo klausė: “Tai kas galės būti išgelbėtas?” Pažvelgęs į juos, Jėzus tarė: “Žmonėms tai negalimas daiktas, o Dievui viskas galima” (Mt 19, 25-26).

Zachiejaus atvejis parodė, kad ir turtingas gali būti išganytas. Reikia šelpiti vargšus ir atlyginti skolas. Bet Dievo malonė daugiau apima, - reikia ne tik aukoti, atsilyginti, bet svarbiausia - mylėti Dievą dėl jo gailestingumo ir meilės. Meilė yra didžiausias turtas.

Jėzus tarė Zachiejui: “Į šiuos namus šiandien atėjo išganymas. Žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti, kas buvo pražuvęs” (Lk 19, 9-10).

Kristus Zachiejaus ryžtą aprobavo, pašventino. Taip pat pašventino namiškius.

Dievas pirmiau yra gailestingas, o paskui teisingas. Kitaip mes pražūtume. Taip ir mes pirmiau būkime gailestingi, paskui jau teisingi. Pirmiau turime trokšti Jėzaus, o paskui priimti. Tas tinka, priimant šv. Komuniją. Viešpatie, būk gailestingas!

KANANIETĖS MERGINOS IŠGYDYMAS

“Jėzus pasitraukė į Tyro ir Sidono sritį. Ir štai iš ano krašto atėjo viena moteris kananietė ir šaukė: “Pasigailėk manęs, Viešpatie, Dovydo Sūnau! Mano dukterį baisiai kankina demonas!” (Mt 15, 21-22).

Aišku, ta moteris tikėjo, kad Kristus turi tokią galią, - jis Mesijas. Ji nesakė - “prašau”, “meldžiu”, o “pasigailėk”. Ji labai nusižemino, išaukštindama Jėzų. Be to, ji labai dukterį mylėjo, - dukters nelaimė kartu buvo ir jos nelaimė. Taip pat ji rodė Jėzui, kaip Dievui, nepaprastą pagarbą. Tiesiog garbino. Ji atėjo ir puolė jam po kojų” (Mk 7, 25).

Jėzus iš karto neatsiliepė. Mokiniai, matydami jos įkyrumą, ėmė prašyti: “Išklausk ją, nes ji sekioja iš paskos šaukdama!” Jėzus tarė: “Aš esu siųstas pas pražuvusias Izraelio namų avis.” Tada moteris pribėgusi puolė ant žemės, maldaudama: “Viešpatie, padėk man!” Jis atsakė: “Nedera imti vaikų duoną ir mesti šunų čiams” (Mt 15, 21-

26). Žydai kitataučius, pagonis vadino tada šunimis. Tą Kristaus terminą pavartojo. Tada moteriškė sakė: “Taip, Viešpatie, bet ir šunyčiai ėda trupinius, nukritusius nuo šeimininko stalo” (Mt 15, 27).

Elgeta Lozorius valgė trupinius, išmestus nuo turtuolio stalo. Bet Dievas nemėto trupinių, o duoda visuomet su kaupu.

Jėzus jai tarė: “O moterie, didis tavo tikėjimas! Tebūnie tau, kaip prašai.” Ir tą pačią valandą jos duktė pasveiko” (Mt 15, 28).

Gydytojai išrašytais vaistais palengvina ligonio būseną. Kristus nepalengvina, jis iš karto viską išgydo, - duktė tapo visai sveika. “Kai Jėzus tarė, ir duktė pasveiko, demonas dukterį paliko” (plg. Mk 7, 29).

Jėzus atsižvelgė į moters tikėjimą ir nusižeminimą. Tikėjimas ir nusižeminimas kartu eina. Garbinimas sukėlė stebuklą. Kaip išmintinga Jėzų garbinti, - juk jis ir Dievas!

Demonas bijo nusižeminimo, todėl greit traukiasi. Demonas esminis bruožas - puikybė. Šia nuodėme jis gundė ir pirmuosius žmones.

Demonas bėga iš žmogaus kūno ir sielos, kai tik žmogus nusižemina ir garbina Dievą.

Nusižeminimas ir Dievo garbinimas dildo nuodėmės. Tačiau nusižeminimas neturi būti tartiufiškas, o tik be išskaičiavimų ir nuoširdus.

Nusižeminimas yra dirva prisiartinti prie Dievo ir jį garbinti.

Nusižeminimas gali būti trejopas. Pirmiausia, kai pats nusižemini, atsisakai turtų troškimo, garbės, aukštų vietų. Nusižemini, kai dalini slapta savo turtus, neieškodamas garbės.

Nusižeminimas kilnesnis, kai tave nusižeminusį kiti niekina, o tu tyliai priimi - neduodi atkirčio, nesiaiškini, nebent tai būtų ne su tavimi susiję, o su kitu asmeniu, bendruomene ar Bažnyčia.

Pagaliau trečia nusižeminimo rūšis, kai nusižemini dėl kito. Tu atimi iš savęs ir atiduodi tą garbę kitam. Ypač gražu, kai kokį darbą ar ką kita kilnaus skiri Dievo garbei (“Ad maiorem Dei gloriam”).

Moteris kananietė nusižeminimo dėl savo dukters. Ji žeminosi dėl mergaitės ir savęs.

Ne kartą Kristus priekaištavo mokiniams dėl jų dar silpno tikėjimo, o pabrėžė didelį moteriškės tikėjimą. “Moterie, didis tavo tikėjimas” (Mt 15, 28). Tikėjimas nepriklauso nuo to, ar tu vyras, ar moteris, ar baigęs aukštuosius mokslus, ar bemokslis. Tai žmogaus atskiras švytėjimas per nusižeminimą.

J. de Belagier rašo: “Pasakyk, kam tikęs teptukas, jei trukdo menininkui tapyti?” (“Kelias”). Mes esame tik teptukas Viešpaties ranke. Teptukas tik per nusižeminimą atlieka didžiausius darbus.

Tu, Viešpatie, per nusižeminimą trokšti man tik gėrio ir grožio. Jei ir visi mane pažemintų, aš Tave mylėsiu dar labiau.

Kaip Dievo Sūnus nusižemino, tapdamas žmogumi, kentėdamas ir mirdamas ant kryžiaus! Mano kelias yra sekti Tave, Jėzau!

ŠIMTININKO TARNO PAGYDYMAS

“Jėzus sugrįžo į Kafarnaumą. Ten vieno šimtininko branginamas tarnas sirgo ir buvo arti mirties. Išgirdęs apie Jėzų, šimtininkas pasiuntė pas jį kelis žydų kilminguosius, prašydamas jį ateiti ir išgelbėti tarną” (Lk 7, 1-3).

Šimtininkas siuntė kilminguosius, pats nedrįsdamas, ir per juos norėjo pagerbti Jėzų. Jis prašė ne sūnų pagydyti, o tarną. Šimtininkas buvo geras: mylėjo Dievą ir pastatė sinagogą. Mylėjo ir tarną kaip savo vaiką.

Šimtininkas ne tik buvo nusižeminęs, bet labai tvirto tikėjimo. Jei prašė pagydyti mirštantį, tai tik dėl gilaus tikėjimo. Moteris kananietė prašė dukterį pagydyti, kuri dar nebuvo mirties pavojuje, o šimtininkas tarno nepaliko mirti, o prašė išgydyti. Dievas myli tuos, kurie mylėdami prašo. Jų ir išklauso.

“Prisiartinus prie namų, šimtininkas atsiuntė savo draugus jam pasakyti: “Viešpatie, nesivargink! Aš nesu vertas, kad užeitum po mano stogu. Aš taip pat nelaikau savęs vertu ateiti pas tave. Bet tark žodį, ir tepasveiksta mano tarnas!” (Lk 7, 6-7).

Reikia atsiminti, kad šimtininkas yra viršininkas. Dažniausiai viršininkai yra išpuikę, nori, kad juos gerbtų, o čia koks nusižeminimas! Jis laiko save nevertą net prieiti prie Jėzaus.

O tikėjimas nepaprastas - tiki, kad Jėzui ištarus vieną žodį, tarnas pasveiks. Vadinasi, Kristus tikrai yra Dievas. Iš pradžių Dievas tarė: "Teatsiranda šviesa!" - ir atsirado! Dabar tars žodį, ir mirštantis vaikas bus sveikas. Dievas visagalis ir jis sako: "Aš tavo išgelbėjimas!" (Ps 35, 3). Dievui nereikia apžiūrėti, paliesti ligonio, užtenka vieno žodžio.

"Juk ir aš, pats būdamas valdinys, turiu sau pavaldžių kareivių. Taigi aš sakau kuriam nors iš jų: "Eik", ir jis eina; sakau kitam: "Ateik čionai!", ir jis ateina; sakau tarnui: "Padaryk tai!" - ir jis daro" (Lk 7, 8). Vadinasi, aš - šios žemės žmogus, ir jis klauso, o kaip neklausys iš dangaus sklindančio balso? Ir aš esu valdinys, ir man nustatytos ribos. O tu ne valdinys, o visko Kūrėjas. Kūriniai turi klausyti Kūrėjo...

Šimtininkas išmintingas. "Tavo žinojimas man per nuostabus, - man per gilus, negaliu jo pasiekti" (Ps 139, 6).

Aš negaliu įsivaizduoti, ką Dievas gali padaryti...

Girdėdamas Jėzus stebėjosi šimtininku ir, atsigręžęs į jį lydinčią minią, tarė: "Sakau jums - nė Izraelyje neradau tokio didelio tikėjimo" (Lk 7, 9). Toliau Kristus kalbėjo: "Todėl aš jums sakau: daugelis ateis iš rytų ir vakarų ir susės dangaus karalystėje prie stalo su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu. O karalystės vaikai bus išmesti laukan į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas." Ir tą pačią valandą tarnas pagijo" (Mt 8, 11-12).

Kristus stebėjosi, kad pasaulietis ir toks aukštas kariškis rodo tokį dvasinį heroizmą. Daug gražaus gali būti ir būna tarp kariškių.

Izraelitai turėjo daug pranašų vadų, o dabar pats Dievo Sūnus kalba, bet jie dar netiki. Tiesiog iš gėdos galima rausti! Betgi tikėjimas siejamas su darbais ir atsakomybe. Todėl Kristus ir kalbėjo: "Karalystės vaikai bus išmesti laukan į tamsybes" (Mt 8, 12). Tamsybė yra nematymas, nenorėjimas matyti, nežinojimas, nenorėjimas žinoti. Tai širdies užkietėjimas irėjimas į pražūį.

“Daugelis ateis iš rytų ir vakarų ir sėsis dangaus karalystėje” (Mt 8, 11).

Jau rytuose po truputį brėkšta krikščionybė. Indijoje sėjama sėkla. O Vakaruose daugiau negu aušra, jau saulė! Ne tik Europa krikščioniška, bet abi Amerikos, Australija ir vandenynų salos.

Tačiau krikščionys turi būti krikščioniški - kaip šimtininkas nusižeminę ir gilaus tikėjimo, kad nebūtų pasikeitimo rolėmis - vieni tampa krikščionimis, kiti nukrikščionėja.

Mes, krikščionys, kalbame prieš priimdami šv. Komuniją šimtininko žodžius: “Viešpatie, nesu vertas, kad įeitum į mano širdį, bet tik tark žodį, ir mano siela pasveiks.”

Per išpažintį vyksta operacija - išimamas dvasios skaudulys, o per šv. Komuniją gydamos žaizdos.

Evangelijoje kalbama, kad šimtininko tarnas, Kristui ištarus žodį, tą pačią valandą pasveiko. Taip sveikstame, priėję išpažinties ir priėmę šv. Komuniją. Per išpažintį staiga atleidžiamos nuodėmės, per šv. Komuniją aš sveikas, nors kartais gali likti degėsių nuosėdos, kurias išblaško skaistykla.

Stiprinsiu savo nusižeminimą ir tikėjimą!

MOTERS KANANietės PAGYDymas

“Ten buvo viena moteris, jau dvylika metų serganti kraujo-plūdžiu. Nemaža iškentėjusi nuo daugelio gydytojų ir išleidusi visa, ką turėjo, ji nė kiek nepasitaisė, bet dar ėjo blogyn ir blogyn. Išgirdusi apie Jėzų, ji prasiskverbė pro minią ir iš užpakalio prisilietė prie jo apsiausto. Mat ji sau kalbėjo: “Jeigu paliesiu bent jo drabužį, - išgysiu!” (Mk 5, 25-28).

Pirmiausia pagalvokime apie tos moteriškės vargą - žemiška pagalba nepadėjo, ji neteko turto, o sveikata ėjo vis blogyn.

Dabartiniais laikais irgi sunkiai gydoma ta liga. Surviliškio parapijoje viena jauna moteris sirgo ta liga - niekas nepadėjo, ir ji mirė. Taigi moters kananietės ateitis buvo labai tamsi.

Moteriškai, išgirdusiai apie Kristaus daromus stebuklus, kilo vienintelė viltis - pagyti per stebuklą. Pamačiusi Jėzų, atrodė, tiesiog dangų pamatė. Jėzui nėra nepagydomų ligų. Ji tvirtai tikėjo ir pasitikėjo Jėzumi. Ji buvo labai kukli ir nedrįso prašyti, kad išgydytų, o norėjo tik prisiliesti prie Jėzaus drabužių. Kuklumas - viena gražiausių dorybių. Gal ji girdėjo: "Jie prašė jį leisti palytėti nors apsiausto apvadą. Ir kas tik palietė, - pasveiko" (Mt 14, 36).

Ji neišdrįso eiti priešakin, pažvelgti į veidą. Tik iš užpakalio prisilietė prie drabužio. Tai didelė pagarba.

Priešaky visas žmogaus grožis. Tiktai nuodėmė subjauroja grožį. Tada iš burnos - bjaurios kalbos, iš akių - pyktis, iš krūtinės - neleistini geismai, iš gomurio - nemalonus kvapas.

Kai moteriškė kanietė prisilietė, tuojau pajuto, kad jau pasveiko, - nustojo kraujas plūsti. Taip ir mes galime prisiliesti prie Jėzaus. Taip būna, atliekant išpažintį, priimant šv. Komuniją. Tuoj išsenka blogio plūdimas.

"Jėzus paklausė: "Kas mane palietė?" Visiems besiginant, Petras tarė: "Mokytojau, minia tave spaudžia ir stumia." Bet Jėzus atsakė: "Mane kažkas palietė, nes aš pajutau, kad iš manęs išėjo galia." Moteris, pamačiusi, kad neliko nepastebėta, drebėdama prisiartinė, parpuolė jam po kojų ir visų žmonių akivaizdoje papasakojo, kodėl prisilietusi ir kaip tuojau išgijusi" (Lk 8, 45-47).

Apskritai Kristus slėpdavo stebuklus, liepdavo jų nepasakoti, o čia pats išsitarė. Tai padarė dėl žmonių išganymo.

Tačiau moteriškė slapta prisilietė, ir Kristus slapta pagydė ją. Taip slapta per sakramentus mes dvasioje gydomi. To niekas nemato, ir mes nematome. Tačiau jaučiame džiaugsmą.

To negali sutrukdyti jokia minia. Šv. Mišių malones mes gauname, nors tuo laiku būtų minia žmonių. Svarbu mūsų dispozicija, tikėjimas, nusižeminimas, pagarba.

Moteriškė drebėjo, bet drąsiai prisipažino.

Per išpažintį kartais gėda pasakyti nuodėmes Viešpačiui per kunigą, net tenka sudrebėti.

Vienas gydytojas kalbėjo kunigui: “Būtų geriau, kad nereiktų kunigui sakyti nuodėmių, o tik gailėtis ir kunigas bendrai atleistų.” Kunigas atsakė: “O jeigu bendrai - neapžiūrint kiekvieno atskirai - būtų duodami vaistai, ar labai jie padėtų?”

Nuoširdus nuodėmių išpažinimas yra kaip tos moteriškos herojiškumas, - ji prie visų prisipažino. Pirmaisiais krikščionybės amžiais kartais reikėdavo viešai išpažinti nuodėmes. Tai dar didesnis herojiškumas. Pasakyti nėra gėda, bet daryti nuodėmę - gėda. “Yra gėda, kuri atveda į nuodėmę, ir yra gėda, kuri atveda į garbę ir malonę” (Eccl 4, 25).

Kai moteriškė buvo parpuolusi ant žemės, Jėzus tarė “Dukra, tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Eik rami!” (Lk 8, 48).

Jėzus moteriškę pavadino dukra, - tai didžios meilės išsakymas.

Nors moteris drebėjo, bet gavo dvi malones: pagijo nuo ligos ir tapo dukterimi - dangaus dukterimi. Aišku, ir ji, kaip žmogus, nebuvo tobula, bet tapo Dievo dukterimi.

Mes ypač esame susiję su Jėzumi, kai priimame šv. Komuniją. Turėkim drąsos, būdami be sunkios nuodėmės, ją priimti. Mažiau baiminkimės, kad neverti, o daugiau mylėkime. Ir su mažais netobulais prisilieskime prie Jėzaus. “Širdis man alpsta nuo ilgesio, - dieną ir naktį ieškau tavo sprendimų” (Ps 119, 20).

JĖZUS BETZATOJE IŠGYDĖ PARALYŽIUOTĄJĮ

Jėzus nuvyko į Jeruzalę. Ten, prie Avių vartų, yra penkių stoginių maudyklė, žydiškai vadinama Betzata. “Jose gulėdavo daugybė ligonių - aklų, raišų, išsekusių” (Jn 5, 3).

Kituose rankraščiuose pasakyta, kad ligoniai laukė, kada vanduo pasijudins, ir kas pirmutinis įžengdavo, - pasveikdavo. Vandeniį pajudindavo angelas.

Kai kurie racionalistai aiškina, kad iš šaltinio prasiverždavo gydomasis vanduo, ir todėl ligoniai pasveikdavo. Bet jei tas vanduo gy-

domasis, tai pasveiktų ir kiti, o dabar pirmutinis. Pavyzdžiui, Lurde vanduo neturi gydomųjų savybių, o pasveikstama stebuklingu būdu.

Be to, angelo vandens pajudėjimas čia duodamas kaip figūra. Per sakramentus Dievo malonė mus pajudina, ir mes tampame dvasiškai sveiki. Ta Dievo malonė netarpinė, iš Dievo – “e opero operato”.

Prie tvenkinio, kurio ligoniai laukė pasijudinant, buvo paralyžiuotas žmogus, sirgęs 38 metus. Jėzus jį paklausė: “Ar nori pasveikti?” (“Vis sanus fieri/ sed non velles”). Ligonis atsakė: “Viešpatie, aš neturiu žmogaus, kuris, vandeniui sujudėjus, mane įkeltų į tvenkinį. O kol pats nueinu, kitas įlipa greičiau už mane” (Jn 5, 6-7).

Kristus nelaiminguosius labiau myli. Reikia Dievo prašyti, bet ir žmogus turi dalyvauti. Prievartos Dievas nemėgsta ir nepadeda. Jėzus Kristus, kaip Dievas, nesakė: “Ar norėtų”, bet “Ar nori?” Dievas neturi abejonių, tik žmogus dažnai abejoja.

Kai sakome norą, turime visiškai pasitikėti. Ligonis gydytojui turi atvirai prisipažinti, ką skauda, kitaip neišgis. Per išpažintį mes turime pasakyti nuodėmę atvirai, kad būtų ji atleista.

Paralyžiuotasis kalbėjo, kad nėra kas jam padėtų įlipti pirmam į vandenį. Mes ne viską patys galime padaryti. Reikalinga ir kitų pagalba. Svarbiausia, reikia Dievo pagalbos. Vis dėlto Dievas nori, kad mes vieni kitiems padėtume. Iš to kyla misijos, apaštalavimas.

Paralyžiuotasis nemurmėjo, nepriekaištavo, kad jam niekas nepadedą. Tik skausminga širdimi sakė, kad nėra, kas padeda. Jis buvo kantrus, o tai jau didelis dalykas. Dievas už jį atlygina. “Tavo gyvenimas bus šviesesnis negu vidurdienis, o tamsiausios gyvenimo valandos švies kaip aušra” (Job 11, 17). Geriesiems tamsa neamžina.

Jėzus paralyžiuotajam tarė: “Kelkis, imk savo gultą ir eik!” (Jn 5, 8). Ir žmogus bematant išgijo, pasiėmė gultą ir pradėjo vaikščioti.

Kristaus gailestingumas nereikalavo tikėjimo, neuždėjo nė rankos ant ligonio, neliepė eiti nusiplauti. Vienu žodžiu, žmogus, tiek metų sirgęs, tapo visai sveikas. Tokio gailestingumo neturi nei žmonės, nei angelai.

Išgydytas žmogus buvo paklusnus, - jis tuoj stojo ir nešė gultą, nors buvo šabo diena - šventė. Jis suprato, kad tam, kuris išgydo, paklusni šabo diena, - jis yra jos Viešpats. Šabo dieną nedaromi tokie stebuklai, o Jėzus padarė.

Kada jis nešė gultą, žydai užsipuolė jį: “Šiandien šabas, tau negalima nešti gulto.” Jis paaiškino: “Tas, kuris mane pagydė, man liepė: “Imk savo gultą ir eik!” (Jn 5, 10-11). Jis šventesnis už šventadienio šventumą.

Po to Jėzus greit pasitraukė nuo žmonių minios, nes nenorėjo garbės už padarytą stebuklą. Tai moko mus, kad, gera padarę, saugotumėmės pagyrimų.

“Vėliau Jėzus jį sutiko šventykloje ir tarė: “Štai tu esi pasveikęs. Daugiau nebenusidėk, kad neatsitiktų kas blogesnio!” (Jn 5, 14).

Išgydytas žmogus geras, jis lanko šventyklą. Per šventyklą Dievas kalba. Jėzus nenorėjo sumažinti šventyklos reikšmės, tik parodė, kad Dievas aukščiau šventyklos. Išgydytasis ėjo į šventyklą padėkoti Dievui už tą malonę. Mes daug iš Dievo gauname malonių, dažnai reikia ir dėkoti. Šventovėje, Dievo akivaizdoje, padėka didesnė.

Jėzus perspėjo išgydytą žmogų, kad nenusidėtų. Rūpinimasis kitu irgi yra meilė. Jėzus kalbėjo, kad nusidėjus - atkritus į nuodėmę, gali būti dar blogiau. Kartais ir susergame dėl nuodėmių. Juk mes žinome venerines, AIDS ligas. “Kadangi jam nusidėjau, todėl turiu pakelti Viešpaties įniršimą” (Mch 7, 9). Recidyvistų kaltė dar didesnė.

“Pagydytas žmogus nuėjo ir pranešė žydams, kad jį išgydė Jėzus” (Jn 5, 15). Tai nebuvo skundas, bet Dievo garbės išsakymas, ir jie turėtų atiduoti Dievui garbę. Juk pats Kristus yra pasakęs, kai išvarė demoną: “Eik namo pas saviškius ir papasakok, kokių nuostabių dalykų Viešpats tau padarė” (Mk 5, 19).

Visuomet galime patirti didelius Dievo daromus dalykus. Tą liudija šventųjų gyvenimas, pati žmonijos istorija. Todėl ir aš vis garbinsiu Dievą.

KRISTUS, IŠGYDĘS RAUPSUOTĄJĮ, ĮSAKĖ PASAKYTI KUNIGUI APIE IŠGIJIMĄ

“Kai Jėzus leidosi nuo kalno, jį lydėjo didelės minios. Štai prisiartinio raupsuotasis ir parpuolė prieš jį ant žemės, maldaudamas: “Viešpatie, jei panorėsi, gali mane padaryti švarų” (Mt 8, 1-2).

Tai buvo didelis raupsuotojo vidaus ir išorės nusižeminimas. Jis nepaisė minios ir jos vertinimo.

Taip pat buvo gilus raupsuotojo tikėjimas. Jis parpuolęs išpažįsta, kad Jėzus - Mesijas ir Dievo Sūnus.

Žydai laikė raupsų ligą kaip bausmę už nuodėmes. Taip įsitikinęs buvo ir raupsuotasis žmogus, todėl puolė ant kelių, kad atleistų jam nuodėmes ir pagydytų.

Raupsuotasis nemaldavo: “Nuvalyk mane”, bet sakė: “... Jei panorėsi.” Jei sakytų: “Nuvalyk”, tai būtų tiesiog įsakymas, o čia tik nuolankus maldavimas. Maldavimas yra daugiau negu prašymas - maldaujame tik Dievo. Jis maldavo Dievo malonės.

Mes visi padarome nuodėmių, todėl kaip gražu sekmadieniais prieš šv. Mišias suklupti ir pagal seną paprotį giedoti: “Pulkim ant kelių, visi krikščionys, didžiai ištroškę Dievo malonės! Su ašaromis Dievo maldaukim...” Lenkai tą pačią giesmę gieda: “Pulkim ant veido...”

Raupsuotasis meldė Kristų: “Jei panorėsi”, o ne “Jei galėsi.” Jis neabejojo, kad Kristus to negalėtų padaryti. Be to, nedrįso iš nusižeminimo.

Jėzus pasigailėjo, ištiesė ranką, palietė jį ir tarė: “Noriu, būk švarus!” Ir tuojau raupsai išnyko. Jėzus, paveiktas maldavimo ir nusižeminimo, parodė gailestingumą.

“Noriu, būk švarus”, - parodo Jėzaus gerumą, dosnumą. Jėzus negaili net stebuklo, kad tik padėtų. Mes irgi turime maldauti nuodėmių atleidimo. Dievo žodžiai: “Sakyk man, aš tavo išgelbėjimas!” (Ps 35, 3).

Aišku, mes nedrįstame Viešpaties prašyti stebuklo. Pats Dievas žino, kaip besimeldžiančiam padėti.

Mes meldžiamės į šv. Antaną: “Jei stebuklo trokšti tu, - klaidos, demonai, mirtis, bėdos, ligos traukiasi, ginant mus šv. Antanui. Grįš pamesti daiktai, jūra slūgs ir pančiai kris, jei karštai tik šauksiesi šventojo Antano.”

Šv. Antanas tik užtaria, o duoda Viešpats Dievas.

Tais laikais raupsuotieji negalėjo prisirišti prie sveikųjų, nes galėjo užkrėsti. Be to, juos laikė nusidėjėliais, bijojo, kad nesuteptų. Šis raupsuotasis išdrįso artintis net prie Kristaus. Kaip raupsuotasis artinasi, taip mes artinamės prie išpažinties, kad būtume švarūs.

Niekas neliesdavo raupsuotųjų, šalindavosi jų. Jėzus ištiesė ranką ir ją palietė. Ištiesė ranką kaip sveikindamasis, palietė, nebijodamas susirgti. Jo galioje - sveikata ir mirtis. Jėzus dar išties rankas ant kryžiaus, kad visi savo dvasia būtų sveiki, - išganyti. Tai nepaprasta Dievo malonė. “Atveri savo ranką, patenkini kiekvieno troškimą” (Ps 145, 16).

Žiūrėk, niekam nieko nepasakok! Eik, pasirodyk kunigui ir už pagijimą paaukok Mozės įsakytą atnašą jiems paliudyti” (Mk 1, 44). Tie Mozės įsakymai buvo laikini, bet Kristus tuo laiku liepė ir juos vykdyti. Bažnyčios įsakymai yra laikini, bet juos turime vykdyti.

Raupsuotojui buvo sakytas padėkos Dievui įstatymas. Kristus priminė tą padėkos įstatymą, taip ir Bažnyčia vis primena.

Reikia dėkoti ir už nuodėmių atleidimą. Kartais kunigas liepia kokią mažą auką padaryti, - reikia vykdyti. Pavyzdžiui, su girtuokliu vyru ar žmona gyventi - aukotis. “Tu, Dieve, nepaniekinsi širdies, sugrudusios ir atgailaujančios” (Ps 51, 19).

Kristus įsakė pasirodyti kunigui. Tas pats dabar - nuodėmės atleidžia Dievas, o kunigui reikia pasakyti - pasirodyti. Jei nebūtų kunigo, reikia tobulai gailėtis, ir tada nuodėmės bus atleistos. Tačiau su sąlyga - sutikus kunigą, pasakyti tas nuodėmes.

Po pasirodymo kunigui raupsuotasis gali bendrauti su žmonėmis. Taip mes po sunkių nuodėmių atleidimo įeiname į bažnyčios bendruomenę. Tiesa, mes gyvename su jais, bet dvasia esame atskirti. Mes galime eiti į bažnyčią, bet, negavę atleidimo, nuodėmės neatsikratome.

Atleidus sunkią nuodėmę, mes galime komunikuotis - priimti Kristų šv. Eucharistijoje. "Išplauk savo drabužius ir kūną ir paaukok du avinėlius kaip atnašą" (Lev 14, 8). Mes nuplauname nuodėmės širdies skausmu ir ašaromis.

"O šis bekeliaudamas pradėjo taip plačiai skelbti ir skleisti įvykį, kad Jėzus nebegalėjo viešai pasirodyti mieste" (Mk 1, 45). Pagydytasis užmiršo Kristaus draudimą skelbti, iš džiaugsmo visiems skelbė. Norėjo pasidalyti džiaugsmu. Taip mes po nuodėmių atleidimo pajuntame dvasinį džiaugsmą.

NEBYLIO IŠGYDYMAS

"Atveda jam kurčią nebylį ir prašo uždėti ant jo ranką" (Mk 7, 32). Žmogui didelė Dievo dovana kalbėti. Jis gali su kitais bendrauti: vargu pasiguosti, džiaugsmu kitą palinksminti. Jis gali garsiai melstis. Neturinčiam galios kalbėti žmogui - didelis trūkumas ir nelaimė. Tas atvestas nebylys buvo visai kurčias, todėl negalėjo kalbėti.

Dar didesnė nelaimė būti kurčiam dvasia. Dažniausiai dvasios kurčiai yra kurti, nes nenori girdėti, vykdyti Dievo ir Bažnyčios įsakyimų. Jie nenori melstis, už nuodėmės atgailauti. Jie užkietėję ir net pyksta, jei juos kas paskatina prie gero ir Viešpaties. Juos tiesiog piktoji dvasia apsėda, jie niekina, kas šventa. Evangelistas šv. Lukas rašo: "Jėzus išvarė nebylumo demoną. Demonui išėjus, nebylys prakalbėjo" (Lk 11, 14).

Nenoras klausyti, girdėti yra baisu. Šiandien nenoras sekmadieniais dalyvauti Eucharistinėje aukoje, nemokyti vaikų tikėjimo - irgi negerai. Tai jau dvasinis kurtumas.

Baisi yra gamtos sausra - tiesiog viskas dega. Žolė raudonuoja, javai nulinksta. Daug baisesnė sielos sausra. Tai didelis dvasios skurdumas. "O aš tarsi kurčias, negirdintis, lyg nebylys, kuris žodžio ištarti negali. Esu lyg žmogus, negalintis atsikirsti, nes negali girdėti" (Ps 38, 14-15).

Tačiau dvasios kurtieji girdi, kas bloga ir pragaištinga sielai. Dvasios kurtusis nelaimingas ir daro kitus nelaimingus, ypač vaikus. Jis, kaip nebylys, nerodo kelio į dangų ir pats neina.

Kadangi tokie dvasios kurtieji nenori girdėti, už juos tegalima mels-tis ir jiems gera daryti. Per gerumą galima jiems padėti ir dvasios da-lykuose. Šv. Jonas Vianėjus už tuos dvasios kurčiuosius ir nebyliuo-sius ne tik meldė, bet ir pasninkavo. Jis daug laimėjo dangui.

“Jis (Jėzus) pasivedėjo jį nuošaliau nuo minios, įleido savo pirštus į jo ausis, palietė seilėmis jo liežuvį, pažvelgė į dangų, atsiduso ir tarė jam: “Efata!”, tai yra: “Atsiverk!” (Mk 7, 33-34).

Jėzus pasivedėjo nuošaliai nuo minios nelaimingąjį. Tai todėl taip padarė, kad norėjo parodyti, kad dvasios atsivertimas vyksta toliau nuo triukšmo - tyloje. Atsiverčiant reikia mąstyti, ir būtų gerai, kad niekas netrukdytų. Tada užsimezga ir kalba - pirmiausia su Dievu, o paskui su žmonėmis. Kaip kūnas greičiausiai gyja tyloje, taip ir siela.

Prieš gydymas Kristus pažvelgė į dangų. Jis nori daryti viską su dangaus Tėvu ir Šventąja Dvasia. Jis yra Švč. Trejybėje.

“Įleido savo pirštus į jo ausis, palietė seilėmis jo liežuvį”, - taip Kristus norėjo parodyti vaizdingumą. Sakramentai taip pat teikiami vaizdingai. Krikštui naudojamas vanduo, Sutvirtinimui - aliejus ir t.t. Kiekvienas žmogus nori vaizdo. Visos Bažnyčios apeigos susietos vaiz-dingumu. Kristus darė tą dėl nebylio - sužadinti nebylio gerą dispoziciją. Vaizdingumu pajudinamos ir sielos galios.

Prisilietimas rankomis ar pirštais čia yra Šv. Dvasios malonių - dovanų perdavimas. Taip iššventindamas kunigus vyskupas uždeda ran-kas ant šventinamojo galvos - perduoda Šventosios Dvasios galią.

Tačiau šiais laikais mums keista, kad Kristus seilėmis palietė ne-bylio liežuvį. Kito seilės būna pasibjaurėtinos.

Kartą čigonai apvogė vieną asmenį. Vienas jų laikė už rankų, kita iš stalčiaus paėmė pinigų. Tas asmuo matė, kas paėmė. Buvo pra-nešta milicijai, ir jie buvo sugauti. Per akistatą tuos pinigų tardytojas išskleidė ir klausė nuskriaustojo, ar jo. Tas atsakė, kad tikrai jo. Bet

čigonė tarė: “Tai mano, ir aš reikalauju patraukti atsakomybėn už manęs šmeižimą. Tas asmuo spjovė čigonei į veidą. Ir jis liko kaltas. Spjaudydami mes parodome didelį pasipiktinimą. “Spjauti į veidą būna didelė gėda per septynias dienas” (plg. Sk 12, 14).

Kristus, patepdamas seilėmis liežuvį, parodė liežuvio nuodėmių bjaurumą. Mes žinome, kad žmogui labai reikalingos seilės, - jos apsaugo nuo bakterijų. Kristus norėjo apsaugoti nuo liežuvio nuodėmių.

“Efata!” (“Atsiverk!”) žodžiai atvėrė kurčiam nebyliui didelį džiaugsmą: jis ėmė girdėti, prakalbėjo. Kristus prikėlė iš nebylumo ir kurtumo karsto.

Kristus tarė: “Efata!” (“Atsiverk!”). Dievo žodis yra gyvas, veiksmingas, aštresnis už bet kokią dviašmenį kalaviją” (Žyd 4, 12).

Jėzus liepė jiems niekam šito nepasakoti. Bet kuo labiau jis jiems draudė, tuo jie plačiau skelbė.

“Žmonės be galo stebėjosi ir kalbėjo: “Jis visa gerai padarė! Jis daro, kad kurtieji girdi ir nebyliai kalba” (Mk 7, 37). Kristaus rankose yra girdėjimo ir kalbos raktai. Bet atrakina tik gera darydamas. “Dievas apžvelgė visa, ką buvo padaręs, ir iš tikrųjų matė, kad buvo labai gera” (Pr 1, 31).

JERICHO NEREGYS

“Kai Jėzus prisiartino prie Jericho, šalia kelio sėdėjo neregys elgeta. Išgirdęs praeinančią minią, jis paklausė, kas tai būtų. Jam pasakė, jog praeinas Jėzus Nazaretis. Tuomet neregys ėmė šaukti: “Jėzau, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!” (Lk 18, 35-38).

Aklumas yra didelė žmogaus fizinė, dažnai ir dvasinė nelaimė. Aklam tinka šie žodžiai: “Juk vargšas esu ir beturtis, raitausi iš širdgėlos. Nykstu lyg šešėlis vakare; esu lyg vėjo nešamas skėris” (Ps 109, 2-23). Netekti regėjimo skaudžiau negu netekti turtų. Visur aklam baimė: gali parpulti, galvą prasimušti, gali mašina suvažinėti. Nematai jokių perspėjančių ženklų. Kartais dar paniekina akląjį, vadina žaba-

liu. Todėl Jericho akklasis, sužinojęs, kad netoli Jėzus, ėmė šaukti: “Jėzau, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!”

Nors šis akklasis žmogus buvo nelaimingas, bet jis nebuvo nusivylęs ir užkietėjęs, nekenčiantis matančių laimingųjų. Užkietėję, nekenčia kitų sušunka: “Aš nenoriu jūsų malonės!” Svarbiausia - būti neužkietėjusiam dvasia.

Todėl Šis neregys šaukė: “Pasigailėk!” Vadinasi, jis buvo nusižeminęs ir geras. Tas šauksmas išspaudžia ašaras. Bet priešaky einantys beširdžiai žmonės jam draudė šaukti. Jis to nepaisė, nes jau matė dvasios akimis gelbėtoją Jėzų - Dievą. Jei tu kalbi Dievui, neturi reikšmės žmonių trukdymai. Be to, ar galima uždrausti kūdikiui šaukti savo motiną ar tėvą? Jėzus daugiau negu motina ir tėvas.

Lotyniškame vertime parašyta, kad Jėzus sustojo ir liepė atvesti neregį (“Stans autem Jesus iussit illum adduci ad se”). Tai primena Šv. Rašto žodžius: “Saulė sustojo... Viešpaties paklausius žmogaus balso!” (Joz 10, 14).

Čia Jėzus sustojo kaip teisybės saulė. Sustojo paklausyt aklojo žmogaus balso. Jozuei Dievas sustabdė saulę, kad laimėtų. Kristaus sustojimas lėmė nebyliui laimėjimą.

Jėzus paklausė atvestojo aklojo: “Ko nori, kad tau padaryčiau?” (Lk 18, 41). Pats Dievas atsiklausė kūrinio - žmogaus; nenori atimti jam laisvės. Prievarta jis nedalija dovanų. Tai rodo didelį Dievo gerumą ir kartu žmogaus vertę. Gyvulio niekas neatsiklausia, ką jam geriau pasirinkti.

Neregys atsakė: “Viešpatie, kad praregėčiau!” (Lk 18, 42). Juk taip nusibodo jam būti nakties tamsoje. “Kuo man belieka džiaugtis? Esu žmogus neregys. Aš negaliu matyti dangaus šviesos, bet guliu tamsybėje tarsi mirusieji, nebegalintys daugiau matyti šviesos” (Tob 5, 10). Žmogus trokšta akių šviesos, žinojimo šviesos, dangaus šviesos. Todėl bemokslis vadindavo: “Jis aklas knygai.”

Jėzus tarė: “Regėk! Tavo tikėjimas išgelbėjo tave.” Tas bemat praregėjo ir nulydėjo jį, garbindamas Dievą” (Lk 18, 42-43). Jam

regėjimą davė Dievas kaip dovaną už jo dorybes: nusižeminimą, nuoširdumą, ištvermę, tikėjimą. Svarbiausia dorybė - tikėjimas, kitos yra tik papuošalai. Tikėjimas yra šaknys. Ne gražūs lapai, ne lygus liemuo duoda gyvybę, o šaknys. Jos giliai žemėje. Todėl Kristus pasakė: “Tikėjimas išgelbėjo tave.”

Vienas gydytojas pasakė vienakiui žmogui: “Saugok paskutinę akį, ji liko tau kaip šviesa.” Taip ir tikėjimas - svarbiausia šviesa.

Neregys praregėjęs palydėjo Kristų, garbindamas Dievą. Tai dvasios praregėjimas. Nieko nėra geriau, kaip sekti Kristų.

Sekimas Kristų yra dvasios praregėjimas, ir jis yra svarbiausias. Sekantiems jį Kristus duos amžinąjį regėjimą. Kristus Jericho neregiiui davė abu regėjimus - kūno ir dvasios.

“Tai matydami, visi žmonės šlovino Dievą” (Lk 18, 43). Ir vieno žmogaus džiaugsmas suteikia kitiems džiaugsmą ir Dievo pagarbinimą.

Viešpatie, atverk akis, kad į Tave žiūrėčiau ir sekčiau Tave!

BERNIUKO LUNATIKO IŠGYDYMAS

“Jiems atėjus prie minios, prisiartino vienas vyras, puolė prieš Jėzų ant kelių ir maldavo: “Viešpatie, pasigailėk mano sūnaus! Jis per miegus vaikščioja ir labai kankinasi. Neretai jis įpuola į ugnį ar į vandenį. Aš atvedžiau jį pas tavo mokinius, bet jie neįstengė išgydyti” (Mt 17, 14-16). Panašiai rašo evangelistas šv. Morkus: “Vienas iš minios tarė: “Mokytojau, aš atvedžiau pas tave sūnų, kuris yra nebylės dvasios apsėstas. Kur tik sugriebusi, dvasia jį tąso, iš burnos jam eina putos, jis griežia dantimis ir pastyra. Aš prašiau tavo mokinius išvaryti dvasią, bet jie nevaliojo” (Mk 9, 17-18).

L. de Ponte identifikuoja tuos įvykius - greičiausia tą patį įvykį evangelistai aprašo. Liaudis sako: “Viena bėda - tai ne bėda, bet kai kelios - ir žmogų suėda.” Koks nelaimingas berniukas! Jis lunatikas, epileptikas, nebylys ir dar piktosios dvasios apsėstas. Tai truputį primena kiekvieno paauglio nerimą ir sunkumą, - jis veržiasi visur.

Pirmiausia lunatikas yra nelaimingas. Vienas klierikas buvo lunatikas. Jo kambario draugas pasakojo, kad ir jam baimę keldavo: atsielia, kažko ieško, akys baisios, kartais peilį pasiima. Kada jį draugas pašaukia vardu "Mečy", jis pabunda, atsigula, net užsikloja veidą. Atsikėlęs ryte lunatikas sakė: "Kam mane taip išgašdinai?"

Blogiausia, kad vaike buvo įsitvirtinusi piktoji dvasia, nes mokiniai negalėjo vaikui padėti. Dažnai paaugliui sunku padėti, kad jis suprastų.

Kristus tarė: "O netikinti ir sugedusi gimine! Iki kol man reikės su jumis būti!" (Mt 17, 17). Kristus jaudinosi dėl visos tautos netikėjimo. Tautos blogi papročiai kankina žmones kaip demonas. Bet Jėzus ir čia padeda. Jo meilė ir kantrybė beribė.

Šiandien mūsų tautoje daug žaizdų. Viena jų - grupinis nusikalstamumas. Tik vienas Jėzus gali padėti pakilti aukščiau į gerį - gydyti žaizdas.

Kristus liepė atvesti berniuką. Berniukas apsiputojęs ėmė blaškytis. Piktoji dvasia jį tąsė. Jėzus dar delsė. Tėvas tarė: "Pasigailėk mūsų ir padėk mums." Pagaliau Jėzus tarė: "Tikinčiam viskas galima!" Vaiko tėvas sušuko: "Tikiu! Padėk mano netikėjimui!" Matydamas susibėgančią minią, Jėzus sudraudė netyrąją dvasią: "Nebyle ir kurčia dvasia, įsakau tau, išeik iš jo ir daugiau nebegrižk!" (Mk 9, 23-25).

Visa tai pagal žodį įvyko: "Dvasia, klykdama ir smarkiai jį purtydama, išėjo. O berniukas liko tarsi lavonas, ir daugelis sakė: "Jis mirė." Bet Jėzus paėmė jį už rankos, pakėlė, ir jis atsistojo" (Mk 26-27).

Kristaus žodis "Nebegrižk" išsako didelę Dievo galybę. Dievas saugo dabartį ir ateitį. Juk dvasia nerami.

"Dvasia nerami. Ji paima septynias kitas ir įeina... Tas dar blogiau" (plg. Lk 11, 24-26).

Dvasia klykdama išėjo. Kokia ji nelaiminga! Didžiausia nelaimė būti blogyje ir klysti. "Jėzus paėmė už rankos, pakėlė, ir jis atsistojo." Jėzus geras - jis parklupusį visada pakelia. Ir mes turime vienas kitam taip padėti. Pakėlimas - visuomet meilė. Kristus pakėlė nuo žemės jau į dangų.

“Likę vieni, mokiniai priėjo prie Jėzaus ir paklausė: “Dėl ko mes negalėjome jo išvaryti?” Jis atsakė: “Dėl silpno tikėjimo. Iš tiesų sakau jums: jei turėtumėte tikėjimą kaip garstyčios grūdėlį, jūs tartumėte šitam kalnui: “Persikelk iš čia į tenai”, ir jis persikeltų. Jums nebūtų nieko negalimo” (Mt 17, 19-20).

Kai nebuvo žmonių, tada Kristus tai pasakė. Prie žmonių nenorėjo peikti mokinių, kad jų silpnas tikėjimas. Kaip kilnu neužgauti žmonių! Jėzus - geriausias pedagogas.

Kristus pats kalnų nekilnojo, nes nereikalinga, tai palyginimas. Kaip kalnas nepajudinamas, taip ir tikras tikėjimas turi būti nepajudinamas.

Kristus paminėjo garstyčios grūdą, nes jis greit auga ir pralenkia aukštesnį visas daržoves. Taip giliai tikėdami mes turime augti dorybėmis.

Pagal Morkaus Evangeliją: “Ta veislė neišvaroma nieku kitu, tik malda” (Mk 9, 29). Piktiems įpročiams nugalėti ypač reikalinga malda. Piktuose įpročiuose gera dirva piktajai dvasiai. Kad laimėtume pergalę, prieš piktąjį, prie maldos dar reikia pridėti atgailą. “Kas ten ateina iš dykumos tarsi dūmų stulpas, persmelktas miros, smilkalų ir visų kvepiančių pirklio miltelių?” (Gg 3, 6). Tai pavaizduota atgaila ir malda. Tas kvepėjimas nugali kitus kvapus, nugali ir blogas dvasias. Tobijo knygoje parašyta: “Žuvies širdį ir kepenis reikia deginti. Jų dūmais reikia smilkyti, kai vyras ar moteris yra demono ar piktos dvasios kankinami. Bet kokia jų kančia visiškai pradinga” (Tob 6, 8). Atgaila yra lyg dūmai graužiantys, bet meldžiantis jie kvepia. Kvepiančiais smilkalų dūmais garbiname ir Dievą.

JĖZUS PRIKELIA JAJIRO MIRUSIĄ DUKTERĮ

“Šit ateina vienas iš sinagogos vyresniųjų, vardu Jajiras, ir, pamatęs jį, puola jam po kojų karštai maldaudamas: “Mano dukrelė miršta! Ateik ir uždėk ant jos rankas, kad pagytų ir gyventų” (Mk 5, 21-23). Aišku, negalėjo išgelbėti vienintelio vaiko nei tėvo meilė, nei gydytojų pastangos. Jajiras buvo turtingas, įtakingas, bet mirtis jį tai neatsižvelgia.

Mirties priežastys gali būti įvairios. Svarbiausia priežastis, kad po pirmųjų tėvų nuodėmės visi turime mirti. “Žmonėms skirta viena kartą mirti” (Žyd 9, 27). Todėl šv. Pranciškus Asyžietis sakė: “Nė vienas žmogus nuo mirties nepabėgo.” Antroji mirties priežastis gali būti tėvų arba paties nuodėmės. Gali mirti dėl paveldėtos ligos, galime patys sukelti ligą ir mirti, pavyzdžiui, nuo alkoholizmo. Gali būti mirties priežastis iš Dievo malonės. “Tapęs brangus Dievui, jis buvo jo mylimas, kadangi gyveno tarp nusidėjėlių; jis buvo paimtas. Išplėštas, kad pikta neiškraipytų jo supratimo ar apgaule nesuviliotų jo sielos” (Išm 4, 10-11).

Jajiras atėjo paprašyti Jėzaus, kad gelbėtų dukrele. Prašyti visuomet gražu. Šalia gydytojų, paskirtų vaistų reikia dar ir maldos. Tas prašymas buvo ir malda. Kai popiežius Jonas Paulius II susirgo, pasigirdo iš Vatikano balsas, kad visi melstųsi, prašydami jam sveikatos (1992 07 13). Popiežius pasveiko ir išėjo iš ligoninės.

“Jam dar tebekalbant, ateina sinagogos vyresniojo žmonės ir praneša tam: “Tavo duktė numirė, kam begaišini Mokytoją?!” Išgirdęs tuos žodžius, Jėzus sako sinagogos vyresniajam: “Nenusigąšk, vien tikėk!” Ir niekam neleido eiti kartu, išskyrus Petrą, Jokūbą ir Jokūbo brolių Joną. Jie ateina į sinagogos vyresniojo namus, ir Jėzus mato sujudimą - verkiančius ir raudančius žmones” (Mk 5, 35-39). Jajiras, pamatęs Jėzų, nesitikėjo, kad galima mirusiąją prikelti. Jo tikėjimas dar buvo nepakankamas. Tačiau nusižeminimas buvo didelis, ir už tai Jėzus suteikė didelę malonę.

“Įžengęs vidun, Jėzus tarė: “Kam tas triukšmas ir ašaros?! Vaikas nėra miręs, o miega.” Žmonės tik juokėsi iš jo. Tada, išvaręs visus, jis pasiėmė vaiko tėvą ir motiną, taip pat savo palydovus (tris apaštalus) ir įėjo ten, kur vaikas gulėjo” (Mk 5, 39-40).

Jėzus pašalina visus, kad jie negarsintų. Jėzus tokios garbės nenorėjo. Jo garbė - amžinasis Tėvas, kurio valią vykde. Be to, Kristus tai darė nusižemindamas.

Tie trys apaštalai buvo Kristaus nuvesti į aukštą kalną ir matė Jėzų atsimainiusį - dalį dangaus. Dabar tiems apaštalams parodo realią žemę - mirtį. Tai žemės tikrovė, ir per tą tikrovę visi turi pereiti.

Jėzus pašalina kitus, nes, pamačius prikėlimą iš numirusių, gali ištikti šokas. Vienas žmogus buvo pašarvotas ant lentos, prie jo atsėdo viena moteriškė. Mirusiojo rankos buvo surištos. Kažkaip atsipalaidavus raiščiui, ranka atsoko ir sudavė sėdinčiai moteriai. Ji išsigando ir išbėgo. Tėvai liko, nes labai mylėjo, o apaštalai, kaip žvejai, buvo drąsūs.

“Kristus paėmė mergaitę už rankos ir sako: “Talita kum”; išvertus reiškia: “Mergaitė, sakau tau, kelkis!” Mergaitė tuojau atsikėlė ir ėmė vaikščioti” (Mk 5, 41-42). Jei vaikščioja, vadinasi, visiškai atgavo jėgas. Po sunkios ligos to nebūna, - reikia pratintis pirma sėdėti, pas-kui vaikščioti.

Numirėliai nieko negirdi. O ką Kristus sako, ir numirėliai girdi ir net vykdo. Jis - Dievas visagalis. “Jis atgaivina numirusius ir iš nebūties pašaukia būti daiktus” (Rom 4, 17).

Pranašas Elijas prikėlė jaunuolį glostydamas, be to, Dievo vardu.

Mergaitės prikėlimas buvo tėvo ir Kristaus nuopelnas. Mergaitė negalėjo prašyti, kad ją prikeltų; tai Kristaus nuopelnas. Bet tėvas anksčiau Kristaus prašė ateiti.

Dievas duoda daugiau, negu prašome. Tėvas Jajiras prašė pagydyti, o Jėzus prikėlė iš numirusių.

Mergaitei buvo dvylika metų. “Visi nustėro iš nuostabos. Jėzus griežtai įsakė, kad niekas to nežinotų, ir liepė duoti mergaitę valgyti” (Mk 5, 42-43). Kada valgo, - tai ženklas, kad gyvas, bet kartu, kad mirs. Tai buvo jos gyvenimo prailginimas. Tik po Paskutiniojo teismo atsikėlusiems iš numirusių nebereikia mirti. Tą ženklą davė Kristus, prisikėlęs iš numirusių, ir Švč. Marija, su kūnu paimta į dangų.

Kada mes padarome sunkią nuodėmę, mes esame mirę amžinai laimei, bet per Atgailos sakramentą gavę atleidimą, mes vėl prikelti amžinajai laimei ir gyvenimui. Ir tai didelis dalykas!

JAUNUOLIO PRIKĖLIMAS IŠ NUMIRUSIŲJŲ

“Paskui Jėzus pasuko į miestą, vardu Najiną. Drauge keliavo jo mokiniai ir gausi minia. Prisiartinus prie miesto vartų, štai nešė numirėlį - vienturtį našlės sūnų” (Lk 7, 11-12). L. de Ponte tą įvykį lygina su amžinąja mirtimi. Najino jaunuolį nešė keturi nešikai. Keturios sunkios nuodėmės lydi į amžinąją pražūtį - mirtį. Jos prikimba nuo pat jaunystės. Pirmoji nuodėmė - tai pasidavimas žemiškam kūniškumui - paleistuvystei. Dažnai ta nuodėmė slapta - vienas nusideda. Ji labai gėdinga ir veda į amžinąją gėdą. Iš jos vystosi kitos kūno nuodėmės. Antroji sunki nuodėmė - tai didelių turtų geismas - gobšumas. Tas gobšumas skriaudžia kitus, skriaudžia ir patį gobšųjį. Turtų į amžinybę nenusineši. Trečioji nuodėmė - puikybė. Jos esmė - tuštybė. Dykumoje viskas žūva - ne tik neauga, bet nyksta. Net angelai per puikybę pražuvo. Ketvirtoji sunki nuodėmė - pyktis, kerštas. Uždegtas pyktis veda prie žmogžudysčių. Tuo ir savo sielą pražudo. Jos draugas - kerštas. Ta nuodėmė atstumia nuo žmonių ir Dievo ir nustumia į pragarą.

Kas įpuola į tas nuodėmes, eina į kapą - pragarą. Pranašas Jeremijas su skausmu sušunka: “O, kad manoji galva būtų vandens šulinys, mano akys ašarų šaltinis! Dieną ir naktį apverkčiau dukters, mano tautos, užmuštuosius” (Jer 8, 23). Najino motina verkė dėl sūnaus, motina Bažnyčia verkia dėl visų nusidėjusių sūnų, dukterų. “Pamačiusiam motiną Viešpačiui pagailo jos, ir jis tarė: “Neverk!” Priėjęs palietė neštuvus. Nešėjai sustojo. O jis prabilo: “Jaunuoli, sakau tau: kelkis!” (Lk 7, 13-14). Numirėlis atsisėdo ir pradėjo kalbėti.

Kai Jėzus kėlė iš numirusiųjų Jajiro dukterį, jis tą darė, jos tėvo paprašytas. Lozorių kėlė iš numirusių, seserų paprašytas, nors netiesiogiai. Čia jaunuolio prikelti niekas neprašė. Prašė tik moteriškos našlės ašaros.

Kristus Jajiro dukterį kėlė, paėmęs už rankos. Liepė visiems pasišalinti, kad nesklistų žinia apie stebuklą. O čia jaunuolį kėlė, matant

miniai žmonių, visai jo nepalietęs. Dievo žodis galingas, kaip ir vyksmas. Viešai keldamas norėjo žmonėms parodyti, kad reikia atiduoti Viešpačiui, dangaus Tėvui, garbę.

Pranašas Elisas, keldamas iš numirusių, pūtė kvapą į jaunuolio burną. Kristus savo galybe, vienu žodžiu prikėlė. Visa tai padarė iš gailėstingumo. Jei ne Dievo gailėstingumas, kas iš mūsų pasiektume išganymą? “Jei tu, Viešpatie, paisysi nuodėmių, - Viešpatie, kas išliks gyvas?” (Ps 130, 3).

Visi mes nuo jaunystės patiriame tų keturių žvėrių puolimą: pyktį, garbės troškimą, palaidumą, netvarkingą turto geidimą. Ypač šiaudien visi nori nedirbti, o visko turėti. Kas su tuo kovoja ir glaudžiasi prie Kristaus, tas nugali ir džiaugiasi pergale. “Nuo pat jaunystės buvau labai priešų engiamas... Teisus yra Viešpats, - jis sutraukė nedorėlių virves” (Ps 129, 1, 4).

“Numirėlis atsisėdo ir pradėjo kalbėti. Jėzus atidavė jį motinai” (Lk 7, 15). Jajiro dukra iš karto atsikėlus pradėjo vaikščioti, o jaunuolis tik atsisėdo.

Tai parodo, kad iš nuodėmės atsikelti labai sunku. Reikia daug pastangų ir ilgos kovos.

Jėzus prikeltąjį jaunuolį atidavė motinai. Dievas, atleidęs nuodėmes, mus atiduoda motinai Bažnyčiai. Aišku, jaunuolio motina labai džiaugėsi. Taip Bažnyčia džiaugiasi dėl kiekvieno nusidėjėlio sugrįžimo.

“Visus pagavo baimė, ir jie garbino Dievą, sakydami: “Didis pranašas atsirado tarp mūsų”, ir “Dievas aplankė savo tautą” (Lk 7, 16). Jei kas ateitų iš kito pasaulio, ne tik būtų nuostaba, bet ir baimė. Bet kuo daugiau žmonių, tuo baimė mažesnė. Todėl Jėzus tą stebuklą darė prie minios.

Jėzus visuomet aplanko ir mus. Tas būna, kai atleidžia nuodėmes - prikelia iš amžinosios pražūties. Jėzus aplanko, kai priimame jį šv. Eucharistijoje. Ateina ir pas didžiausius nusidėjėlius, jei jie atsigręžia į Dievą - prieina išpažinties.

Jėzus prikėlė jaunuolį iš numirusiųjų. Daug jaunuolių per sunkią nuodėmę amžinai mirę savo laimei. Jėzus trokšta juos prikelti.

Minia garbino Dievą. Taip mes turime garbinti Dievą dėl jo gerumo, gailestingumo. Valstybė nusikaltėlius baudžia kalėjimu, kartais mirties bausme, o Kristus atleidžia ir sako per kunigą po išpažinties: “Eik ramybėje ir daugiau nebenusidėk!” Tai Kristaus ir šventosios Bažnyčios gerumas, pralenkias pasaulio gerumo pastangas. Reikia tik nebijoti Kristaus, mūsų Gelbėtojo.

Kartą jaunuolis skendo upėje. Vyras šoko gelbėti ir išgelbėjo. Jaunuolis dėliaugėsi ir dėkojo geradariui. Mes visi turime dėliaugtis, turėdami Gelbėtoją Jėzų, ir jam dėkoti.

LOZORIAUS PRIKĖLIMAS IŠ NUMIRUSIŲJŲ

“Buvo vienas ligonis, Lozorius iš Betanijos kaimo, kur gyveno Marija ir jos sesuo Morta. Marija buvo toji pati moteris, kuri patepė Viešpatį kvepalais ir nušluostė plaukais jo kojas. Jos brolis Lozorius dabar sirgo. Seserys nusiuntė jam žinią: “Viešpatie! Tas, kurį tu myli, serga!” (Jn 11, 1-3). Jėzus nuramina per pasiuntinius: “Šita liga ne mirčiai, bet Dievo garbei, - kad būtų pašlovintas Dievo Sūnus” (Jn 11, 4).

Nuraminimas, paguoda ne tuščia. Kristus tuščiai nieko nesako. Be to, liga, kūno silpnumas, net sielos, nėra blogis. Šv. Paulius rašo: “Man sakė: “Mano galybė geriausiai pasireiškia silpnume” (2 Kor 12, 9). Vis dėlto Jėzus užtruko dvi dienas ir nėjo gelbėti Lozorius, o šis labai sirgo. Tai buvo seserų išbandymas. Toks panašus išbandymas buvo skirtas Abraomui, kuriam Dievas liepė paaukoti vienatinį sūnų ant Morijos kalno. Abraomas patikėjo, taip ir seserys tikėjo per Kristų brolio išgijimu. “Nematydamas jokios vilties, Abraomas patikėjo viltimi” (Rom 4, 18). Ir be vilties turime turėti viltį Kristuje. Tačiau, jei kitokia būtų Dievo valia, aš turiu garbinti Dievą. “Nors nužudytą mane, juo tikėsiu, juk jis mano gelbėtojas” (Job 13, 14). Seserys Marija ir Morta nepyko, kad taip ilgai Jėzus neateina.”

Po dviejų dienų Jėzus tarė: “Eikime vėl į Judėją! “Mokiniai jam atsakė: “Rabi, ką tik žydai kėsinosi užmušti tave akmenimis, o tu vėl ten eini?” (Jn 11, 7-8). Tikėjimas neturi žiūrėti kliūčių, sunkumų, nes Dievas visuomet išves į gera. Kristus kalbėjo: “Argi ne dvylika valandų turi diena?” Mūsų gyvenimas yra Dievo paskirtas - terminuotas. Gal jau taip paskirta, todėl neturime bijoti, ką Dievas sako, šaukia tikėjimo, pasiaukojimo reikaluose. Toliau Kristus kalba: “Kas vaikščioja dieną, tas nesuklumpa, nes mato šio pasaulio šviesą. O kas vaikščioja naktį, suklumpa, nes jam trūksta šviesos” (Jn 11, 9-10). Ta šviesa yra Dievo atnešta tiesa. Kas naktį vaikščioja, suklumpa ir dažnai žūva. “Jų saulė leidžiasi vidurdienį.” Ir vidurdienį miršta. Ne tik jaunystėje padaro nuodėmę, bet ir brandžiam amžiuje. Bet čia Kristus kalba apie Lozorį, kuris vidury amžiaus miršta. Jis buvo geras, nes Jėzus jį labai mylėjo.

Po to Jėzus kalbėjo: “Mūsų bičiulis Lozorius užmigo, bet aš eisiu jo pažadinti...” (Jn 11, 11). Neteisieji miršta, o teisieji tik užmiega, jie bus prikelti.

Mokiniai kalbėjo: “Viešpatie, jeigu užmigo, pasveiks”. Jėzus kalbėjo apie jo mirtį, o jie manė, kad jis kalbėjęs apie poilsio miegą. Pagaliau Jėzus atvirai jiems pasakė: “Lozorius mirė. Bet aš džiaugiuosi, kad ten nebuvau, - dėl jūsų, kad jūs įtikėtumėte. Tad eikime pas jį.” Tuomet Tomas, vadinamas Dvyniu, tarė kitiems mokiniams: “Eikime ir mes numirti su juo!” (Jn 11, 12-16). Koks gražus Tomo užsidegimas - jis nori su Kristumi mirti! Tik su Kristumi gyvenimas ir mirtis - laimė. Todėl psalmėje parašyta: “Laikysiuosi tavo įstatų, niekad nepalik manęs! “ (Ps 119, 8). Dažnai pagundos veda į nuodėmę, todėl meldžiamės: “Neleisk mūsų gundyti.”

Jėzus atėjo į Betaniją. Daug žydų buvo atėję pas Mariją ir Mortą paguosti jų dėl brolio mirties. Morta, išgirdusi, kad ateina Jėzus, išėjo jo pasitikti. Marija liko namie. Morta tarė Jėzui: “Viešpatie, jei būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. Bet ir dabar žinau: ko tik paprašysi Dievą, Dievas tau duos” (Jn 11, 21). Koks gilus Mortos tikėji-

mas! Ji ne tik tiki, kad Jėzus gali pagydyti, bet dar daugiau.

Jėzus jai tarė: “Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, - nors ir numirtų, bus gyvas” (Jn 11, 25). Tuo pasakymu Kristus pabrėžė, kad jis Dievas. Jam padėjėjų nereikia.

Morta pašaukė seserį Mariją, slapčiomis jai pranešdama: “Mokytojas atėjo ir šaukia tave.” Marija greit pakilo ir nuėjo. Pamačiusi Jėzų, puolė jam po kojų, tuo išpažindama, kad jis Dievas. Jėzus, pamatęs verkiančią Mariją ir kartu atėjusius verkiančius žydus, pats praverko. Jėzus ne tik Dievas, bet ir verkiantis žmogus. Bet svarbiausia - jis verkė dėl pirmosios žmogaus nuodėmės, kuri atvėrė mirtį. Verkė ir dėl mūsų nuodėmių. Be to, Evangelijoje pasakyta: “Su verkiančiais verkite!”

Jėzus susigraudinęs liepė nuristi nuo kapo akmenį. Kai nurito, jis akis pakėlė aukštyrų ir sušuko: “Tėve, dėkoju tau, kad mane išklausei. Aš žinojau, kad visuomet mane išklausi. Tačiau sakau dėl čia esančiųjų, kad jie įtikėtų, jog tu esi mane siuntęs.” Tai pasakęs, galingu balsu sušuko: “Lozoriau, išei!” Ir numirėlis išėjo iš kapo” (Jn 11, 41-44). Kadangi buvo suvystytas, liepė atraišioti.

Galingu balsu Jėzus kėlė iš numirusių Lozorių. Paskutinę dieną galingais trimitais angelai kels visus iš numirusių. Atraišios nuo žemės, gamtos apraišalų. Daugelis žydų įtikėjo jį. Ir mes tikėkime. Jei trukdo, išsilaisvinkime iš nuodėmių apraišalų!

NUSPRENDŽIA JĖZŲ NUŽUDYTI

“Kai kurie nuėjo pas fariziejus ir pranešė jiems, ką Jėzus padaręs. Tuomet aukštieji kunigai ir fariziejai sušaukė teismo tarybą ir svarstė: “Ką darysime? Šitas žmogus daro daug stebuklų. Jei taip jį paliksime, visi įtikės jį; ateis romėnai ir sunaikins šventąją vietą bei mūsų tautą.” Vienas iš jų - Kajafas, tais metais vyriausiasis kunigas - jiems tarė: “Jūs nieko neišmanote ir nepagalvojate, jog jums geriau, kad vienas žmogus mirtų už tautą, o ne visa tauta žūtų” (Jn 11, 46-50).

Tie aukštieji kunigai nori pražudyti Kristų, kad save gelbėtų. Bet kas negeromis priemonėmis gelbsti tautą, - ją žudo. Išsipildė psalmės žodžiai: “Žemės karaliai ruošiasi mūšiui ir valdovai išvien tariaisi prieš Viešpatį ir jo pateptąjį” (Ps 2, 2).

Jėzus darė stebuklus mylėdamas, padėdamas, kad visi įtikėtų į tiesą, o viršininkai paverčia stebuklus blogiu. Stebuklai tampa pretekstu Jėzų nužudyti.

Bažnyčia daro tik gera. Komunistai persekiojo kunigus, tikinčiuosius, uždarinėjo bažnyčias. Ne tik bloga darė, bet ir didžiavosi blogiu.

Svarbiausia, tą darė aukštieji žydų kunigai. “Jie žino Viešpaties kelią, ir savojo Dievo teisingumą. Tačiau ir jie, visi iki vieno, buvo sulaužę jungą, nutraukę ryšius” (Jer 5, 5). Tai didžiūnų puikybė, išdidumas, jų nuodėmė. O paprastieji žmonės gali pasakyti: “Nors didžiūnai suėję ir sąmokslauja prieš mane, tavo tarnas rūpinsis tavo įstaiais. Tavo įsakai man žavūs, - jie mano patarėjai” (Ps 119, 23).

Vyriausias kunigas Kajafas paskelbė rezoliuciją Kristų nužudyti. Bet Dievas - vyriausiasis teisėjas. Teisėjas ir Kajafo. Žmogus teisia patį Dievą, ir Dievas tyli, nes visus myli.

Vis dėlto Kajafas pasakė ir pranašystę, kad Jėzus mirs už žmonių tautą. Bet mirs, kad ją išgelbėtų.

Šventoji Dvasia veikia ir per blogus žmones. Kartais kunigas, būdamas pats sunkiai nusidėjęs, atleidžia per Atgailos sakramentą penitentui sunkias nuodėmes, ir jos yra atleistos. Dievo galybė mums nesuprantama.

Kajafas Kristaus nužudymu galvojo išvengsiąs romėnų sunkesnės okupacijos, o Kristus gelsbti visą pasaulį nuo nuodėmės ir velnio okupacijos. Gelbsti Kristus ne kitų mirtimi, bet savo pasiaukojimu ir mirtimi.

Kadangi Jėzų nusprendė nužudyti, “todėl Jėzus daugiau nebevaikščiojo viešai tarp žydų, bet pasitraukė iš ten į vietovę dykumos pakraštyje, į miestelį, vadinamą Efraimu. Ten jis ir apsistojo kartu su mokiniais” (Jn 11, 54).

Kajafas, paskelbęs nuosprendį nužudyti, džiaugėsi. “Džiūgauja darydami pikta ir gėrėsi klasta pikta darančių nedorų žmonių” (Pat 2, 14).

Nors Jėzus pasitraukė į dykumą, bet veltui laiko neleido. Toje ramybėje ruošėsi kentėjimui ir mirčiai. Prieš mirtį dažnai pajuntame kokią ligą ir kartu dykumą. Tada irgi reikia ruoštis mirti. Krikščionis katalikas apsirūpina sakramentais. Šv. Alfonsas Liguori yra parašęs knygą “Pasiruošimas mirčiai.”

Jėzus ramus laukė, ruošėsi didžiajam žygiui - išgelbėti per kančią ir mirtį pasaulį. “Aš mat buvau lyg patiklus avinėlis, vedamas pjauti, ir net nenujaučiau, kad jie prieš mane slapta mezga sąmokslus: “Sunaikinkite medį su jo vaisiais, išraukite jį iš gyvųjų žemės, kad jo nė vardas nebebūtų minimas” (Jer 11, 19). Tai buvo Jėzaus dvasios mirties kančios prologas. Kaip Dievas žinojo viską - kentėjo ir džiaugėsi. Svarbu ir mums tam mirties prologe nesugniužti. Žinai, kad nepagysi, o reikia būti ramiam, kaip Kristus su mokiniais buvo ramus. Tomas Moras prieš mirties egzekuciją net juokėsi. Jis žinojo, kad už tikėjimą ir Kristų mirtį džiugu.

Vienai motinai gydytojai patarė daryti abortą, nes kitaip mirs. Ji atsakė: “Mirsiu, bet kūdikis tegu gyvena.” Pasiukojo dėl kūdikio. Kristus aukojosi dėl visos žmonijos.

“Ištirk mane, Dieve, pažink mano širdį, išmėgink mane ir žinok mano mintis. Pažiūrėk, ar einu klystkeliu, ir vesk mane amžinuoju keliu” (Ps 139, 23-24). Prie Kristaus visuomet aš būsiu ramus.

PALYGINIMAS APIE RAUGES

Kristus kalbėjo palyginimais, kad visi suprastų. “Visa tai Jėzus kalbėjo minioms palyginimais, ir be palyginimų jis jiems nekalbėjo. Išsipildė, kas per pranašą pasakyta: “Aš atversiu savo burną palyginimais, išpasakosiu nuo pasaulio sukūrimo paslėptus dalykus” (Mt 13, 34-35).

Jėzus kalbėjo palyginimais apie rauges: “Su dangaus karalyste yra kaip su žmogumi, kuris pasėjo savo dirvoje gerą sėklą. Žmonėms

bemiegant, atėjo jo priešas, pasėjo kviečiuose raugių ir nuėjo sau. Kai želmuo paūgėjo ir išplaukėjo, pasirodė ir raugės” (Mt 13, 24-26).

Jėzus Kristus sėjo gerą sėklą, o piktasis angelas nakčia, kaip vagis, - blogą sėklą. Piktasis daro žmogui bloga miegant. Todėl ne kartą Kristus perspėjo: “Budėkite!”

Naktis, tamsa ir blogis - tas pats. Raugės juodos kaip naktis, ir jos nuodingos. Pasėjus gerą ir blogą sėklą iš pradžių neatskirsi - nepažinsi. Gatve nepažinsi einančiojo: ar jis geras, ar blogas žmogus. Bet išplaukęs javams, jau pažinsi. Vaisiai vėliau pasirodo.

Priešas, pabėręs blogą sėklą, pasitraukia. Jis klastingas, o dedasi geru. “Juk pats šėtonas sugeba apsimesti šviesos angelu” (2 Kor 11, 14).

Bedievystės skleidėjai - laisvamaniai, masonai dedasi humanistais, gerais žmonėmis. Dažnai bedievišką darbą atlieka užmaskuotai, tai ir yra naktis.

Šeimininko tarnai atėjo ir klausė: “Šeimininke, argi ne gerą sėklą pasėjai savo lauke? Iš kurgi atsirado raugių? Jis atsakė: “Tai padarė mano priešas” (Mt 13, 27-28).

Apaštalai galėjo paklausti: “Iš kurgi pačiame Bažnyčios sode atsirado išdavikas Judas?” Iš tikrųjų tarp lelijų atsiranda ir dilgėlių. “Tai padarė priešas”, - sakė Kristus. “Kas daro nuodėmę, tas iš velnio” (1 Jn 3, 8).

“Argi ne gerą sėklą pasėjai?” Pirmoji sėkla buvo gera, Dievo pasėta. Dievas sukūrė visus angelus gerus. Dievas sukūrė ir pirmuosius žmones gerus, tačiau jie nusidėjo. Kristus savo krauju atpirko nuodėmes, o vis yra ir yra nuodėmių.

Bet kodėl Visagalis Dievas leidžia blogį? Betgi Dievas didžiausią malonę davė angelams ir žmonėms - laisvę. Dievas, davęs laisvę, jės neatima. Atvirkščiai, paverčia net į gera. Nusidėjęs nusizemina, ir tai geras ženklas. Geruosius išmoko kantrybės. Per pagundas (jas nugaleję) pakyla į aukštybes. “Tu teisus, Viešpatie, teisūs tavo sprendimai” (Ps 119, 137).

“Tarnai pasisiūlė: “Jei nori, mes eisime ir jas išravėsime.” Jis atsa-

kē: “Ne, kad kartais, ravēdami rauges, neišrautumēte su jomis ir kviečių” (Mt 13, 28-29).

Pirmiausia Dievas saugo teisiuosius, kad kartu su blogaisiais nenuskriaustu.

Dievas norėjo nubausti Sodomos miestą už ištvirtavimą. Šiandien homoseksualizmą vadina sodomiška nuodėme. Abraomas kalbėjo Viešpačiui: “Argi tu pražudysi teisųjį su bedieviu...” Viešpats Dievas nusileido iki dešimties teisiųjų. Viešpats tarė: “Ne, nebausiu ir dėl dešimties teisiųjų (viso miesto)” (plg. Pr 18, 23, 32). Dėl teisiųjų Dievas saugo, globoja ir bloguosius. Todėl koks brangus žmogus, kuris teisus - tiki, vykdo Dievo įsakymus. Kada samariečiai nenorėjo priimti Jėzaus, jo mokiniai kalbėjo: “Viešpatie, jei nori, mes liepsime ugniai kristi iš dangaus ir juos sunaikinti!” (Lk 9, 54). Bet Jėzus sudraudė juos, ir jie pasuko į kitą kaimą.

Dievas ir rauges gali paversti kviečiais. Kada nusidėjėliai atsigręžia į Dievą, jie gali tapti net šventais.

Šeimininkas tarė tarnams: “Palikite abejus augti iki pjūties. Pjūties metu aš pasakysiu pjovėjams: “Pirma išrinkite rauges ir suriškite į pėdelius sudeginti, o kviečius sukraukite į mano kluoną” (Mt 13, 30). Blogieji tai tie, kurie užkietėję nuodėmėse ir atmetę sugrįžimo pas Dievą malonę. Jie bus Paskutiniąją dieną atskirti nuo gerųjų. Gerieji eis į garbę.” Pasilieku 7000 vyrų, kurie nenusilenkė Baalui.”

Dvejos bus pjūtys - po mirties ir pasaulio pabaigos teisme. Dievas ne tik gailestingas, bet ir teisingas. Tada gerieji gaus atpildą. Jiems bus daug džiaugsmo, ir to džiaugsmo niekas neatims. “Jūsų aplankymo metu jie švytės; tarsi kibirkštys šokinės po ražieną” (Išm 3, 7). Bloguosius teisingumas nubauss už netikėjimą, tikėjimo iškreipimą, už nevykdymą doros įsakymų. “Ten bus verksmas ir dantų griežimas” (Mt 13, 42). Pažymėtas “dantų griežimas”. Tai bus daroma iš neapykantos. Niekas nebus kaltas dėl jų kančios, nes ją patys pasirinko.

Apsaugok, Viešpatie, nuo tos baisybės!

DIDŽIOJO PERLO PALYGINIMAS

“Su dangaus karalyste yra kaip su pirkliu, ieškančiu gražių perlų. Atradęs vieną brangų perlą, jis eina, parduoda visa, ką turi, ir nusiperka jį” (Mt 13, 45-46).

Daugelis ieško perlų. Vieni literatūroje, kiti tapyboje, architektūroje. J. Tumas-Vaižgantas tuos perlus vadina “deimančiukais”. Jis jų ieškojo ir pats savyje surasdavo. Lietuvoje yra daug gražių architektūros paminklų: bažnyčių ir kitų pastatų. Ypač Vilniaus senamiestyje, net dauguma užsieniečių tais meno paminklais grožisi.

Yra gražių perlų muzikoje ir net politikoje. Po karo buvo sugriauta Vokietija. Protestantiškoje Vokietijoje katalikas K. Adinaueris, tapęs kancleriu, atkūrė kraštą. Jis tapo kaip gražus sodas.

Tačiau perlas, apie kurį Kristus kalba, yra dvasinis. Tai reiškia tapti šventu žmogumi. Vieni tą dvasinį perlą suranda nusižemindami, kiti - išdalydami turtus - neturte, o dar kiti - kankinami už Kristų.

Didžiausias ir brangiausias perlas yra pats Kristus. “Ieškau jo paties, jo veido” (plg. Ps 24, 6). Kas gali prilygti tai brangenybei - pačiam Viešpačiui? Jame sukaupiti visi perlai, ir jis pats yra perlas.

Bet kaip surasti tą brangų perlą? Pirmiausia reikia melstis. Malda jau yra jo ieškojimas. “Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite ir rasite, belskite, ir bus jums atidaryta” (Mt 7, 7). Taip pat reikia mąstyti, planuoti. Gimnazistas mąsto, planuoja stoti į Kunigų seminariją - surasti tą brangų perlą. Jis daugiau sužinos ir kitiems parodys perlo grožį. Reikia sąžiningai dirbti. Darbas padeda surasti tą perlą. Šv. Paulius buvo pasiekęs didelį šventumą, o jis rašė: “Mes raginame jus, broliai, daryti daugiau pažangos, stengtis gyventi ramiai, atsidėti saviesiems reikalams ir darbuotis savo rankomis” (1 Tes 4, 10-11). Žmogus be darbo - kaip upė be tėkmės. Taip pat reikia į širdį priimti patį brangiausią perlą - Kristų šv. Eucharistijoje.

“Atradęs vieną brangų perlą, jis eina, parduoda visa, ką turi, ir nusiperka jį” (Mt 13, 46). Visi perlai neatstoja to brangaus - paties

Jėzaus. O tai yra pirmiausia tikėjimas, kurį Kristus skelbė, ir meilė.

“Aš esu tiesa, kelias ir gyvenimas.” Literatūra, menas, muzika turi tarnauti tiesai ir tikrajam grožiui. Taip ir kiti perlai turi nusilenkti Aukščiausiam. Jei literatūra, menas tarnautų žemiškiems geismams - ištvirtimui, melui, - tai būtų dekadansas, kelias atgal. Atgalinis kelias veda į pražūtį.

Tačiau perlų aukojimas Kristui turi būti su meile. Be meilės viskas virsta nieku. “Meilė yra tobulumo raištis” (Kol 3, 14). Meilė yra visų dorybių vadovė. Be vadovo gresia pavojus greit paklusti. Meilė Dievui, meilė Kristui, meilė žmogui. Meilė jungiasi ir jungia.

Pirklys be perstojo ieško perlo ir nepažvelgia atgal. Jo širdis užsidedusi surasti. “Tu sužavėjai mano širdį, mano sesuo sužadėtine! Sužavėjai mano širdį vienu savo akių žvilgsniu, vienu savo karolių brangakmeniu” (Gg 4, 9). Taip mes turime ieškoti didžiojo, brangiausiojo gėrio - perlo.

“Kas ieško, tas randa.” Ieškoti - tai veržtis į gėrį. Dievas atveria akis ieškančiajam. Be to, Dievas toks geras, kad atveria akis ir neieškančiajam. Šv. Paulius neieškojo Jėzaus, vykdamas į Damaską persekioti krikščionių, o Dievas atvėrė akis į tikėjimą ir apaštalus. “Aš buvau pasirengęs atsakyti tiems, kurie manęs neklausė, leistis surandamas tų, kurie manęs neieškojo” (Iz 65, 1).

Jei Dievas davė troškimą, reikia ir priimti. Nepaisyti nepatogumų, vargų, skausmo. Šventieji džiaugėsi vargais, apaštalai paniekinimais, plakimais.

Kristus yra ne tik brangiausias perlas, bet ir kelias jį surasti. Tas kelias yra jo mokslas, įsteigti sakramentai, jo įsakymai bei patarimai ir išmokyta malda.

Kas eina Kristaus keliu, nepaklįsta. Be to, jį Kristus saugo. Kas eina Kristaus keliu, neišalksta. Jis kelionėje maitina geriausiu maistu ir gėrimu - savo kūnu ir krauju.

Tai ne turistinė kelionė, o gyvenimo kelionė. Turistinėje kelionėje norime daugiau pamatyti ar sutikti. Bet tie vaizdai laikui bėgant išblunka. Gyvenimo Kristaus keliu kelionė vis nauja ir šviežia. Ji pasaldyta meile.

Tu, Viešpatie Jėzau, mano perlas, mano tikslas, mano džiaugsmas!

GARSTYČIOS GRŪDELIS

(Palyginimas)

Jėzus pasakė palyginimą: “Su dangaus karalyste yra kaip su garstyčios grūdėliu, kurį žmogus ėmė ir pasėjo savo dirvoje. Nors jis mažiausias iš visų sėklų, bet užaugęs esti didesnis už daržoves ir pavirsta medeliu; net padangių sparnuočiai atskrenda ir susisuka lizdus jo šakose” (Mt 13, 31-32).

Pirmiausia tas palyginimas susijęs su pačiu Kristumi. Jis, Aukščiausias Dievas, kosmoso Kūrėjas, tampa tokiu mažu žmogumi. Be to, jis į visus panašus savo išore. Ir ne tik panašus, bet nusižeminęs ir mažesnis. Jis gimsta tvartelyje kaip didžiausias skurdžius. Jis, visų atstumtas, miršta. “Bet aš kirminas, o ne žmogus, - vienu išjuoktas, kitų paniekintas” (Ps 22, 7).

Nors Kristus išoriškai mažiausias, kaip garstyčios grūdėlis, bet jo viduje didžiausi turtai - dangiški turtai, ir jie neišsemiami. Jis dega begaline meile. Ir kuo daugiau ant kryžiaus buvo paniekintas, tuo viduje didesnis. “Kada pakels mane ant kryžiaus, visus aš patrauksiu.”

Numiręs tuojau aplanko pragaruose geruosius žmones, po to prisikelia iš numirusių ir įžengia į amžinąją dangaus šlovę. “Todėl ir Dievas jį išaukštino ir padovanojo jam vardą, kilniausią iš visų vardų, kad Jėzaus vardui priklaupytų kiekvienas kelis danguje, žemėje ir po žeme” (Fil 2, 9-10). Todėl Bažnyčia gieda: “O palaiminta jo mirtis.”

Jėzus, išaukštintas dangaus Tėvo, pasidarė kaip garstyčios grūdėlis - mažiausias iš visų. Jis dar labiau save sumažino, pasilikdamas Švenčiausiame Sakramente. Čia jis mažiausias už visus, o yra Galybių Viešpats. Tik pagalvokime, ką me priimame - mažiausiame galingiausią. Joks žmogaus protas nebūtų sugalvojęs tokio dalyko. Bet begalinė meilė viską padaro.

Iš Eucharistijos plaukia malonių srautai. Todėl kiek daug šventųjų per Eucharistiją Katalikų Bažnyčioje! Mes kartais nedrįstame daž-

niau priimti šv. Eucharistiją, laikydami save menkais. Tačiau tada ir reikia priimti Jėzų Eucharistijoje, kad jis užpildytų mūsų menkumą.

Jėzus su garstyčių grūdeliu palygina ir apaštalus. Jie buvo išrinkti tokie paprasti, nebaigę jokių mokslų žvejai. Nors jie ir maži, kaip garstyčios grūdelis, bet buvo persekiojami. Per Kristų jų širdyse buvo didelis nekal-tas didingumas. Jėzus kalbėjo fariziejams: “Vienus iš jų jūs užmušite ir nukryžiuosite, kitus plaksite sinagogose...” (Mt 23, 34). Vis dėlto apaštalų įtaka ir garbė šakojasi po visą pasaulį. Su apaštalais bus persekiojama ir visa Bažnyčia. Jos mokslo nepaisys, net bus tikinčiųjų, kurie tepsis nuo-dėmės purvais. Atsimetę nuo tikrosios Bažnyčios, klatingai juodins ją. Bet Bažnyčia, vedama paties Kristaus, visuomet bus graži. “Aš juodbru-vė, bet graži... kaip Kedaro palapinės, kaip Salmos palapinių dangos” (Gg 1, 5). Su Kristumi - savo tiesa, šventais sakramentais - krikščionybė viską pralenkia. Svarbiausia - Kristaus pavyzdys.

Iš garstyčios grūdo išauga medis. Į jo šakas atskrenda sparnuo-čiai ir jo pavėsyje gyvena (lot. vert.). Kristaus mokslas, sakramentai teikia ramybės pavėšį. Teikia ir apsaugo nuo laukinių aistrų.

Nėra didesnio džiaugsmo, kaip gyventi Katalikų Bažnyčioje. Tiesa duoda ramybę, meilė teikia širdžiai džiaugsmą. “Kaip obelis tarp miš-ko medžių - mano mylimasis tarp vaikinių. Kaip smagu sėdėti jo pa-ūsmėje, ir jo vaisiai man saldūs” (Gg 2, 3).

Šventieji save laikė mažu garstyčios grūdeliu. Šv. Paulius save laikė mažiausiu apaštalu, todėl ir vardą pasirinko - Paulius (“mažas”). Šv. Pranciškus Asyžietis ne tik save laikė mažu, bet ir įkūręs vienuoliją, pavadino ją Mažųjų brolių bendrija. Šv. Teresė pasivadino Mažąja Jėzaus Kūdikielio Teresėle. Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matu-laitis save laikė tik skuduru, kad šluostytų dulkes.

Kristus kalbėjo: “Jei turėtumėte tikėjimą kaip garstyčios grūdelį ir įsakytumėte šitam šilkmedžiui: “Išsirauk ir pasisodink jūroje”, - tai jis paklausytų jūsų” (Lk 17, 6).

Visuomet šventieji tvirtai tikėjo. Su tuo tikėjimu vis augo ir šventumas.

Viešpatie, stiprink mano tikėjimą!

GERASIS GANYTOJAS IEŠKO PRAŽUVUSIOS AVIES

“Fariziejai ir Rašto aiškintojai murmėdavo: “Šitas priima nusidėjėlius ir su jais valgo.” Tuomet Jėzus pasakė jiems palyginimą: “Kas iš jūsų, turėdamas šimtą avių ir vienai nuklydus, nepalieka dykumoje devyniasdešimt devynių ir neieško pražuvusios, kolei suranda?!” (Lk 15, 2-4).

Tas gerasis Ganytojas yra nužengęs iš dangaus Kristus. Jis geriausiai pažįsta avis.

Seniau kaimuose ženklindavo avis, kad nesusimaišytų su kaimynų. Jėzus ženklina avis savo duodama malone ir meile. Jis kiekvieną nori apsaugoti nuo nuodėmės purvo. Nevaro į liūną, kur gresia pavojus paskęsti. Jis duoda tyrą mokslą ir maistą. Maitina savo kūnu ir krauju. Pagaliau aukoja savo gyvybę už avis. Kaip saugu ir gera būti jo avidėje! “Viešpats yra mano Ganytojas, - man nieko netrūksta” (Ps 23, 1).

Ką reiškia Kristaus pasakyti žodžiai “šimtas avių?” Tai Katalikų Bažnyčios tikintieji. Gali būti ir nekatalikai, bet taip gyvenantys. Jie klauso Bažnyčios balso, kurį diktuoja Kristus. O Kristaus meilė skirta visiems. “Mylimasis man, aš jam, jis gano savo kaimenę tarp lelijų” (Gg 2, 16).

Jėzus paklydusios avies eina pats ieškoti. Ta avis ne dėl ganytojo kaltės nuklydo, o dėl savo. Gerasis Ganytojas nevaržo - prievartos nevartoja, duoda laisvą valią; o mes tą didžią dovaną blogam naudojame. Įsivaizduokime, jei iš ko gavę dovaną, ją panaudotume prieš patį davėją. Kaip būtų įžūlu!

Žmonija tą gerą laisvės dovaną blogam panaudojo, bet Dievas nebaudė, o siuntė savo mylimą Sūnų gelbėti.

Dievo Sūnus, mylėdamas savo Tėvą, mylėdamas ir mus, visas priemones gelbėjimui panaudojo.

Kada vaikas miške nuklysta nuo motinos ar vyresnio draugo, jis garsiai šaukia. Išgirdęs draugas ar motina atsiliepia, ir taip vaikas išsi-

gelbsti. Tas ūkavimas yra gelbėjimasis. Taip Jėzus paliko mokslą, kuris yra kaip gaudžiantis trimitas visai žmonijai. Nė viena pasaulyje knyga taip daug kartų neišversta į įvairias kalbas, kaip Šventasis Raštas. Be to, per Vatikano ir kitas radijo stotis vis perduodami Kristaus žodžiai. Visi geros valios žmonės gali išgirsti tą Gerąją Naujieną.

Jėzus ne tik šaukia, bet į vidų inspiruoja per Šventąją Dvasią. Be to, pats Jėzus duoda geriausią pavyzdį. Jis pirmas eina, visiems pramindamas taką.

Rusijos šiaurėje lagerininkai eidavo kelis kilometrus per sniego pusnis miško kirsti. Eidavo vienas paskui kitą, nes daug lengviau eiti pramintu keliu.

“Radęs paklydusią avį su džiaugsmu dedasi ją ant pečių ir, sugrįžęs namo, susikviečia draugus bei kaimynus, sakydamas: “Džiaukitės drauge su manimi! Radau savo pražuvėlę avį!” (Lk 15, 5-6).

Gerasis Ganytojas nemuša botagu ar lazda paklydusiosios, bet džiaugiasi ir dalija džiaugsmą kitiems. Kada paklydęs vaikas sugrįžta į tikėjimą, tada džiaugsmas ne tik namiškiams, bet ir aplinkiniams žmonėms. Kaip aš, ar nesu paklydusi avis? “Klajoju lyg paklydusi avis - surask savo tarną, nes aš neužmiršau tavo įsakymų” (Ps 119, 176).

Gerasis Ganytojas su džiaugsmu neša paklydusią avį, ir jam nesunku. Džiaugsmas mažina sunkumus. “Mano jungas švelnus, mano našta lengva” (Mt 11, 30).

“Sakau jums, taip ir danguje bus daugiau džiaugsmo dėl vieno atsivertusio nusidėjėlio negu dėl devyniasdešimt devynių teisiųjų, kuriems nereikia atsiversti” (Lk 15, 7). Ne Ganytojas džiaugiasi, bet kartu puotoje esantys kaimynai ir draugai. Džiaugiasi ir dangus. “Sakau jums, šitaip džiaugiasi Dievo angelai dėl vieno atsivertusio nusidėjėlio” (Lk 15, 10). Kaip Išganytojas, gerasis Ganytojas, myli savo ganomuosius!

Bet gali kilti mintis - gal nusidėti, o po to dar labiau džiaugtis? Bet kaip sunku, įpratęs nusidėti, atsiversti, - reikia didelio herojiškumo. Todėl reikia labai saugotis nusidėti.

Mūsų Bažnyčią sudaro žemėje kovojantys, skaistykloje kenčiantys ir danguje besidžiaugiantys. Todėl kilnu atsiversti iš nuodėmių, bet dar yra skaistykla. Todėl baisi yra nuodėmė. Visuotinėje Bažnyčioje džiaugsmas ir liūdesys su visais susijęs, todėl vieni kitiems padedame.

Jau Lietuvoje yra gerojo Ganytojo seserų kongregacija - vienuolija. Jos seserys rūpinasi pamestais, neauklėjamais vaikais, ypač turinčiais defektų. Jos seka gerojo Ganytojo pėdomis. Dar neramiais laikais vyskupas T. Matulionis laimino jas šiais žodžiais: "Te gerasis Ganytojas jus ir jūsų globotinius palaimina!" Šiandien beglobiais gražiai rūpinasi organizacija "Caritas".

Tačiau ir kiekvienas, kur ir kada galime, turime padėti. Ir mums skirti Kristaus žodžiai: "Eik ir tu taip daryk!" (Lk 10, 37).

SŪNUS PALAIDŪNAS

Jėzus pasakė palyginimą: "Vienas žmogus turėjo du sūnus. Kartą jaunesnysis tarė tėvui: "Tėve, atiduok man priklausančią palikimo dalį." Tėvas padalijo sūnums turtą. Netrukus jaunėlis, susiėmęs savo dalį, iškeliavo į tolimą šalį. Ten, palaidai gyvendamas, išėikvojo savo lobį" (Lk 15, 11-13).

Kristus tuo palyginimu pateikia gėrio ir blogio problemos sprendimą. Tas tėvas yra dangiškasis Tėvas. Jis padalijo pakankamai kiekvienam gamtinius ir antgamtinius turtus. Padalijo sveikata, gabumus, o kartais kentėjimą. Kantrūs kentėjimai yra dvasiniai turtai.

Tačiau davė kiekvienam laisvę tais turtais naudotis. Be to, Dievas davė gerus nurodymus, kaip tais lobiais naudotis. "Dievas davė įsakymus ir paliepimus. Jei laikysies įsakymų, Dievas tave sergės. Ties žmogumi gyvybė ir mirtis, kas gera ir kas pikta" (Eccl 15, 14). "O, kad klausytumei mano įsakymų! Tavoji gerovė būtų kaip upė, o tavo teisumas kaip marių bangos. Tavo palikuonių būtų kaip smilčių, o gimusiųjų iš tavosios giminės - kaip smėlio grūdelių" (Iz 48, 18-19).

Jaunėlis sūnus, gavęs dalį, paliko tėvą. Tai paslėpta puikybė, - nebereikalingas tėvas. Taip kiekvienam, kuris atsitolina nuo dangiškojo Tėvo, - nebereikalinga Bažnyčia, sakramentai, malda. O jei dar ką atlieka be širdies, formaliai, tas tampa nereikšminga.

Jaunėlis sūnus gyveno nesivaržydamas ir greit išleido tėvo duotą lobį. Be Dievo likučiai greit ištirpsta. Kai viską išleido, toje šalyje kilo didelis badas, ir jis pradėjo skursti. Tada nuėjo pas vieną gyventoją ir ėmė jam tarnauti. Tasai pasiuntė jį kiaulių ganyti. "Jis geidė prikimšti pilvą bent ankščių jovalo, kurį ėdė kiaulės, tačiau nė to jam neduodavo" (Lk 15, 16).

Jį ištiko ne tik kūno, bet ir dvasios badas. Jis nuėjo, pagal žydų nuostatus, į nešvarų darbą. Jis geidė gyvulių maisto, gyvuliško gyvenimo. Vis dėlto pamatė, kad visa tai atneša tuštumą, degėsius ir nusivylimą. Juk žmogus labai skiriasi nuo gyvulio. Žmogus turi nemirštamą sielą, ir ją turi vainikuoti garbingumu bei susivaldymu.

Pagaliau jaunėlis sūnus susimąstė ir tarė: "Kiek mano tėvo samdinių apsčiai turi duonos, o aš čia mirštu iš bado! Kelsiuos, eisiu pas tėvą ir sakysiu: "Tėve, nusidėjau dangui ir tau. Nesu vertas vadintis tavo sūnumi. Priimk mane bent samdiniu!" Jis pasiryžo ir iškeliavo pas tėvą" (Lk 15, 17-20).

Dievas pirmutinis inspiruoja ir bloguosius į gera. Aišku, tai buvo Dievo malonė. Dievas myli ir nusidėjėlius, trokšta jiems gėrio. Sūnus priėmė malonę ir pasiryžo. Tai buvo jo atgaila. Pirmiausia pajuto dangui nusidėjęs. Kiekviena nuodėmė pirmiau svarbi dangui, o paskui žemei - žmogui. Visuomet reikia pirmiausia atsiprašyti Dievo, o paskui žmogaus.

"Tėvas pažino jį iš tolo, labai susigraudino, pribėgo prie jo, puolė ant kaklo ir pabučiavo. O sūnus prabilo: "Tėve, nusidėjau dangui ir tau. Nebesu vertas vadintis tavo sūnumi..." Bet tėvas įsakė tarnams: "Kuo greičiau atneškite geriausią drabužį ir apvilkite jį. Užmaukite jam ant piršto žiedą, apaukite kojas! Atveskite nupenėtą veršį ir papjaukite! Puotaukime, linksminkimės! Nes šis mano sūnus buvo miręs ir vėl atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado." Ir jie pradėjo linksmintis" (Lk 15, 20-24).

Tėvas nebaudė sūnaus - neplakė rykštėmis, o apkabino ir bučiavo. Tai didelės meilės parodymas. Žiedo užmovimas - tai draugystės atnaujinimas. Apaudamas batais parodė, kad jau eitų dorybių keliu. Papjovė veršį ir valgė: sugrįžusiems prie Dievo Kristus leido maitintis net savo kūnu ir krauju. Kaip Dievas myli žmogų, net nusidėjusį, jei jis grįžta prie Jo! Be to, sušaukė kitus į vaišes, norėjo suteikti džiaugsmo ir kitiems.

“Tuo metu vyresnysis sūnus buvo laukuose. Eidamas namo ir priartinęs prie sodybos, išgirdo muziką ir šokių. Jis pasišaukė tarną ir paklausė, kas čia dedasi. Tas jam atsakė: “Sugrįžo tavo brolis, ir tėvas liepė papjauti nupenėtą veršį, kad sulaukė jo sveiko.” Tada šis supyko ir nenorėjo eiti namo. Tėvas išėjęs pradėjo vadinti jį vidun. O jis atkirto tėvui: “Štai jau tiek metų tau tarnauju ir niekad tavo įsakymo neperžengiau, o tu man nė karto nesi davęs nė ožiuko pasilinksinti su draugais. Bet vos tik sugrįžo šitas tavo sūnus, prarijęs tavąjį turtą su kekšėmis, tu tuojau jam papjovei nupenėtą veršį.” Tėvas atsakė: “Vai, keli, tu visuomet su manimi, ir visa, kas mano, yra ir tavo. Bet reikėjo puotauti ir linksmintis, nes tavo brolis buvo miręs ir vėl atgijo, buvo žuvęs ir atsirado!” (Lk 15, 25-32).

Vyresnysis sūnus užsidegė pavydu, bet tėvas ir jį myli, liepė eiti vidun ir pasakė, kad viską jam atiduoda. Kurie vykdo įsakymus, save tobulina, jiems kyla pagunda ir pavojus pavydėti.

Dangaus Tėvo meilė geriesiems ir nusidėjėliams. Visus kviečia į amžinąją puotą, į amžinas vestuves - dangų. Neatsisakykite!

GAILESTINGASIS SAMARIETIS

(Palyginimas)

“Jėzus prabilo: “Vienas žmogus keliavo iš Jeruzalės į Jerichą ir pakliuvo į plėšikų rankas. Tie išrengė jį, sumušė ir nuėjo sau, palikdami pusgyvį” (Lk 10, 30).

Kas tas sužeistasis žmogus? Tai Adomo vaikas. Po pirmutinės

nuodėmės mes visi sužeisti. Didžiausias žmogaus sužeidimas buvo dar prieš Kristaus atėjimą.

Jeruzalė - tai rojus, o Jerichas tik už rojaus vartų. Išėjimas iš Jeruzalės - tai išėjimas iš šviesos į tamsą. Lotynų kalboje žodis "luna" reiškia "tamsa" ir "mėnulis" (žodis dvireikšmis).

Pirmasis nusidėjęs žmogus ir jo vaikai, aptemus protui, sumenkėjęs valiai, jau gyveno kaip tamsoje, vos mėnuliui šviečiant.

Naktį daugiausia veikia plėšikai. Taip išėjus iš rojaus šviesos puolė žmogų plėšikai - didžiausios pagundos. Tos baisios pagundos: pyktis, kerštas, įvairios šlykščios paleistuvystės ir t.t. Jas be paliovos skatina piktosios dvasios. Jos nori galutinai žmogų pradžudyti. Plėšikams tamsoje lengva apiplėšti. Todėl toje naktyje pasaulis buvo skaudžiausiai apiplėštas - jis pakrypo į pagonybę, stabmeldybę ir nedorovę.

Piktoji dvasia laikėsi principo - šūkio: "Iš pamatų griaukit, ardykit!" Sužeistasis žmogus iš skausmo vaitojo. Atsitiktinai pro šalį ėjo kunigas, jis matė ir girdėjo sužeistą, bet jis praėjo kita puse.

Taip pat ir levitas, pro tą vietą eidamas, jį pamatė, bet praėjo kita puse. O vienas samarietis, užtikęs jį, pasigailėjo (plg. Lk 10, 31-33).

Sužeistas vaitojo lyg prašydamas, nes pats negalėjo pasikelti. Jis sunkiai sužeistas, apiplėštas. "Nuo kojos pado iki viršugalvio neturite jūs sveikos vietos. Mėlynės, randai ir pūliuojančios žaizdos, - nevalytos, netvarstytos, aliejumi nepateptos" (Iz 1, 6).

Žmonija sužeista sirgo, ir jos žaizdos neišgydomos.

Pro šalį ėjo kunigas, levitas, bet jie sergantįjį aplenkė.

Buvo Mozė, Aronas, Rašto žinovai, bet jie nepadėjo žmonijai pakilti iš žaizdų. Tiktai samarietis pasigailėjo. Tas gailestingasis samarietis yra Dievo Sūnus Jėzus Kristus. Jis pats be jokios kaltės ir nuodėmės, jis visagalis ir gailestingasis Dievas. Jis - Gelbėtojas iš dangaus. "Jis vaikščiojo, darydamas gera ir gydydamas visus velnio pavergtuosius, nes Dievas buvo su juo" (Apd 10, 38).

"O vienas pakeleivis samarietis, užtikęs jį, pasigailėjo. Jis pri-

ėjo prie jo, užpylė ant žaizdų aliejaus ir vyno, aptvarstė jas; pas-
kui, užkėlęs ant savo gyvulio, nugabeno į užėigą ir slaugė jį. Kitą
dieną jis išsiėmė du denarus, padavė užėigos šeimininkui ir tarė:
“Slaugyk jį, o jeigu išleisi ką viršaus, sugrįžęs aš tau atsilyginsiu”
(Lk 10, 33-35).

Koks samariečio gerumas - jis pirmiausia atsiklaupė prie su-
žeistojo! Sergančio, sužeisto negalima niekinti. Negalima niekinti
ir nusidėjėlio - dvasios ligonio. Po to užpylė vaistų - aliejaus.
Kristus, kad žmonija pasveiktų, paliko vaistus - sakramentus.

Po to aprišo žaizdas, kad nepasikartotų kraujoplūdis. Taip
Kristus per sakramentų malones kiekvieną gydo, ramina.

Gailestingasis samarietis sužeistąjį užkėlė ant gyvulio ir ga-
beno į užėigą. Kristus savo malonėmis veda į dorybių kelią.

Sunkiai nusidėjęs žmogus iškrinta iš bendruomenės - katali-
kas iš Bažnyčios. Gailestingas samarietis nuvežė į užėigą. Kristus
per Atgailos sakramentą gražina į Bažnyčios užėigą.

Užėigos šeimininkui davė du denarus, kad slaugytų. Tai Kris-
tus parveda nusidėjėlį į Bažnyčią ir paveda jį globoti Bažnyčios
hierarchijai - vyskupams, kunigams. Dvasininkams kaip denarai
duota jurisdikcija. Tai irgi didelis dalykas.

Išgydytasis jau turi saugotis tamsos ir plėšikų. Antrasis api-
plėšimas daug pavojingesnis. Dažnai reikia stipriau kovoti prieš
pagundas. “Priešinkitės velniui, ir jis bėgs nuo jūsų” (Jok 4, 7).

Nugalėjęs pagundas, tapsi dar gražesnis, o piktasis žiauriai
pralaimės. “Nutildo liūto riaumojimą, žvėrių karaliaus staugimą ir
sutrupina liūtų jauniklių dantis” (Job 4, 10).

Kristus, pasakęs apie gailestingąjį samarietį palyginimą, tarė
įstatymo mokytojui: “Eik ir tu taip daryk! (Lk 10, 37). Tai svar-
bu ir man. Viską daryk, kad padėtum nusidėjėliui. Tam reikalui
nedaryk išskaičiavimų. “Duokite, ir jums bus duota; saiką gerą,
prikimštą, sukratytą ir su kaupu” (Lk 6, 38).

BEŠIRDIS SKOLININKAS

Kristus kalbėjo: “Su dangaus karalyste yra panašiai kaip su karaliumi, kuris sumanė atsiskaityti su savo tarnais. Jam pradėjus apyskaitą, atvedė pas jį vieną, kuris buvo jam skolingas dešimt tūkstančių talentų. Kadangi šis neturėjo iš ko gražinti, valdovas įsakė parduoti jį kartu su žmona ir vaikais bei su visa nuosavybe, kad būtų sumokėta” (Mt 18, 23-25).

Kas yra tas valdovas, kuriam mes visi daug skolingi? Aišku, pats Viešpats Dievas. O kaip suprasti atsiskaitymą, ir ar jis bus? Kiekvienas atsiskaitys Viešpačiui mirties valandą. Jei tas tarnas tiek daug įsiskolino ir išsikvojo, galėjo sunkiai nusikalti.

Dešimt tūkstančių talentų, pasak L. de Ponte, reiškia dešimt Dievo įsakymų. Tas tarnas Dievo gėrybes naudojo, o nesilaikė Dievo įsakymų. Be to, ir vieno įsakymo nesilaikymas suponuoja visus įsakymus.

“Kas laikosi viso įstatymo, bet nusižengia vienu dalyku, tas lieka kaltas ir dėl visų” (Jok 2, 10).

“Kadangi tarnas neturėjo iš ko gražinti, valdovas įsakė parduoti jį kartu su žmona ir vaikais...” Pardavimas daugiausia yra išskyrimas. Tam, kuris daugiau duos, ir parduos. Sovietų Sąjungoje kalinius pardavinėjo kitam lageriui. Atvažiuodavo vadinamieji “pirkliai”. Kuris kalinys geriau atrodydavo, tą siūsdavo į sunkesnius darbus. Bet jei vyras ir žmona kalėjime, jie būdavo išskirti.

Dievo teisme nebus pardavimo, bet išsiskirs patys - vieni eis į dangų, kiti neis.

“Tuomet, puolęs jam po kojų, tarnas maldavo: “Turėk man kantrybės! Aš viską atiduosiu” (Mt 18, 26). Tarnas prisipažįsta ir pasižada atiduoti skolą. Jis prašo gailestingumo. Tai graži dispozicija. Jam valdovas visą didelę skolą dovanoja. Dievo gailes-

tingumas ir kantrumas neišmatuojamas: nepasmerkia eiti pragaran. Bet Dievo gailestingumas nemažina nei Dievo, nei žmogaus laisvės. Dievas dovanoja ne dėl mūsų nuopelnų, o dėl to, kad yra geras.

“Vos išėjęs, tas tarnas susitiko vieną savo tarnybos draugą, kuris buvo jam skolingas šimtą denarų, ir nutvėręs smaugė jį, sakydamas: “Atiduok skolą!” Puolęs ant kelių, draugas maldavo: “Turėk man kantrybės! Aš tau viską atiduosiu.” “Bet tas nesutiko, ėmė ir įmesdino jį į kalėjimą” (Mt 18, 28-30). Tai buvo gobšumas, negailestingumas, vedantys į žiaurumą.

Reikia atsiminti, kad ta pačia kalte Dievą labiau įžeidžiame negu žmogų. Juk Dievas yra begalinis šventumas - labai mus mylintis. Pavyzdžiui, pakelti ranką prieš tėvą, motiną - didesnis nusikaltimas, negu pakelti ranką prieš kitą žmogų.

“Matydami, kas nutiko, kiti tarnai labai nuliūdo. Jie nuėjo ir papasakojo valdovui, kas buvo įvykę. Tuomet, pasišaukęs jį, valdovas tarė: “Nedorasis tarne, visą aną skolą aš tau dovanojau, nes mane maldavai. Argi nereikėjo ir tau pasigailėti savo draugo, kaip aš pasigailėjau tavęs?! Užsirūstinęs valdovas atidavė jį bude liams iki atiduos visą skolą” (Mt 18, 32-34).

Mes visi turime angelą sargą ir jam nemalonu, nors ir taip Dievas žino, pranešti nusikaltimą. Ir didelis džiaugsmas pranešti apie gerą darbą.

Dievas nėra žiaurus, bet pats žmogus pasirenka sau ar kitam žiaurumą. Kur pasirenka, ten ir eina.

Dievas dar gailėjo ir antrojo nedoro tarno. Jo neįmetė į amžiną pražūtį. Jis atiduotas budeliams iki atiduos skolą. Tai galima supaprasti skaistyklos kentėjimus ir per juos atsilyginimą.

“Taip ir mano dangiškasis Tėvas padarys jums, jeigu kiekvienas iš tikros širdies neatleisite savo broliui” (Mt 18, 35).

Viešpatie, stengsiuos atleisti visas nuoskaudas. “Atleisk mums kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams.”

APSUKRUSIS PRIEVAIZDAS

“Jėzus kalbėjo savo mokiniams: “Buvo vienas turtingas žmogus. Jis turėjo prievaizdą. Tas buvo jam paskustas, esą eikvojęs jo turtą” (Lk 16, 1). Kas tas turtingasis, kuris patikėjo prievaizdui turtą? Tas turtingasis yra pats Dievas. Dievui priklauso visos žemės, žvaigždės ir visa, kas jose yra. Jam priklauso ir dangus su angelais. Dievo pavedimu tais turtais gali naudotis žmonės ir angelai.

Žmogui yra duoti gamtiniai ir antgamtiniai turtai. Gamtiniai yra maistas, drabužiai. Antgamtiniai - Dievo malonė. Negana to, jei žmogus teisingai naudosis tais turtais, jam bus duota daugiau - premija, tai yra pats dangus. Dievas duoda dangų mums neužsidirbtą, o tik kaip dovaną. Dievas toks turtingas, kad visiems gali duoti tą dangaus turtą. Ir visa tai duoda iš savo meilės ir gailestingumo. “Dievas apstus gailestingumo, savo didžia meile, kuria mus pamilo” (Ef 2, 4).

Pirmiausia Dievas dalija turtus tiems, kurie to prašo. “Turįs turtų visiems, kurie jo šaukiasi” (Rom 10, 12). Dievas iš gailestingumo duoda ir tiems, kurie neprašo. Tik prisiminkim šv. Paulių, kuriam davė didelę malonę prie Damasko, kurios neprašė.

Bet kas tas prievaizdas? Tai kiekvienas žmogus. Žmogus nėra tų turtų savininkas. Todėl jis absoliučiai, kaip jis tik nori, negali naudotis. Prievaizdas turi elgtis su turtu pagal savininko pavedimą. Tačiau prievaizdui palikta laisva valia. Jis gali vykdyti išsipareigojimą, gali ir nevykdyti, net priešingai vykdyti. Betgi savininkas visuomet gali pareikalausti atsiskaitymo.

Evangelijoje pasakyta, kad prievaizdas buvo apskustas, kad blogai naudoja pavestus turtus. Dievas nereikalauja skundų. Jis viską žino. Patys darbai šaukiasi Dievo. Darbai yra skundikai, darbai ir pagiria. “Šauksmas prieš Sodomą ir Gomorą taip padidėjo ir jų nuodėmė yra tokia sunki” (Pr 18, 20).

Dievui nieko nėra paslėpta. “Padėjai visa prie jo kojų” (Ps 8, 7). Mes nesekime Adomu, kuris buvo blogas prievaizdas, - jis nusidėjo.

“Tuomet, pasišaukęs jį, turtuolis pasakė: “Ką aš girdžiu apie tave šnekant? Duok savo prievaizdavimo apyskaitą, nes jau nebegalėsi būti prievaizdu” (Lk 16, 2).

Šaukiantis gandas sukėlė kontrolę. Dievo pašaukimas gali būti dvejopas: per ligą, bet kokią nelaimę arba tiesiog mirtį. “Nebūk nedoras be saiko ir nebūk paikas, kad nenumirtum prieš savo laiką” (Eccl 7, 17).

Daug geriau, kai Dievas šaukia per ligą - gali pataisyti gyvenimą. “Jis išsekino man jėgas beinančiam; sutrumpino mano dienas. “O mano Dieve, - sakau, - nepaimk manęs iš čia įpusėjus dienoms - tu, kurio metai trunka per visas kartas” (Ps 102, 24-25).

Reikia duoti Viešpačiui žodžių, darbų, jausmų ir minčių apyskaitą. Mirties valandą svarbiausia paskutinė apyskaita. Jau jos pataisyti nebėgali. “Ateina naktis, kada niekas negali darbuotis” (Jn 9, 4). O šv. Paulius rašo: “Juk mums visiems reikės stoti prieš Kristaus teismo krasę, kad kiekvienas atsiimtų, ką jis, gyvendamas kūne, yra daręs - gera ar bloga” (2 Kor 5, 10).

Ateina naktis, todėl reikia skubėti sutvarkyti dvasios reikalus. O naktis gali ateiti pirma laiko. Miršta ir jauni. Todėl nesakyk, kad pradėjęs senti, bloga nedarysiu, eisiu į bažnyčią, dažnai priimsiu sakramentus. Iš tikrųjų žinokite, kad šėtonas ypatingai gundo prieš mirtį - nori pasiglemžti. Todėl ir senatvėje įkaitina dar didesnius geismus - gobšumo, pavydo, o kartais neskaistumo. Bet Dievas neapleidžia ir tada; reikia kovoti, nugalėti blogį. Tai Dievas leidžia - duoda laisvę, jei nugalį blogį, duoda dar gražesnę premiją. Bet dvasios dalykais negalima rizikuoti.

Ne tik greitai reikia keltis iš blogio, bet ir gera daryti.

“Prievaizdas tarė sau: “Ką veiksiu, kad šeimininkas atima iš manęs prievaizdavimą? Kasti - neįstengiu, o elgetauti man gėda. Jau žinau, ką daryti, kad žmonės mane priimtų į savo namus, kai būsiu atleistas iš tarnybos.” Jis pasikvietė po vieną savo šeimininko skolininkus ir klausė pirmąjį: “Kiek tu skolingas mano šeimininkui?” Šis atsakė: “Šimtą statinių aliejaus.” Tada jis tarė: “Imk savo skolos raštą,

sėsk ir tuoj pat rašyk: penkiasdešimt”. Paskui klausė kitą: “O kiek tu skolingas?” Anas atsakė: “Šimtą saikų kviečių.” Jis tarė: “Imk skolos raštą ir rašyk: aštuoniasdešimt” (Lk 16, 3-7).

Mes esame Dievo nuomininkai, todėl negailėkime - dalykimės Dievo duotais turtais. Nebūkime gobšūs, o, atvirkščiai, ir neturtu dalykimės. Tai geraširdiškumas, labdara. “Išmalda apsaugo nuo visokios nuodėmės ir nuo mirties, ir neleidžia sielai eiti į tamsybes” (Job 3, 11).

“Šeimininkas pagyrė suktąjį prievaizdą, kad jis gudriai pasielgęs. Šio pasaulio vaikai apsukresni tarp panašių į save negu šviesos vaikai” (Lk 16, 8).

Kristus labai vertina geraširdiškumą, kuris pralenkia kitas dorybes, šviesos vaikų turimas.

FARIZIEJAUS IR MUITININKO MALDOS

“Kai kuriems žmonėms, kurie pasitikėjo savo teisumu, o kitus niekino, Jėzus pasakė palyginimą: “Du žmonės atėjo į šventyklą mels-tis. Vienas buvo fariziejus, o kitas muitininkas. Fariziejus atsistojęs taip sau vienas meldėsi: “Dėkoju tau, Dieve, kad nesu toks, kaip kiti žmonės - plėšikai, sukčiai, svetimautojai - arba kaip šis va muitininkas. Aš pasninkauju du kartus per savaitę, atiduodu dešimtinę iš visko, ką įsigyju” (Lk 18, 9-12).

Tuo palyginimu parodoma fariziejaus puikybė. Gėda yra girtis. Liaudis tokį vadina pagyrų puodu. O čia giriasi aukštuomenės atstovas fariziejus pačiam Viešpačiui, ir dar šventykloje!

Be to, girdamas save, niekino kitus žmones, kad jie esą blogi. Iš tikrųjų vienas Dievas pažįsta širdis, - žino kiek joje gerumo ir blogumo.

Atėjus šventyklon, reikia garbinti Dievą - nusižeminti, nes mes visi silpni - nuodėmingi, o čia fariziejus garbina save. Tai aklumas ir nedorumas. “Tu gi sakai: “Aš esu turtingas ir pralobęs, ir nieko man neberekia,” o nežinai, kad esi skurdžius, apgailėtinas, beturtis, aklas ir plikas” (Apr 3, 17).

Svarbu ne graži išorė, bet gražus, doras vidus. Todėl Kristus kalbėjo fariziejams: “Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai! Jūs panašūs į pabaltintus antkapius” (plg. Mt 23, 27).

“O muitininkas stovėjo atokiai ir nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę, maldaudamas: “Dieve, būk gailestingas man, nusidėjėliui!” (Lk 18, 13).

Muitininkas kitaip elgėsi ir meldėsi, negu fariziejus: jis nusižemino prieš Dievą ir net prieš fariziejų. Jis prie durų meldėsi ir nedrįso eiti vidun. Jis laikė save paskutinėje vietoje. Jis nepakėlė nė akių į dangų. Jam gėda: kaip save laikantis nusidėjėliu pakels akis? Kas gėdijasi, nuleidžia akis.

Iš tikrųjų didžiausia gėda - tai daryti nuodėmę ir joje pasilikti. Mušimasis į krūtinę - tai ženklas vidaus skausmo dėl savo silpnybių. Jis nieko nekaltina, o tik save. Koks taikingas, gražus būtų gyvenimas, jei pirmiausia kaltintume kiekvienas save. Kai paklausai politikų kalbų, jie tik kaltina kitus. Dar jie toli nuo Kristaus mokslo. O paprastas kaimietis daugiau save kaltina: “Aš nesupratau, atleiskite.” Ar nesikartoja fariziejaus ir muitininko elgsena? Šv. Paulius apie save pasakė, kad jis buvęs piktžodžiautojas, smurtininkas ir pabrėžė: “Jėzus atėjo į pasaulį gelbėti nusidėjėlių, kurių pirmasis esu aš.” Taip ir aš esu už visus didesnis nusidėjėlis. Todėl turiu maldauti: “Viešpatie, pasigailėk manęs!”

Nusižeminimas iš širdies yra didžiausia dorybė. Be to, nusižeminimas yra visų dorybių mokytojas. Jokios dorybės nepasieksi be nusižeminimo.

Kristus padarė išvadą: “Sakau jums: šitas /muitininkas/ nuėjo į namus nuteisintas, ne anas. Kiekvienas, kuris save aukština, bus pažemintas, o kuris save žemina, bus išaukštintas” (Lk 18, 14).

Jėzus - aukščiausias teisėjas, ir jo sprendimai teisingi. Jis tik vienas žino, kaip įvertinti žmogų. Jėzus nusprendė, kad tas, kuris laikė save šventu, buvo neteisus, o kuris laikė save nusidėjėliu, - jis šventas.

Tas Kristaus palyginimas svarbus kiekvienam - mokytam, turtingam ir vargšui. Gali ir karalius būti nusižeminęs, o elgeta, - pilnas puiybės. Karalaitis Kazimieras pasiekė šventumą karalių rūmuose.

Nusižeminusį ir žmonės gerbia. Bet Kristaus pasakytas palyginimas kalba ir apie amžinybę. Pats didysis išaukštinimas - tai dangus. Bet dangaus nėra vienas mūsų nevertas, tai Dievo dangus.

Pats Kristus žemėje parodė nusižeminimą nuo gimimo tvartelyje iki kryžiaus mirties.

Po Kristaus labiausiai buvo nusižeminusi Švč. M. Marija, Dievo Motina. Ji save laikė tarnaitė. Ji jau būdama Motina ėjo Elzbietai patarnauti. Nusižeminę buvo ir apaštalai, ir visi šventieji. Tai ir mano gyvenimo kelias!

Vienas studentas kalbėdavosi su nemokytu, skurdžiumi kaimo skerdžiumi. Kartą užklaustas, kodėl kalbasi ne su sau lygiu, atsakė: "Man įdomus jo gyvenimas, pastebiu daug gražaus." Nusižeminę kituose pastebi, kas gražu, o savo silpnybes stengiasi ištaisyti.

PALYGINIMAS APIE VYNUOGYNO DARBININKUS

"Su dangaus karalyste yra panašiai kaip su šeimininku, kuris anksti rytą išėjo samdytis darbininkų savo vynuogynui. Susiderėjęs su darbininkais po denarą dienai, jis nusiuntė juos į savo vynuogyną. Išėjęs apie trečią valandą, jis pamatė kitus, stovinčius aikštėje be darbo. Jis tarė jiems: "Eikite ir jūs į mano vynuogyną, ir, kas bus teisinga, aš jums užmokėsiu!" Jie nuėjo. Ir vėl išėjęs apie šeštą valandą, jis taip pat padarė. Išėjęs apie vienuoliktą, jis rado dar kitus bestovinčius darbininkus ir tarė jiems: "Kodėl čia stovite visą dieną be darbo?" Tie atsako: "Kad niekas mūsų nepasamdė." Jis tarė jiems: "Eikite ir jūs į vynuogyną" (Mt 20, 1-7).

Kristus visais palyginimais pirmiausia pasako, kas svarbiausia, - apie Dievą. Kas tas vynuogyno šeimininkas? Ogi Dievas. Dievas yra visko šeimininkas. O kas yra vynuogynas? Tai žmonių bendruomenė - Dievo tauta. Ji didžioje Dievo malonėje.

Dievas į tą bendruomenę nelygiai pašaukia. Pašaukia tinkamiausiu laiku ir valandą. Kitu laiku jie buvo lyg kurti. Šv. Augustinas buvo pašauktas brandos amžiaus laiku, o ant kryžiaus piktadarys - paskutinę valandą. Dievas visus šaukia, bet ar mes paklausome?

Vynuogyne darbas nelengvas. Reikia paprakaituoti su kastuvu, kauptuku; reikia apvalyti, apgenėti šakeles. Taip nelengva apgenėti savo ydas, kitas išrauti kaip piktžolės. Darbininkai dirbo dienos karštyje. O žmonės save tobulina aistrų karštyje ir sūkuriuose.

Bet mes turime ne tik savęs žiūrėti, bet ir kitiems padėti, siekti gera. Pirmiausia tas svarbu misionieriams. Jie pasižadėję, jiems reikia ir vykdyti. Pareiga padėti kitiems ypač svarbi tėvams. Jie turi auginti gėrį vaikuose ir saugoti juos nuo blogio įtakos. Mokytojų pareiga ne tik duoti žinių, bet ir auklėti. Jie yra visi pašaukti tam darbui. "Niekas negali ateiti pas mane, jei mane pasiuntęs Tėvas jo nepatraukia" (Jn 6, 44).

"Atėjus vakarui, vynuogyno šeimininkas liepia ūkvedžiui: "Pašauk darbininkus ir išmokėk jiems atlyginimą, pradėdamas nuo paskutinių ir baigdamas pirmaisiais!" Atėję pasamdytieji apie vienuoliktą valandą gavo po denarą. Prisiartinę pirmieji manė daugiau gausią, bet irgi gavo po denarą. Imdami murmėjo" (Mt 20, 8-11).

Dievas ne tik padeda, bet ir užmoka. Šeimininkas liepė ūkvedžiui atlyginti už darbą. "Jis taip pat suteikė jam galią teisti, nes jis - Žmogaus Sūnus" (Jn 5, 27).

Matome, kad atlygis matuojamas ne laiko trukme, bet meile ir gerumu. "Juk tūkstantis metų tau lyg viena diena, - tarsi vakarykštė diena, jau praėjusi, lyg viena nakties sargyba" (Ps 90, 4). Dievui laikas nesvarbus.

Vienas jaunuolis pradėjo nusidėti neskaistumu vienas sau (onanizmas). Jis ir nežinojo, kad tai nuodėmė. Bet sužinojęs, griežtai pasakė: "Ne". Nemaža vargo ir pastangų reikėjo nugalėti tą blogą įprotį. Užėjus pagundai, keldavosi iš lovos, meldavosi. Bet nugalėjo ir gyvenime nepakartojo tos nuodėmės. Ir jam atlygis ne mažesnis už tuos, kurie buvo nekalti.

Pirmieji darbininkai pradėjo murmėti: “Šitie paskutiniai tedirbo vieną valandą, o tu sulyginai juos su mumis, nešusiais dienos ir kaitros našta.” Bet jis vienam atsakė: “Bičiuli, aš tavęs neskriaudžiu! Argi ne už denarą susiderėjai su manimi? Imk, kas tavo, ir eik sau. Aš noriu ir šitam paskutiniam duoti tiek, kiek tau. Nejaugi man nevalia tvarkyti savo reikalų, kaip noriu?! Ar todėl šnairuoji, kad aš geras?!” (Mt 20, 11-15).

Išryškėjo pirmųjų darbininkų pavydas. Argi aš galiu pavydėti, kad kartu mokęsis draugas yra mokslų daktaras, o aš pasiliksiu eilinis? Aš turiu tik džiaugtis. Dievas kaip nori dalija talentus. Šv. Grigalius sako, kad ant kryžiaus piktadarys anksčiau nuėjo į dangų, negu šv. Petras. Bet turime atsiminti, kad dešinysis piktadarys kančioje pamilo Kristų ir atgailavo. Dievas žino, kam kokį atlygį paskirti, ir tą daro su meile. Kito atlygis mums ir netiktų, kaip netinka svetimas drabužis. Siuvėjai pritaiko drabužius kiekvienam atskirai, ir todėl drabužis malonus. Taip Dievas atitinkamai paskirsto malones.

Kristus kalbėjo: “Taip paskutinieji bus pirmi, o pirmieji paskutiniai” (Mt 20, 16). Įsivaizduokime: darbininkas dirbo visą dieną už denarą, o bedarbis kelias valandas, ir jam davė denarą. Denaras - tai vienos dienos uždarbis pragyvenimui. Bet ir bedarbiui reikia pragyventi.

Viešpatie, saugok mane nuo pavydo!

VYNININKAI ŽMOGŽUDŽIAI

Kristus pasakė palyginimą: “Buvo šeimininkas, kuris įveisė vynuogyną, sumūrijo aptvarą, įrengė spaustuvą, pastatė bokštą, išnuomojo vynininkams ir iškeliavo į svetimą šalį” (Mt 21, 33-34).

Kas tas vynuogynas? Tai Bažnyčia. Dievas ją apsupo angelais, kad saugotų. Aišku, ir mes turime prisidėti prie Bažnyčios. Seniau po kiekvienų šv. Mišių buvo kalbama malda prie šv. Mykolo, kad globotų bažnyčią. Mes turime angelus, ir jie padeda. “Kaip kalnai supa Jeruzalę, taip Viešpats saugo savo tautą ir dabar, ir per amžius” (Ps 125, 2). Kaip nepajudinami kalnai saugo, taip nepajudinama Bažnyčia.

“Vynuogyne įrengė spaustuva,” kad vynuoges išspaudę gautume vyną. Vynas - ne vanduo, jis parodo stiprybę. Vynuogės pradėtų pūti, o tapusios vynu per ilgesnį laiką dar stiprėja. Taip Jėzus įsteigė sakramentus, kad žmonės turėtų gyvybę ir negestų - nesupūtų nuodėmėse. Pačiame centre yra šv. Mišios. Čia per spaustuva uogos virs vynu, per šv. Mišias vynas - Jėzaus krauju.

Kad išlaikytume gyvybę, taip pat duoti įsakymai ir pamokymai. Svarbiausias yra meilės įsakymas ir pamokymas. “Pamokymo tikslas yra meilė iš tyros širdies, geros sąžinės ir nuoširdaus tikėjimo... Mes žinome, jog įstatymas yra geras, jeigu žmogus juo deramai naudojasi” (1 Tim 5, 8).

“Vynuogyne pastatė bokštą.” Tai pati šventykla - Dievo namai. Joje ypatinga Dievo apvaizda. Čia šaukiamės Dievo jo vardu (plg. Prov 18, 10). Tas bokštas stipriausias. “Dovydo bokštas pastatytas ginklams laikyti. Tūkstančiai skydų jame kabo, visi jie - galiūnų skydai” (Gg 4, 4).

Šventyklos doktrina - Šventasis Raštas, kuriam joks raštas, kalba negali prilygti.

Tą vynuogyną išnuomojo vynininkams. Vynininkai - kaip žemdirbiai, jie pastovūs. Išnuomojo ne pirkliams, o pastoviems žmonėms. Taip padarė, kad čia būtų atliekamas darbas.

Paliko vynininkus dirbti - jais pasitikėjo. Nors viskuo aprūpino, bet neatėmė laisvės. Dievas myli laisvę - laisvę nuo blogio.

“Atėjus vaisių metui, jis siuntė tarnus pas vynininkus atsiimti savosios vaisių dalies. Bet vynininkai, nutvėrę jo tarnus, vieną primušė, antrą nužudė, o trečią užmušė akmenimis. Jis vėl siuntė tarnų, daugiau negu pirma. Bet vynininkai ir su šitais pasielgė kaip su anais. Galop jis išsiuntė pas juos savo sūnų, manydamas: “Jie drovėsio mano sūnaus!” Tačiau vynininkai, išvydę sūnų, ėmė kalbėtis: “Tai įpėdinis! Eime, užmuškime jį ir turėsime palikimą!” Nutvėrę jie išmetė jį iš vynuogyno ir užmušė” (Mt 21, 34-39).

Dievas siuntė žydų tautai ir per ją visoms tautoms pranašus, kad pasakytų, kas Dievo Dievui. Bet jų nepriėmė, vienus persekiojo, kitus

nužudė. Po jų siuntė savo Sūnų, gal drovėsis, bet ir jį, išvedę už Jeruzalės miesto, nukankino. Kristus išsirinko pasekėjus - apaštalus, bet ir jie mirė kankinių mirtimi. Bet jau buvo prasidėjusi Naujojo, meilės, Testamento epocha.

“Tad ką gi atvykęs vynuogyno šeimininkas padarys su tais vynininkais? “Jie atsakė: “Jis žiauriai nužudys piktadarius ir išnuomos vynuogyną kitiems vynininkams, kurie, atėjus metui, atiduos vaisių” (Mt 21, 40-41).

Buvo atsiųstas Dievo Sūnus pirmiausia žydų tautai ir per ją visoms tautoms. Jis už Jeruzalės vartų buvo nužudytas. Išrinktoji tauta Kristaus mokslo nepriėmė. Todėl Kristaus mokslas buvo perkeltas į pagonių kraštus. Išnuomota naujiems vynininkams.

Prasidėjo Naujojo Testamento epocha. Jei Senajame Testamente buvo pabrėžiamas teisingumas ir bausmė, tai Naujajame Testamente - meilė ir dovanojimas. Krikščionybė per istoriją dažnai ėjo erškėčiuotu keliu - krikščionis kalino, žudė, o jie žudikams rodė meilę. Kristus ant kryžiaus iškėlęs rankas meldė ne išžudyti blogus vynininkus, bet jiems atleisti: “Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą” (Lk 23, 34). Viešpatie, atleisk ir man, nes ir aš savo nuodėmėmis kryžiauvau!

PALYGINIMAS APIE KARALAIČIO VESTUVES

“Jėzus vėl ėmė kalbėti palyginimais: “Su dangaus karalyste yra panašiai kaip su karaliumi, kuris kėlė savo sūnui vestuves” (Mt 22, 1-2). Karalius, kuris kėlė savo Sūnui vestuves, yra Dievas Tėvas, dangaus ir žemės valdovas. Vestuvės yra jungtuvės - susijungimas. Dievo Sūnus susijungė su žmogumi (įsikūnijimas). Tai pasaulinio masto vestuvės. Juk tu, Viešpatie, galėjai susijungti su angelu, o susijungei su žmogumi - su žmogumi, iš žemės purvo padarytu! Susijungei su tokiu silpnu, kad jį padarytum amžiną, gražų. Viešpaties nepaprastas nusizėminimas ir gerumas!

Tos vestuvės turi ir kitą mintį. Juk Bažnyčia vadinama Kristaus sužadėtine. Kristaus vestuvės su Bažnyčia. Todėl Bažnyčia kaip sužadėtinė išpuošta dangiškąja doktrina, patepta kvepalais - naujomis maldomis ("Tėve mūsų") ir dorybėmis. Toks Viešpaties gerumas - tai gerumo jūra!

Pagaliau Kristaus vestuvės - susijungimas vyksta, kai priimame jį Švenčiausiame Sakramente. "Aš jus sužadėdavau su vienu vyru, su Kristumi, ir turiu pas jį nuvesti jus kaip skaisčią mergelę" (2 Kor 11, 2).

"Jis (karalius) išsiuntė tarnus šaukti pakviestųjų į vestuvių pokylį" (Mt 22, 3). Ir karalius laukė į vestuves pakviestųjų. Paruošti patiekalai. Pirmasis patiekalas - spindintis tiesos mokslas. Jis nušviečia žmogaus protą. Jį skelbia kunigai Bažnyčioje. Antrasis patiekalas - patarimai mūsų valiai. Neužtenka žinoti, bet reikia stiprybės vykdyti. Trečiasis patiekalas - šventi sakramentai. Tai dangiškasis maistas žmogui. Maitindamasis stiprėja žmogus, be maisto jis miršta. "Palaiminti, kurie pakviesti į Avinėlio vestuvių pokylį" (Apr 19,9). Avinėlis - pats Dievas, pats kviečia, pats pokylis, pats dangiškasis maistas.

"Jis (karalius) išsiuntė tarnus šaukti pakviestųjų į vestuvių pokylį, bet tie nepanorėjo eiti. Tada jis siuntė kitus tarnus, liepdamas: "Sakykite pakviestiesiems: "Štai aš surengiau pokylį, mano jaučiai ir penimi veršiai papjauti, ir viskas surengta. Ateikite į vestuves!" Tačiau kviečiamieji to nepaisė ir nuėjo kas sau: vienas lauko arti, kitas prekiauti" (Mt 22, 3-5).

Šv. Lukas dar išsamiau pateikia kviestųjų pasiaiškinimus.

Vienas jų teisinosi: "Nusipirkau dirvą ir būtinai turiu eiti jos apžiūrėti. Meldžiu mane pateisinti!" Vėl kitas sakė: "Pirkau penkis jungus jaučių ir einu jų išmėginti. Meldžiu mane pateisinti." Trečias tarė: "Vėdžiau, todėl negaliu atvykti" (Lk 14, 18-20).

Tai trys pasiteisinimo priežastys. Šv. Jonas evangelistas sako: "Nes visa, kas pasaulyje, tai kūno geismas, akių geismas ir gyvenimo puiybė" (1 Jn 2, 16).

"Pirkau dirvą, einu jos apžiūrėti." Dažnai praturtėjimas veda į puiybę. "Pirkau penkis jungus jaučių ir einu jų išmėginti." Tai žemiškų gėrybių laikymas aukščiau už dangiškąs.

Nemažai žmonių šiandien darbą laiko svarbesniu už sekmadienio šventimą.

“Vedžiau žmoną ir negaliu ateiti.” Santuokos veiksniai leidžiami, bet sielos išganymas svarbiau. Kūno geismai tik laikini, o dvasiniai poreikiai amžini.

Tie, kurie nėjo į vestuves, - jie atsisakė Viešpaties mokslo, atsisakė vykdyti jo įsakymus bei priimti sakramentus. Tai ne tik nedėkin-gumas, bet prieštaravimas Dievui. Kiti ne tik atsisakė eiti į vestuves, bet net išniekinę šauklius juos sumušė. “Tuomet karalius užsirūstino ir, nusiuntęs kariuomenę, sunaikino anuos žmogžudžius ir padegė jų miestą” (Mt 22, 7).

Tas vyks pasaulio pabaigoje. Jie, atsisakę Dievo malonių, liko patys savęs žudikai; patys sudegino savo gyvenimą.

“Galop karalius tarė tarnams: “Vestuvės, tiesa, surengtos, bet pakviestieji nebuvo verti. Todėl eikite į kryžkeles ir, ką tik rasite, kvieskite į vestuves.” Tie tarnai išėjo į kelius ir surinko visus, ką tik sutiko, blogus ir gerus. Vestuvių menė buvo pilna sėdinčių už stalo” (Mt 22, 8-10).

Visiems yra Dievo meilė ir visus renka į laimę. Surinko gatvėse, keliuose vargšus, paliegėlius, aklus, luošus ir žmonių laikomus blogus.

Nors kviestieji neatėjo, bet visos vietos buvo užimtos. Dangus nebus tuščias, išrinktųjų skaičius bus pilnas.

“Karalius atėjo pasižiūrėti svečių ir pamatė ten žmogų, neapsirengusį vestuvių drabužiu. Jis tarė jam: “Bičiuli, kaip čia įėjai, neturėdamas vestuvių drabužio?” Tasai tylėjo” (Mt 22, 11-12).

Vestuvių drabužis - tai pašvenčiamoji Dievo malonė. Neužtenka tikėti, bet reikia būti nekaltam ir mylėti. Neužtenka priklausyti Katalikų Bažnyčiai, bet reikia būti gyvu jos nariu - būti doram, šventam.

Vestuvių drabužis duodamas per šventą Krikštą. Padarę sunkią nuodėmę, jį sutepame, sudraskome ir, jei kas negrįžtų su atgaila prie Viešpaties, negalėtų dalyvauti vestuvėse.

Bet pažymėta - vienas. Tuo parodoma, kad katalikų mažiausiai pražus. Bet vis dėlto ir tai pavojinga.

“Tuomet karalius paliepė tarnams: “Suriškite jam rankas ir kojas ir išmeskite jį laukan į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas. Nes daug pašauktų, bet maža išrinktų” (Mt 22, 13-14).

“Suriškite rankas ir kojas” - vadinasi, nebebus laisvės. Niekas negalės po mirties iš nuodėmių išlaisvinti; - niekas jų neatleis. Bet jie tą patys pasirinko. Nebegalės ir gera daryti. To užkietėjimas neleis.

“Išmeskite į tamsybes.” Tai amžina tamsybė, - jie Dievo veido neregės.

“Bus verksmas ir dantų griežimas”. Kentėjimai bus be jokios vilties. Tokie kentėjimai patys sunkiausi. Jie atmetė Dievo gailestingumą žemėje, todėl sulauks Dievo teisingumo.

Viešpatie, padėk man apsirišti meile ir nekaltumu, kad išvengčiau pragaro surišimo! O pragaras nėra pasaka!

PALYGINIMAS APIE DEŠIMT MERGAIČIŲ

Kristus kalbėjo: “Su dangaus karalyste bus panašiai kaip su dešimtimi mergaičių, kurios, pasiėmusios žibintus, išėjo pasitikti jaunikio. Penkios iš jų buvo paikos ir penkios protingos. Taigi paikosios pasiėmė žibintus, o nepasiėmė alyvos. Protingosios kartu su žibintais pasiėmė induose ir alyvos” (Mt 25, 1-4).

Tos visos mergaitės troško patekti į triumfališkas vestuves. Tai primena Bažnyčios narius, - jie visi trokšta laimės. Bet vieni ruošiasi, kad patektų į amžinąją laimę, kiti nesiruošdami nori ją gauti.

Paikosios mergaitės žiūrėjo tik savo išorės. Jos nesirūpino vidumi: nesiekė meilės, dorybių, gerų darbų. Jos kaip žibintai be alyvos - tuščiaaviduriai. Jos vidinio gyvenimo neturėjo, o tik sekė pasaulio madas - nežiūrėjo į ateitį.

Išmintingosios mergaitės ne tik žibintus turėjo, bet juose ir alyvos. Joms žibintai ne tik papuošalai, jie ir šviečia. Jų kūnas ir siela švari. Joms daug svarbiau vidinis gyvenimas - tyrumas. Jos stengiasi daugiau mylėti, negu pasirodyti, daugiau melstis, negu šokti. Joms bažny-

čia brangesnė už sportą ir koncertus. “Meilė niekada nesibaigia” (1 Kor 13, 8). O pamaldumas ugdo meilę. “Venk nerimtų, bobiškų pasakų, o ugdykis maldingumą. Kūno mankštinimas nedaug kam tinka, o maldingumas viskam naudingas, nes jam skirtas esamojo ir būsimąjo gyvenimo pažadas” (1 Tim 4, 7-8).

“Jaunikiui vėluojant, visos ėmė snausti ir užmigo. Vidurnaktį pasigirdo balsai: “Štai jaunikis! Išeikite pasitikti!” (Mt 25, 5-6).

“Visos mergaitės pradėjo snausti.” Ir gerieji užsnūsta mažose nuodėmėse. “Kas sakytų, kad neturi nuodėmės, - meluotų.” Blogieji užsnūsta sunkiose nuodėmėse. Todėl reikia budėti. Stenkimės neužsnūsti ir lengvose nuodėmėse! Reikia pabusti, kol žemėje gyvename. “Pabusk, kuris miegi, kelkis iš numirusių, ir apšvies tave Kristus” (Ef 5, 14).

Pagaliau visos mergaitės užmigo. Tai senatvė, sunki liga ar avarija. Miegas - tai jau mirtis.

Mirštant ateina (taip ateis ir į Paskutinįjį teismą) tas, kuris susižiedavo su Bažnyčia, - jaunikis Kristus. Taip po mirties bus kiekvienas teisiamas atskirai, o pasaulio pabaigoje - bendrai ir triumfališkai.

Kristus, kaip sužieduotinis, myli tuos, kurie jį mylėjo. Kurie nemylėjo, tie ir iškris iš meilės karalijos.

Kurie žemėje paliko Kristų, nemylėjo, pabus, ir lauks jų siaubas. Bus diena rūstybės ir teismo (dies tremenda).

Mokinys pasakojo: “Kartą pabudau gaisro ugnį - koks išgąstis ir mirtis!” Taip blogieji pabus siaube antram gyvenimui. Svarbiausia - viskas bus po laiko. Atsidurs amžiname gaisre - ugnyje.

“Kad kas suvilgęs vandenyje galą piršto, atvėsintų man liežuvį. Aš baisiai kenčiu šitoje liepsnoje” (Lk 16, 24).

Sužieduotinis Kristus ateis ne tik po mirties ir bus Paskutiniajame teisme, bet jis ateina, priimant šv. Komuniją. Visi tie atėjimai susiję. Gerieji Eucharistijoje priima nematomą Kristų, juos priims Kristus į amžinašias vestuves.

“Tuomet visos mergaitės atsikėlė ir taisėsi žibintus. Paikosis sakė protingosioms: “Duokite mums alyvos, nes mūsų žibintai gęsta.” Protin-

gosios atsakė: “Kad kartais nepristingtų ir mums, ir jums, verčiau nueikite pas prekiautojus ir nusipirkite.” Joms beeinant pirkti, atėjo jaunikis. Kurios buvo pasiruošusios,ėjo kartu su juo į vestuves” (Mt 25, 7-10).

Po mirties gerieji supras savo gerumą, o blogieji - blogį. Blogieji prašys ir keiks, norėdami pagalbos. Atrodo, gerieji pajuokiančiai sakys: “Eikite nusipirkti.” Tada nebus nei pardavimo, nei pirkimo. Tai gėdos parodymas. Šventieji nieko nepajuokia. Tai tik tiesos pasakymas, kad gėda.

Blogiesiems negalės padėti nei šventieji, nei Švč. M. Marija. Tai būtų prisidėjimas prie blogio. Praėjusio laiko gražinti nebegalima. Blogieji patys pasirinko lemtį.

O koks bus teisiųjų džiaugsmas ateiti į amžinąsias vestuves! Jie mylėjo, ir dabar bus apsupti meile. Jie bus apdovanoti didžiuliais turtais. Jų žibintai švies garbe per amžius.

“Kurios buvo pasiruošusios, įėjo kartu su juo į vestuves, ir durys buvo uždarytos. Vėliau atėjo ir anos mergaitės ir ėmė prašyti: “Gerbiamasis, atidaryk, čia mes!” O jis atsakė: “Iš tiesų sakau jums: aš jūsų nepažįstu!” (Mt 25, 10-12).

Po Paskutiniojo teismo bus durys uždarytos, ir niekas jų negalės atidaryti nei vėl uždaryti. Gerieji ir patys nenorės išeiti. “Mane jis įvedė į pokylio menę, ir jo ženklas viršum manęs buvo meilė” (Gg 2, 4). Niekas negalės temdyti gerųjų laimės. “Džiūgaukime ir linksminkimės, ir duokime jam garbę! Nes prisiartino Avinėlio vestuvės, ir jo nuotaka pasirengusi. Jai buvo duota apsvilkti spindinčia, tyra drobe; o ta drobė - tai šventųjų teisūs darbai! (Apr 19, 7-8). Ta nuotaka - tai Bažnyčia, ir laimingas joje esantis.

PALYGINIMAS APIE TALENTUS

Kristus kalbėjo: “Bus taip, kaip atsitiko vienam žmogui, kuris, iškeliaudamas į svetimą šalį, pasišaukė tarnus ir pavedė jiems savo turta. Vienam jis davė penkis talentus, kitam du, trečiam vieną - kiekvienam pagal jo gabumus - ir iškeliaavo” (Mt 25, 14-15).

Dievas duoda žmogui talentus, kad pasiektų svarbiausią tikslą - išganytų savo sielą. Pirmiausia šie talentai: gabumai, charakteris, proto šviesa, sąžinė. "Viešpatie, tešviečia mums tavo veido šviesa!" (Ps 4, 7).

Svarbiausia, Dievas davė sąžinę geriems ir blogiems žmonėms kaip kelrodį. Ji pamoko, kad eitume, kur gera, ir bėgtume nuo blogio. Taip pat papildomai duoti mokslo, meno, net politikos talentai. Dievas žino, kam duoti, kam reikalinga.

Prie to duodamos antgamtinės dovanos - talentai. Tai meilė, viltis ir, kaip pagrindinis, tikėjimas. Tikėjimas - tai suprasti Viešpaties mokslą, kuris išdėstytas Šv. Rašte. Vilties dovana - tai desperacijos šalinimas; visi galime pasiekti amžinąją laimę. Meilė visa tai realizuoja - įvykdo.

Talentų duodama pagal žmogaus gabumus. Ko žmogus negali, to ir neuždeda.

Be to, kad sėkminga būtų, Kristus įsteigė sakramentus. Todėl šv. Paulius rašo: "Kildamas aukštyr, nusivedė sugautus belaisvius ir davė žmonėms dovanų" (Ef 4, 8).

"Verskitės, kol sugrįšiu" (Lk 19, 13). Vadinasi, naudokitės kiekvienu talentu. Jei Dievas davė, jie būtini pasiekti svarbiausius rezultatus. Nenuskriaudė ir to, kuris gavo vieną talentą. Šv. Lukas rašo, kad žmogus, gavęs vieną miną, užsidirbo dešimtį. "Valdove, tavo mina man pelnė dešimtį minų" (Lk 19, 16). Vadinasi, ir nedaug gavęs, gali daug laimėti. Svarbu naudotis duotu talentu. Tam reikia savo triūso, o Dievas visuomet padeda. "Aš daugiau už juos visus esu įdėjęs triūso, žinoma, ne aš, o su manimi esanti Dievo malonė" (1 Kor 15, 10). Negalima būti išdidžiam - priskirti laimėjimus tik sau.

Kada mes rūpinamės, visuomet Dievas padeda. Šv. Grigalius D. sako: "Dirbant auga Dievo malonės ir jų prasmė." Gavus darbo rezultatus, ne tik negalima puikuotis, bet dar labiau reikia nusižeminti, nes to neverti esame. Tačiau neveiklumas nėra nusižeminimas. Vis tik iš nusižeminimo galima atsisakyti aukštesnių postų ir garbės. Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis atsisakė Vilniaus vyskupijos posto. Jis galvojo, kad kito vyskupo bus vaisingesnis dar-

bas. Jis įsijungė į vienuolyną.

“Praslinkus nemaža laiko, anų tarnų šeimininkas grįžo ir pradėjo daryti su jais apyskaitą. Atėjo tas, kuris buvo gavęs penkis talentus; jis atnešė kitus penkis ir tarė: “Šeimininke, davei man penkis talentus, štai aš pelniau kitus penkis.” Šeimininkas atsakė: “Gerai, šaunusis ir ištikimasis tarne! Kadangi buvai ištikimas mažuose dalykuose, aš tau pavesiu didelius. Eikš į savo šeimininko džiaugsmą!” (Mt 25, 19-21).

“Praslinkus nemaža laiko” - tai suprantamas Paskutinis teismas. Dievas ilgai laukė, kol visas pasaulis pasitaisys. Pasauliui duota pakankamai laiko apsispręsti ir pasiekti išganymą. Jeigu to nepadarys, jis pats bus kaltas. Taip pat Dievas duoda laiko kiekvienam iki mirties apsispręsti. Miršta ir maži vaikai, bei jie laimingesni, negu būtų gyvenę.

Tas tarnas, kuris pelnė penkis talentus, buvo gerai apsisprendęs ir gerai darbavosi. “Girdai mus iš savo gėrybių upės” (Ps 36, 9).

“Ir jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų nebeatims” (Jn 16, 22).

Tasai, kuris gavo du talentus, jis užsidirbo kitus du. Ir jam šeimininkas tarė: “Eikš į savo šeimininko džiaugsmą!” Kiekvienam, kas įstengė daugiau ar mažiau laimėti, bus pakankamas ir didelis džiaugsmas.

“Prisiartinęs tasai, kuris buvo gavęs vieną talentą, sakė: “Šeimininke, aš žinojau, kad tu - žmogus kietas: pjauni, kur nesėjai, renki, kur nebarstei. Pabijojęs nuėjau ir paslėpiau tavo talentą žemėje. Še, imkis, kas tavo” (Mt 25, 25).

Tarnas tingėjo ir bijojo. Tinginys labiau bijo - bijo, ką valgys ir kas bus toliau. Taip pat baiminasi, ką Dievas pasakys.

Viena maža mergaitė, niekuomet nenuvesta į bažnyčią, pradėjo bijoti bažnyčios ir verkdamasakė: “Neisiu”. Tokia baimė klaidinga, ją turi blogieji ar nežinantys. Dievas yra geresnis už geriausius tėvus, Dievas yra gailestingas. Bažnyčia yra džiaugsmo namai. Čia atleidžiamos nuodėmės, čia pats Kristus Altoriuje.

Šeimininkas trečiam tarnui tarė: “Blogasis tarne, tinginy! Tu žinojai, kad aš pjaunu, kur nesėjau, renku, kur nebarsčiau. Taigi tau reikėjo leisti mano pinigų į apyvartą, ir sugrįžęs aš būčiau gavęs juos su palūkanomis.

Todėl atimkite iš jo talentą ir atiduokite tam, kuris turi dešimt talentų. Kiekvienam, kas turi, bus duota, ir jis turės su pertekliumi, o iš neturinčio bus atimta ir tai, ką jis turi. Šitą netikusį tarną išmeskite į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas” (Mt 25, 26-30).

Šeimininkas tą tarną, kuris nesinaudojo jo malonėmis, sugėdino - pavadino tinginiu. Blogieji Dievo teisme pajus didelę gėdą. O kas bus šiais laikais su tais, kurie ne tik nieko nedirba, bet plėšia, vagia, žudo? Tačiau Dievo gailestingumas beribis. Reikia mesti blogį ir grįžti prie gerojo dangaus Tėvo. Jis toks geras, grįžtančiojo nepaniekins.

Žmogus, nors turi nemirštamą sielą, bet jis ribotas. Kaip Viešpats Dievas, geriausias Tėvas, gali taip amžinai bausti, kur tamsybės, verksmas ir dantų griežimas? Bet reikia žinoti, kad su nuodėme įžeidžiame neribotą, begalinį Dievą. Taigi begalinė ir bausmė.

Du šeimininko tarnai geri, tik vienas buvo blogas. Vadinasi, dauguma geri, ir bus išteisinti. Pati piktadarybė - nuodėmė - baudžia prasišaltėlių. Bet kas žmogui negalima, Dievui galima. Dievas viską keičia ir veda į gera. “Viešpats yra geras, - jo meilė amžina ir jo ištikimybė tveria per kartų kartas” (Ps 100, 5).

O.A.M.D.G.

TURINYS

I DALIS

IŠGANYTOJO GIMIMAS IR GYVENIMAS IKI 30 METŲ

Mąstymas	9
Malda	11
Įvadas į mąstymą	13
Mąstymo eiga	15
Išsiblaškymas mąstant	17
Ordinarinis mąstymas	19
Ekstraordinarinės Dievo malonės	21
Dvasinis skaitymas	23
Mūsų gyvenimo tikslas ir jo siekimas	24
Iš kur sunki nuodėmė	26
Sunkios nuodėmės esmė	29
Dešimt Dievo įsakymų	31
Sunkiai nusidėdami mes įžeidžiame begalinį Dievą	34
Sunkios nuodėmės padariniai	37
Eschatologiniai dalykai	39
Mirties valanda	41
Po žmogaus mirties - teismas	43
Kas atsitinka su kūnu po mirties	45
Ateis laikas ir man mirti	47
Paskutinis visuotinis teismas	49
Mirusiųjų prisikėlimas ir jų teismas	51
Paskutinio teismo eiga ir jo pasekmės	53
Amžinoji pražūtis	56
Iš gilumos širdies šaukiuosi	58
Puikybė	60
Gobšumas	62
Pyktis ir nekantrumas	64

Pavydas	66
Kas aš esu	68
Tinginystė	70
Persivalgymas ir persigėrimas	72
Penki viršutiniai pojūčiai	74
Mūsų vidinės ydos ir atsakomybė	77
Skaistybė	79
Vakaro sąžinės sąskaita	82
Partikuliarinė sąžinės sąskaita	84
Atgailos sakramentas ir ištakos	86
Pasirengimas išpažinčiai ir atlikimas	88
Po išpažinties dėkojame Dievui	90
Mąstymas prieš priimant šv. Komuniją	92
Dvasinės Komunijos priėmimas	94
Per atgailą atsisteisimas skaistykloje	96

II DALIS

KRISTUS SKELBIA GERAJĄ NAUJIENĄ - EVANGELIJĄ

Ižanginis mąstymas	101
Švč. Trejybės sprendimas išgelbėti žmoniją	103
Dievo Sūnaus Įsikūnijimo paslaptis	105
Dievas nusprendė per moterį - nekaltą Mergele - atsiųsti Išganytoją	106
Švč. Marijos gyvenimas nuo gimimo iki Žodžio Įsikūnijimo	108
Dievas parenka išganytoją laiką	110
Ark. Gabriėlius apreiškė Marijai Dievo Sūnaus Įsikūnijimą	112
Angelas, aplankęs Švč. Mariją, kalbėjo	115
Mergelės Marijos atsakymas angelui	116
Dievo Sūnaus Įsikūnijimas - visiems džiaugsmas	119
Garbės ir kančios apraiškos Kristaus Įsikūnijimo metu	121
Jėzus įsčiose teikia malonę	122

Švč. M. Marijos apsilankymas pas Elzbieta	124
Šv. Jono Krikštytojo gimimas	127
Angelas apreiškė Juozapui Švč. Marijos motinystės paslaptį	129
Išganytojo gimimo laukta ir pasiruošta	131
Jėzaus gimimas	133
Angelai išaukština Kristaus gimimą	135
Piemenėliai bėgo pagarbinti užgimusio Išganytojo	137
Kūdikėlio Jėzaus apipjaustymas	139
Jėzaus Vardas	141
Kristaus paaukojimas	143
Įvykiai Jėzaus aukojimo metu	145
Išminčių kelionė prie užgimusio Išganytojo	147
Trys Išminčiai vyksta iš Jeruzalės į Betliejų	149
Gimusio Kūdikio paslapties veikimas	152
Šventoji šeima bėga į Egiptą	154
Vaikelis Jėzus Jeruzalės šventykloje	157
Švč. Marijos jaudinimasis dėl dingusio vaikelio	158
Jėzaus gyvenimas Nazarete iki 30 metų	162

III DALIS

ESCHATOLOGIJA IR PASIRENGIMAS JAI

Įvadas į aktyvų ir kontempliatyvų gyvenimą	167
Į aktyvų ir kontempliatyvų gyvenimą/tęsinys/	169
Į aktyvų ir kontempliatyvų gyvenimą/tęsinys/	171
Aštuoni Kristaus palaiminimai	174
Palaiminti jūs, vargdieniai: jūsų yra dangaus karalystė	176
Palaiminti liūdintys: jie bus paguosti	178
Palaiminti romieji: jie paveldės žemę	180
Palaiminti alkstantys ir trokštantys teisybės: jie bus pasotinti	182
Palaiminti gailestingieji: jie laimės gailestingumą	184
Palaiminti tyraširdžiai: jie regės Dievą	186

Palaiminti taikdariai: jie bus vadinami Dievo vaikais	188
Palaiminti persekiojami dėl teisybės: jų yra dangaus	
karalystė	190
Kristaus pamokymai	192
Tobulybė	195
Viešpaties malda	197
Viešpaties malda /tėsinys/	200
Kristus siunčia mokinius į misijas	202
Garbingoji šv. Jono Krikštytojo kankinystė	204
Kristus daugina duoną	206
Šviesus šv. Petro išpažinimas, kad Jėzus - Dievo Sūnus	208
Kristaus atsimainymas	211
Zebediejaus sūnų prašymas	213
Varge Lozorius, puotose turtuolis	215
Nusidėjėlės moters atsivertimas	217
Nusidėjėlės moters atsivertimas /tėsinys/	219
Samarietės moters atsivertimas	221
Kristus nutildo audrą	223
Kristus svetimautoją moterį apsaugo nuo mirties ir jai	
atleidžia nuodėmes	226
Muitininko Zachiejaus atsivertimas	228
Kananietės merginos išgydymas	230
Šimtininko tarno pagydomas	232
Moters kananietės pagydomas	234
Jėzus Betzatoje išgydė paralyžiuotąjį	236
Jėzus, išgydęs raupsuotąjį, įsakė pasakyti kunigui apie	
išgijimą	239
Nebylio išgydymas	241
Jericho neregys	243
Berniuko lunatiko išgydymas	245
Jėzus prikelia Jajiro mirusią dukterį	247
Jaunuolio prikėlimas iš numirusiųjų	250

Lozoriaus prikėlimas iš numirusiųjų	252
Nusprendžia Jėzų nužudyti	254
Palyginimas apie rauges	256
Didžiojo perlo palyginimas	259
Garstyčios grūdelis /palyginimas/	261
Gerasis Ganytojas ieško pražuvusios avies	263
Sūnus palaidūnas	265
Gailestingasis samarietis	267
Beširdis skolininkas	270
Apsukrusis prievaizdas	272
Fariziejaus ir muitininko maldos	274
Palyginimas apie vynuogyno darbininkus	276
Vynininkai žmogžudžiai	278
Palyginimas apie karalaičio vestuves	280
Palyginimas apie dešimt mergaičių	283
Palyginimas apie talentus	285

III Dalis

Turi būti: Kristus skelbia Gerąją Naująją - Evangeliją.

psl. 165

N. B.

Pasvards raškrastys buvo tik pralaimėjęs.

Atitaisymas

I Dalis

Parašyta: Išganytojo gimimas ir gyvenimas iki 30 metų.

Turi būti: Mąstymai apie blogį - nuodėmę ir gėrį.

II Dalis

Parašyta: Kristus skelbia Gerąją Naujieną - Evangeliją.

Turi būti: Išganytojo gimimas ir gyvenimas iki 30 metų.

psl. 99

III Dalis

Turi būti: Kristus skelbia Gerąją Naujieną - Evangeliją.

psl. 165

N. B.

Pavardė rankraštyje buvo tik pratarmėje.

Užsakymas Nr. 931

Heido leidykla "Naujasis amžius"

Papilio g. 5, 3000 Kaunas, tel. 207778.

Spausdino "Caritas" spaustuvi.

M. Daukšos g. 21, 3000 Kaunas, tel. 827/321476.

Mons. Jonas Voveris

APMASTYMAI

**Didžiajam krikščionybės
2000 metų jubiliejui**

Tir. 1000 egz.

Užsakymas Nr. 931

Išleido leidykla "Naujasis amžius"

Papilio g. 5, 3000 Kaunas, tel. 207778.

Spausdino "Caritas" spaustuvė,

M.Daukšos g. 21, 3000 Kaunas, tel. 827/321476.